

48

THE LIBRARY
THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
TORONTO

PRESENTED BY

Rev. A.A. Vaschalde, C.S.B.

A. Vacholder

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

SCRIPTORES SYRI
SERIES SECUNDA — TOMUS LXIV

ĪSŌ'YAHB PATRIARCHAE III
LIBER EPISTULARUM

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIORUM

CURANTIBUS

I.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI

VERSIO

SERIES SECUNDA — TOMUS LXIV

ĪŠŌ'YAHB PATRIARCHAE III

LIBER EPISTULARUM

INTERPRETATUS EST RUBENS DUVAL

PARISIIS

E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA

15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCV

SEP. - 9 1942

11975

DE
ISŌ'YAHB PATRIARCHAE III
VITA ET SCRIPTIS.

Iŏ'yahb Adiabenus, inter nestorianos scriptores eximius, septimo saeculo floruit. E patre Baŏomagh, viro nobili diviteque, in Adiabenes pago Kuflānā dicto natus est, et in schola celebri Nisibena litteris studuit. Mosulae urbis episcopus primo et post aliquot annos Arbelorum et Mosulae metropolita factus est. Insigni nomine iam fruebatur. Anno 630, cum amico suo Sahdōnā urbis Maḥōzē-d'Arēwān episcopo, comes datus est patriarchae Iŏ'yahb II, quem regina Persarum Bōrān, ad Heraclium imperatorem, legatum de pace componenda mittebat. Arbelorum et Mosulae sedem occupavit usque ad mortem Maremmeh patriarchae, qui Iŏ'yahb II^{um} in principatu Ecclesiae nestorianae exceperat.

Eo tempore cum Iacobitis, qui iamdudum Assyriam invaserant, multum pugnavit metropolita. Sed summum animi angorem subiit, cum Sahdōnā fidem nestorianam de Incarnationis mysterio respuisset, et librum dogmati catholico consentaneum vulgavisset¹. Sahdōnae sententiam acriter impugnavit Iŏ'yahb pluresque adversus eam epistulas conscripsit, ita ut e sede sua deiciendi Sahdōnae revera causa fuit.

Cum diem supremum anno 647 obiisset Maremmeh, ad patriarchatum Iŏ'yahb noster, huius nominis tertius patriarcha, evectus est. Sed episcopi aliquot nestoriani, malae dominationis

¹ De Sahdōnae conversione vide : Heinrich GOUSSEN, *Martyrius Sahdona's Leben und Werke*, Leipzig 1897; — Paulus BEDJAN, *S. Martyrii, qui et Sahdona, quae s'persunt omnia*, Paris et Leipzig, 1902.

cupidine flagrantēs, ei obstiterunt, imprimis autem Simeon, urbis Rewardašir, in Perside, metropolita. Anno 658 mortuus est Išo'yahb patriarcha III^{us}.

Elenchum eius librorum tradidit 'Abdišo' Nisibenus in suo catalogo, sequentem :

Refutatio cogitationum haereticarum (ܠܬܗܕܝܬܐ ܕܡܢ ܬܠܡܝܕܐ), quam rogante Iohanne, urbis Bēth Lapat metropolita, scripsit¹.

Tractatus varii de controversiis.

Laudationes et sermones.

Hymni.

Hortationes ad novicios.

*Liturgica opera de baptismo*², *absolutione et consecratione.*

Recognitio Breviarii nestoriani Hudrâ (ܠܬܗܕܝܬܐ ܕܡܢ ܬܠܡܝܕܐ) *dicti.*

Epistulae.

Martyrii Išo'sabran Acta.

Ex his operibus ad nos pervenerunt *Epistulae*, quarum collectionem nunc publici iuris facimus; *Acta martyrii Išo'sabran*, quae edidit I.-B. CHABOT, *Nouvelles Archives des Missions scientifiques*, t. VIII, p. 486 et sqq.; et quaedam opera liturgica scilicet : Ordo baptismi (cod. Vatic. XLII; cod. Paris. syr. 283; Brit. Mus., add. ms. 7181; codd. Berolin. 38, 40, 42, 47); ordo consecrationis altaris (codd. Vat. XLV, LXVI, CCXCI; cod. Paris. 283; codd. Berolin. 38, 40); ordo absolutionis apostatarum et haereticorum (codd. Vat. XLVI, LXVI; Paris. 283; Br. M., add. ms. 7181), et publice paenitentium (cod. Vat. XLII; add. ms. 7181); ordines consecrationis aquae impurae, iuramenti, renovationis fermenti (cod. Paris. 283; add. ms. 7181; cod. Berolin. 38); canones de diaconis, presbyteris et episcopis (cod. Vatic. LXIII).

¹ Hunc librum commemorat auctor in epist. VI et VII, part. II; vide infra, p. 98, 100.

² Išo'yahb III° fortasse adscribenda est liturgia de baptismo, quae apud ASSEMANI, *Bibl. orient.*, III, 1, p. 111, Išo'yahb I^o attributa est. Vide G. DIETRICH, *Die nestorianische Tauf liturgie*, Giessen, 1903.

Haec opera adhuc inedita sunt; ordinem tamen baptismi et pauca fragmenta alia anglice vertit BADGER in opere suo *The Nestorians and their rituals*, t. II (London, 1852).

De vita et scriptis Išo'yahb IIIⁱ videas : ASSEMANI, *Bibl. Orient.*, III, 1, 137 sqq.; A. WALLIS BUDGE, *The Book of Governors, Historia monastica of Thomas, bishop of Marga*, t. I et II passim; I.-B. CHABOT, in praefatione ad Acta Išo'sabran; W. WRIGHT, *A short History of syriac Literature*, p. 173; R. DUVAL, *La littérature syriaque*, p. 370.

DE EPISTULIS.

Auctoris nostri epistulae eximium exemplum huius scribendi generis apud Syros praebent. Rei enim litterariae ad aevum classicum, ut aiunt, pertinent, lingua syriaca adhuc pura vigente, et nondum sermone arabico detrusa. Praeclara vero arte scriptae sunt et verborum figuris longisque periodis scatent.

Epistularum harum collectio invenitur in codice membraneo Bibliothecae Vaticanae, syr. CLVII; is codex, St. E. Assemano iudice, saeculo decimo exaratus est, sed antiquior videtur et forsan ad finem saeculi octavi referendus; nunc foliis 124 constat.

Epistulae supersunt hodie cvi; qui eas olim collegit, in tres partes distribuit : prima pars epistulas continet quas Išo'yahb scripsit cum episcopus Mosulae esset; secunda, quas scripsit cum metropolita Arbelorum et Mosulae factus esset; tertia pars epistulas ab Išo'yahb patriarcha facto scriptas refert. Pars prima scribendi arte valet, tamen nobis obscurior est, quia argumentum epistulae plerumque ignoramus. Secunda autem et tertia, quas Assemanus copiose excerpsit, pro historia Ecclesiae nestorianaе magni sunt momenti, et, ante alias, epistulae adversus Sahdōnam, et adversus Simeonem, urbis Rēwardašīr metropolitam, episcoposque Qaṭaraeos ad sinum Persicum, quorum impietatem redarguit patriarcha.

BQ
3967
.56
L4

Infeliciter accidit ut Vaticanus codex mancus sit. In primo fasciculo quatuor folia desunt, tum initio, tum inter folia 6 et 7. Ad calcem exciderunt saltem duo folia ex ultimo fasciculo.

Codicis Vaticani fusiolem descriptionem dedit ASSEMANUS, *Bibliothecae apostolicae Clementino-Vaticanae cod. manuscr. catalogus*, t. III, p. 299 et seq.

Exstat et alius codex in vico Al-Qoš, haud procul ab urbe Mosula : qui codex exaratus est a Guiwarguis quodam, et absolutus est mense octobrem anni p. Chr. n. 1696. Sed exscriptus est ab ipsomet codice Vaticano, qui iam mutilus erat, et quem in Mesopotamia emptum, anno 1716, J.-S. Assemani Romam secum detulit. Solertia quadam usus est Guiwarguis in transcribendo codice, ut eius vitia tegeret : epistolam ab initio mancam omisit, necnon epistolam xii¹ primae partis, fine mutilam; et cum epistula ultima medio versiculo Evangelii S. Iohannis desineret, facili negotio sententiam complevit; initio et fine inscriptionem et clausulas addidit, ita ut codex integer videretur.

Huius novi codicis facta sunt apographa duo, curante cl. v. A. Wallis Budge², in proprium usum, et aliud, curante l.-B. Chabot, quod nunc in Bibliotheca Nationali Parisina sub n° 336 asservatur; hoc autem a scriba Petro, sacerdotis Iosephi filio, in urbe Tell-Kepha, mense maio anni p. Chr. n. 1896, absolutum est.

In editione nostra codicem Vaticanum totum exscripsimus et codicem Parisinum sedulo inspeximus, ut decet. Hic enim codex utilitatem non spernendam adhibet ad legenda aliquot verba in cod. Vaticano nunc evanida; insuper nonnullas correctiones scribae idonei praebet, quas ima pagina notavimus.

In notulis littera V codicem Vaticanum et littera P codicem Parisinum demonstrant.

¹ Epistolae in codice Vaticano numerum ordinis non habent; nos eum in commodum legentium addidimus.

² Vide : A. WALLIS BUDGE, *The Book of Governors*, t. II, p. 101, n. 5.

Integra collectio epistularum nunc prima vice editur; sed earum catalogum dedit Assemanus, *Bibl. or.*, III, 1, p. 137 et seq., et in eodem tomo insigniores sive integras sive partim exscripsit et latinitate donavit; nempe :

- a. e parte prima : Ep. XLIV (p. 114-115); ep. XLIX (p. 116).
- b. e parte secunda : Ep. III (p. 138); ep. VI (p. 116 et seq.); ep. VII (p. 118); ep. XXVIII (p. 118); ep. XXIX (p. 119); ep. XXX (p. 119-123).
- c. e parte tertia : Ep. XIV (p. 127); ep. XVI (p. 131); ep. XVII (p. 133); ep. XVIII (p. 134).

Etiam cl. Budge, in opere supra citato, *The Book of Governors*, nonnullas epistulas edidit, et iis quae iam ab Assemano latine conversae fuerant anglicam versionem addidit; editae sunt istae :

- a. e prima parte : Ep. IV (t. I, p. LXXIV); ep. VII (t. I, p. LXXXIV, n. 1); ep. VIII (p. LXXXV, n. 2); ep. IX (t. I, p. LXXXV, n. 1); ep. XI (t. I, p. CXLVI); ep. XIII (t. I, p. LXXXIII); ep. XVIII (t. I, p. LXXVII et seq.; t. II, p. 104 et seq.); ep. XIX (t. I, p. XCVIII, n. 2).
- b. e secunda parte : Ep. VI (t. I, p. LXXXVI et seq.; t. II, p. 132 et seq.); ep. XXVIII (t. II, p. 140); ep. XXIX (t. II, p. 133); ep. XXX (t. II, p. 144).
- c. e tertia parte : Ep. XIV, XVI-XXI (t. II, p. 154 et seq.).

Denique, tempore quo opus nostrum sub prelo iacebat prodit Londini liber cui titulus : *The Book of Consolations, or the pastoral Epistles of Mar Išhō-Yahbh*, by Ph. SCOTT-MONCRIEFF, part I.; 1904. Hic liber continet solummodo textum syriacum epistularum primae partis; sed cum codicem Vaticanum penitus neglexerit editor et usus sit tantum apographis a Budge emptis, de quibus supra diximus, parum accurate exaratis, ut apparet, iam editio minus grate a viris doctis excepta est¹. Reliquae partes non prodierunt.

Scribebam in villa Morsang, kal. sept. A.D. MDCCCXCV.

R. D.

¹ *Revue Critique*, 1905, n° 4 (LIX, p. 72); *Journal asiat.*, 1904, II, 548.

LIBER EPISTULARUM MAR IŠŌ'YAHB.

PARS PRIMA.

EPISTULAE AB IŠŌ'YAHB SCRIPTAE CUM EPISCOPUS ESSET ¹.

.....
5 sed haud minus quam decet
potuerunt colloquia clausa mihi impertiri talem vim et invenire
in mente mea immortaliter dilectionem perfectam Castitatis tuae.
Quamvis ad aliam scientiam confugiam quae post colloquium de
eventibus acquiritur, tamen illico felicitate ipsa perfectae dilec-
10 tionis tuae valde frui mihi datur. Cum fructus accuratae proba-
tionis tempore aequo producentur, stillicidiis suavibus gratiae Dei,
et tristitia aeris ex hieme angustiarum in laetitiam veris conver-
tetur, et orietur lux salutis e magno sole iustitiae, « tunc implebitur
os nostrum risu et lingua nostra glorificatione; tunc dicent inter
15 gentes : Magnificavit Dominus facere cum eis, et dicemus nos
quoque continuo : Magnificavit Dominus facere nobiscum; facti
sumus laetantes ² ». Ei sit gloria in aeternum. Amen!

Cur, o Sapiens, cum te taedeat dare salutem amicis tuis aliquot
in lineis super chartam *scriptis*, ne tibi quidem, ut videtur, si tibi
20 scribunt, gratum sit? Ego autem, quod semel subditus fui diléc-
tioni Dignitatis tuae et pro felicitate eximia habeo commercium
memoriarum tuarum, per talem mercaturam chartarum, cogitavi
nunc occurrere personae tuae, nec puto sollicitudinem mentis meae
a temet contemnendam. * Si igitur velis iucunde legere haec, ne * p. 2.
25 cohibeas munus praestans cogitationum tuarum ab eis qui expec-
tant nuncium incolumitatis tuae. Saluta socium laborum tuorum!
Salutant te omnes sancti qui hic sunt, quos non taedet orare pro
te offerendo mysteria sancta. Perficiat Deus supplicationem eorum
pro te in misericordia gratiae suae, amen!

¹ Initium deest : inscriptionem addidi. — ² Ps. cxv, 2-3.

II. — AD CONGREGATIONEM MONACHORUM, DE STUDIO FIDEI¹.

Sanctissimo Patri nostro benedicto Mar Babai, filius tuus
Išō'yahb : in Domino nostro salutem.

Quod si cum gloriatione convenienti triumpharet in omni gene-
ratione actio virtutis, o Pater, facilis esset labor pro ea, etiam illis 5
qui robore infirmo utuntur in certamine belli, quia ea glorificatio
a multis *acta* incrementum fortitudinis praestaret debilitati zeli
eorum, et tales incitationes auctio fiducia fierent ad loquendum
pro veritate : et solius veritatis esset triumphus victoriae, non
autem ministrorum eius. Nunc vero, cum omni periculo ab hostibus 10
externis dudum quoque murmuratio a familiaribus addita est; et
cum his iuncta est² infirmitas intellectus humani duris in tempo-
ribus, quae acciderunt in communem afflictionem, et cum etiam
malum inobedientiae multos invaserit, et acceperit iam consummatio-
nem convenientem verbum Apostoli dicens³ : « In novissimis quidem 15
temporibus erunt homines seipsos amantes » et reliquum sententiae,
p. 3. multaque alia, quae per Spiritum Sanctum iam praedicata * a plu-
ribus generationibus, expleantur quidem nunc reapse a filiis inobe-
dientiae, et difficilis ad stabiliendum videatur propter ea prosperitas
fidei nostrae : quam ergo gloriationem laudum non possidebit ille qui 20
per procellas desperationis ducit navem fidei gubernaculo praedica-
tionis suae et cibo abundanti implet urbem suam e negotio vitae
spiritualis?

Huiusmodi enim periculum procellarum barbararum cum vicis-
set sollicitudo zeli tui per multos annos, o Pater sanctissime, 25
inops potuisti patefacere omnes ipsos dolos satanicos daemonum
corporalium, hoc enim nomine videtur mihi appellandos esse im-
pios. Etiam vero principi aeris, cum ipse naturam eximiam
adeptus esset in sua creatione a Creatore bono, tamen impietas eius
erga Deum hoc nomen comparavit. Quapropter etiam heredes eius 30
rebellionis hereditatem eius nominis ad se omnino rapiunt. Tales
ergo daemones pravae inimicosque veritatis, et stupidos inobe-
dientesque socios malitiae eorum, cum tota vehementia stultitiae
eorum prompte comburebat ignis zeli tui divini : et cum fulgore

¹ P haec habet : « Epistula ad Mar Babai, archimandritam, de studio fidei orthodoxae. » — ² Vocem **ܐܠܗܐ** a verbo **ܐܠܗܐ** ducimus, quamvis sensus « tertio », huic loco congrueret. — ³ II TIM., III, 2.

flammae suae consumeret, ut stipulam, impietatem audaciae eorum, sine offendiculo reddebat gressum in via veritatis eis quos iuvat delectari luce evangelii gloriae Christi. E medio certaminis hostium, e murmuratione familiarium omnique necessitate temporis gloriatio zeli tui glorificanda est cum laude a Deo : ipse gratia sua exaltet honorem tuum in consolationem fidelium suorum per longos annos, amen!

III. — * AD MEDICUM QUEMDAM, DE AUDITIONE MORBI.

* p. 4.

10 Deum amanti Fratri nostro honorato Mar Sergio, Išō'yahb : in Domino nostro salutem.

Natura communis, o frater, eis qui pari temperamento librantur, per iucunditatem cibi eadem alimenta efficere solet : sive ad mutandum et augendum incrementum staturae corporis, sive ad gi-
15 gnendos dolores cruciantes qui accidunt. Cum ergo his doloribus solitis afficiantur simul quoque animae nostrum omnium per asperitatem alimenti nunciorum adversorum quae intellectum cruciant, quomodo haud necessarium fuerat quod fuit? *videlicet* : ut ego et omnes amici tui hic magnum dolorem cogeremur pati, cum acce-
20 pissemus nuntium morbi tui et eorum quos amas. Protractus est nobis longius effectus rei, quia non relata est nobis cito fama altera quae priori adversaretur. Cura ergo, o frater, ut, cum mandabis nobis nunc quemadmodum ducat te providentia gratiae divinae, felicitatem magnam impertiaris bonae nostrae voluntati quae cupida est
25 accipiendi nuntium prosperitatis tuae. Tunc nos referti solatio de quiete tua confitebimur tecum quovis tempore misericordiam Dei erga te : ipse gratia sua custodiat te ab omnibus detrimentis in perpetuum, amen!

IV. — * AD MONACHUM MAGNUM ET ILLUSTREM, DE REBUS ASPERIS
30 QUAE CONTRA FIDEM EVENERUNT.

* p. 5.

Patri nostro sanctissimo Mar Hnānišō^c, filius tuus Išō'yahb : in Domino nostro salutem.

Mysterium quidem iniquitatis¹, o pater, iam coepit peragi et in asperitate dolorum qui apparent, partus mali expectatur.

¹ Cf. II *Thess.*, II, 7.

Tempus igitur est, puto, ut omnino properet castigatio. Ecce enim obscuritas multarum calamitatum, quas nobis attulit tempus, et esuries bonorum quae vitam hominum sustentant. *Ecce* coepit arescere radix christianitatis uredine inopiae sacerdotum qui reddant florentes ramos plantae dilectae, et relictæ est in urbe corruptio 5 inter residuos imperitos. Insuper *adde* etiam decessum huius ducis fidem amantis e vita corporali, cum contigerit statim quoque adventus magi illius, religionis persecutoris, cum luctu multorum, quos deiecit a spe vitae eorum, periculum passionis vitaturos, et qui fuerunt exemplo malo multitudini debiliū; et *adde* reliquum 10 rerum aliarum quae augent gemitus peritorum de ruina communi. *Haec* satis praedicant, ut dixi, mysterium iniquitatis et adventum iniqui. Ante omnia autem contristat peritos somnus negligentiae qui invasit antistites veritatis. Quid ergo superest miseris mihi similibus quo comparent solatium parvum? Nisi id quod iam pridem 15 voluissem facere, *scilicet* : tibi, dux Deum amans, vocem gemitus in epistula mittere, ut cum moverim misericordiam Paternitatis tuae commemoratione ruinae communis, inveniam cito pignus

* p. 6. * solatii, opera gratiae divinae per petitionem orationis tuae, et e tenebris obscuritateque oculi caecorum videant. Etenim multum 20 decet pietatem Paternitatis tuae bonus labor pro salute omnium, quo ex altitudine dierum tuorum ad terminum gloriae triumphaturus pervenisti. In fine ergo manus inutilis *velim* ne discedat memoria debilitatis meae ab oratione Paternitatis tuae, ut forte dignus inveniar qui reliquos dies meos in vita quae placeat volun- 25 tati Dei agam.

V. — AD DOCTOREM ARBELENSEM, QUOD EUM SALUTAVERAT NOMINATIM IN EPISTULA AD ARCHIMANDRITAM MISSA, ET DE EIUS SOLLICITUDINE ERGA CONFESSORES VINCTOS.

Excellentissimo doctore theologiae, Mar Daniel, Iṣō'yahb : in Do- 30 mino nostro salutem.

Cum in sensu intellegentiae accepissem gloriose venerationem humilitatis tuae, o caste, alimentum boni desiderii tui mihi visum est laborare seorsum et simul in excellenti communione eorum quibus praestantior me fecisti. Cum enim consociatus adfui, 35 multam laetitiam sensi ratione muneris tui; quominus quidem obsisterem timor contemptionis *me* terreat; ut autem obsisterem

periculum litterarum inscitiae conturbabat. Supererat ergo ut, quod existimatur utile, mixto modo responderem : primo quidem ut qualis sum videar, id est, ingenio imbecillis; secundo autem qualis existimor, id est, fugax vanae gloriae. Quod ergo ad mare rivi colligantur, mos est naturae; *quod ad sensum qui intellegens factus p. 7. est *colligatur* sublimitas argumentorum, mos est libri; quod ad lucem *colligatur* divisio stellarum, res est necessaria; et quod ad causam *colligatur* totus cursus vicissitudinum ordo est gubernans; ita quoque quod ad intellectum *colligatur* proles multiformis cogitationum diversi generis, mos est rationalitatis, quemadmodum tibi magis quam ceteris omnes hae res distinctae sunt. Quanto magis, si haud stulte ausus fuisses miscere inopiam mentis meae per nugae speculationis in mari profundissimo, scientia sapientiae tuae *esset*, quae, cum ad institutionem theologi huius incliti se elevavit et in natura rationalitatis eius se miscuit, sigillorum eius iudiciorum instituta est heres. Per te omni tempore, sicut nunc etiam philosophus fecit spiritalia : ordinem qui occultabatur vulgo maxime amabilem esse ostendit, sapore solito suavitatem legum curat, immobilitatem sterilitatis abundantia subtilitatum implet ei 20 hoc facere conatur, ut vulgi sit bonum commune, quod sensum et sortem et providentiam esse nonnulli finxerunt. Et id *efficit*, cum dolet, cum loquitur cum dolore, cum patitur retributionem damnorum, cum laborat de faciendis virtutibus praesertimque filiis Dei, cum clamat cum duce certaminum, si contigit, etiam a Christo 25 se alienum reddens, si fieri potest, propterea ut faciat multos justos. Eum igitur, id est, te ipsum, qui omnino vas rationalitatis et opus seminum spiritalium es, nunc etiam minister afflictorum et eorum qui patiuntur pro gloria, praesertim autem pro Christo victor, aegroto, esuriens, sitiens, nudo, te qui propter omnes cotidie 30 socius es patientium beatorum, quomodo antecedam ego ad sacrificium, et solvam fructum opere dignum pro beatitudine, quae propter hoc nobis evenit, aut pro gloria *quae occultatur in doloribus, aut p. 8. pro humilitate tua erga nos? Nonne etiam proicere per incitationem nostram vim in vim tuam, *esset* quasi praestantior, per stellam, 35 facere solem. Nihil ergo superest nobis apud te, puto, ne quidquam quidem dignum oratione, praeter ea quae Domini sunt, scilicet, victoriam voluntatum eius in te : ipse gratia sua ad perfectionem totum laborem virtutum tuarum perducatur per misericordiam benignitatis suae; amen!

VI. — AD ILLUM FIDEIEM SUPRADICTUM, DE TENTATIONE.

İsō'yahb, Sabroi fratri meo : in Domino nostro salutem.

«Nunc enim propior est nostra salus quam cum credidimus», ait beatus Apostolus¹. Cum enim vim calamitatis quae evenit incremento fructuum castigationis metimur, amice, ipsi verbum 5 Apostoli proclamare decet, donec Deo nostro bono placeamus et in tempore opportuno finem utilem afferamus. Etenim terra, mater communis, cum ictibus vomeris aratri dolorem scissurarum in corpore suo accipit, tunc abundanter fructus utiles praebet. Scito ergo, amice, quod maiorem partem dierum nostrorum in deliciis 10 noxiis egimus, et quasi terra sterilis vepres voluptatum aluimus, triticum autem aut omnino repudiavimus, aut raro et uredine exsiccatum germinavimus. Propterea providentia gratiae Dei, cum arat duritiem nostram tentationibus moderatis, fructus laetificantes colligit in auxilium nostrum tempore aequo. Obediamus quidem 15 omni modo, ut discipuli boni, Apostolo Dei qui cotidie clamat ad nos dicens² : «Sustinete igitur castigationem, quia tanquam erga p. 9. filios agit *apud vos Deus.» Ipse gratia sua acceleret in salutem nostram operationem misericordiae suae, amen !

VII. — AD SYNCCELLUM SUUM IN SCHOLA NISIBENA.

20

İsō'yahb, fratri meo Hormizd : in Domino nostro salutem.

Multum ausus es, o caste, et ad augendam patientiam meam molem gravem attulisti. Oret ergo castitas tua, ut omni opprobrio sapientiae tuae hospes mihi similis occurrat; sic forsitan supererit tibi in decursu temporis residuum aliquot amicorum. Ego vero, 25 cum blande excipio morsus puerilitatis tuae in corpore cogitationum mearum, maxima patientia utor, ne prorsus cogar, mutata indole mea, suavitatem longanimitatis meae exuere, quando me accingo ad respondendum nugis epistolae tuae laudes quae dignitati tuae congruant. Quin vero id possit fieri, si velim, forte non dubitas. 30 Deus det tibi sapientiam in omnibus et roboret te ut custodias unionem caritatis vinculo pacis.

¹ Rom., XIII, 11. — ² Hebr., XII, 7.

VIII. — AD SUPERIOREM MONASTERII S. CRUCIS, DE CALAMITATIBUS
QUAE POST MORTEM IAZDIN ACCIDERUNT.

Ministro Domini et militi iustitiae Mar Sabrišō^c, Išō'yahb : in
Domino nostro salutem.

5 Ego, sicut nosti, o sancte Dei, vix per plures dies poteram etiam
in temporibus actis pro desiderio bonae voluntatis meae occursum
personae tuae frui. Sollicitudine quidem digna res est, * ut cuius ' p. 10.
excellētia experimentum ante sensum suasorium prospere se ha-
buit, in gazophylaciis quae diripi non possunt asservetur memoria
10 pietatis eius. Praevaluit enim in delectum meum antecedentem
perfectio probata bonae voluntatis tuae. Et ideo debitum aequum
mihi visum est, et revera est, ut pro facultate debili mea solvam
quovis tempore Caritati tuae benevolentiam utilem. Talia igitur
etiam nunc meditor et tempore opportuno exemplum *συμπαθείας*
15 praebeo, quemadmodum meipsum in intellectu infimo nutrio.
Obsiste ergo fortiter cum robore patienti, o caste, violentiae vicis-
situdinum quas tempus tibi attulit. Non enim fieri nec accidere
potest, ut sine agitatione fluctuum molestorum naviget quis in mari
turbido mundi huius mutabilis. Sed est tibi magis quam omnibus
20 ancora adoranda et signum salutis¹, quae navem mentis tuae sine
agitatione in procella temporis huius detinere potest. Quae enim,
cum olim infigeretur terram commovit² et mortem occidit, abhinc
cotidie legiones daemonum perturbat, cum fideliter ministratur :
quanto magis te plusquam ceteros triumphare faciet in salute coti-
25 diana, tanquam ministrum sanctitatis suae; ut cum incolumis ab
omni passione servatus eris, possimus nos quoque sine perturba-
tione delectari conversatione tua, lausque, quae tantae sollicitudini
convenit, per concordiam multorum crescat ad gloriam Christi :
ipse gratia sua te custodiat ab omnibus detrimentis, amen!

30 IX. — AD AMICUM QUEMDAM POST VASTATIONEM ROMANORUM.

Išō'yahb, Sergio : in Domino nostro salutem.

Quia procella belli³ agitavit turbine suo mare * mundi, o di- ' p. 11.

¹ His verbis ad nomen monasterii S. Crucis alludit. — ² Cf. MATTH., XXVII, 51. — ³ Alludit sane ad invasionem Heraclii in Assyriam annis 627-628.

lecte, et fumo fluctuum captivitatis usque in omnes plagas universi commotae sunt naves generis humani et in rupibus tantum timoris relictæ sunt reliquiae, ut residuum in diebus Noe, ideo in naufragio dubitationis versatur mens amicorum de spe illorum qui eos laetificabant. E confusione nunciorum, quasi e summitate fluctuum 5 abyssi, effigiem sanitatis percipimus, sed haecenus non firmatur hallucinatio cupidinis nostrae in spe vera. Cura igitur, o caste, si nobis es in vita corporali, ut nos laetifices spe incolumitatis tuae, aut per adventum aut per epistulam. Forsan, cum didiceris quae super nos transierunt, allevabis onus nostrum per communionem 10 solaminis. Nos vero, cum sicut titio ex igne aufugerimus ex incendio spoliatorum, gratias agimus benignitati Domini nostri, qui omnino nostri miseretur; simul atque precamur ut cito te suscipiamus cum gaudio. Deus custodiat te ab omni malo, amen!

X. — AD MONACHUM QUEMDAM, DE OBITU MAGISTRI EIUS.

15

Excellentissimo Patri nostro Mar ‘Abdišo‘, Išō‘yahb : in Domino nostro salutem.

Homo Dei qui spiritum prophetiae duplo suscipere potuit, cum prophetam igneum in curru igneo ad caelum misisset¹, orbitatem Israelis dolori suo miscuit, gemitu flebili voces dolori suo pares 20 edidit, et quanquam magnopere certam habebat promissionem petitionis suae *exaudiendae*, nihilominus moerore victa est fides eius et exutam armis prophetiae esse imaginabatur aciem Israelis

* p. 12. carnalis, *et ideo etiam gemebat. Quid autem simile quomodo non pati debeamus nos omnes cultores Dei, quod aurigam et 25 equites Israelis spiritalis², hoc est ducem exercituum foederum ecclesiasticorum, turrim praevalem vitam spiritalis, illum qui in corpore mortali gestabat typum vitae post resurrectionem *agendae*, qui igne zeli sui divini semper consumpsit omnem stipulam haerensum, sanctissimum et religiosissimum, imaginem perfectam vir- 30 tutis, Patrem nostrum beatum Mar Hnānīšo‘, eo tempore miserissimo ad locum divitem sanctorum misistis³. Acer enim dolor orbitatis et in ima viscera naturae *nostrae* irrepsit et partem strenuam ardere fecit dilectione virtutum. At surgit aliquando quoque

¹ Cf. II Reg., II, 9. — ² Cf. II Reg., II, 12. — ³ In cod. emisit; correxi e locutione simili, p. 16, l. 16.

spes promissionum futurarum, saepe etiam adversus fidem ipsa fide dimicans; et ideo fortiter indicat dolorem suum talibus doloribus. Itaque necesse est, ut in similibus rebus quid simile dolori misceamus, nos qui relictī sumus ad subeundos moerores orbitatis a
 5 patre spiritali. Quamvis vero *ille* non duplo vehementia zeli sui, sed solummodo fulgore radiorum suorum ungat nos, alterum Eli-
 seum, potest ipse tegere lumine veritatis suae tenebras prospec-
 tantium¹, et sine dolore in quiete fidei consedere sinit illos qui incolumem relinent hereditatem bonam Patrum sanctorum. Et quia
 10 adhuc occultatur sensibus corporalibus talis unctio, at «fidelis est Deus in promissionibus suis², quia non repellet Dominus populum suum et hereditatem suam non derelinquet³», ideo necesse est ut, cum de specula filiorum prophetarum expectamus divisionem Iordanis quae prodest ad promissa explenda¹, tunc timorem dubita-
 15 tionis a nobis * expellamus, et spe veritatis nostrae tanquam veste p. 13.
 ferrea cingamur, fiduciam dignam gloriatione in Domino nostro in tempore opportuno ostendamus, et gratiam de multis sollicitam: cuius per multos confessio augeatur ad gloriam Christi; amen!

Mihi vero, o sancte Dei, decessus huius ducis venerandi e vita
 20 corporali hoc tempore vulnus subitum inflixit. Hactenus in dubitationem cogitationum mergebat, et fuga a quavis re videbatur mihi utilis esse ad commodum inopiae meae. Migrationibus continuis subripitur sensus dolorum molestiarum. Oret igitur sanctitas tua, quae-
 so! Stude praesertim ut absorbeatur rursus gaudio nostro tris-
 25 titia quae nos assecuta est, et victoria virtutum tuarum gloriatio omnium crescat. Mei ipsius memento cotidie ut misericordiam Dei per petitionem orationis tuae obtineam, et mox quoque occursu laetificanti personae tuae delecter. Detur salus bonae voluntatis meae per osculum Caritatis tuae Patribus beatis et Fratribus qui
 30 tecum sunt. Te salutant omnes sancti qui hic sunt.

XI. — AD FRATRES QUI IN MONTE IZALA SUNT, DE OBITU SUPERIORIS EORUM.

Ministro Dei, Patri nostro sancto Mar Ḥabibae et Patribus beatis et Fratribus sanctis qui cum eo in ministerio spiritali laborant, filius communis caritatis Paternitatis vestrae Iṣō'yahb : in Domino
 35 nostro salutem.

¹ Cf. II Reg., II. 7 et seq. — ² Ps. CXLIV. 13. — ³ Ps. XCIII (XCII), 14.

Nunquam cogitaverim, o sancti Dei, quod vincendus impetu rerum adversarum visurus eram sollicitudinem voluntatis meae e cursu ad desiderium pulchrum *amotam* et in tanta depressione, p. 14. ut non solum *inopia commercii vestri utilis torquerer, sed etiam omni consolatione spei laetificantis quam epistula *affert* privarer. 5 Dura quidem est mihi praesertim vehementia doloris, quia etiam vobis non minus quam mihi erepta est possibilitas nos visendi. At confido in Domino nostro ut cito remedium omnibus inveniam in occurso Caritatis vestrae plenae omni consolatione. Quantas vero perturbationes moeroris passus sim usque adhuc communiter et 10 singulariter, id narrationibus protractis relinquendum est, quibus alacritas vultuum cum laetitia fruetur, Deo iuvante. Sed quia exemplum rerum adversarum cotidianarum redarguit debilitatem nostram omnis victoriae expertem, vertite vosmet ad me, quaeso, et solamini inopiam meam nuncio salutis vestrae et modi quo ducat 15 alacritatem vestram providentia gratiae Dei, postquam hominem Dei ad caelum misistis et hunc ducem magnum et illustrissimum in numerum sanctorum rettulistis. Cui enim magis convenit gloriatio beatitudinum quam vobis, qui regnum caeli sanctis Altissimi impletis? *Eis nempe* qui cum ordines ministerii spiritalis, ange- 20 lorum instar, homines orientales docuissent et e mundo carnali ad vitam incorruptibilem se elevavissent, in vobis sicut in auro puro imaginem vitae suae infixerunt, et figura praestans religionis lucrum est sollicitudinis eorum in vobis per successores laborum eorum. Cum vero ex illis et talis est dux iste, beatus et sanctissimus 25 Pater noster benedictus Mar Babai, cui inter illos qui semel renovati sunt spiritu mentis eorum, secundum praeceptum Apostoli¹, non digna beatitudinibus viderentur decessus mirabilis in tempore opportuno et reliquum glorificationis in tempore futuro? Quamvis p. 15. enim misceatur laetitiae *spiritali dolor corporis, cum indigemus 30 scilicet omni tempore fulcro consubstantiali, mitigat tamen vehementiam doloris exemplum rerum quae fuere, quia potest Deus, ut scriptum est², «et e mortuis apud nos suscitare in quaque generatione vivos *homines*», qui prosint solamini fidelium eius; ideo confido usque ad ultimum servatum iri benedictionem gratiae eius 35 apud vos firmiter, in exemplum caritatis eius erga sanctos suos.

Mementote igitur dierum in quibus cotidie certamina magna

¹ Eph. . iv, 23. — ² Hebr. . xi, 19.

subiistis patientes pro veritate, cum spectaculum prae buistis zelo
adversus corruptores fidei, et arrogantiam potentium cum gaudio
sustinuistis, nec sivistis velum erroris ne puncto quidem temporis
obscurare lumen veritatis, sed manifestatione veritatis fiduciam
5 confessionis bonae coram omnibus splendere fecistis : et triumphum
testimonii vestri etiam ora hostium coguntur proclamare. His igitur
testimoniis cotidianis comparavistis in omni loco testes praesidii
vestri in ecclesia sancta ad custodiendam veritatem fidei confessione
orthodoxa et ad excellendum in opere vitae spiritualis quam tradi-
10 derunt Patres nostri sancti. Quae ipsa continuo perficistis cum
auxilio Dei, ut confido. Nihil ergo deest ad spem bonam et per-
fectam, ne quid quidem dignum oratione in iis quae efficacia
virtutis requirit. Sed omnia in omni commemoratione ad laetitiam
perducunt me; et tantum ut maneat semper felicitas talis oro, pro
15 glorificatione veritatis nostrae et gaudio orthodoxorum. Supplico
autem caritati Paternitatis vestrae, ut in oratione pietatis vestrae
commemoratio debilitatis meae servetur, ut forsitan possim residuos
dies meos in vita quae placeat voluntati Dei agere.

XII. — * AD EOSDEM FRATRES IN MONTE IZALA, DE MORA RESPONSIONIS * p. 16.

20 ET DE AUDITIONE ADVERSA.

Ministris Dei et servis studiosis virtutis, Patri nostro venerando
Mar Ḥabibae et Patribus beatis et Fratribus sanctis qui simul in
monte Izala in hereditate Patris nostri Abrahae excellunt in mi-
nisterio spiritali, filius communis caritatis Paternitatis vestrae
25 Iṣō'yahb : in Domino nostro salutem.

Licuit mihi, o sancti Dei, anno superiore scribere Caritati vestrae;
gemens quidem dolore quod potuerit vehementia rerum adversarum
quae evenerunt abscindere studium voluntatis meae ab occurso
personarum vestrarum, cum communiter scilicet divideretur dolor,
30 quia ne epistula quidem e longinquo potuimus occurrere nobis in-
vicem per longum tempus. Abhinc autem et deinceps, ex quo scripsi,
vos siluistis. Apud me solum, ut videtur, manet unice onus doloris,
propter solitudinem et simul propter desiderium, forte etiam propter
pusillanimitatem nimiam. At cum ita spem visitationis vestrae
35 expectarem tempore praeterito, o sancti Dei, rapuit me procella
peccatorum meorum usque ad abyssum Seleucia, et tempore longo
hucusque ibi coactus fui manere; sed propter nihil aliud quam

legem amicitiae. Auctio enim amicorum cotidianorum auctionem faciebat morae meae ibi; imprimis quod spe utilitatis visitatio mea prorsus protraheretur. Quando autem lubet¹.....

.....sedulo laetifica me.

5

* p. 17.

XIII. — *AD MONACHUM QUEMDAM QUI VOCATUS ERAT
AD DIRECTIONEM MONASTERII ALIUS.

Išōyahb, Paulo, fratri meo : in Domino nostro salutem.

Audivi de adventu tuo, etiam legi quod scripsisti mihi. Quod posueris in dubio adventum tuum non bene egisti. Non vero est id 10 illius qui semper pauper spiritu est in omnibus vicissitudinibus quae accidunt, sed forte propter simplicitatem magnam tuam solitam pro institutione morum et rationis vitae et famae habuisti migrationem tuam e loco in alium. Non autem sic videatur tibi; sed conscientia peregrinationis et cogitatio pauper migrent tecum 15 quocunque et comitentur te in cunctis actis tuis, et quiesces. Te ipsum offer coram Dño nostro omni tempore, ut etiam facis, et voluntas tua semper secundum voluntatem Dei sit, qui ducet te in cunctis actis tuis per viam veritatis suae. Innitere iustitiae et nihil timebis. Qui enim verum loquuntur etiam reges terrae possunt 20 reprehendere, praesertim si efficiunt verum quod loquuntur. Fratribus autem qui tecum *erunt* ne sis qui de suo doceat sed qui commemoret solum praecepta Domini nostri et doctrinas Patrum; et quando commemoraveris, roga eos ut ea custodiant; si neglegunt, iudica eos in caritate; si obsistunt, obtestare eos de discessu 25 tuo; si orant te ut maneat, ora eos ut custodiant praecepta; si non custodiunt, edocuerint te iam non esse necesse tibi manere apud eos. Si oportet discedere, expone coram eis publice causas discessus et recede sine ira et sine vituperatione, non relinquens quidem post te accusationem aequam linguis promptis. Ecce ista omnia ad 30

* p. 18. tolerandam *inobedientiam. Si autem obtemperant praeceptis utilibus, communes iam erunt divitiae virtutis eis et tibi.

Multum doce ut multum lucreris. Curae sit tibi ante omnia caritatem docendi, et eius exemplum primo in temet da, ut facilius

¹ Hic unum aut duo folio desunt et imperfecta est epistula. Verba «sedulo laetifica me» ultima sunt alius epistolae deperditae.

accipiat sermo crescatque in communitate lucrum. Adversus mores loci priores, quos forte necesse est mutare, paulatim dimica; primo suade quod praestans sit, deinde cura quod deficiens sit, ita ut, cum comparato altero cum altero diiudicarentur necessaria, crescat excellentia *praecepti* quod dixeris. Si *id* custodiunt, sciant praecceptorem virtutis te fuisse eis; si non custodiunt, sciant virtutem se contempsisse. Ut breviter dicam: cum utilitate consede et cum utilitate discede. Utile autem id aestimandum est tibi quod conscientiae tuae testimonio confirmatur. Ne praecoccupatus sit animus
10 tuus circa negotium quoddam, sed omnia ad tribunal cogitationum affer et examina aequae cum timore Dei, et sequere quod rectum est.

Ipse Deus pacis det tibi pacem in habitaculo tuo et perficiat te in cuncto opere bono ad faciendam voluntatem suam, et omni robore firmaberis secundum sensum voluntatis eius pro gloria ipsius Dei et solamine nostro. Ora quoque pro me ut residuos dies
15 meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. Te salutant frater noster Mar Ḥnānīšō^c et fratres qui mecum sunt. Da salutem fratribus qui tecum sunt et roga eos ut orent pro debilitate mea.

XIV. — AD DOCTOREM QUENDAM, DE MORBO ET PAUPERTATE.

20 Homini laborum et operario solerti doctrinae verae, casto et amanti Deum, Mar Ḥnāniae sacerdoti et doctori, Išō^cyahb: in Domino nostro salutem.

*Epistulam tuam ad me, o amans Deum, quae exemplum magni parvitas caritatis habebat accepi et legi, et de sanitate tua
25 gratias egi Domino nostro. Parvitas enim caritatis est quod in abundantia argumentorum gloriam laudum infigamus et mittamus amicis nostris exemplum mentis nostrae. Quod ceteris quidem propter gratiam veram similia scribamus aut dicamus, digna res est sane cura parva, sed quod eidem homini talia impertiamur,
30 nullo modo timorem adulationis effugere possumus. Quapropter sufficit nobis, o amans Deum, pro exemplo sedulae caritatis nostrae testimonium mentis nostrae, quod etiam confidimus sine perturbatione permansurum esse in perpetuum, Deo nos iuvante.

Audivi, o Deum amans, manu spoliatorum paupertatem maximam tibi paratam esse. Audivi quoque morbo fortuito debilitatem
35 multam corporis tibi constitutam esse, et utriusque causa angorem animi te pati. At non digna est annis tuis huiusmodi cogitatio, o

caste. Qua enim ratione videtur tibi debile nunc id cuius curae exemplum septuaginta annis comparavisti? Morbus autem pro anima quae confidit in Deo est timor alterutrius harum rerum, maxime pro doctore veri. In pusillanimitate ergo, ut censeo, possessionem ambarum harum detinebas et in misera spe fiducia de sanitate corporis et de materiis a corpore alienis erat tibi. Quapropter spiritus Domini in ambas flavit ut spes de ambabus ad Dominum verteretur. Confide ergo in Domino, ut decet cogitationem tuam, et incunde sustine voluptatem paupertatis et morborum, in illa quidem usque ad Lazarum, in hac vero usque ad Iobum, et in utraque usque ad 10
p. 20. laudem a Deo *obtinendam*. Ipse in gratia sua ornet * gloriose honorem senectutis tuae desiderio pulchro mentis tuae pro gloria ipsius Dei et solamine nostro. Ego enim in viam quam nosti coepi incedere. Ora igitur ut secundum voluntatem Domini nostri regaris et videam te in pace cum laetitia a Deo. 15

XV. — EXCUSATIO AD CATHOLICUM, DE REPREHENSIONE PROPTER FUGAM.

Sanctissimo Patri nostro pio Mar Išo'yahb¹ catholico patriarchae, Išo'yahb : in Domino nostro salutem.

Satis, ut opinor, infixus est in eis quae iam existimata sunt typus demonstrans inopiam mentis meae in rebus quae acciderunt 20
et cur non contra sensum finis in parte dubii positus est. Quod autem finem qui praevidebatur definiverint quidam dolorem, res est manifesta multis. Sed mendax inventa est, ut videtur mihi, in hoc casu vis vocis, et non solum contrarium sensum, sed etiam contradictoriam genuit mutationem opinionis. Ego vero, cum post multos 25
dies praeteritos exemplum patientiae meae tulissem, usque ad acumen necessitatis, permansi in spe. Cum abire coactus fui, demonstrationem actus mei in epistula reliqui ut exponatur coram persona Paternitatis tuae, et in hoc monasterio, ut in aula ecclesiae Kōkhē manens ad audiendum incunde quid Deus iuberet per os Pietatis 30
tuae, manifeste paenitentia aequa usus sum coram pedibus tuis in argumentum doloris mentis meae. Cura ergo, o caste, ut cum opus quod te decet perfeceris propter gloriam Dei, etiam me ut filium carum quiescere sinas, et omnibus qui Deum timent in quocunque loco laetitiam eximiam impertiaris. Quod quidem tibi magis quam 35

¹ Išo'yahb II, Gedalensis, catholicus fuit ann. 628-644.

alii congruat et conveniat zelus *pro veritate, causae multae *p. 21.
praedicant, quas definit conscientia multorum. Dispensator bonorum
nostrorum prosperam reddat per te veritatem doctrinae suae pro
gloriatione communi, amen!

5

XVI. — SALUS DATA AMICO FIDO.

Honoratissimo Patri nostro, pio Mar Theodoro, episcopo, filius
tuus Iſō'yahb : in Domino nostro salutem.

Si victrix posset esse in omni re voluntas imperiosa quae cupit
pulchrum, o Pater, nihil impediret quominus prae omni negotio
10 occursu caritatis Paternitatis tuae secundum desiderium animi mei
nutrirer. Appeto enim hunc *occursum* ex ordine et ex specie : ex
ordine quidem, propter commendationem pristinam in epistula,
quae decore adoptionis filiorum ut familiarem Paternitatis tuae me
constituit; ex specie autem, propter hilaritatem voluptatis eorum-
15 dem typorum mentalium, quia in una concordia intellectus pro
una veritate communi sumus laudabiles, et pro eadem hereditate
bona Patrum beatorum filii diligentes *sumus*. Quapropter, lauda-
bilis est sapientibus talis communio, ex qua in occursum
personae tuae properare cupio. Quamvis enim res adversae quae
20 evenerunt impediverint nunc adventum meum illuc, attamen confi-
do in Domino nostro ut mox eam. Prospere autem succedam in spe
mea, si per petitionem orationis tuae auxilium opportunum acce-
perim.

Aliquot autem per dies cunctari debeo, donec visitaverim dis-
25 persos Assyriae extra ovile hoc in quo sto. Quod autem merear exa-
gitari huiusmodi sorte confiteor. Non enim antehac feci quid
dignum gratia *Dei erga me, et ideo fructum negligentiae meae *p. 22.
legi nunc in perturbatione cotidiana. Deo gratias *ago* qui in omni
re auxilium nostrum ducit. Ora igitur, quaeso, ut reliquos dies
30 meos in vita quae voluntati Dei placeat agam.

XVII. — AD FRATRES IN MONASTERIO IZALA QUI SE SEPARAVERANT
A FRATRIBUS SUIS ET EOS LAESERANT.

Fratibus castis qui in monte Izala hereditatem Patris nostri
Abrahae ministerium spiritus sedulo curant, amantibus Dei et
35 servis virtutis, dominis et fratribus meis, Habibae, Dazanaia, Gre-

gorio, Lucae, Arzīšō^c, Stephano, Iazdīn, Bardōq, Simeoni et fratribus castis qui cum eis sunt, Išō^cyahīb frater vester: in Domino nostro salutem.

Multam spem mendacem passus sum, ut videtur, per longos annos, o viri pii, quod fiduciam meam in vobis supra omnem timorem reposueram. Nunquam crediderim quod prostratos rebus adversis quae accidunt viderem vos sicut nunc, quia e multis exemplis non decebat vos vinci tentationibus quas Satanas hostis communis efficere solet. Nunc vero, postquam bis ego scripsi vobis, vos autem siluistis sine responsione, intellexi quidem malum expectandum, idipsum quod nunc audiui vobis patiendum accidisse. Idcirco, cum gemeo dolore, verbis aequis utor.

Quis ergo vineam illam praeclaram, quae florebat fructibus iustitiae, cum fregerit septum securitatis eius, calcabilem reddidit omnibus pedibus impuris perversorum? * Quis ergo turrim illam validam, munitissimam, sicut per cuniculos occultos quassavit et humi gloriationem roboris eius prostravit? Quis ergo est ille qui in turma bellatorum spiritus, qui saepius ex impetu dominorum malorum victoriam veritatis eripuerant, nunc in media pace familiari scissionem familiarem genuit, et sicut per gladium acutum membra praecipua ex ordine instructionis eorum amovit? Quis ergo est ille qui, cum atrium arcis intraverit et eam armis exspoliata invenit, divitias eius rapuit? Et, ut apertius loquar, quis ergo ille est qui filios caros Abrahae iusti, et heredes bonos Daddīšō^c probi, et discipulos castos Babai illustris, quibus unum et commune quodcunque erat: fides et directio et anima et sermo et cuncti mores boni, hodie coegit misere alios coram aliis dolere? Sed manifestum est hominem inimicum hoc fecisse¹, id est daemonem malum et hostem hominum, illum qui primum in paradiso semen inobedientiae iecit, postea in campo homicidam novum ostendit et in omni generatione per ministros malos corruptiones malas in naturam nostram immisit; sicut nunc etiam non minus se exaltat, cum in vos ut in pacem Deo caram corrui et scidit concordiam vestram gladio fraudum suarum, et praevalebit forsitan contra veritatem vestram victoria subita.

Vereor igitur, o viri pii, ne in Izala sicut in Dothan² stem et videam fratres castos meditantes dolos contra illum qui Israeli ca-

¹ Cf. MATTH., XIII, 28. — ² Gen., XXXVII, 17.

rus erat, et eum ex cellula ut ex cisterna extollentes et longe ut in Aegyptum crudelitate iniqua mittentes. Utinam eum solum, non autem et illum qui ut Ruben misertus est, et illum qui ut Iudas prudens fuit; propterea fractum est cor meum * et stupor commovit * p. 24.

5 me, praesertim quia adhuc crescendo it odium, et hoc malum placet et inertes manent filii Iacobi in dolore amicorum suorum, nec praevidebunt apparitionem in Aegypto ante diem ignominiae, qui non effugiendus est.

Scitote ergo, o viri fratres, quod magis quam haec turpis est
10 coram peritis nuditas lapsus vestri. Amici quidem ingemiscunt : iniunici autem rident; me plus quam omnes torquet maxime expectatio calamitatis futurae, in qua impugnanda vos, ut putabam, habuissem pro ducibus fidis in certamine, et nunc incertitudinem et tremorem animi debilis habeo. Quis igitur petat sanitatem ab
15 aegris? Quis vero ab infirmis petat fortitudinem? Quis rursus a discordibus petat concordiam? Vel quis non deficiat a sua spe quando duces belli videt contemptos misere alios ab aliis? Utinam, cum talem personam causam perturbationis ceperint, tenuis forte fiat calamitas! Sed caeco impetu et sicut in tenebris virtutem alio-
20 rum alii vituperant.

Forte non eadem fides fuerit illi qui vexatus est et vobis quoque? Fortasse etiam maxime. Forte non eadem caritas illi qui vexatus est? Fortasse etiam maxime. Forte non idem zelus illi qui vexatus est? Fortasse etiam maxime. Forte non eadem certamina pro fide
25 illi qui vexatus est? Fortasse etiam maxime. Forte non eadem vis sermonis et disputationis in argumentis pro vero adversus eos qui coegerunt vos olim e veritate labi? Fortasse etiam maxime.

Cur igitur nocturna sit pugna vestra, cum causam scissionis non habuistis manifeste in scissione quam iniecistis? Sed fortasse * di- * p. 25.
30 cetis : Ab antistibus ecclesiae eiectus fuit, et ideo nos quoque eum removimus. Sed decebat vos inquirere de causa. Patientes enim alii aliorum fuistis usque adhuc, et sicut a membris (*collegis*) ordinem consensus oportebat a vobis servari. Potuissetis autem, si voluissetis, metropolitae et patriarchae vim amicitiae vestrae ostendere
35 intercessione pacifica et, si necesse fuisset, paenitere cum fratribus vestris quantum rectoribus ecclesiae videretur utile; promptos et diligentes debuissetis vos ostendere pro illo qui dimissus est, praesertim cum eadem in causa vituperationis vos quoque includeremini. Nunc vero non solum non festinavistis Seleuciam currere

ad comparandam vobis pacem a patriarcha, sed ne metropolitam quidem intercessionibus propter eum defatigavistis. Fecistis autem quod indoli acerbae quae gratis laedit congruit et, cum ille alia de causa dimissus esset a rectoribus ecclesiae, vos adiecistis accusationes alias iniquitatis iaciendo acetum super chordas. Non nostis 5 quod amare staturi estis postremo : etsi non nunc, tamen in die vindictae.

Ideirco expergescimini, o viri pii, et considerate quod in os periculi stamus et sumus sicut aquae, quae humi effunduntur nec recolleguntur. Nihil est in cunctis dolis satanicis quod non sub im- 10 perio vestro sit, si vincere vultis; nec est transgressio quae correctionem non patiatur, si curare vultis, nec est offendiculum quod persuasioni non obnoxium sit, si pacem diligitis. Pacifice igitur agite alii cum aliis et investigate causam perturbationis. Videte utrum

* p. 26. ex * operatione erroris orta sit, an ex indole humana. Potestis au- 15 tem, si recte sapitis, scire quidnam Deo placeat; hoc facite et vivatis. « Desinite ab ira et derelinquite furorem; nolite aemulari ut maligneritis, quoniam qui malignantur exterminabuntur; sustinentes autem in Domino ipsi hereditate possidebunt terram¹. »

Scitote praesertim quod, quando daemon irae in animum 20 dominatur, primum omnibus virtutibus exuit hominem ipsum, et deinde potest socium suum in parvis rebus laedere, qui inhabilis fit ad discernendum pulchrum a turpi et commodum a damno, sed omnino ad malefaciendum solum properat ut insanus. Cavete igitur, o viri fratres, ne huiusmodi calamitate vinctos vos 25 ostendatis.

Audivi etiam vos iam fecisse quod ad clamorem contritionis commovet peritos. In libello enim iniquo, ut dicunt, firmavistis excommunicationem fratrum vestrorum. Vae! Vae iniquitati vehementi! Vae tyrannidi barbarae! Vae crudelitati effrenatae! Quis 30 iniquitatem illam scripsit? Scripsitne antea *iste* quid aliud quod gloriae Dei inserviret? Movitne animum suum ad laborandum contra haereses quae pugnant adversum veritatem? Perturbavitne coetus malos eorum qui corrumpunt mores eximios? Redarguitne scripto et dicto eos qui variis modis errorem vanitatis dolose moliuntur 35 introducere in ecclesiam Dei? Vel forte haec fuit institutio eius prima et ultima, ut afferat exemplum execrandum zelotypiae suae in fratres

¹ Ps. xxxvii (xxxvi), 8-9.

suos filiosque matris suae, quorum gloriosam veritatem etiam ora hostium coguntur proclamare?

Igitur si vos omnes, o viri misericordes, estis qui iniquitatem hanc conspiravistis committere, * gratias muneri Dei *ago* quod non * p. 27.
5 praefecit vos in ecclesia sua iustis gregis; sin minus facile laeseritis eos qui correctione egent, cum haec sit longanimitas benignitatis vestrae in correctione fratrum vestrorum! Si vero unus est qui scripsit, et vos omnes annuistis assentiri, in formidinem¹ nos adducit facinus, ne etiam aliis damnis magnopere vos afficiat per
10 assensum cunctis malis, et prae aliis per dedecus turpe, quod a Babai, filio Ionan, aut iam passi aut mox passuri estis, ut puto. Iste enim, cum maxime corrumpit usque adhuc vias Domini et vias etiam vestras, paratus est nunc, quasi per sollicitudinem zelotypiae vestrae, vehementius contumelia afficere quoque sanctos qui recubere
15 in Christo, et ecce qui vobis ut heredibus probis reliquerunt divitias virtutis suae, affliguntur, nunc a vobis misere, ut patres exsecrandi, quia non valuerunt scilicet acquirere sicut vos sapientiam eximiam quae a vobis comparata est. Idcirco beati sunt revera et etiam miseri: beati quidem, quia cum omni gloria virtutis consum-
20 pti sunt in certaminibus iustitiae et discesserunt ad Dominum nostrum; miseri autem, quia tales filios reliquerunt heredes coenobiorum suorum.

Haec vero coactus sum dicere ex dolore luctuoso qui me invasit cum audiverim quae fecistis. Non enim putaverim fieri posse ut
25 totum coetum Fraternitatis vestrae vinceret calamitas haec ut infirmos, nec invenirentur inter vos ne pauci quidem amantes pacem * cum veritate et consiliarii bonorum. Quod si, absit! vos omnes * p. 28.
tenet haec calamitas, ut somnus sopitos, audite a me, vos quaeso, verbum tantum quod vos e somno excitabit: « Consurgite ergo,
30 consurgite, o viri fratres, consurgite diligenter sicut in diebus antiquis, et induimini fortitudinem brachii Domini² », nec perdati fiduciam quam habetis, cui servatur praemium multum.

Mementote ergo dierum pristinorum, in quibus pugnam magnam pertulistis crudeliter pro veritate, cum contumelia et afflictionibus,
35 et spectaculo fuistis, et etiam consociati estis cum viris qui haec pertulerunt, et superbiam potentium cum gaudio sustinuistis, quia scitis esse vobis in caelo praemium eximium et sempiternum. Hanc

¹ Ad verb. « in spem malam ». — ² Is., LI, 9.

igitur totam gloriam virtutis studet ut rapiat a vobis Satan as hostis communis.

Cum multum id curavit per longos annos, non potuit per manus extraneas vobis nocere sicut volebat. Ecce multos incitavit in vos in omni tempore, qui robusti erant fortitudine et prospere succedebant in mundum, at desierunt ipsi sicut desierunt; vos autem quales eratis mansistis in gloria praeclara usque adhuc. Nec etiam ex vobis ipsis potuit quidem hic inimicus hominum suscitare sibi ministrum qui voluntati eius serviret, donec procul a vobis discederet et daemon septentrionalis ei inveniretur, qui nominatur Isaac, 10 quem turbavit fumo malignitatis suae et miscuit eum coetui vestro pacifico ad perditionem ipsius et infortunium vestrum. In eo tanquam in ministro diligenti completionem desiderii sui satis invenit et invenire sperat Satan as inimicus generis nostri.

Ne igitur det Dominus iniquo desiderium eius per vosmet, o viri 15 pii, nec propositum eius bene succedere *sinat*! Sed obruat iniquitatem labiorum eius, ut carbonibus * peccati sui uratur. Vos autem purgamini e pulvere odii et purificamini e pulvisculo inimicitiae, et expergescimini e somno negligentiae. Sicut filii lucis vero, ita incedite¹, et perseverate in veritate Dei, ut perseveret in vobis Deus. 20 Custodite diligenter depositum patrum vestrorum, ut sitis filii hereditatis sanctitatis eorum. Ne confundamini ab eis in die probationis. Egredimini post fratres vestros et collegite eos, et si necesse est pro eis dolere, ne recusetis donec reddideritis eos participes habitationis et consortes caritatis. Tempus enim malum surrecturum 25 est in nos paullo post, in quo adiutoribus multis indigebitis si estis amatores fidei et amatores veritatis, et si non una omnes virtutes perdidistis. Mementote igitur, o ministerii mei participes, mei consortis caritatis vestrae, et iudicate me pulchre sicut ego vos *iudico* pulchre. Respondete mihi per epistolam veritatem animorum vestrorum de omnibus quae scripsi vobis. Scribite mihi vero, ut placebit vobis, aut vos omnes simul, aut quisque seorsum, nam ego talis sum vobis nunc qualis eram quoque antea, id est filius et frater et miserrimus socius operum et sermonum vestrorum in omnibus quae placent voluntati Dei et remonent ab iniquo eum qui invocat 35 nomen Domini. Ipse gratia sua perficiat vos in omni actu bono, ut faciatis voluntatem eius. Estote firmi in Domino nostro.

¹ Cf. Eph., v, 8.

XVIII. — AD FRATRES IN MONASTERIO SUO, DE INSTITUTIONE DIRECTORIS.

Deum amantibus Fratribus caris et dilectis, Simeoni, *Iohanni, *p. 30.
Qamīšō^c, Bar Denḥa, Danieli, Berazsōrīn, Bar Nun, Išō^czka, Aphnī-
maran, et omnibus fratribus sanctis monasterii Bēth ‘Abhē nomi-
5 natim et coniunctim, Išō^cyahb frater vester : in Domino nostro
salutem.

Ego exspectaverim, o viri fratres, e sedulitate amicitiae vestrae
ut mihi nunciaretur decessus gloriosus directoris illius sancti e vita
ista carnali ad portum vitae aeternae. Quod si non plene morem
10 communem noscerem, nec subditus essem maxime caritati educa-
tionis, facile forsā offensus essem huiusmodi contemptione, non
propter ordinem et nomen, sed propter fraternitatem et educationem
solitam. Quoad autem istam incuriam quam ostendistis hac in re
contra legem caritatis divinae, o fratres amantes Deum, Dominus
15 noster sit condonans et misericors, et firmet semper corda vestra
in amore veritatis, amen!

Quia vero audiavi adhuc in cruciatu dubii de negotio directionis
vos esse, et id quod in testamento aeterno per verbum vivum vobis a
patre sancto traditum est, non statim firmiter vos amplexos esse,
20 sed iam etiam aliena a voluntate eius inter vos videri, cupiebam me
ipsum ad vos ire ut simul consulamus quid coenobio commodum et
nomini Dei sancto laudabile esset. Sed cum id facere non potui,
quia iam coepi iter ingredi ad patriarcham, visum est mihi epistula
festinationis plena ad vos uti, secundum legem caritatis spiritalis.
25 Mementote igitur, o viri pii, mei consortis caritatis vestrae et
sodalis morum vestrorum. Necesse est harum rerum mentionem
facere quod, ut videtur, infirma sint negotia fraternitatis. Num
*nominatio ad episcopatum me alienum a vobis reddidit? Num or- *p. 31.
dinatio sacerdotii a coetu monachorum me segregavit? Num mu-
30 tatio loci mutationem mentis genuit? Num res quae coenobio utiles
sunt et gloriam Dei augent quisquam e vobis magis quam ego un-
quam cogitavit, aut locutus est, aut egit? In insipientia dico¹ :
Quantum studeat quidam e vobis rebus quae decori et honori vestro
congruunt, tantum ego quoque studeo non pari sed multo magis
35 laudabili modo. Cur ergo in negotio de quo nunc agitur, quod

¹ II Cor., xi, 21.

magis quam aliud cura dignum est, victi fuistis negligentia sueta, ne vocaretis me fratrem vestrum ad consilium commune in tempore opportuno? Apud me enim erat quoque testamentum vivum quod confectum est ore benedicto patris nostri sancti, per verbum verum, paucis diebus ante decessum eius, de eo qui utiliter succederet in 5 locum ministerii eius, et de quo, ut ipse audiui, die etiam decessus sui iussa dedit.

Cum enim timeret ne subito casu decederet et impediretur quominus diceret quid agendum censebat, prius tradidit mihi familiariter verbum hac de re. Non enim putabat fore ut sine me vobis 10 suaderetis aliquid facere post decessum suum, sicut vos nunc neglexistis quod decebat. Attamen, cum ego custodirem in mente mea verbum patris nostri benedicti ad dicendum id in suo tempore, gratia Dei, quae duxit eum pacifice in via vitae, quietem animi dedit ei *permittendo* ut vobis quoque id diceret die decessus sui. Ab 15 eo pacem longam habetis et iam vobis princeps et director est, si quidem illum, quem ipse secrevit et vobis praefecit, comparavistis

p. 32. pacifice principem *et directorem; nemo ergo censeat quod sine armis occultis orationis eum dereliquerit et decesserit, sed ex quo ei attendit et verbo eum selegit, Dei ope ei commisit disciplinam 20 suam piam. Si quis a sollicitudine huius *viri* se alienum ostendit sua voluntate, timendum est ne perdat auxilium orationis iusti. Si etiam quid adversum cogitat, cui ergo ex peritis non videatur vilis et contemptibilis, praeter dolorem animam cruciantem qui sine commodo illum contundat? Absit a filiis puris patris iusti, et a 25 discipulis castis ducis sancti, et a fratribus dilectis et condiscipulis meis, ut quid simile omnino patiantur, vel audiantur inter eos alia quam ea quae pulchra et vitae proxima sunt praebentque auxilium coenobio et gloriam nomini Domini.

Solliciti ergo estote, o fratres dilecti, de fratre nostro amante 30 Deum Mar Iohanne sacerdote, cuius virtutis probatio septuaginta annos plus minus data est, e quibus triginta in solitudine sine culpa et ceteros priores in vita proba institutionis scholaris *egit*, et qui apud vos, praesertim apud senem honoratum inter vos, consociatus cum patre nostro benedicto susceptor et institutor fuit, et nunc 35 propter haec omnia coronatus est iussu patris nostri corona directionis. Hunc vero tanquam a Deo selectum in electione eximia accipite in Domino cum omni gaudio, sicut filios puros Dei *deceet*, et manibus et labiis vestris, praesertim quidem cordibus, firmum facite

apud eum opus directionis, Deo iuvante. Deus pacis sit vobiscum et retineat vos in monasterio quod habitatis, sine perturbatione per cunctos dies vitae vestrae. In homine vestro interno¹ habitet Christus * fide et in cordibus vestris caritate, cum vera essent radix et fun-

* p. 33.

5 damentum vestrum, ut possetis assequi cum omnibus sanctis spem vitae aeternae per gratiam et misericordiam Domini nostri Iesu Christi : cui sit gloria in saecula, amen !

Sed quia solet inimicus virtutum nostrarum iniicere semina astutiae suae in agros puros, iuste metuendum est ne inter vos quoque,
10 ut in coetum apostolicum quod contrarium concordiae est immittat. Curate ergo, o fratres, si quis vestrum peccato tali praeoccupatus sit et scindat concordiam vestram non assentiens directori amanti Deum qui a Domino nostro selectus est vobis, ut vos qui in spiritu estis corrigatis eum spiritu humili, donec eripiat a laqueo satanico in quo captus est voluntate sua ; et uno spiritu perfecti sitis ad
15 opus iustitiae, sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae² pro gloria Dei ipsius et solamine nostro.

Ego vero, quia novi multitudinem rerum adversarum quae occurrere solent in huiusmodi negotiis, et quia rursum ibi non adsum
20 ut contra unamquamque earum quae contrarie accidunt inter vos possim pro facultate mea correctionibus utilibus uti, ideo cogor verbis brevibus ad vos scribere, non ut director et praefectus, sed ut frater senior. Si quis contendat adversus directorem pium qui iussu magistri nostri³ selectus est vobis per voluntatem Dei, ne
25 remaneat iste in coenobio Bēth 'Abhē, ne perturbet fratres suos et damnum patiat ipse, sed in pace et salute abeat sine ira ad locum ubi inveniet quietem et commodum. Si vero accadat ut in insipientia possit dicere contra haec verba de me : « Quis est sane
* iste qui haec nos iubet facere ? » discet postea ex eventibus ipsis^{*} p. 34.
30 et obediet, si Deum timeat. Fortasse etiam paenitentia pauca eget ad inveniendam libertatem filiorum pacis. Ad pacem nos vocavit Deus, o viri fratres, idcirco ad pacem et ad aedificationem alii aliorum properemus.

Sufficiant vobis ista pauca quae scripsi ad vos, ut noscatis a-
35 critatem animi mei in cupidine boni vestri, et quanta sollicitudo mea sit, ut bene agatis et bene loquamini, et Deus glorificetur in

¹ Cf. II Cor., iv, 16. — ² Cf. Eph., iv, 4. — ³ Rabban « magister noster » de praefecto coenobii dicitur. Hic de Mar Iacobo praefecto defuncto coenobii Bēth 'Abhē agitur, ut ab initio epistolae liquet.

vobis et ego quoque gaudeam. De hoc autem negotio quod decebat in epistula certiore feci patrem nostrum pium metropolitam. Rursum etiam patri nostro patriarchae id verbo vivo indicare propositum mihi est, iuvante Deo. Vos quoque, cum haec noveritis, studete simul ut custodiatis concordiam animi vinculo pacis et 5 estote excellentes in servitio Domini : ipse gratia sua perficiat vos in omni opere bono, ut faciatis voluntatem eius in omni tempore, amen ! Orate quoque pro me, ut reliquos dies meos in vita quae placeat voluntati Dei agam.

XIX. — ADMONITIO TENUIS AD EUM QUI NUPER CONSTITUTUS
ERAT IN DIRECTIONE MONASTERII.

10

Casto et amanti Deum, fratri nostro honorato, Mar Qamišō^c,
lšō'yahb : in Domino nostro salutem.

Accepi et legi epistolam quam misisti, gavisus sum etiam in adventu fratrum ad me, et propter sanitatem vestram gratias Domino 15 nostro egi. Quominus perficerem, ut rogatur, adventum meum illuc, multitudo negotiorum hic impedivit, praeter res adversas quae in
p. 35. medio sunt. Si autem aperiatur mihi porta * a Domino, paratus sum proficisci. Ne autem his quae in exspectatione angustiarum torquent quidem mentem coenobitarum, sicut mihi scripsistis, cito commo- 20 veamini tanquam inexperti et homines modicae spei : « fidelis enim est Dominus in suis verbis¹ » et « dives in omnes qui eum invocant² », sed solummodo in concordia quae scripta est. Si quidem secundum rogationes *moderantur* vicissitudines *rerum* gratias muneri eius (*Domini*) *agemus*, si autem aliter, et cum universis tum etiam 25 gratias.

Quod vero scripsisti mihi de debilitate tua ad ministerium Fraternitatis quod tibi impositum est, ne propter hoc quidem desperes in rebus quae accidunt. Non enim per nosmet prospere succedunt viae nostrae, etiamsi simus sedulissimi, sed per eum « qui super 30 omnia potens est ad faciendum nobis plus etiam quam rogamus aut intellegimus³ ». Ne ergo commovearis sive verbo sive fama, modo te servum multorum esse tibi proposueris ; sed sustine et esto patiens et longanimus, etiam usque ad Ezechielem, si contigerit. Non enim carebit mundus huiusmodi *casibus* dum nos omnes 35

¹ Ps. CXLIV, 13. — ² Rom., X, 12. — ³ Eph., III, 20.

erimus homines et filii terrae. Sed *possibile* erit proficere et prodesse, immo quietem dare et accipere, cum regula spiritus fuerit dux tibi et subditis tuis. Si quis scandalizabitur, Dominus curabit eum. Noti sunt filii pacis et qui vivere volunt. «Cognoscit quoque
5 Dominus qui ipsius sunt¹. Expecta eum et custodi viam eius, et exaltabit te ut terram hereditate capias².» Fiduciam de quocunque homine ad Dominum converte, et vives.

Quominus narrationem vitae castae patris nostri benedicti conscribam, ut me rogavisti, impediō ipse nunc, nec possum fuisse
10 dicere propter multitudinem avocamentorum mentis cotidianorum, et ars scribendi quiete animi eget. De vicino autem propter quem scripsisti mihi, * si quiescere vos non sinit, abhinc cura, ne cum * p. 36.
firmetur radix eius perturbet vos cotidie. Qui id corrigere possit, si velit, metropolita solus est, et si neglexerit, ut solet, scitote quod
15 oppressionem vestram ipse velit. Igitur alterutrum agendum est, vel probationem sustinere, vel ad patriarcham properare; sed quidnam ex alterutro selegatis, cito selegite. Superest ergo ex omnibus ut dicam : cavete et iterum cavete, et magis cavete et semper cavete. Vale et ora pro me.

20 XX. — RESPONSIO AD DUALITATEM PERSONARUM QUAE EI SCRIPSERANT
ALTERA IN NOMINE ALTERIUS.

Illi qui pulchre in quavis re pulchra insignitur, amanti Deum Mar Iazdšapōr, Išō'yahb : in Domino nostro salutem.

Te quidem, o amans Deum, antequam ad eum qui scripsit ea
25 quae legi³ scribam, laudo propter sollicitudinem reprehensionum tuarum, quod in lege caritatis tam ardentem patiens sis, quam ante dolores partus sane infantem rursus cupis; et ecce e longinquo utraque res facilis est; matri autem, non solum mutato ordine *naturae*, sed etiam secundum ordinem in periculo est et aegre. Facile
30 est enim bonum velle, ut scriptum est; sed non est facile id facere, ut quoque scriptum est⁴.

Ne autem nimium laboremus in huiusmodi rebus, dicemus, cum simplex sit res de qua agitur : Quid, o sapiens, volebas? ut lapidem illum super quem aedificium spiritale positum est in an-

¹ Cf. II TIM., II, 19. — ² Cf. PS. XXXVI, 34. — ³ P «legisti». — ⁴ ROM., VII, 18.

gulo septentrionali, quasi per fundam in rupem haeresum iaceremus, et exspectaremus dolorem contritionis quem sensus audiendi
 p. 37. quasi ad caecos e longinquo *porrexisset? An forte, cum res non ita se haberet, calamitatem quam imaginantur per frictiones longanimitatis cohiberemus, comparantes operi nostro ordinem qui ei 5 conveniat? Puto id laudaturam sapientiam, si vituperationi obnoxia non sit victoria non integra. Quod vero non accusanda sit per me ipsum conscientia invidiae, puto te credere; et quod non acciderit in aliquos, seu in nos omnes, res adversa quae pulchritudini cogitationis prioris noceret, hoc a te per me credendum est. Adiuva 10 ergo in cunctis cogitationibus bonis eos qui ad exitum perducunt quod diligis.

Invenies quidem in opere, si curas, fiduciam efficacem a nobis omnibus in tempore aequo, sed tibi quasi dolenda iam sunt ista. Tu autem qui fortiter reprehensionem caritatis sicut ἐν συλλογίσμῳ 15 διαλεκτικῶ componis, unde fit ut usque ad reprehensiones silueris, vel sicut proprietate doloris *captus* a causa non inceperis? Urgebat enim te vinculum illud laudabile e propinquo participem certaminis institui, et pro quibusdam linguam esse, pro aliis autem animam, pro vulgo verbum, pro temet solventem debitum 20 quod existimatur. Si per cuncta haec fiat peractio certaminis instantis, gratias muneri Dei. Si vero res praesens sicut nunc est quoque *manet*, non iam liber a reprehensione, immo reprehensor vocem attollens videberis. Ne itaque, cum excusationem multitudinis reprehensionum tuarum in tua epistula *prolatarum* a me habueris, 25 parvipendas paupertatem meam, id est pusillanimitatem patrum communitatis, aut forte paenitentiam modicam de hoc quod pulchre distinctum, pulchre auditum, pulchre dictum et pulcherrime optatum est, idcirco eodem *gladio increpationis patiaris libere per linguam liberi. Cur autem contumeliosa videtur tibi servitus ecclesiae 30 Dei? Contumeliosum ergo est quoque opus, absit! Convertere ad librum spiritalem et invenies *ibi* laudem eius.

Quid ergo rursus? Illius qui cubat in insidiis in via et mordet talum ad prosternendos honorabiles estne vulnus tuum, quod accidit amanti Deum fratri nostro Iohanni, ita ut nunc non dilectus 35 et laudatus, sed maledictus et contemptus a familiaribus suis videatur? O crudelitas! Simul enim et illum in vincula Satanae iniecisti et nos ministros peccati esse ostendisti, et opus Dei, propter rem adversam quae accidit, ministerium malum proclamavisti. Rei

istae sufficiat iactura sua, ut dictum est¹, mulier menstrualis sit in menstruis suis.

Quid ergo rursus? «Velim, ais, noscere causam contemptus personae.» Velisne matrem invenire proli quae non est, aut forte
5 dilationem gubernationis nomines contemptum? Ego vero non solum *cum res se habeat* ita, sed etiam si alius ac is ad ministerium illud quod in promptu erat accessisset, non idcirco eum pro abominando haberem; cum Ioseph qui vocatur Barsabas, qui cognominatus est Iustus, inter apostolos video², quamvis non sit e
10 nmero duodecim *apostolorum*; et si ita non *esset contemptibilis*, quanto magis cum non ita sit.

Quid autem rursus? «Satis sane consensus aliquorum solummodo, qui sine culpa sint in nomine christianitatis.» Satis erat inquam et ego, si creditus fuisses in quo te credi decebat, non
15 vero in aliis rebus; sed adstantibus ex illis qui consensui assentiunt duobus vel tribus qui etiam nominis modici erant, quomodo non in aerem ungeretur * praeses, nisi per paucos adstantes pro * p. 39. multis aliis remotis. Et aliter fieri consecrationem quis suaderet et non inveniretur stultus?

20 Rursus autem quid? Velim scire etiam occulte quae culpa inventae sunt, et docerem te publice inventionem talem in natura nostra non difficilem esse; attamen Dominus naturae nostrae e ministerio ecclesiae suae non eiicit genus peccans.

Rursus autem quid? «Si sane unus aut plures ex eis quibus
25 consecratio credita est consecrationem impediverint, ab illo qui existimabatur se avertere debuerint.» Pulchrumne est dubii dimidium? Non sane pulchrum est *dubium* totum. Hic vero, cum misereor, curo dolorem opinionis; et pro certo habeas per me, quod non erat Satanas, nec casus malus, nec consilium a timore Dei
30 alienum.

Rursus autem quid? «Ut video, occulta quae ventura erant ostendit mihi exitus eventuum in rebus quas praedixeram accidisse. Evanuerunt subito totae opes hostis mei, et apud eum qui persuasum habebat nullum exitum promissionibus fore superfuit con-
35 demnatio persuasionis suae.» Ego vero ut homo super spem plantavi et ut homo super spem irriigo. Ille autem, qui crescere facit plantam talem, qui dat fructum spei agricolae, Deus est³, et si

¹ Lev., xv, 33. — ² Act., i, 23. — ³ Cf. I Cor., iii, 6.

perfectum et secundum consilium dederit eum, gratias muneri eius, si autem contra consilium et aliter, ita quoque gratias providentiae eius.

Rursus autem quid? « Perseverate sane ad perficiendum fundamentum quod posuistis; ne sit locus linguis solutis iaciendi accusationes solitas. » Quid ergo faciendo videtur tibi nos filios libertatis
 * p. 40. reprehensiones huiusmodi vitaturos? Sicut enim in id, ita *et in illud prompta est lingua accusatorum, et utrumque pro bono sane! Quemnam igitur ex hominibus divinis vidisti a linguis istis evasisse? Num forte patres? forte apostolos? forte prophetas? 5 forte Dominum nostrum? forte Patrem eius? Evidenter ne unum quidem. Iam vero peccatoribus est consolatio ex talibus rebus. Sed haec *dico* tibi, o accusator diligens, adversum ea quibus, ut baculo caritatis, amicum percutiebas in epistula tua. Quid fuit, quomodo fuit, cur fuit? Si audio quae publice dicuntur, pro certo habeo ea 15 quoque quae occulta sunt. Vel si velis scire, ore ad os loquemur, quando Deo placebit. Nunc quidem solummodo de hoc cura ut, quantum fieri potest, infirmum nanciscatur negotium ibi frater noster amans Deum Mar Iohannes, quamvis non universalis, sed tantum partialis fuerit consensus, et pars eorum *consenserit*. Quod itaque 20 non occurrerit cogitatio aliena in mentem eorum qui rei praepositi erant, habeas pro comperto et crede, sicut iam semel scripsi. Stude maxime tam tu quam omnes similes ut voluntas nostra voluntati Dei placeat. Ipse autem Deus misericors, qui in omni tempore agit pro nobis plusquam oramus et optamus¹, coronet laborem sollicitudinis nostrae, cum erit dignus gloria nominis eius. Estote firmi in Domino nostro. 25

XXI. — AD EUMDEM DE EODEM AB EODEM : MAGNAM SALUTEM.

ludicavimus pulchre, quamvis iudicati simus pulchre². Quod autem nihil concessimus spiritui, non multum pulchre est, immo 30
 * p. 41. nullo modo. Nos reprehendi scilicet iustum est, cum robore *quodam caremus. Quando enim omnino sufficimus in certamine quod instructum est, victores iam pridem in hac re *sumus*, quanquam non corona ipsa ornati. Spiritale itaque est certamen, o vos! spiritalis est et fructus eius; et saepe inveniendum est reprehendens 35

¹ Cf. *Ephes.*, III, 20. — ² Alludere videtur ad *MATTH.*, VII, 2.

sollicitudinem. Cuius autem, nisi eorum quibus spiritus ipse visionem occultorum credidit? Et quis enim scit num sicut Samuelem nos quoque reprehendit? Ille qui hisce rebus assuetus est? Et hoc, etiamsi vinceret adversarius instans, qui fortasse non potest vincere, ut adhuc spero. Quomodo enim fieri posset ut contra conscientiam in rebus manifestis adversarius religionis Dei sit ille qui colit Deum, nisi forte superetur confusione, de qua dictum est quoque eam parere peccata¹, et ea *confusione* sicut vi pusillanimitatis ad servitutem ignominiosam rapiatur. Cum id ipsum nuntiatum fuerit cui rei obsecutus erat, quod visum est scripsi ad eum ne vocarer ad impositionem manuum, nec solum quod visum est, sed etiam quod utile erat ad excusationem eius ne fiat consecratio, si vellet hoc uti. Si autem a via timoris Dei ad vagationem astutiae declinaret, bene ageret contemnendo quae scripsi, ut solus faciat quod non decet fieri. Pulchrum etiam est nobis, e longinquo, auditione tantum videre quae prave aguntur. Confidete ergo in Domino, o viri pii, et si acciderit ut ab aliquibus res adversa fiat, eiicite a vobis scandalum quod omni modo oriturum est ex huiusmodi rebus; cum memineritis quod sumus pulvis qui hodie superbit et paullo post spargetur². Orate ut digni simus misericordia in omni tempore et ducat nos gratia Dei quocunque. — EXPLICIT.

XXII. — *HONORABILI, EXIMIO ET AMANTI DEUM MAR IAZDEGERD, *p. 42.
IŠŌYAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Me negotia permagna conficere festinantem attigit adventus epistolae tuae, o amans Deum, et cum pulchra ratione in longinquum sedulo vocarer, perstiti, ut decebat, donec sanctuarium divinum medio agro zizaniorum infixissem, iuvante Deo. At, post adeptionem multorum pascuorum, ad locum habitationis meae reversus sum, et statim, antequam moverer ad res urgentes, lectionem epistolae tuae iteravi. Theoriam in ea *contentam* de anima eiusque motibus et de corpore eiusque consuetudinibus laudavi usque ad mensuram argumenti. De raptu autem eius ad materiem laudatoriam dolui, ut decebat, quia necessario sicut e vero in imaginem alienam cobeatur. Cur, o amans sapientiam, mihi sicut alteri ini-

¹ *Ecclesiasticus* syr., ed. Lagarde, IV, 21 (Vulg. IV, 25). — ² Cf. Ps. ciii (ciii), 14.

pertitus es incaute donum vanae gloriae? Cultori enim sapientiae, si tibi sic videbar, satis erat nitor solus doni stirpe nobilis a parte amatoris sapientiae, ut ita revera firmiter crederetur virtus altissima, quae ab eo¹ apud hominem debilem in pulchritudine animae ostensa est.

5

Præter autem talem rem, accepi cum laetitia venerationem humilitatis tuae, o amans sapientiam, et confiteor quod recte praeventus fui in causa virtutis. Tui ergo sunt primitiae in eo quod lex spiritalis perfectionem virtutis esse constituit; apud me autem, præter antecessionem in causa, mora est in his omnibus. Sed paenituit
 * p. 43. me, postquam ad mentem reversus sum, propter ea quibus falso, modo satisfaciendi, * impetitus sum, quamvis dulcia animo meo debili sint alimenta gloriae mendacis. Attamen te, o amans sapientiam, virtutis amor in errorem induxit, ita ut paulisper ab auditu falso raptus sis, et multum ex abundantia caritatis in huiusmodi
 donis apud hominem debilem effusum est, qui multum conscientia sua condemnatur. Ego vero, quia bene novi in quibus rebus ego a ceteris aliter existimor, Deo confiteor meipsum miserum et passionibus subditum esse. Tibi autem, o amans Deum, qui adeo virtutem cupis, det Dominus noster in misericordia sua spem veram.
 Quod si ita fit, nec me pudendum erit, nec bonum imminuetur², nec opinio convertetur, nec caritas mutatibur, nec electio mendax habebitur, nec laetitia auferetur, sed ubique erit glorificatio Dei, qui animam, ut pulchre demonstravisti, corpori huius modi vinculo mirabili iunxit et connexuit; qui pulchritudinem rationis
 occultam sensibilem reddidit, et virtutem multiformem virtute unica agnosci sivit; qui vas hoc sensibile vi particulari in essentiam absconditam immutavit; qui est nobis ubique et totus in nobis³, et in nobis unitatem potentiae suae creatricis dedit noscere et mirari; qui nunquam in nobis reliquit seipsum sine testimonio,
 ne auferatur e nobis bonum eius ab errore per imaginem fallacem; qui per visionem antea, per voces deinceps et per verbum olim in ima quiete mentis, postremo autem omnino in corpore vero et perfecto bonum quod *est* in nobis sine deprædatione custodire voluit; qui multitudinem distinctionum virtutis in unum caput altum et

10

15

20

25

30

35

¹ Locutio ambigua: «ab eo *nitore*», vel «ab ea *sapientia*». — ² Suspicio legendum *لا يحد*, aut quid simile; habent codd. *لا يحد*, i. e. «inopinato veniet», quod cum contextu minime quadrat. — ³ Cf. I Cor., xv, 28.

praeclarum collegit et caritatem nuncupavit; qui in hac *caritate* te nunc *supra vilitatem meam elevavit, et primitiarum oblationis herede-^{p. 44.} redem per epistolam constituit; qui mihi ordinem secundum in responsione ad salutem tuam dedit servare. Cuius misericordiae vis
5 occulta perficiat initium communionis nostrae institutione legis suae spiritalis pro gloria nominis sui sancti. Ipse gratia sua compleat debilitatem nostram in omni opere bono ad agendam voluntatem suam omnibus diebus vitae nostrae, amen!

Da salutem vilitatis meae quibus tibi placebit, praesertim autem
10 eis qui Domino grati sunt, et particulariter eis quorum salutem secre- visti mihi in epistula tua. Pax Dei, qui maior est omni scientia, custodiat corda vestra sine culpa in diem Domini nostri Iesu Christi. — EXPLICIT.

XXIII. — FIDELI VERO ET TIMENTI DEUM MAR IŠŌ‘SABRAN,
15 IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi cum gaudio epistolam Caritatis tuae, o amans Deum, et propter sanitatem tuam gratias egi Domino nostro. Multum a fide dives es, multum quoque me laetantem reddidisti. Hae enim divi-
20 tia multos in omni generatione triumphare fecerunt. Quod autem in homine debili et reo qualis sum innitatur adeo opinio sapientiae tuae, non multum ursit me gaudere, immo nullo quidem modo. Illi enim, cuius fiduciam confutat conscientia peccatorum suorum, sufficit laus quae non prave secundum pravitatem eius profertur,
25 esset, ut aliter a Deo nosceretur, aliter vero ab hominibus existimaretur. Sed mihi persuasus sum paullum timorem dubii *minuisse, ^{p. 45.} quia scribae perito, qui ministravit tibi arte sua epistolam ad vilitatem meam, tribui cogitationem sublimem de me ac de eo qui talis esset, excellentius habitam spe fallaci. Det quidem Dominus
30 noster in misericordia sua ut fides tua super fulcrum veri fir- metur. Incitationibus urgentibus epistolae tuae spes fida detur. Si enim gratia Dei ita egerit, mihi quoque e miseria condemna- tionis salus misericors erit. Et ut una cum perfectione virtutum laetitiam inveniamus aequo tempore detur nobis per gratiam ex
35 divitiis magnis misericordiae Dei. Ipse in gratia sua corroboret debilitatem nostram ad agendam voluntatem eius cunctis diebus vitae nostrae. — EXPLICIT.

XXIV. — SANCTISSIMO PATRI NOSTRO MAR IŠŌ'YABH (II) CATHOLICO,
PATRIARCHAE, FILIUS TUUS IŠŌ'YABH : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Audiat Religio tua, o Pater pie, semen bonum, quod iamdiu
vepribus et spinis suffocabatur, cum sollicitudine Paternitatis tuae
in hoc tempore mundatum fuisset, germinavisse, lumine rerum 5
caelestium laetari coepisse, et angelis Dei gaudium hoc, quod in
Evangelio *dicitur*¹, praeparare. Šapōr enim, qui usque adhuc liga-
mentis erroris ad profunditatem pusillanimitatis curvabatur, nec
bene adspicere ad altitudinem rerum caelestium per fiduciam con-
fessionis valebat, nunc auxilio Dei per dextram Paternitatis tuae e 10
vinculis huiusmodi solutus est, liberque a subditione perditionis
p. 46. apparet, cum erectus iam incedat * in domo hac magna, quae
usque adhuc ei arcta erat, et in anima quasi nova et corpore ad
dolendum parato confessus sit confessionem rectam coram testibus
multis, et coetum eorum qui Deum timent ad laudem Altissimi 15
commoverit. Et ideo etiam ecclesia sancta Christi, quae ibi ab
homine peccatore qualis ego sum administratur, tetendit manus et
accepit eum, et vim absconditam quae omnia sanctificat per com-
munionem mysteriorum vivificantium dedit ei, ut per eam morbus
afflictionis spei et dolor pavoris perniciosi ab homine fidei expelle- 20
rentur, et gloriae Dei confessionisque splendentis praeco fieret.
Statim post haec ad theatrum quod nunc prope est properavit ire,
ut ibi quid Deus misericors in gratia sua erga eum constitui vellet
acciperet. Gaudeat igitur Paternitas tua de rebus quae actae sunt,
et oret sedulo ut finis earum omnium glorificatione Dei triumphet. 25
Ipse autem Deus misericors, qui « potens est omnem gratiam
abundare facere in eis qui timent eum² », perficiat laborem Pater-
nitatis tuae in omni opere bono ad glorificationem nominis sui
sancti in omni tempore, amen! — EXPLICIT.

XXV. — SANCTISSIMO PATRI NOSTRO PIO CATHOLICO PATRIARCHAE, 30
FILIUS TUUS IŠŌ'YABH : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Pervenit ad faecem, ut videtur, calixa filictionis nostrae, o Pater
amans Deum, et oclusa est eventibus affligentibus via salutis

¹ Luc., xv, 10. — ² II Cor., ix, 8.

nostrae. Periit etiam fuga, sicut scriptum est¹, et non est qui
 requirat vexatos. * Verimis enim abundans quem e corpore com- * p. 47.
 munitatis genuit visitator malus per longum tempus et prave
 profectus multa membra vicit iamdudum, ut cernendum est,
 5 et serpsit nunc universim ad communitatis caput, in quo mens
 nostra, id est, ecclesia Dei constituta est mandato Dei, ut consu-
 meret reliquum molis eius *communitatis* corrumpendo mores. For-
 san, postquam omnia perdiderit, ipse quoque peribit, et quiescet
 mundus a miseria eius. Quod si ita adhuc sentias, ut confidimus,
 10 o Pater noster, et sis qualis oramus *ut sis*; si supersit Paternitati
 tuae, gratia Dei, reliquum consolationis in spiritu et in corpore,
 et aliquis *huc* venturus sit, velis scribes ad me, ut fortasse ab
 onere tristitiae, etiamsi cum levamento gemitus, detur mihi
 recreari. Res autem hic stabiliuntur paulisper, Deo iuvante,
 15 secundum tempus; sed ego adhuc adversus tempus praemunior, et
 supra miseras temporis ducit debilitatem meam sollicitudo gratiae
 divinae. Miranda res si a fine peccatis meis congruenti hic evadam.
 De eo quidem quod ultra est, nullum est mihi dubium. Oret igitur
 Paternitas tua, quaeso, ut misericordia dignus fiam et gratiam
 20 paenitentiae inveniam, quae valeat sanare dolores meos, priusquam
 pervenerim ad impossibilitatem quae multos prohibet. Deus pacis
 impertiatur Paternitati tuae habitaculum pacis in omni tempore
 cum omnibus rebus quae voluntati eius placent per omnes dies
 vitae tuae.

25 XXVI. — IŠŌ‘YAHB, GUBERNATOR ECCLESIAE DEI IN NINIVE :

Amantibus Deum, fratribus monachis in monte Alfaf, qui in
 spiritu humili sacrificium vitae eximiae * Deo omnipotenti offerunt : * p. 48.
 in Domino nostro Iesu Christo, pax multa !

Ego, o fratres amantes Deum, cum confiderem in vobis
 30 quoque, sicut in ceteris timentibus Deum, sufficienter agere vim
 praecepti Domini nostri, in conscientia fida volui ad vos scribere,
 nam sollicitus sum ut argumentum actionis vestrae non ab oribus
 alienis sed a manu familiari accipiam, ita ut fida sit mihi fiducia
 in vobis in tempora futura. Non enim potest fieri, secundum sen-
 35 tentiam meam, nec prodest quod non sit amore Christi plenus qui

¹ Ps. cxli, 4 (cxlii, 5).

vere Christum adorat. Hoc est enim christianis signum disciplinae; neque etiam accidit ut non sit humilis et doctus qui firmat in se ipso hanc legem spiritalem, quae est caritas magna, a Domino nostro traditam; neque etiam accidit, immo nullo modo possibile est ut pacificus et amoenus non sit qui in humilitate tam magna 5 praeceptum id magnum pro fundamento actionum suarum habet. Quomodo posset aliter ad virtutem pervenire qui contrarium virtutis sibi comparat operibus carnalibus? Quod illius est qui ira quidem et violentia et inimicitia et blasphemia et consilio malo detinetur, nec *libidinem* istam cupiendi prave hereditatem alienam 10 et aggrediendi lingua et manu terminum paternum et se purgandi, secundum opinionem stultorum, per contumelias fratrum et cetera his similia, non puto esse filiorum Dei in parte laudabili, fortasse vero ne illorum quidem qui in anima ethnica conscientiam naturalem habent. Desistat ergo in semet putare se discipulum 15 Christi esse qui non e fructibus spiritus ab omnibus cognoscitur talis esse.

* p. 49. Si autem aliquis de * se maiora proclamat, nec solummodo se ipsum laudat sed etiam male interpretatur actiones suas pravas, reprehenditur sufficienter, ut puto, conscientia sua, nisi corrupta 20 sit passione praeiudicii. Reputatur etiam a peritis stultus et ignarus, quia non operibus gloriationem sed opera gloriatione sibi comparavisse censet.

Pulchrum est igitur, o fratres amantes Deum, ut laudem operum nostrorum ori ceterorum cedamus, si non fieri potest ut omnino 25 celentur secundum praeceptum Domini nostri¹. Nobis quidem id solum sit cura dignum, ut verum credamus, verum agamus et verum doceamus, ne ullomodo videamur esse ex illis qui se iactant, sed cum veritate patefacta nosmet ostendamus omnibus animis hominum coram Deo. Sic scandali expertes erimus coram Iudaeis 30 et ethnicis et ecclesia Dei, et videbimus quomodo caute ambulabimus non quasi insipientes sed ut sapientes, redimentes tempus². Me ergo communiter audire vobiscum, o fratres, haec consilia apostolica regula virtutis iubet, quam legislator nactus est non ab alio quam a sancto Apostolo, ita ut omnino e medio quantum ad 35 me attinet scandali causa tollatur.

Tolletur autem quomodo, nisi cum magna amoenitate et longa-

¹ Cf. MATTH., VI, 1-4. — ² Eph., V, 15-16.

nimitate rebellionem stultorum sustinuerim, quam aliquis vestrum
voluit nunc commovere mente stulta. Iste enim, cum a labore vitae
monasticae sicut ab inimico vexaretur, in caverna solitudinis se
abscondere coactus est; et, cum a servitute communitatis fratrum
5 et ab obedientia antistitum suorum fugisset, rupe vitae solitariae
se texit; et cum e monasterio irreprehenso abiisset, in cellula
scandali plena cupivit *habitare; ideo ut omni modo servus * p. 50.
expeditus inveniretur illius qui vexatione hominum gaudet. Ad hunc
ergo qui plagam intempestivam et inutilem voluit commovere, et
10 perturbatione damnosa mercaturam scandali sedulus erat compa-
rare, o fratres amantes Deum, ego ter suasionem fraternam per
mediatores fidos misi, cum consilium ei darem perpendendi ante
omnia commodum sui ipsius recedendo ab habitatione rapta, si
enim Dominus noster nos nostra bona derelinquere docuit¹, rapere
15 autem *aliena* nunquam *docuit*.

Cum quidem cum rogavissem sufficienter, nihil autem profecis-
sem, visum est mihi vobis quoque tanquam sapientibus ad utilita-
tem eius idoneis nuntiare, ut si nescientibus vobis acta sit res, cum
sciveritis, curetis correctionem; sed si vero vobis scientibus acta
20 sit, sciam quoque ego quod non iste solus est apud vos amans
contentionem et perturbationem, sed etiam qui inter vos praestan-
tissimi sunt virtute. Non fieri posse puto, ut in omni illo coetu
multarum personarum non inveniantur pauci amantes pacem et
suadentes pulchra. Legite ergo in libro memoriarum vestrarum, et
25 videte quis in loco illo, qui nullus locus *erat*, prior coenobii
conditor² apparuerit. Invenietis, cum pulchre memineritis, quia
nondum vetus est factum, quod e septo nostro erat et inter nos
obiit; notus erat tempore mortis suae a vobis omnibus³.

Quomodo igitur placuit vobis aggredi regulas nostras? Num
30 quodam modo imminutae sunt nunc ante oculos vestros res ecclesiae
sanctae? Non censeo. Cur igitur incitat certamen contentionis homo
ille stultus, et vos siletis? Nonne scitis quod e causis parvis vexa-
tiones magnae * nascuntur? Num ignoratis ab hominibus vilibus * p. 51.
et stultis sapientes multos in perturbationem iactos esse? Hoc quo-
35 que scitote: nisi vinculis prohibitionis ligavissem manus zelatorum
qui inter nos sunt, impetu humano irruissent in illum qui inique

¹ Cf. MATTH., XIX, 29; MARG., X, 29; LUC., XVIII, 29. — ² Suppl. **ف**, aut
quid simile, ante **ج**. — ³ P. «noverat tempore mortis suae vos omnes».

insurrexit. Adiuvate igitur negotium pacis, o viri casti; cohibete factorem belli a terminis nostris et reducite eum pacifice ad hereditatem patrum vestrorum, ut amantibus pacem congruit, neque quodam modo detis cuivis ansam scandali.

Ego vero iam ecce didici apud vos legem caritatis spiritalis, et 5 primus nunc sum sollicitus ad officium. Si itaque responderitis voluntati meae, ut sapientes in Christo, et abstuleritis iussu vestro hanc vexationem quam commovistis, gratias misericordiae Dei *agam*, quod in labore sollicitudinis meae socii seduli fueritis. Si autem repulsa sit a vobis haec suasio auxiliaris, tunc etiam non 10 infructuosus erit mihi labor in istis rebus. Omni quidem modo voluntas sollicitudinis meae explebitur alia ratione, sicut novistis, et ille qui vos perturbat ipse sufferet iudicium, quidquid est. Attamen de eis quae scripsi vobis respondete mihi in epistula veritatem cogitationum vestrarum, quia non verbis alienis sed argumento 15 vestro ipso cognoscere volo sensum vestrum in religione Dei. De ista re quoque scripsi vobis, non quia debilior sum quam *agam* quod facile est agere etiam parvis meis, sed ut sollicitus de officio veritatem caritatis vestrae probarem et experimento scirem num omni modo sitis timentes Deum : Ipse gratia sua perficiat vos 20 in omni opere bono ad voluntatem suam *agendam*. Estote firmi in Domino nostro. — EXPLICIT.

* p. 52. XXVII. — * AMANTI DEUM FRATRI NOSTRO HONORATO MAR MŌŠĒ,
SACERDOTI, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi et legi quae scripsisti, o frater noster, et pro sollicitudine 25 tua in rebus huiusmodi gratias egi Domino nostro. Dolui autem multum ex ratione persuasoria et quoque ex causa ipsa, et incessi cogitationibus usque ad apologum Ioatham¹. Et miratus sum multum contradictionem potestatis, quomodo illa res, quae tunc usque ad apologum tantum iverat, nunc etiam ad factum ipsum accessit. 30 Nos enim mirari omni modo necesse est, si cedro eveniat ut umbra rhamni indigeat². Si autem etiam res de qua nunc agitur non alia sit ac verbum, cur ergo non caute et apud me venit? Si vero partes causae suscepit, cur non est causa quae omnibus signum fixum et gloratio eorum sit qui eam possident, et qua nos invicem prae- 35

¹ *Iud.*, ix, 7 et seq. — ² Cf. *Iud.*, ix, 15.

occupari¹ iussi sumus? Si neque hoc neque illud², sed reapse et vere exstat quod scriptum est : «Vae aerumnarum cladis! — Illa quae milia summa voluptate nutrebat — ad matrem famis se convertit — rogando effugium necessarium tempore inopiae»; —
 5 incredibile tamen est nec credetur ut auxilium potens contrarie procedat ex eis qui quoque die esuriunt ad eos qui omni tempore saliant.

Si vero, cum supersit ei, quae pulchre plantata est³, nunc etiam mos suus pulcher nutriendi in omni indigentia multitudinem indi-
 10 gentium, tu, o frater, in nimia spe scilicet nimiae potestatis seu nimiae sollicitudinis, ad me sicut ad eum qui talis sit⁴, mittis appetitum indigentium, scias primum, o caste, quod fama mendaci deceptus es, si omnino prorsus audivisti aliquid simile eis quae scripsisti. Eam quidem mendacem esse credes, si didiceris e
 15 loco et more * primum, deinde ex inopia monasterii quod spoliatum * p. 53.
 est omni re; rursus et e gemitu afflictorum, quos tantum in atriis ecclesiae iniecit nobis tempus malum in miseriam naturae. Illi potuissent exultare super se per manus meas, si habuissem animam misericordem, etiam divitias Salomonis si mihi traditae fuissent. At nunc loco cuiusvis rei gemitum solum invenit a nobis cor
 20 dolorosum quod ad nos appropinquat.

Et ratione itaque huius muneris sine indigentia, ut puto, sunt pauperes Nisibeni; neque possibile est ut illo destituta sit haec urbs bonis abundans, quae in omnibus super ceteras *civitates* excellere
 25 debet, et a summo fonte illo, qui eam irrigat, etiam immittere debet rivum auxiliorum cuiusque modi pulchri nobis et ceteris. Sufficit etiam paupertas eius ut multos ditet, sicut scriptum est⁵.

Attamen tu pulchre egisti, o frater noster, laborans pro anima afflictorum. Pulchre autem ages si credis nos esse divitiarum inopes
 30 et etiam muneris minimi *incapaces*. Pulchrius ages si non offenderis, cum audieris nos dimisisse vacuos quos ad nos misisti. Sufficiat vero tibi a nobis, si fieri potest, voluntas sola se in bono oblectans. Hac enim fortasse non potest carere cor christianum. Si curamus quae congruunt, possumus quoque reapse perfecti esse, iuvante
 35 Deo. Ipse gratia sua confirmet debilitatem nostram, ut faciamus

¹ Alludere videtur ad *Rom.*, xii, 10. — ² Id est : si non est causa (praetextus) neque verbum (apologus), sed realitas. — ³ Id est : urbs Nisibis, cuius nomen sic fere sonat. — ⁴ Id est : cuius haec potestas est. — ⁵ Cf. *II Cor.*, viii, 9.

voluntatem eius omni tempore per omnes dies vitae nostrae,
amen! — EXPLICIT.

XXVIII. — FIDELI VERO ET TIMENTI DEUM MAR LULIANO,
IŠO‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi sententiae dubius epistolam Caritatis tuae, o amans 5
 * p. 54. Deum, * quam nomine quidem ad me, sensu autem ad alium qualis
 non sum *scripta* erat. Quominus vero nominis causa responderem,
 periculum opinionis impendebat; at quominus sensus causa tacerem,
 periculum scandali impendebat. Maximo dubio anxius cum ad
 conscientiam inopiae meae me converterem, gratias misericordiae 10
 Dei egi, et animo debili caritatem fidei tuae grate accepi, non
 quod sapiens sum, sed quod tu *id* credere potuisti. Ego quidem,
 sine opinione et sine errore, miseriam totam et conscientiam vul-
 neratam habeo; tibi autem anima in sanitate fida *adeo* virtutis
 cupida est, ut etiam apud hominem debilem, conscientia sua valde 15
 contemptum, sincere deponas fidem tuam in virtutis spe. Si au-
 tem evacuaretur fides prompta quam tu habes, non pulchrum
 esset, sed baculus confractus¹ qui sum auxiliari non posset. Deus
 autem, qui misericordia sua dives est, etiam a mortuis suscitare
 potens est²; ad eum ergo potentem oportet nos ambos converti 20
 eodem inopiae animo : — me quidem, ut fidem tuam sinceram
 multitudine fructuum gratiae suae laudet, pedem tuum ab offendi-
 culis peccatorum et ab omni dolore crucianti custodiat, et te im-
 pleat abundantia auxiliorum suorum in omni tempore; — te
 autem, ut homo reus, qualis esse tibi videar, a miseria condemna- 25
 tionis ad misericordiam paenitentiae se convertat, et per hanc
 salutis, gratiae ope, dignus sit, fiduciamque speratam obtineat.
 Quod si ita fit, gratias agemus clementiae Domini nostri qui,
 etiam nobis non rogantibus nec curantibus, dolores nostros bene-
 volenter visitat. Spera ergo in Domino, o amans Deum; custodi 30
 viam eius, et extollet te ut terram possideas. Spem omnium ad
 * p. 55. eum converte, et vives. * Ne vero effigiem virtutum apud debiles
 quaeras, si tales sunt quales esse existimas, nec offendaris cum
 non inveneris, nec a fama falsa decipiaris suspicando virtutem
 apud longinquos esse, quemadmodum nunc accidit tibi ut sentias; 35

¹ Cf. Is., xxxvi, 6; II Reg., xviii, 2. — ² Hebr., xi, 19.

quia homines et terreni nos omnes sumus, et pulvis dispergendus,
et figmentum passionum, atque simul laude Dei caremus. Sed
pulchrum est in virtutes aemulari. Sed pulchrum est de virtutibus
loqui. Sed pulchrum est praesertim virtutes exercere. Sed «beatus
5 ille cuius iniquitas remissa est et peccata deleta sunt¹». Sed
«beatus, cui Dominus peccatum non imputabit, nec est in corde
eius dolus²». Huic ergo est beatitudo gratiae; nobis omnibus fiat
ut ea digni simus per ipsam benevolentiam Dei nostri boni et
misericordis in aeternum, amen! Salutat Caritatem tuam ecclesia
10 pauper in Ninive, quae accepit salutem tuam in epistula, praesertim-
que *salutant* illi qui maxime familiares Domini sunt, quibusque
praesertim munus salutis impertitus es. Detur salus infirmitatis
meae omnibus timentibus Deum, qui apud vos sunt. Orate pro me!
— EXPLICIT.

15 XXIX. — IŠŌ‘YAHB, IOHANNI FRATRI MEO :
IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Desiderium appellatur ab omnibus motio cogitationis quae
appetit occursum amicorum. Hoc per multos annos exhausimus in
te inaniter, et nunc infirmum est. Ne ergo pergamus eadem pati
20 cum spe imperfecta, nec tu iam pergas nobis dare promissa inania
adventus infidi. Sed linque tempori quod eius est, et pax sit tibi.
Ora pro me e *longinquo, ut decet te facere. Res urgentes per epi- p. 56.
stulam manda mihi. Vale. — EXPLICIT.

25 XXX. — IŠŌ‘YAHB, NARSAI ET MAREMMEH FRATRIBUS MEIS :
IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quod vi suasionis ad memoriam necessariam veniatis, o fratres,
et salutem detis ex necessitate homini debili qui talis vobis videtur
esse, hoc ipsum vix et post moram multam, non ex alia parte evenit
quam ex mortalitate caritatis immortalis, quam ante omnia nos
30 habere existimabamur. Quamvis enim non mortua sit, et fortasse
dicetis eam non mortuam esse, tamen aegrota et male cruciata
est in altero membro quidem a dolore offensionis, in altero autem
a passione contemptionis. Sed gratias misericordiae Domini *ago*,
qui in nobis interdum renovat halitum familiaritatis suae per

¹ Ps. XXXI (XXXII), 1. — ² Ps. XXVI (XXXII), 2.

modum resurrectionis, sicut nunc quoque movit virtutem vestram, ut in epistula meminertis illius, cuius iam diu obliti estis, quamvis modus loquendi eius *epistulae* ratione singulari concinnatus sit. Id ipsum ex aegritudine oritur quae memorata est. Haeret enim aegritudini et error, et ambo *haerent* animae passibili. 5 Sed sic etiam et propter id solum gratias ago benevolentiae Domini, qui omnino custodivit nobis residuum religionis in longis memoriis. Oro quoque ne in defectum rursus demittantur ultra hunc modum divitiae illae, quarum multi antea obliti erant. Sed quomodo agatis, et rursus quomodo agatis, scire vellem. Det Dominus in misericordia sua ut ita agatis, sicut et decet vos agere. Orate 10
 *p. 57. vos quoque pro me, ut dignus sim misericordia et inveniam *paenitentiae gratiam, quae ad curandos dolores meos utilis est, et videam vos in pace sicut Domino placebit. — EXPLICIT.

XXXI. — CASTO ET AMANTI DEUM, SACERDOTI PIO, 15
 MAR SABRİŞÖC EPISCOPO, İŞÖCYAHE : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Paullum e vi probationis tuae et paullum e conspectu paterno principis communis, o amans Deum, cum adiunctum esset alterum alteri anno praecedenti, conspectum Caritatis tuae paraverunt debilitati meae, gratia Dei. Ex experientia brevis temporis recordatio 20 tui bona est apud me cotidie. Exspecto etiam in bona conscientia ut de temet certior fiam. Vix enim, cum venisset ad me filius Caritatis tuae, frater vero meus, Mar Sergius, sacerdos et doctor, sedavit paullum desiderium meum nuntio valetudinis tuae; et optavi te visitare, ope eius, quantum fieri posset, per salutem datam, sua- 25 dens quidem, ut mei meminertis in oratione coram Deo tempore sacrificii quod pro omnibus ei offers, ut forsitan reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agere possim. Cum tibi occurreret aliquis qui ad Assyriam eat, certiore fac me per epistulam de sanitate tua, qua gaudeo. Vale. — EXPLICIT. 30

XXXII. — ELECTO DEI, MAR SAMUELI SACERDOTI,
 İŞÖCYAHE : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Beatus vir cum portaverit iugum Christi a iuventute sua, dicit propheta Dei¹, et sedebit solus silebitque, quia accepit super se

¹ *Thr.*, III, 27-28.

iugum eius. Iustitiae enim opus pax, ut ipse ait¹, et iustitiae cultus * quies et spes in saecula saeculorum. Idcirco beatus est opere * p. 58. suo ille qui talis est. Gaude igitur in spe tua, o caste, et persevera in bono virtutis certamine quod agis, ut assequaris vitam aeternam, 5 ad quam vocatus es. Ora pro debilitate mea, quaeso, ut dignus sim gratia paenitentiae et inveniam misericordiam coram Domino die revelationis eius, videamque te prope ubi Deo placebit. Antea autem cotidie memento mei et ne desistas. — EXPLICIT.

10 XXXIII. — DILECTO MEO HONORATO MAR IOHANNI SACERDOTI,
IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Una ex pulchritudinibus corporalium est verbum, una ex pulchritudinibus rationalium est sapientia, et una ex pulchritudinibus sapientium est caritas, triaque *procedunt* ex munere gratiae divinae. Primum quidem *datur* natura, secunda institutione, tertia vero lege 15 spiritali. Quapropter in virtute perfecta versabitur qui in ea *caritate* egregie perfectus est. Bonum vero est quoque illi, qui hanc selectione eximia tenebit. Cum ego tenui quod quocunque modo tenui, secuta est selectionem perfectio selectionis omni tempore sicut nunc etiam. Accepi enim cum halitu iucundo salutem Caritatis tuae a fratre 20 Sergio doctore allatam, delectavistique me nuncio sanitatis tuae, ut decet, quanquam non per epistolam, ut decebat. Laetus gratias Domino egi. Placeat ergo tibi, ut omni tempore in me facias quod aīacritati tuae in me congruit. Quominus ores pro me ne impediaris, ut forsau possim reliquos dies meos agere in vita quae voluntati 25 Dei placeat. Vale et excelle in caritate quae tibi est possessio eximia. — EXPLICIT.

XXXIV. — * SANCTISSIMO PATRI PIO CATHOLICO PATRIARCHAE, * p. 59.
FILIUS TUUS IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quod excellens sis decet summam excellentiam, o Pater, sicut 30 nunc etiam te ostendisti multis testimoniis, cum ab ea *excellencia*, ut soles, impetu caritatis erga filios, ad debilitatem meam motus esses. Quinque epistulis, ut audiui, mihi debili in parvo tempore plenitudinem laetitiae porrexisti. Quanquam hae *epistolae* ad me

¹ Is., xxxii, 17.

non pervenerunt, quia eas detinuere inimici qui irruerunt, tamen
sufficienter par fui ad gaudendum, cum audivissem modum abun-
dantiae curae Caritatis tuae erga me. Audiui enim praesertim,
quantum res sinebat, a fratre Mar Išō'yahb doctore, quod apud vos
agatur, et gratias Domino nostro ago propter haec omnia, orans ut 5
maxime firmemini in Domino, ad laudem eius et gloriationem
communitatis. Nos vero paullum perturbati fuimus, sed non omnino
derelicti sumus, et possumus dicere, rebus comparatis, nos pertur-
bari non autem derelinqui¹. Gratia enim Dei misericordis usque
adhuc magis quam peccatis congruat debilitatem meam ducit, at 10
ego conscientia quae pavore cotidiano contaminatur, perplexus
sum. Oret ergo Paternitas tua, quaeso, ut salvus a periculo cor-
poris et animae evadam custodiarque in puritate congruenti, et
reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. —
EXPLICIT. 15

XXXV. — IŠŌ'YAHB, AMICO MEO HORMIZD : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quod si ego praeivissem, o frater, te epistula adoriens, vel si
* p. 60. statim postquam scripsisti * tibi respondissem, vel etiam si dua-
bus seu tribus vicibus me puduerit huius neglegentiae, qua me
impediri existimabar quin scriberem, minor sane esset laus tua, 20
minor quoque laetitia mea. Nunc vero, cum ita acciderunt quae
acciderunt et egisti quemadmodum egisti, tibi gloria egregia est,
mihi autem laetitia perfecta, et utraque in congruenti discretione.
Quapropter ergo, o frater, vince me tali modo in omni tempore, et
gaudebo. In me etiam et in omnes amicos tuos beneficia talia con- 25
gerere ne te taedeat, quamvis minima sit a nobis retributio debiti
huius laudabilis. Deus pacis sit tecum, ducatque te quocunque sine
offendiculo. Ora vero etiam pro me, ut reliquos dies meos in vita
quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XXXVI. — CASTO ET AMANTI DEUM, FRATRI HONORATO MAR ALAHAZEKA, 30
SACERDOTI ET DOCTORI, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Te ergo, o amans Deum, vis inimicorum cotidianorum invinci-
bilem invenit cotidie coram defectione illa, quae multos e coetibus

¹ Cf. II Cor., IV, 9.

claris Caritatis tuae ad negligentiam errore plenam seduxit. Idcirco ipsa in abyssu necessitatis, ipsa in procella perturbationum, ipsis in fluctibus afflictionum debita caritatis spiritalis animo soluto figuravisti et bis viro debili qui sum visitationem laudabilem, salute
5 in epistula data, largitus es, et beneficium honoratum praevenientis oblationis summa diligentia ad te reddidi. Me autem debilem vapor solus tentationum mundi potest avertere saepius a * memoria rerum * p. 61.
urgentium, et impedire aliquoties a pulchritudine salutationis, quae secundum legem spiritalem debetur officio amicitiae. Attamen
10 non ita in eventibus qui acciderunt; haud enim posset, opinor, vehementia inimicorum huius modi cohibere sine aliena necessitate aditum sedulum et alacrem ad personam tuam Deum amantem, ubi lex spiritalis postulat ut concordia usurpetur; sed illam scilicet negligentiam detrimentis plenam ope Dei a me expulisti; rursusque
15 necessitati, quae in longinquum me tanquam rerum urgentium vinculis a loco sedis meae traxit, parvo tempore obedivi. Deficientibus tabellariis fidis, quod necessario accidere debebat, victus sum quemadmodum usque adhuc victus sum.

Nunc vero, cum epistolam alteram legi, etiam amicitiam prioris
20 cum debita actionis gratia celebro, tibi que Deum amanti congratulor, dum causam epistolae tuae cum amicitia sola confero. Mihi autem non placuit pulchritudo eius laudatoria, qua multi stimulis adulationis qui iucundi esse solent subiiciuntur, et utraque in parte angustias conscientiae sibi comparant, nisi ea morbo insensibilitatis corrupta sit. Pulchrum est, opinor, viro nobili qui dilectione commovetur libertate familiari apud amicum suum frui cum fiducia plena. At sufficit menti nostrae exemplum Patrum nostrorum qui, cum pure dilectionis spiritu commoverentur, modos spiri-
25 ritales pulchrae conversationis heredibus laborum suorum reliquerunt, ut nos omnes eos imitari possimus : et auxilium Dei ad effigiem virtutis eorum perducatur nos per gratiam et misericordiam eius in aeternum, amen!

De hoc autem quod scripsisti mihi, * o frater, dum onus arrogantiae superborum gemis, « non mireris super hoc negotio, quia
35 excelsum excelsior custodit », ut scriptum est ¹. Tu vero, confide in Domino, custodi viam eius et fac opus praeconis; hoc est enim officium tuum. Percutitur enim a gleba humili pulvis qui superbit ²,

¹ Eccl., v, 7. — ² Cf. Iob., xiv, 19.

et superbiam gloriosorum virga humiliationis submittit; et, si non cessabunt, ipsis instrumentis armaturae suae *cos submittet Deus*. Potes enim passionem passione vincere, secundum verbum quod dictum est. Si autem neque hoc neque illud accidit, exspecta in humiliatione, ut beatitudinibus quae scriptae sunt ¹ dignus sis. Deus 5 custodiat te ab omni malo. — EXPLICIT.

XXXVII. — SANCTISSIMO PATRI PIO CATHOLICO PATRIARCHAE,
FILIUS TUUS IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Multum praevaluit contra defectum debilitatis meae, o Pater honorate, sollicitudo caritalis Paternitatis tuae, diligentia miratu 10 digna; nec violentia angustiarum temporis, nec omnes res quae impedire possent cursum officiorum egregiorum valuerunt coercere sedulitatem Paternitatis tuae, quin semper foveret filios gratiae, qui nos omnes adoptione facti sumus, et prae ceteris me, qui tam infirmus sum, quemadmodum cuivis optime notum est. 15

Accepi enim etiam nunc alacritatem caritatis Paternitatis tuae in epistula pacis, expetivique pacem tuam in pace spiritus, et confiteor misericordiam Paternitatis tuae in animo humili. Oro et studeo qualibet hora, ut cito expleam votum desiderii mei invisendo *p. 63. Paternitatem tuam, Deo adiuvante. Antequam autem hoc *dignus 20 sim, benevole habear sicut usque adhuc. Beneficium orationis concede debilitati meae omni tempore, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XXXVIII. — CASTO ET AMANTI DEUM FRATRI NOSTRO MAR ABBA
EPISCOPO, IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM. 25

Accepi in stupore epistolam caritatis tuae, o amans Deum, et pro providentia erga te gratias Domino nostro egi. Cum doloris onere in imam pusillanimitatem moeste abreptus essem, memor totius periculi quod super sanctitatem tuam a parte pravorum transiit, confisus sum praecipue in spe patientiae tuae, et me in 30 laudem Dei converti. Inveni enim in vehementia afflictionum tuarum sensum afflictionum tuarum, quae in te tanquam in fidei corpore Dominum gloriae passione afficiebant. Vidi et certamen patientiae tuae, cum in corpore debili violentiam cruciatuum cum fortitudine

¹ Cf. MATTH., v.

animi strenuorum suscepisti. Nec corpus tuum defecit pro natura sua a vi dolorum mortem fugiens, nec anima tua turbata est pro natura sua longis terroribus cotidianis, seque amovit a societate dolorum in ira sua discessu altero secedens, sed simul constantia
5 totius hominis tui impetum totum pravorum cum humilitate perseverantiae sustinuisti usque ad quietem, quae exspectabatur fore, usque ad terminum dimissionis quae adiuvat, usque ad terminum patientiae tuae et audaciae impetus pravorum, usque dum Deo placuit in gratia sua perficere vim fortitudinis suae in aegritudine
10 debilitatis tuae. Quapropter * igitur, o frater noster, multas suspciones pusillanimitatis a mente mea expulisti, et moestitiam cogitationum in gratiarum actionem pro Deo vertisti. Laetus gratulor tibi, o amans Deum, quod dignus fuisti qui passionum pro veritate eius particeps fueris initio certaminis, quod multis paratum
15 esse puto. Mysterium enim iniquitatis et apparitio iniqui iamdudum diligenter agere coeperunt, ut videtur, sane ut « eligerentur, probarentur et dealbarentur multi », sicut scriptum est¹. Sed beatus esto, si certavisti et probatus fuisti et evasisti; beatus etiam, quamvis adhuc in ipso certamine stes; praesertim autem beatus, si
20 et maioribus ac istis rebus dignus sis. Qui enim fidelis fuit in minimo, et in maioribus fidelis erit, sicut scriptum est². Gaude igitur in spe tua, o beate, et renovare spiritu fidei tuae, ut te decet. Iam enim doloribus fiduciam tibi comparasti, ut misericordiam auxiliumque pro ecclesia Dei in oratione petas. Ora ergo quoque
25 pro nostra ecclesia misera et pro omnibus qui ad eam confugerunt, ut eis placeat simul se tibi adiungere in doloribus voluntariis. Omnes mihi obnoxii, fideles baptizati cum fidelibus non baptizatis supplicant te, ut in eos loco benedictionis quam appetunt, retributionem orationis vertas cum dilectione spiritali. Ora quoque pro debilitate
30 mea, quaeso, ut gratia paenitentiae dignus sim misericordiamque coram Domino nostro inveniam, et reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XXXIX. — * SANCTISSIMO PATRI PIO CATHOLICO PATRIARCHAE, * p. 65.
FILIUS TUUS IŠŌYAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

35 Hactenus, o Pater, spes adventus *tui* huc rursusque alacritas mea illuc eundi levabant sane a dolore privationis mentem communem.

¹ DAN., XII, 10. — ² LUC., XVI, 10.

Nunc vero, cum utramque rem fecit irritam tempus difficile, communiter dividitur dolor, dum tribulationes cotidianas addit. Quamobrem igitur iam necesse est usitato modo, lineis *scilicet* epistularum, nos uti in solamen parvi momenti, usque dum se vertat Dominus, nostrique misereatur, et orietur lux salutis eius in gratia. 5 Sed gratias agat Paternitas tua pro debilitate mea. Adhuc enim benevolentiam Dei possideo plus quam peccata merentur, cum panem cotidianum parvamque quietem inveniam et ministerium ecclesiae Dei perficiatur in ordine temperato.

Ille *ordo* scilicet reputatur obsistere ruinae mundi, ita ut rem ne 10 Satanas quidem sustinuerit, sed rabie sueta effervescens terribilia et maiora in nos perturbationibus repentinis excitavit, paschamque nobis agendam praeparavit, quae omnino paschae Domini nostri similis est, et in die, et in momento, et in modo et in tota negotiorum ministratione : loco Herodis et Pilati *sunt* principes et 15 antistites regionis nostrae; loco summorum sacerdotum Iudaeorum ducumque populi eorum¹ *sunt* haeretici et proceres populi nostri; loco satellitum et militum. . . .²; loco gladiatorum fustumque³ sunt isti gladii et fustes; loco tubarum clamorumque sunt istae
* p. 66. tubae et isti clamores; loco Iudae *traditoris est princeps illustris 20 honoratusque in coetu nostro. Ille, cum hostia adhuc inter labia eius esset, alacritatem magnam, magis quam Iudas, monstravit. Nec enim exspectavit donec lauderemus et exiremus in montem Olivarum⁴, sicut exspectavit Iudas; nec vero cum osculo ad nos venit istius instar⁵, sed cum hasta et clypeo⁶. 25

Hactenus imago omnino est paschae Domini nostri. Abhinc autem et ulterius pascha nostra omnino superavit nempe pascham Domini, pascham *dico* illam corporalem mysticamque cum Petro sociisque eius *celebratam*; nam Dominus duodecim legiones angelorum, quos tunc a ministerio sedulitatis eorum cohibuit, loquens 30 ad Cepham⁷, nunc manifeste in salutem ecclesiae nostrae misit, et fecit mirabilia illa, quae gloriam potentiae eius reddunt insignem. Haec suscipere non posset epistula ad monstrandum eorum splendorem, nec forsán valeret lingua simplicitatis meae ad describendam viva voce imaginem prodigii eorum. Sed reserventur in occursum 35

¹ Cf. MATTH., XXVI, 47. — ² Illic deest aliquid; forsán : « ipsi satellites et milites ». — ³ Cf. MATTH., XXVI, 47. — ⁴ Cf. MATTH., XXVI, 30; MARG., XIV, 26. — ⁵ Cf. MATTH., XXVI, 49; MARG., XIV, 45; LUC., XXII, 48. — ⁶ Cf. I SAM., XVII, 45. — ⁷ Cf. MATTH., XXVI, 53; IOH., XVIII, 10.

personarum *nostrarum* et in narrationes longas, Deo iuvante. Antequam autem hoc dignus sim, gaudeat Paternitas tua eis quae venerunt, quia laudabilissima sunt, gratiasque de eis Domino agat omni tempore, quia in multitudine virtutis eius mentiti sunt ei
 5 inimici eius haeretici, ut scriptum est¹. Cum de robore spei suae ictu Domini discerpti fuissent, recesserunt ad dominatores barbaros, quos nobis suscitaverunt peccata nostra. Ecce minantur mihi cotidie caedem, quod facillimum commodissimumque esse eis ostendi, quamvis pro eis terribilius sit, quia nullam spem habent. Sed spi-
 10 ritus Dei prodigio solito duritiam barbarorum in pacem nobis paulatim convertet, et ab eis confundentur, sicut ab Assur confusi sunt². *Potentiae divinae ab ore peritorum reddetur gloria quae * p. 67.
 eam decet. Oret ergo Paternitas tua, quaeso, ut gratia paenitentiae dignus sim, misericordiamque coram Domino nostro inveniam,
 15 et reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. —
 EXPLICIT.

XL. — SANCTISSIMO PATRI PIO CATHOLICO PATRIARCHAE,
 FILIUS TUUS IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Me, o Pater benedicte, probatio eventuum antecedentium satis
 20 induxit ut a bona spe deficerem cunctis in rebus quae lege caritatis spiritalis ministerium vocationis nostrae ornant. Astutorum societatem iam recusare voluissem, sed praeceptum Paternitatis tuae cum suasionem honorabilium me coegit ut probatos denuo probarem. Putabatis enim, quemadmodum putare etiam decet, fieri posse ut
 25 illi, quorum voluntas ferox est, a moribus malis mutarentur. Idcirco et rogavistis iussistisque, et obedivi. Sed non prospere cessit spes communis in virtutes congruentes, quia praevaluit immutabilitas morum malorum propter copiam irreligiositatis. Experti sunt enim dulcedinem imperii mansueti, quod sine periculo contemnere ausi
 30 sunt. Necesse est igitur quosdam in istis rebus ipsis labi, quosdam in eis ipsis moveri, et in ipsis mansuetudinem tuam affligi. Quapropter Paternitati tuae breviter ea renuntio quae breviter exponere difficile est.

Hoc quidem tempore duo episcopi haud canonici, Šemišō‘ et
 35 Narsai, apud humilem Patrem *metropolitam nostrum convenerunt, * p. 68.

¹ Ps. LXVI (LXV), 3. — ² Cf. IEREM., II, 36.

cui debitum consecrationis haud canonicae solventes, quam eis mutuo antea dederat, cum eo secundum eius voluntatem se consociaverunt. Invenerunt hominem simplicem et rudem, ut dicunt, cum non noscerent ex quo loco esset, nec ubi nunc habitaret, nec quid esset nomen eius, nec quibus in moribus consuetudinibusque 5 crevisset, nec quae essent opus et artificium eius in mundo, nec ex quibus ordinibus ecclesiasticis videretur esse, nec si ullo modo ad ecclesiam puram orthodoxorum pertineret, nec unde veniret, nec quo iret. Tali ergo homini nomen episcopi dederunt, miseruntque eum ad ventum oris eius, in *regionem* Adarbaigan, aiunt quidam, 10 sed revera *quonam* nemo scit. Sic igitur nunc acciderunt eventus isti in correctionem rerum quae olim male acciderunt. Sed novi Paternitatem tuam his non credere, et bene agit dum non credit. Perdifficile est enim viris peritis credere caecitatem et ignorantiam huius modi operum. Sed si Dominus nos vivere simulque occursum 15 Paternitatis tuae nos obtinere velit, paratus sum ad faciendum coram eis te certiolem de tota veritate rerum, sive de iis quae alter ad alterum scripserimus, sive de iis quae alter alteri ore ad os locuti sumus¹ ante tempus, in tempore ipso, et post tempus; nisi etiam consummatio *rerum* praesentium alacritatem meam praecesserit, ut 20 factum est in eventibus actis. Antequam autem occursum dulcedinis tuae obtinuerim, ora pro debilitate mea, ut misericordiam coram Deo inveniam. — EXPLICIT.

* p. 69. XLI. — *AMANTI DEUM FRATRI NOSTRO HONORATO, Mōšē SACERDOTI,
Išō‘YAHE : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

25

Rursus, cum motu memoriae ad vehementiam tuam solitam reversus esses, materia nominis mei usus es et post haud multos annos multitudinem munerum alienorum denuo protulisti in epistula quam ad me misisti. Ex quibus *muneribus* quidem alia pro quodam Šafnatpa‘naḥ, filio Raḥīl, alia vero pro quodam filio 30 lšai, rursusque alia pro quodam filio ‘Amram, alia autem quoque pro quodam filio Matthaei. Cum nempe ne ista quidem tibi satis erant, geomantiae poeticae instar ad phantasmata futuri mendacis rursus propensus fuisti et catholicum quemdam imaginarium finxisti ut conscientiam insanam hominis debilis² in errorem indu- 35

¹ Cf. *Num.*, XII, 8. — ² Id est «conscientiam meam».

ceres, si ei acciderit in rebus huiusmodi errare. Post haec autem, causam epistolae vix sub fine emisisti, cum etiam eam, multitudine cupidinum, praetextu imae inopiae vestivisti. Sic homini quieto¹ acumen tremoris in opus tuum vi suasionis incussisti.

5 Haec enim omnia tibi accidit iterum pati in epistula ad me *missa*, ut opinor, quia non cura convenienti olim usus es in legendo quae aliquando epistolae tuae respondens ad te scripseram. Tibi quidem ab initio consilium parvum cum demonstratione temperata dederam, quibus passionibus pulchri ordinis deceat moveri
10 virum nobilem, qui legem spiritalem spiritualiter, id est causam necessariam pro materia epistolae suae sumit. Quia igitur haud legisti quae propter hoc antea scripta sunt, propter hoc nunc etiam idem fit, propter * hoc quoque ego abstineo ab iisdem rebus scri- * p. 70.
bendis.

15 Sed intellexi ex eo quod scripsisti et quod ab aliis audiavi ad te quoque pervenisse auram inopiae panis, qua populus dives ruinam vicissitudinibus plenam subiit, adeo ut contrarie incederet postulatio a saturibus ex antiquo ad esurientes cuiusque generationis. Cum autem id audiavi, dolui ut oportet. Necessitati quidem doloris
20 succurrere, ut ius postulat, haud sufficienter potui. Venit enim, ut scitis, ad nos ipsos causa tota, quae vos ad inopiam insolitam adduxit. Cum nos paullum tetigerit, diuque apud nos permanserit, et usque adhuc sub ea iacimus, ad inopiam solitam nos vertit multitudine postulationum rerum quae raro aut nullo modo inveniun-
25 tur. Sed obediens paullum legi spiritali, paullum persuasioni indigentiae fratrum et paullum etiam oppressioni eorum qui ex ima penuria sollicitant, exiguum panem quem possidebam in commune, quantum res sinebat, contuli, partim vendendo, partim eleemosynam
30 dando, partim etiam oppressioni hominum parendo, sic iuxta tempus, sic iuxta personam, sic iuxta causas urgentes. Ad te quoque ex parte pervenit ille; panis quidem gratis pro decem circiter diebus, panis autem venditus pro viginti circiter diebus; pro quantitate vero mensurae, tres asses; pro pondere, sarcina omnium iumentorum tuorum; nomine usus communis, triginta gri b hae²: secundum
35 distinctionem speciei, decem tritici et viginti hordei. Libenter et aequo animo toti indigentiae tuae subvenirem, si possem.

Accipe ergo quod actum est quale est, nec contemnas tanquam

¹ Id est «mihi». — ² Nomen mensurae granorum.

nihil quod desideratum est. Si accidit ut eodem dolore *coacti* ad
 *p. 71. vos nos ipsos vertamus, estote pro nobis ut *vos decet. Sed si,
 inopia non urgente, ita agatis, gratias misericordiae Domini nostri.
 Laus benevolentiae eius erga nos cotidiana! Tu autem ora pro
 vilitate mea, et vale! — EXPLICIT.

5

XLII. — HONORATISSIMO PIO PATRI NOSTRO CYRIACO EPISCOPO
 METROPOLITAE, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Melior est, o Pater, pro viro ceteris bonis parva pax in ecclesia
 Dei, si prospere cedat. Melior est autem pro ecclesia Dei multitu-
 dine auxiliorum aliorum parva concordia in sacerdotibus Dei, etiam 10
 si parvula, cum a caritate bene movetur. Per illam enim, id est per
 prosperitatem ecclesiae, confirmatio mundorum ministratur opera
 misericordiae divinae. Per hanc vero, id est per concordiam sacer-
 dotalem, confirmatio gloriae Dei insignis redditur laude linguarum
 sedularum, ut nunc etiam cum bene tanquam a flore, qui virtute 15
 sua praestans est, moveatur ad humilitatem vilitatis meae honos Pa-
 ternitatis tuae in suavi odore laudis Dei, qui a cunctis hominibus
 praesertim autem a libris Spiritus¹ caritas dicitur et revera est.
 Haud scio quibus alis tanquam per nubes celeriter volans multosque
 scrutatores² vi suavitatis suae trahens: quosdam quidem ad verbum 20
 solitum³, quosdam vero ad confessionem distinctionis⁴ verterit.
 Alios autem, qui ab adversis casibus probabantur, irritis factis
 eorum petitionibus, ad spem eximiam vertit, et modum auxilii pro
 cupidine sua bona invenerunt, scilicet laudabilem familiaritatem
 vilitatis meae cum Paternitate tua, quam *familiaritatem* ope caritatis 25

*p. 72. *perfectae sapientiae tuae tantam esse constituit Deus.

Idcirco, ante multos alios qui fortasse futuri sunt, si iam suc-
 cessum vilitatis meae apud Paternitatem tuam sentirent, apud me
 caritate tua fruente antecesserunt filii parvi Paternitatis tuae,
 fratres autem mei et communitatis, quibus in ora orientali pro- 30
 vinciae tuae ovile (*dioecesis*) regionis Balad contigit, et qui extre-
 mitates deserti suaviter pascunt quiescuntque mite prope aquas
 paradisi de fonte illo defluentes, qui Assyriam versus pergit. Sac-
 pissime feliciter eis successit; olim enim metropoli, quae hodie a

¹ Cf. *Eph.*, v, 2. — ² Id est «scepticos». — ³ Id est «ad fidem communem» (?).
 — ⁴ Id est distinctionis personarum et naturarum in Christo.

sollicitudine Paternitatis tuae regitur, dedit *urbs* curatorem celebrem, qui fuit admirabilis Paulus, regum suasor et verbi veritatis prece illustris; nunc rursus, paulo ante et hodie etiam coram oculis nostris, ad urbem regiam et sedem patriarchalem misit ornatorem egregium, cuius virtutum laudem etiam ora aliena praedicare coguntur¹.

II, quibus contigit, ut dixi, tam felices esse, cogitationes suas nunc verterunt in amicum communem, fratrem nostrum honoratum Maruzan, episcopum, petiveruntque ut ipsis antistes temporalis sit. Cum autem spes eorum in facilem praeparationem non incessisset, in pusillanimitate languerunt dolueruntque. Sed cum spem nacti essent — et quod nacti erant prope erat — nunciarunt mihi ut propter alacritatem caritatis Paternitatis tuae erga me hoc facere possem, suaseruntque mihi multum supplicantes, ut Paternitatem tuam sollicitarem, quidam ad me venientes, omnes vero epistolam supplicem mittentes. Ardore mentis victus et in ratione agendi tuae Paternitatis erga me confidens, opus aggrediendum cum conscientia filii grate excepi, Paternitati tuae suasurus quantum possim, non * autem quantum deceat. Deceret enim me coram te * p. 73. propter hoc stare, et quidquid res postularet agere; sed non possum, ut bene constat. Possum tantum in epistula me tibi in conspectum offerre, ut concedit tempus.

Quapropter caritati tuae placeat, Pater honorate, quaeso, petitionem filiorum tuorum in conscientia bona expleas. Da quoque requiem vilitati meae, ne dicam, lauda me de hac re; cui rei ne ullo modo resistas, pulchra enim est coram omnibus et laudabilis. Delectui humano iam praeivit delectus divinus. Quid de nostro addere possemus? Si autem quid divinum in dolore est, ut dicunt medici, aut sane sollicitudini² humanae subiiciuntur opera, facile est, opinor, utrumque tenere. Si enim in conscientia bona consensum huius modi denegat Paternitas tua quia «ecce honorem metropolitae obtinuit persona illa, nec decet eam in loco vili imminui», facile est dubium undique solvere, et, ut plura omittam, eo solo quod consensus proprius personam non imminuit, immo ea crescit dum minora optat; neque donatorem rei petita donum imminuit; cum autem potius auget, dum prae oratione preces

¹ Išō'yahb Gedalensis fuit episc. urbis Balad antequam in patriarcham eligeretur. — ² Pro ܐܠܗܝܐ codd., legendum est ܐܠܗܝܐ.

exaudit. Rursus quoque honore Paternitatis tuae dignissimum est ut patres sint pro te filii, et ut metropolita aliorum inter discipulos tuos parvos ordinetur.

Si autem non propter hoc sed propter impassibilitatem sane personae constituas causam non assentiendi, necesse est enim 5 alterutrum poni, quomodo de hoc suadere possemus multis populis celebribusque civitatibus, ubi testimonium utilitatis viri pluribus in linguis *proclamatur? Ego id quoque dicam : etiamsi vir ille tanta virtute non frueretur, quae a cunctis familiaribus eius praedicatur, sed a Deo aliter haberetur, *tamen* ab hominibus gratus 10 habetur, adeo ut a cunctis familiaribus suis aptus dicatur, et nullius detrimenti est pro hominibus defectus huius modi, cum hominibus non sit manifestus; nec facile est, opinor, omnes homines talem opinionem falso concipere de viro cuius integritatis testimonium iam e multis probationibus exceperunt. Quod si rursum haud talia 15 sed defectus sane nobis omnibus communes respiciat denegatio consensus Paternitatis tuae, ut huic ordinationi obstet, quis vero nostrum e periculo evadet? Quis potest dicere : « mundum est cor meum, et a peccato purus sum¹ »? Seu cuius fiduciam conscientia peccatorum suorum clam non contundat? Ego quidem de me ipso 20 sincere censeo me nec caelo nec terra dignum esse, et nunquam manus meas pure lavisse, cum altare Domini circumirem. Iam etiam me misericordia divina indignum esse ipse confiteor; miser homo sum, passionibus prostratus. Attamen benevolentia Dei me multum tolerat. Attamen ecclesia Dei quoque oculo misericordiae me intuetur. 25 Attamen nec viri honesti nec illi divini vilitatem meam contemnunt. Scit enim sane omnis intellectus sapiens defectus alienos magis quam suos sufferre. Sic nostra interest alios cum aliis et respectu ecclesiae Dei ita vivere.

Puto, honorate Pater, cum praestantiora ex his noscere potueris, 30 et etiam praesertim ex illis qui rem edocti sunt, debebis instituere. * p. 75. Non vero aequum aut *praestans est vi orationis negotium in opinionem scandali mutari. Quomodo enim non mutaretur et praesertim a linguis velocibus? Mox nomine horrendo videlicet invidiam negotium ipsum vocarent, et temet et nos et totam mentem commu- 35 nitatis perturbarent. Forsan etiam extra pascua ecclesiae irrueret scandalum. Quis posset vivere, aut quis ad excusationem cotidiana-

¹ Prov., xx, 9. In textu lege **Δ** pro **Δ**.

nam non cogeretur, si conscientiam possidet quae opprobrio commoveatur?

Sane, Pater, gratiam coram te inveniam. Excipe cum conscientia paterna orationem vilitatis meae, et constitue vi sapientiae tuae
 5 expletionem exiniam negotii urgentis. Leni desiderium filiorum tuorum pulchra petentium. Cura gregem tuum parvum in statu instanti. Impertire quoque vilitati meae gloriationem acceptionis orationis meae, ut forte in eventibus futuris familiaritati hodiernae fidam, fiduciaque plenus accedam, auxiliumque Dei bene sentiens
 10 alios quoque adiuvem ope Paternitatis tuae, et honorem Paternitatis tuae in aliis et ante multos futuros in illo praesenti augeam. Ille enim, cui duarum metropolium cura bis credita est, dioecesim hanc parvam pacificamque gratia Dei et auxilio Paternitatis tuae omnino et sine offendiculo regere potest, ita ut per
 15 eum pro te honos et pro ecclesia Dei utilis ordo crescat, pro vilitate mea et pro eis qui bonum cupiunt religionis causa crescat ad gloriam Dei; qui misericordia sua honorem Paternitatis tuae in ecclesia sua insignem reddat per omnes dies vitae tuae, amen! — EXPLICIT.

XLIII. — * FIDELI VERO QUI PAULLUM GLORIA EI CONVENIENTI CARET, PRIN- * p. 76.
 20 CIPI NOSTRO HONORATO ET PROBATO MAR IAZDANNAN, IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quod nec studio voluntatis nec etiam agitatione rerum cotidianarum contigerit olim vilitati meae aut magnitudini tuae alterum alteri occurrere ne per lineas quidem tantum epistularum inde a
 25 longo tempore, constat iam et tibi et mihi et eis qui de hoc curant. Cum a te culpa huiusmodi liberatus sum propter causas manifestas, tamen memet debito excusationis submitto. At, postquam mutatio opinionis illius adversae honorabilitati tuae a sacerdotibus Dei supervenerat, adeo ut periculosum superesset detrimentum pro
 30 dolore nostro et miseria totius ecclesiae Domini, decebat me debilem cum alacritate mentis pone auxiliatorem tuum accurrere et paullum aquae in ablutionem iniicere. Quod si ad medicinam spectet opus, in parte ministrorum me ponam; si vero ad suasionem et intelligentiam perfectionemque auxilii pertineat opera, non etiam tali in
 35 casu a numero eorum abero, qui honori tuo et bonae famae tuae incrementoque virtutum tuarum student.

Nunc quidem, cum a rebus adversis quae acciderunt, a commo-

tione continua vicissitudinum molestarum et a moestitia magna, quae omnes homines in inam desperationem mersit, impeditus essem ego quoque quominus quod debebam agerem, subito et inter miserias proprias, quas in me excitavit Satanas per ministros volun-
 * p. 77. tatis suae, qui sunt haeretici, hostes Dei, * mihi supervenit epistula 5
 Caritatis tuae, e qua afflabat studium amoris fidei verae cum suavi odore, et qua in me debilem et pusillanimum hominem incitationem ad pugnam immisisti. Te quoque decet studium fidei et amor *ὀρθοδοξίας* a quavis parte : a patre quidem, cuius fides, opinor, non multum minor quam Petri et Abrahae fuit; a matre autem, 10
 quae non multum etiam mensurae magnitudinis fidei coniugis sui impar fuit; et a te ipso, quia iamdiu vim intellegentiae possides, quae negotia huiusmodi probare valet. Pulchre igitur anteivisti ad auxilium meum in certamine, quod in nos immisit Satanas per impios, qui dolos eius ministrant. Crescat nunc robur tuum in hoc, 15
 auxilio Dei te firmante. Auge cotidie adhortationes abundantes usque ad perfectionem eximiam, quae ad laudem Dei movet omnes homines, qui quovis in loco Deum timent.

Quis sit modus facinorum quae ibi aguntur, hoc est, impudentia impiorum initiumque impetus stultitiae eorum et illorum qui deinde 20
 se-violenter gesserunt, et quomodo nunc cotidie gubernatores concitent et in regionis homines perturbationem continuam moveant, et quid ego quoque coactus agendum esse putavi eundo aut etiam mittendo ad gubernatores, ne omnia talia in epistula describerem, quae ad mensuram nimiam protraheretur, ecce misi coram te, res 25
 cunctas tibi renuntiaturum, fratrem nostrum honoratum Mar Ḥnā-nīšo^c archimandritam, ut ab eo quae necessaria sunt audias, necessariaeque tu ipse facias.

Post haec, oro te per misericordiam Dei, ne rationem vitae tuae in aliquid mutes, quod contrarium religioni Dei existimaretur, nec 30
 * p. 78. hostibus * Domini ansam praebeas stigmata honori tuo imponendi tanquam membro honorato corporis Domini. Ne sit pro contritione cordis ulcus transgressionis tuae, in quo figeretur cotidie spina torquens, *id est*, convicium inimicorum. Sane, o frater, da requiem amicitiae meae in Christo. Revertere ad conscientiam tuam cum 35
 dolore mentali. Intuere paulum prope, et intellege paulum longe. Exemplum virtutum sit tibi pater tuus corporalis, qui probationem magnitudinis fidei suae ex operibus ipsis Deo ostendit, cuiusque testimonium sollicitudinis suae pro religione Dei ore multorum cele-

bratur. Cur ergo huius instar non essent constantia in generationibus domus tuae pia vestigia sacerdotum Dei? Cur non sanctificaretur cotidie mensa tua benedictionibus sanctorum Domini nostri? Cur non abundaret omni tempore coenobium tuum orationibus
5 puris ministrorum Domini? Et, ut sublimius loquar, cur non a te ipso emendarentur et ad bonum ordinem reducerentur quovis in loco omnes qui correctione indigent et honestatem despiciunt? Sic enim oculi tui et oculi nostrum omnium viderunt haec omnia, convenienter et in Domini religione, viri beati illius fuisse, cuius
10 naturae et domus et honoris heres es. A Domino tota est gratia, a te quid sit nescio.

Igitur, o frater, quaeso, memento gratiae Domini nostri. Memento afflictionum mortem afferentium, quae saepissime ex ima desperatione ad vitam absque spe te revocarunt. Memento totius periculi
15 passionum, quae vitam nostram brevem per angores varios torquere possunt, et mortem naturalem in amaritudines rerum adversarum convertunt. Memento quod pulvis sumus, et tanquam vapor dies nostri sunt super terram¹, et tanquam aqua sumus, quae effunditur in terram nec colligitur. * Scio, frater, scio te virum cordis * p. 79.
20 robusti et hominem timoris expertem atque passionibus minus dolentem esse. Et ex inde etiam quod peccata despicias sicut correctores despicias, tibi accidit quod scriptum est : « audacia et impudentia peccata firmant ». Quis enim est Paulus, aut quis est Apollo², quibus irascaris? Num inimici sunt qui veritatem tibi praedicant?
25 Num tanquam homines astuti dolo te decipiunt? Num educator tuus seu etiam condiscipulus tuus ab antiquo non est tibi sacerdos civitatis tuae, num amicitiam immortalem non merito habet tecum et cum tota domo patris tui? Debita bona nonne olim imposuisti ei et eius populo coenobioque? Malumne forsitan pro bono cum decebat
30 solvere tibi? Sed maledictus est a Scriptura³ qui talis est. Malum ei revera retribuendum esset si a reprehensione tua destitisset et abstinuisset in tempore quo etiam super ecclesiam Domini effusum est scandalum transgressionis tuae. Vir inimicus fuisset si tota vis potestatis eius in certamine correctionis tuae non valuisset. Nunc etiam,
35 cum fecerit quod debebat et legem spiritalem caritate humana expleverit, cur inimicus a te existimaretur, quia tibi veritatem praedicavit?

¹ Cf. Job., VIII, 9. — ² Cf. I Cor., III, 4. — ³ Cf. Prov., XVII, 13.

Sed fortasse dices : « Frustra vexatus sum, innocens sum in oculis meis et coram Deo. » Bene. Cur vero de innocentia tua palam non certiore facis conscientiam sacerdotis, amici tui, et omnes sanctos Domini? Id enim cupiunt et orant omnes ut inveniant, id est, ut te liberum a culpa habeant. Si autem non pura est conscientia tua coram Deo, quia a sacerdotibus eius vituperaris, cur igitur sacerdotibus irasceris? Seu cur correctionem tui ipsius contemnis, id est, adversus * correctores tuos pertinax es? Putasne sic eos detrimento a te affici? Manifestum quidem est ubi maneat detrimentum. Si autem nec illud nec hoc, tamen in conscientia nempe perturbata, quae caligine duritiae animi occultatur, despicias sane et neglegis et spernis et contemnis leges vivificantes vitae christianae et sacerdotes humiles qui eas vindicant. Scito igitur oratione maxima sanctorum tibi opus esse, si, absit! in hunc lapsum inclineris. Quod acciderere ne sinat Deus; ne pro contritione populi nostri et laetitiae hostium sit dolor apostasiae tuae et mali quod te vicisset. Ne dicant illi qui te oderunt : « Euge, euge, viderunt eum oculi nostri¹. »

Sed Dominus liberet; Dominus salvet; Dominus adjuvet; Dominus misereatur; Dominus sit propitius; Dominus convertat; Dominus sanet; Dominus e pulvere peccatorum excitet et e pulvisculo passionum erigat; « Dominus det cor novum et spiritum novum² »; Dominus det vim roburque servo suo. Benedictus sit Deus!

Persevera in oratione, nec ministerium Domini te eiiciet. Lectionem librorum Spiritus cum suavitate intellegentiae accipe. Quoties sanctificabuntur mysteria divina, super faciem tuam humi te prosterne, dole et effunde lacrymas. Verbum publicani saepissime absque interruptione retine dicens : « Deus propitius esto mihi peccatori³. » Cum studuerit cor tuum gemitibus orationis, Dominum invoca, et oculos intellectus tui aperiet, ut scias qualis sis et quid te agere deceat. Cum sciveris, provide correctioni tui ipsius. Cum correxeris, dilige eos quibus de te cura fuit. Cum dilexeris, honora eos tanquam sacerdotes Dei et gaude cum eis. In communione laetitiae lauda cum eis * Deum adiutorem tuum. Praebe quoque vilitati meae et toti ecclesiae sanctae causam beneficii et gratiarum actionis ad gloriam Dei misericordis, « qui omnes homines vivere et in cognitionem veritatis vitamque iustitiae verti vult⁴ ». Gratia sua te firmet

¹ Ps. XXXIV (XXXV), 21. — ² Cf. Ezech., XI, 19. — ³ Luc., XVIII, 13. — ⁴ Cf. I Tim., II, 4.

ad agendam voluntatem suam omni tempore per cunctos dies vitae
 tuae, amen! — EXPLICIT.

XLIV. — REVERENDISSIMO PATRI NOSTRO PIO MAR GABRIELI,
 EPISCOPO METROPOLITAE, IŠŌ^cYAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

5 Prope nidum Satanae habitandi sortem a peccatis meis mihi
 obtigisse, o Pater, ubi quovis anno basiliscorum ova *ille* excludit,
 et foetus corruptores ex eis nanciscitur ad omnium hominum per-
 niciem, sicut rem omnibus compertissimam, iam novisti. Quo au-
 tem modo, quando mundi perturbationem et afflictionem inveniunt
 10 tanquam malignitate aeris temperiei nutriantur et roborentur,
 citoque serpent ad nocendum hominibus debilibus, tantum prae-
 sentire licet nobis, quibus cum scorpionibus secundum verbum Dei
 ad prophetam ¹, id est, cum nido basiliscorum, ut dixi, habitandi
 sors obtigit. Idcirco famam malam superbiae iniquorum velut e
 15 scopo proximo mihi conspicuam longe praedicari a me oportet, ut
 quivis de vita sua pro facultate virium suarum ad cavendum move-
 atur. Mundo enim, o Pater amans Deum, extremum finem acce-
 disse novisti. Venit iam et ubique valet rebellio illa a spiritu Dei
 praedicta ², quae cum apparitione Satanae prodire debet. Seu forte
 20 proximum est, *scilicet revera exoriri coepit hoc *verbum* : « Filius » p. 82.
 hominis veniens, putasne, inveniet fidem in terra³? »

Ut multa alia omittam, quae ego fortasse propter pusillanimi-
 tatem debiliter considero, hoc tantum est, de quo Pietati tuae
 paullum renuntiando etiam scribere cogor. Hi nempe impii et blas-
 25 phemi, de quibus agitur, stultitiae suae impetu in spem diabolicam
 abrepti, tempus rei bene gerendae ob manifestas causas nacti sunt.
 Una et praecipua fuit indulgentia principum hodiernorum in illos
 qui cum incantamentis argenteis et precibus aureis eos ipsos adeunt.
 Secunda, multitudo sociorum improborum, qui olim ab haeresi
 30 propria imbuti, nunc vero inter potentes numerantur. Tertia,
 gratia et auctoritas civium Tagritensium apud principes et prae-
 fectos loci. Quarta insuper, vis satanica, quae filios inobedientiae
 urget, ne in amore veritatis (*fidei orthodoxae*) perseverent quo vive-
 rent. Itaque sponte sua iverunt et more suo accesserunt. Cum
 35 nullum verbum sapientiae dixissent, neque preces sanas obtulissent,

¹ Ez., II, 6. — ² Cf. II *Thess.*, II, 3. — ³ Luc., XVIII, 8.

nec etiam specimen familiaritatis Domini nostri ostendissent, neque omnino quidquam, quod alloquio principum sapientium congrueret, praestare potuissent, expletionem cupidinis suae sumpserunt se vertentes ad nos perturbandos. Praefectum quippe huius loci sibi plene faventem invenerunt. Descenderunt ad latrinas ante portam 5 urbis nostrae *positas*, utpote qui ecclesiae sterces sunt, domumque irrisu et despectionis nomine ecclesiae sibi construxerunt ad

* p. 83. locum proximum, quo omnes exonerandi ventris causa de * more secedere coguntur. Inde autem perturbationis causas cotidie excitant, praesertim per continuas blasphemias, quas adversus ecclesiam 10 Dei impudentissime cotidie effutiant. Qui in populo nostro honoribus fruuntur, antiqui artifices eorum haeresis sunt, ipsis digni sunt et ad ipsos tam natura quam voluntate pertinent.

Sed ille, qui inter omnes principatum tenere putatur, et cui tempus satis prospere fluit, ex patre quidem christiano orthodoxo, 15 ex matre vero christiana haeretica natus est. Cum a matris religione incepisset, et ad paternam fidem aliquantum inclinavisset, postea etiam in meram gentilitatem lapsus fuisset, quod pluribus compertum est, postremo rursus cum turbida gentilitate communionem haeticam coniunxit. Tandem tam hominum convicio quam 20 conscientiae vexatione coactus, ad ecclesiam Dei tantisper remigravit, donec a mortis metu et principum timore liberatus, nunc denuo, sicut canis ad vomitum, ad amaras radices ab ipso per eius matrem pullulantes reversus est impetu nequitiae *abreptus*, fautoribusque iniquitatis columen fidum *se praebuit*, quae deside- 25 rantur suppleturus. Propterea extolluntur et superbiunt, et intolerabiles fiunt, ut scriptum est¹: «Vidi impios superexaltatos et elevatos sicut arbores saltus.»

Populus noster, roboris pauper divitiarumque inops, potestate et cognitione mundi plene caret, sed apud eum, iuvante Deo, in- 30 venit studium fidei verae. Multum ingemiscunt et torquentur turpi visu immundi signi, quod Satanas prope portam urbis eorum posuit. Saepissime etiam studii aestu incenduntur, adeo ut

* p. 84. in mortis periculum incurrant res intempestivas* meditantes. Attamen visum est mihi utile esse populo, fidem amanti, solita 35 adhortatione, ab impetu perturbationis eius, quietem dare, meque ipsum ad saeculares potestates conferre, etsi morbo corporali

¹ Ps. xxxvi, 35.

doleam, qui animi cruciatu angoreque non multo minor est. Iam, Dei ope, iter ingressus sum, sciens me Tagriti in medio velut in theatro iniquorum versaturum. Praeter Kabab ipsum, qui fortasse medium se gerit, multi sociorum eius adversarii mei et adiutores
5 iniquorum sunt. Sed, ut scriptum est¹, «potens est Deus omnem gratiam abundare facere in servis suis». Etiam si enim ob indignitatem debilitatis meae veritatem suam (*fidem orthodoxam*) sinneret paulisper despici sub superbia persecutorum eius, ne ita quidem mihi peccatori inutilis esset labor parvus pro causa veri-
10 tatis eius *sumptus*. Gratias misericordiae eius erga me in his omnibus. Quod si autem praestantiora efficiamus, et veritati fidei eius gloriam congruentem praestemus hoc in tempore, quod scilicet tempus est derelictionis mundi, ecce iam per concordiam multorum augebitur religio ad laudem nominis eius sempiternam.
15 Quod si potest sapientia Paternitatis tuae, venerande Pater, aut etiam studium populi Christum amantis, cuius germen fidei suae stillicidiis Dei gratiae crevit, aliquid auxilii cogitationum sanarum aut etiam adiumentum operae corporalis, aut quidquid in instantem pugnam necessarium est, praestare, stude diligenter, ut excellen-
20 tiam vestram sublimem decet, omnibus rebus pulchritudinem christianorum gloria honorabili ornaturis. Si autem a talibus negotiis vos avertit tempus adversum, propter nos in ecclesia Dei particulariter dolete, * et orate pro nobis cum corde supplicanti, ut * p. 85.
Deus portam oris *nostri* aperiatur ad reddendam veritati fidei suae
25 (*religioni orthodoxae*) laudem congruentem, et redeamus pacifice ad ministerium civitatis nostrae absque perturbatione afflictioneque iniquorum.

Ut sciatis quid apud nos agatur et quid gerendum cogitaverint, ad vos misi fratrem venerandum Mar Ḥnānīšō^c archimandritam.
30 Eum igitur in Domino pro more accipite. In pace et celeriter eum dimittite, ut ad me cito redeat, ubi Deo misericordī in gratia sua placebit, nos certiores facturus. Detur salus vilitatis meae per Paternitatem tuam cunctis filiis Paternitatis tuae, dilectis fratribus meis et communitatis. Ora pro me, ut reliquos dies meos in vita
35 quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

¹ II Cor., ix, 8.

XLV. — DEUM AMANTIBUS FRATRIBUS DILECTIS, CLERICIS CASTIS ET
POPULO FIDELI, URBIS BALAD CIVIBUS, İŞÖ'YAHİB : IN DOMINO NOSTRO
SALUTEM.

Quae ad me scripsistis, fratres, legi et ob studium vestrum in
religione Domino nostro gratias egi. Attamen stupore dubii multum 5
sollicitus fui, cum subito in laetitia rerum gestarum versarer. In-
finitus quidem est, ut videtur, aestus studii vestri praesentis ad
curatorem spiritalem tempore universalis neglegentiae vobis com-
parandum. Infinita autem est quoque simplicitas impetus in res,
quae ab antiquis legibus traditum ordinem servant. In illa quidem 10
re usque ad simplicitatem *it* petitio; in hac autem usque ad sim-
plicitatem¹ obedientia communitatis totius, id est, ducum communi-
tatis. Itaque, amici mei, usque ad exitum *rerum, iucunda simul
ac metuenda mihi est incitatio caritatis vestrae. Haud quippe adhuc
scio qua ratione a duce gubernationis ecclesiasticae aut etiam a 15
rektoribus communitatis aequae iudicabuntur quae nunc per vos
nove evenerunt. Nova profecto est haec res. Quomodo Baladensibus
visa est? Quis vero eam possibilem esse demonstravit, quae a
nemine probata erat? Undenam mutuo sibi obviam occurrerunt
tali in occurso et urbs episcopo indigens, et episcopus urbe indigens, 20
et populus de persona concors, et persona populo contenta, adeo
ut aestu abrepti sibi invicem occurrerent. Cum vero haec aliquis
considerat, in dubium mentis effunditur usque ad demonstrationem
rerum, id est, usque ad exitum perfectum, ut dixi.

Cavendum igitur omnino est, ne populum paeniteat huius quod 25
fecit, neve persona de consensu doleat, neve metropolita multum
moveatur ad aliquem perturbandum, vel ipse rebus peractis per-
turbari debeat. Ne autem ad patrem nostrum patriarcham cum
mutatione opinionis per alios perferatur fama eorum quae gessistis.
Sed solvite diligenter cuivis quod ei debetur : cui honor honorem, 30
cui dilectio dilectionem, cui obedientia obedientiam, cui supplicatio
supplicationem, et patri nostro patriarchae, ante omnia, factorum
notitiam. Notae sunt sane tam vituperationes quam laudes rei actae
et, ut breviter loquar, eae sunt : pulcher est episcopus quem ele-
gistis; pulcher est quoque populus qui eum elegit; pulchra est con- 35
cordia in electione, quae a toto populo et etiam cum populo ab

¹ Lege in stat. emph. *الحصانة*.

advenis constituta est; pulcher est quoque *impetus sollicitudinis * p. 87.
 vestrae, quia ducem spiritalem pro vobis petere non fastidivistis
 eo tempore, quo a multis honestas spernitur; pulcher est quoque
 labor magnus quem suscepistis supplicationes ad metropolitam *mit-*
 5 *tendo*, aut etiam ad eius intercessores. Sed non pulchrum est,
 opinor, studii impetu in potestatem vestram talia negotia rapi;
 neque pulchrum est, in simplicitate scilicet amoris virtutis, ab
 aliquo contemni ordinem ecclesiasticum, qui a traditione antiqua
 canonice fluit et consensum congruentem ab omnibus coetibus ec-
 10 clesiae postulat.

Quod si facile est, fratres, offendiculum sanare, quod ob talem
 incongruentiam patribus communitatis accidit, aut etiam accidet,
 facite diligenter absque contemptu quidquid vobis melius videtur.
 Necesse est enim de hoc praemeditari antequam opus aggredere-
 15 mini. Quod sic constitueritis peragite.

Dominus ante vos portam pacis suae ubique aperiatur, vosque
 spiritu sapientiae suae corroboret ad sanandas conscientias, quae
 medicina egent. Virtus supplicationis vestrae Dei ope ad unani-
 mitatem et concordiam et caritatem vobiscum metropolitam vestrum
 20 et omnes Patres communitatis adducat; et sedes *episcopalis* urbis
 vestrae recto modo constituatur; et super eam in veritate *tanquam*
 in tabernaculo Domini sacerdos carus quem elegistis sedeatur. Spi-
 ritus Domini iucundus eum in viam vitae ducat, ut ius exquirat,
 iustitiam incitet et sanctitate peccata populi longos per annos puri-
 25 ficet. Operibus eius Dominus laetetur. Populi anima in eo exsultet.
 Robur eius in virtutibus crescat. Precibus eius populus floreat. Pax
 urbis vestrae vigeat. Concordia caritate plena omnibus in ordinibus
 ecclesiae vestrae abundet. Dextra auxiliatrix Dei vos *a cunctis * p. 88.
 detrimentis cotidie custodiat. Firmamini et sanctificamini, ut eius
 30 mandata quovis tempore per omnes dies vitae vestrae servetis,
 amen. — EXPLICIT.

XLVI. — Ut mihi videtur, frater, omnibusque Deum timentibus
 placet, et a te quoque ipso fortasse laudaretur, sic solummodo ad
 te scribere convenit :

35 CASTO ET DEUM AMANTI FRATRI NOSTRO HONORATO DOMINO N.,
 İŞÖ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quaeso, o frater, desiste ab hoc labore, quem tibi imposuisti.

Parce ne omnium os de te loquatur. Cole Deum spiritu humili, studendo quieti utili, quae ab omnibus sanctis collaudatur. Ora pro pace mundi et pro pace ecclesiae sanctae. Ora quoque pro me, ut reliquos dies meos in vita quae Dei voluntati placeat, agam.

Sicut autem tempus postulat occasioque hortatur, et pietati tuae 5 id tolerare placuit, ita forsán scribere oportet :

«Ei, qui sensus sui corporis laboribus spiritalibus sanctificavit, ita ut per eum mundo tenebroso lux mysteriorum oriretur; qui spiritaliter lampade intellectus sui fulgentis beneficia communia ministrat; qui splendore labiorum suorum cuivis animae salutem 10 claram porrigit omnibus in temporibus angustiarum; qui pacis cibo et quietis suavitate corda oppressa hominum egenorum implet; qui omnino similis est illius quem verbum Redemptoris exemplum perfectis posuit; naziraco vero, ascetae certo, exemplo completo vitae spiritalis, magistro nostro venerando, domino N. . . . ; mi- 15 nimus et imbecillimus Išō'yahb peccator, *episcopi* nomen gerens

p. 89. *formamque ministrans in conscientia misera, qui misericordia semper eget ad inveniendam gratiae spem a Domino universali : in Domino nostro salutis fonte salus sempiterna tibi crescat.»

Quod multo maior sit operum pulchritudo quam verborum laus, 20 o mirabilibus clarissime, multorum conscientia scire potest; cum auxilium non minus sit ex victoria in illis *inventum* quam ex ipsa impossibilitate : in hac quidem usque ad necessitatem inopiae, in illa autem usque ad testimonium mentis. Quapropter non necessarium esse mihi videbatur, ut easdem laudes alter ab altero patire- 25 mur. Patimur? Quomodo non, si vel promissionum gloriationem paupertate¹ fiduciae coerceamus? Et multo magis inutile videtur, ei qui decore existimandus est interiori² : ipse finem parvitatís suae satis videt. Quapropter laudibus honoris tui, o caste, sufficiat gloria a Deo *impertita* quacum iam testimonium orbis procedit. 30

Quod autem tibi tantum suadendum esse credidi, nunc tibi sua- deo. Scis quidem tanquam servum ministrumque populo huic mi- sero Ninivitarum me impositum esse, et in omnibus passionibus adversis quae eis accidunt quietis ministerium a me vindicari. Clamabant cum omnibus ceteris : «Bonum curatorem et prudentem 35 auxiliatorem, venerandum dominum N. . . », cuius opera in magna pace vivebant, et cuius labore multa beneficia obtigerunt regioni

¹ Legend. ~~ܡܠܟܐ~~. — ² Alludit ad Ps. XLV (XLIV), 14.

nostrae et praesertim ecclesiae monasteriisque et toti ordini nostro, sicut optime novisti. Sed quieti nostrae tempus invidit et a nobis virum utilem eripuit. Maximo in discrimine naufragium nobis est patiendum, nisi Deus reduxerit eum¹, ut iam nunc subire coepimus. * Idcirco te sollicito, populi huius miseri nomine, cuius ad * p. 90. ministerium vocatus sum, de istis ad principem ducemque communitatis scribere velis, ut ad nos hunc virum N. . . reducat. Potes, si tibi libet, nobis valde auxiliari. Sine impedimento exaudietur petitio tua pro quiete nostrum omnium et nobiscum totius quoque
10 regionis nostrae. Ne igitur auxilii munus a populo misero avertas, qui te, o Deum amans, invocavit; sed age de more tuo et succurre debilibus qui te precantur. Epistolae tuae de hoc adiunge suasoriam vim, qua ad utilem finem postulatio debilium adducetur. Da nobis tanquam a te ipso hunc virum ducem. Cum autem hoc feceris, vitae
15 rationem pacificam nobis comparaveris, praecipue vero ecclesiis monasteriisque et omnibus sanctis qui in eis *degunt*; ita ut, quando sine mora ministerio communi cum solitis precibus fungi possent, tibi opitulentur in certamine pro pace mundi *suscepto* ad gloriam nominis Domini : ipse gratia sua perfectionem tuam in ecclesia insignem reddat ad gloriationem cultorum suorum, amen. — EXPLICIT.
20

XLVII. — VENERANDISSIMO PATRI NOSTRO MAR CYRIACO EPISCOPO
METROPOLITAE, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi laete epistolam Caritatis tuae, o Pater Deum amans, et de sanitate tua Domino gratias egi. Eo autem quod tumultu con-
25 tinuo vicissitudinum contristantium multum vexati estis, multo dolore quoque affectus sum. Paullo enim ante, doloris suspicionem habere coeperam quod illic invenirentur res utiles, quae civibus urbis vestrae e fertilitate terrae abundantiam sane iucundam praebeant, et terrebar spem exiguam fovens * propter ista. Num forte * p. 91.
30 inopiae necessitas populo diviti subito acciderit, et flatu discriminum urgentium quieti homines abundantiam vitae suae perdiderint, et adduxerit miseria Nisibis in plateas Assyriae blandimenta ventris delicati, quibus vici Nisibis cupidinem cibi porcorum cotidie excitabant? An sane id evenit quod venturum esse incredibile erat?
35 Urbs magni nominis et cunctis bonis abundans, quae milia homi-

¹ Legend. لا زال الله به; cf. text., p. 90, l. 3.

num multa nutriebat, ad agrum famelicum e ruina Assyriae relictum se vertit ad inveniendum iuvamen aliquod pro egenis suis angustiarum in tempore.

Cum itaque involvendis huius modi cogitationibus versarer, perbrevis tempore elapso, accepi epistulam Paternitatis tuae, qua 5 lecta, doloris suspicio in dolorem indubitatum soluta est, et cum vestris doloribus contristarer, in doloribus cuiusvis modi nobis paratis moratus sum, et dico nunc illud quod ab ore sancto et vivificanti dictum est¹: Quia si in viridi ligno haec acciderint, quid ergo in nobis fiet, qui lignum aridum natura et voluntate sumus? 10 Gratias misericordiae Domini nostri sive pro istis sive propter ista. Oret igitur nunc Paternitas tua, quaeso, ut conscientiam, quae patientia benevolentiae Dei erga nos digna sit habeamus. Forsan ex omnibus beneficiis et ex correctione ipsa fructus vitae aeternae nobis dabit *Deus*, quibus utinam digni nos omnes simus per mise- 15 ricordiam benevolentiae Dei nostri, amen!

Operi quidem, quod a Castitate tua epistulae tuae ad me *scriptae* argumentum sumptum est, expletionem eximiam cum conscientiae alacritate dare voluissem, sed animi mei cupidinem debilitas virium, quae opera corporalia regunt, impedivit. Sic pro tempore, sic pro 20 p. 92. domo, sic pro* facultate nostra. Ad Paternitatem tuam virtualiter et ex sententia mille coros² hordei, in mensura autem et quantitate centum gri bhas³ misi, sicut mihi scripseras. Si vero his rebus paullo post nobis opus esse videbitur, caput summae cum foenore incrementoque et amplius nobis dare necesse habebitis. Si autem gratia 25 Dei ab earum indigentia nos tuebitur, magna ecclesia Nisibena mille coros hordei debitorum nostra erit in aevum. Laetitiam cum dolore valde permiscens dico: perscrutatus sum omnia mea gazophylacia cum omnibus meis horreis ad inveniendum rem aut negotium, quibus utar ad retribuendam salutem supplicem, quae a 30 Paternitate tua ad vilitatem meam missa est, sed nihil inveni, ut dictum est ubi dictum est. Fructus enim agri nostri et proventus fluvii nostri in habitacula nostra afferunt divitias tales, hoc est inopiam! Sed ante aliquot dies nutus Domini nostri voluntatis ex regione inferiori nobis paucos dactylos infudit, quos ad Paternitatem 35 tuam misi, donum abundans, cuius magnitudinem non exaurietis! Sunt quidem numero multi, nec multo minores quam ut unum par-

¹ Luc., xxiii, 31. — ² Nomen mensurae. — ³ Mensura, trigesima pars cori,

vum modium impleant. Accipiat igitur Paternitas tua negotium, ut decet, et ora pro me. — EXPLICIT.

XLVIII. — FILIIS DEBILIBUS FIDELIUM VERORUM ET CHRISTIANORUM ORTHODOXORUM, QAMİŞÖ^c, SANİA, BABUSA, HĠNĠNİŞÖ^c, ISAAC, BAR SAHDĒ ET

5 DADIAZD, İŞÖ^cYĀHB PEREGRINUS, QUI GRATIA DEI ECCLESIAM *SANCTAM * p. 93.
NINIVITARUM ADMINISTRAT : IN DEO IPSO OMNIPOTENTI, CRESCAT VOBIS
SALUS.

Lapsui mundi et ruinae hominum vitae valde congruit malum
fidei deficientis, quod nunc pati vobis solummodo ante ceteros per-
10 ditos contigit, o homines miseri, quia in vobis iam expletum est
verbum, quod a Domino de temporibus praesentibus dictum est¹ :
«Filius hominis veniens, putasne inveniet fidem in terra?» Clamatis quidem nunc, tanquam per vocem, per exemplum actionis
vestrae contra dubitationem verbi Domini nostri : «Non sane! Apud
15 nos nulla est fides.» Quomodo? Ego enim olim audiui, nec credere
volui. Iterum audiui, et coactus sum id pro vero indubioque habere,
quod ad vos daemon quidam ex illis volaverit, qui in monte Alfaf
rebellarunt, susurraveritque vespae instar molestae ad portam anguli,
super quem a vobis positum erat veneratum nomen ecclesiae
20 sanctae in arce Babaei discipulorum. Ad eam *portam* rythmos incantationum suarum eiecit et abiit, et vos omnes tanquam lapides inanimi vosmet devolvebatis, ora vestra sine voce claudebantur, membraque vestra sine actione arescebant. Nemo inter vos inventus est
qui manum ne usque quidem ad frontem admoverit, et super faciem
25 suam signum crucis fecerit, seu super cor suum, ut ad vos Dei auxilium perveniret, utque e somno caecitatis conscientiae excitari possetis et videre ad quantam vilitatem ineptiamque, ad quantum contemptum irrisionemque vos perduxit Satanas per cor-
vum impurum exagitationis suae ministrum. Sed, ut dicunt, sine
30 motu, sine passione, sine sensu perstitistis tanquam *idola muta; * p. 94.
cum ne mysteria quidem sancta illinc auferre potuistis, saltem velut homines debiles, qui modocunque in una necessitate operum suorum sollicitudinem maximam infirme ostendunt. Sed velut homines qui sine spe et sine Deo in mundo sunt, mysteria ipsa
35 sancta et vivificantia intra sigillum daemonum reliquistis, et omnes

¹ Luc., XVIII, 8; cf. supra, p. 63, l. 20.

ad commorationem peccatorum vestrorum abiistis cum oris confusione quam non sensistis.

Quis igitur super vos flere iam posset quantum decet? Aut quis precum ligamento vulnus vestri lapsus obligare valeret? Aut quomodo vos miseros et cordis gemitu dignos non haberet quivis homo, 5 qui in se conscientiam christianam custodit? O viri miseri et sopiti, si hortationem perciperetis, si Satanas totum intellectum iudicii vestri omnino non delevisset, vobis hoc committerem, quod argumentum huius fidei vestrae, id est vestrae infidelitatis et inertiae vestrae in hoc facinore miratu et vituperatu digno, initium lapsus 10 multorum mihi videtur esse, qui tempore Satanae adventus in mundo a fide orthodoxa et a spe vera se perdere debent, «in omni seductione iniquitatis iis qui pereunt», ut dictum est¹.

Obstupesco magnopere dubitoque et in imam pusillanimitatem me demitto, praecipue dum considero unde et per quem peccati 15 procella advenire coeperit, id est per vos. E vobis nonnulli etiam ipsorum natura filii fuere episcoporum beatorum. E vobis nonnulli quidem heredes certi fuere fidelium verorum et discipuli lecti sacerdotum venerandorum. Nunc segnitie voluntaria totam famam eximiam patrum vestrorum perdidistis! 20

* p. 95. Utinam fieri posset ut a somno mortis nunc excuteretur * beatus Simeon episcopus, cuius diebus haec zizania haeretica in agro Christi in hac regione orta sunt, contra quae ille magna certamina instituit usque ad sanguinem mortemque, donec ipsius certamen et sedem et honorem et domum et hereditatem heredi eiusdem 25 naturae tradiderit. Utinam ipse nunc veniret et filios filiorum suorum videret, quorum alii suos filios filiasque tanquam oblationes haereticis Satanae ministris *offerunt*; et alii christianorum sacra contemnunt, velut homines qui mentem perdidere, et socii, sodales, fautores, veneratores, laudatores et adiutores haeticorum sunt, 30 quorum tentamenta ipse sustinuit. Quid putaret? Quantum doleret? Quibus exclamationibus filios suos infirmos deploraret, qui hereditatem bonam fidei eius respuerunt et haereticis adhaeserunt²? Sed peritis manifestum est argumentum eius doloris, quamvis os eius sacerdotale nunc sileat a correptione quae stultitiae filiorum eius 35 congruit. Forsan aequo tempore eos redarguet coram tribunali formidando Christi Domini nostri.

¹ II *Thess.*, II. 10. — ² V : «et eam hereditatem haereticis tradiderunt».

Sic quoque beatus Qamišō^c episcopus, qui cultum idolorum a stulto vulgo opera sollicitudinis suae amovit, et hereditatem bonam fidei orthodoxae filiis disciplinae suae et filiis suis corporeis tradidit.

Sic et fideles patres uniuscuiusque vestrum, qui fama bona et
 5 fide pura *insignes* e vita corporali decesserunt, et vobis hereditatem suae fidei et opum et honoris et ditionis et principatus reliquerunt. Fortasse cum, armatura orationis, spem de vobis apud Dominum omnipotentem firmaverint, vobis * auxilio Dei et fide et oratione * p. 96.
 patrum vestrorum custodientur omnis honos et principatus et ditio
 10 regionis vestrae hoc in tempore, ita ut ne unam quidem causam excusationis inveniatis segnitiei neglegentiaeque quibus utimini. Sed, cum Dei iudicium in vos tempore opportuno iustificabitur, confitebitur quivis iustitiam Dei, cuius iudicia rectissima sunt.

Ego nunc, o homines debiles, quia e contemptione magna vobis so-
 15 lita censeo lectionem epistulae fortasse vobis taedio futuram esse, nec ab alio eam *epistulam* coram vobis legi forte vos passuros esse, propter hoc me taedet vobis de hac re scribere, quantum oportet. Puto etiam preces potius quam epistulam hoc tempore negotio vestro necessarias esse. Antequam vero Deus misericordia gratiae suae
 20 vos visitaverit, et ego peccator miserque vos viderim et sciverim quomodo sitis, quomodo apud vos spes bona fidei patrum vestrorum custodiatur, si custoditur; utrum ea quae acciderunt omnino sentiat, an non; an, ne multis morer, e vobis virtutem christianam haud absolute eieceritis, volui de hoc vos probare, quamvis aliis
 25 aliter videatur.

Donec super corda vestra et super linguas manusque vestras studium fidei Domini sustineatis, sigilla impura rumpatis, quae Sathanas per ministrum voluntatis suae super portam ecclesiae vestrae impressit, et in eam *ecclesiam* sollicitudinem congruentem osten-
 30 datis, ad eam aedificandam, ampliandam, ditandam et sanctificandam, sicut ecclesiam Dei decet, in unam ecclesiarum cuiusvis loci ingredi et mysteriorum divinatorum participes esse, vobis non licet, per verbum Domini nostri. Si * id accideret, ut vos falsas cau- * p. 97.
 sas fingentes dicatis, aut haeretici vos decipientes *dicant* : « Iussu
 35 quidem Arabum evenit quod evenit », nullo modo verum est. Arabes enim Mohammedani illis non opitulantur, qui dicunt Deum omnipotentem passum et mortuum esse. Si acciderit, ut ex quavis causa eis opitulati sint, tamen Mohammedanis quid sit indicare poteritis, et eis de hoc suadere, si vobis curae est res, ut oportet. Agite igi-

tur, o homines fratres mei, ubique sapienter. Reddite quod est Caesaris Caesari, et quod est Dei Deo¹. Utinam Deus altissimus, qui potens est omnem gratiam abundare facere in cultoribus suis², vos in omni bono labore perficiat, ut voluntatem eius quovis in tempore per omnes dies vitae vestrae faciatis, amen. — EXPLICIT. 5

XLIX. — REVERENDISSIMO PATRI NOSTRO GABRIELI EPISCOPO
METROPOLITAE, ÎSŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Paullo ante, Pater, cum impiorum pugna vexaremur, ad vos velut ad firmas orthodoxae fidei columnas facies cogitationum nostrarum cito vertimus; quidquid tempus sinebat nosque parati 10
eramus facere, sincera fiducia vobis per litteras significavimus. Neque multo post illorum seditionem, sed ab initio ipso expeditionis nostrae effusa est repente super nos misericordia gratiae Dei miraculo ineffabili, et impiorum pugnam a nobis repulit. Alios quidem procul, alios vero ad hiatus latebrarum eorum abegit, 15
* p. 98. nobisque prodigio * laude digno solitam pacem restituit. Neque id solum; sed etiam spes nobis adest, ut demonstratio virtutis Domini nostri magis corroboretur ad profligandam impii audaciam, quae brevi momento gloriata est, ut iam pati coeperunt.

Gaudeat igitur Paternitas tua in istis, et Domino, ut aequum 20
est, pro eis gratias agat. Pro futuris vero ora, ut ea Dei gratia ad gloriam sanctae ecclesiae et ad fidelium laetitiam feliciter succedant.

¹ Mihi autem visum est illam quoque epistolam³, quam paullo ante, in media tempestate tribulationum, Pietati tuae scripseram, 25
cum hac epistula ad te mittere, ut ministrorum Satanae pugnacitatem et divinae virtutis admirabilem operationem melius cognoscas, necnon celerem rerum vicissitudinem, quae subito nobis e misericordia illa incomprehensibili orta est : quae cum cognoveris magis admiraberis, et cum admiratus fueris, *Domini* laudabis et glori- 30
ficabis, et insuper pro mea imbecillitate orabis, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

¹ MATTH., XXII, 21; MARG., XII, 17; LUC., XV, 25. — ² II Cor., IX, 8. — ³ Cf. Epist. XLIV, supra, p. 63.

L. — AMANTIBUS DEUM FRATRIBUS MEIS CARIS IOHANNI SACERDOTI ET
 ARCHIDIACONO, Ἰεῖ¹, PRINCIPI FIDELIUM ARBELENSIUM, ET OMNIBUS QUI
 CUM EIS MIHI SCRIPSERUNT, Ἰσοῦyahb : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi et legi quae mihi scripsistis, et pro sollicitudine vestra
 5 de virtute quaerenda et demonstratione caritatis vestrae erga vili-
 tatem meam Domino nostro gratias egi. Sed conscientia vilitatis
 meae non congruit cum eis, quae sane existimastis convenientia
 esse. Qua enim sententia, si quis bene *rem* perpendat, hoc in
 tempore utilem inveniet *mutationem huius modi? Aut enim spe * p. 99.
 10 commodorum spiritualium, aut cupidine *melioris* vitae corporalis et
 rerum quae felicissima sorte rationem hominum vivendi adornant,
 aliquis ut mores suos convertat incitaturne? Adorans Domini gra-
 tiam confiteor, quia moderata in quantitate iis rebus hic fruor,
 neque providentia divina vilitatem meam spe maiorum bonorum
 15 temporalium periclitari sivit, quae in locis sane aliis inveniuntur.
 • Quod aliquis laboris sui abundantiam, temperatosque ordines
 cura longa comparatos, variasque consuetudines bonas aegre acqui-
 sitas, et statum perpetui belli haereticorum ethnicorumque, simul-
 que fructum qui ex istis ad utilitatem vitae spiritalis percipitur,
 20 cum ceteris rebus quae pulchris in modis ad ea pertinent, dere-
 linquat et abeat ad minora incipienda, id, puto, non est viri sapien-
 tissimi. Fama enim vana homini nihil prodest. Idcirco pulchrum
 est quemcumque in vocatione ad quam vocatus est manere : modo
 de his quae Domino placent curet, satis est. Sed, si ad laetitiam
 25 vestram adiuvandam a me consilium petitis, vobis ostendere pos-
 sum, quis ad ministerium ecclesiae vestrae administrationemque
 communitatis aptus sit cum Dei venia. Sunt enim Dei gratia qui
 huic rei convenient, etsi perpauci. Novit Dominus qui ipsius sunt,
 et ecclesiam suam per antistitem idoneum benevolenter visitat, et
 30 auxilii sui donum nobis universis praestat. Curate ergo ministe-
 rium vestrum solitum, fratres dilecti, et vota spei vestrae in mise-
 ricordiam Dei vertite; qui in benevolentia sua vos in omnibus
 visitabit, vosque ab omni detrimento custodiet, et * inopiam ves- * p. 100.
 tram misericordia gratiae suae implebit. Orate autem pro vilitate
 35 mea, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat
 agam. — EXPLICIT.

¹ P : Ἰεῖ.

LI. — SANCTIS DOMINI NOSTRI ET PATRIBUS MEIS, MAR ḤABĪBA, MAR DAZANAIA¹. MAR NARSAI, MAR MAREMMEH ET EIS, QUI CUM ISTIS MIHI SCRIPSERE, FILIUS COMMUNIS CARITATIS PATERNITATIS VESTRAE IŠŌ‘YAHĪR : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi et legi quae mihi scripsistis, et pro sanitate vestra Domino 5 nostro gratias egi.

Si vobis dicerem quod dictum est² : «Ego dixi : Egredietur ad me, et stans invocabit nomen Domini *Dei sui*, et tanget manu sua locum, et plaga leprae curabitur», quid mihi diceretis? Sicut ei locuti sunt illius servi³? Aut quo modo redargueretis par- 10 vilitatem fidei meae? Sicut Naamanum *redarguit* miraculo propheta? Species enim negotii mei indigebat et probatione cogitationum logicarum et huiusmodi miraculo. Si hoc utimini, id est miraculo, Domini nostri munificentiae gratias. Si autem secundum cogita- 15 tiones corporales mei ipsius et mei similium non adhuc ad locum consensus pervenistis, quanto magis modum rerum propositarum exactum non praevidistis. E longinquo enim, nobis definire, cum rei faciem tantum adspicimus, perfacile est. Idcirco multi etiam sunt qui ea dant consilia quae dedistis, qui cum ad tractandas res pro- 20 positas accesserint, sine argumento se intra verba continent, tantummodo dicentes : «Sic sane congruens esse videtur», id est quidquid vobis quoque videtur.

*p. 101. *Date igitur negotio, o beati, aut miraculum, velut Eliseus⁴, aut preces pro eo, velut *συμπαθιστοί*, si a disputatione mecum e propinquo vestigium sollicitudinis vestrae cohibetis. Secernite et men- 25 tem Domino consecrate, ut alacritate vestrae petitionis vilitati meae statim tribuatur quod voluntati Domini nostri placeat, et, si sua in gratia velit, sine perturbatione, sine scandalo et sine peccato debilitatem meam ducat *Dominus*, ut per reliquam vitam imbecillitati meae hoc in mundo servatam et in omni actu quod 30 voluntati eius placeat agam quovis in tempore. — EXPLICIT.

LII. — PATRI MEO DILECTO ET VENERANDO MAR GABRIELI EPISCOPO METROPOLITAE, ET FRATRI MEO CARO ET AMICO MAR HORMIZD EPISCOPO ET, SI VIDEATUR VOBISCUM MIHI SCRIPSISSE EPISCOPUM URBIS BĒTH

¹ Ita e cod. P. — ² Il *Reg.*, v, 11. — ³ Cf. *ibid.*, 13. — ⁴ Cf. *ibid.*, 19.

LAPAT, ILLI, QUI MIHI ADHUC FRATER NOSTER VENERANDUS MAR MAREM-
MEH EST, IŠŌ‘YAHB FRATER VESTER : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quando signum externum epistolae cerni, quam mihi scripsistis,
viri beati, praec his quae acciderant, revera stupui, et propter celeri-
5 tatem mutationis ne credere quidem rem *possibilem* poteram : quando
vero aperui, et narrationem mihi scriptam legi, maxime inductus
sum ut mirarer; primo quidem hac *de re* : cur virum pium, quem ego
paullo ante intercessorem pro me ad patrem universum (*Catholicum*)
miseram, principem coetus meorum incitatorum nunc initio epi-
10 stulae invenio, idque, cum pristinum ordinem teneret vobiscum,
hoc est, cum hominibus noscentibus * transgressionem contuma- * p. 102.
ciamque meam et ceteras consuetudines stultas meae simplicitatis;
secundo autem, in quo innitatur iudicium vestrum mirum est, cum
homini, cuius probationis ne famam quidem perceperatis, subito
15 et quasi ante salutem datam ordinibus exercituum Domini praefec-
cistis, et cum procul ad inferiores limites proiecistis tanquam per-
ventum illum qui *τυφωνικὸς εὐροκλύδων* vocatur¹; et tertio insu-
per, quali impetu necessitatis vir ille humilis se corroboraverit,
ut sine mora in huius modi procellam descenderet fidelem prae-
20 stans obedientiam.

Ea multum miratus sum, pii Patres, sed magnopere etiam timui
et veritus sum. Criminari quidem non ausus sum; laudare autem
mihi difficile erat. Attamen, si a me provenisse designationem
dicatis et fiducia mea vos firmatos esse, ut hoc perficeretis, cur
25 vobiscum me non sumpsistis, quem talem credebatis? Mihi enim
facultas erat, sicut etiam nunc est, multa convenientia et incon-
venientia vobis ostendendi de eo, quod ego sane melius noveram.
Etiam omnium interest scire hic inter Assyriam populosque
vicinos excellentiam operum caritatis et mentem puram, quae
30 disciplinis theologicis condita est, laudari, et habitum gravem,
qui humili dispositione exornatur, honorari, et mansuetudinem et
amoenitatem et humilitatem iudicii prodesse. Domino gratias, qui
his rebus servum suum supra dictum donavit. Ultra autem et ‘Elam
versus interque *γένος πραγματικόν*, tales virtutes non magni pen-
35 duntur, sed aptus est, ut dicam, vir requiritur.²
et cetera hisce similia, quibus fortasse, sicut probastis, * vir supra * p. 103.

¹ Cf. *Act.*, xxvii, 14. — ² Hic deest aliquid.

dictus caret, praeter quam alienus sit ab usu seu ab occurso huius modi rerum. Sed, si quis id dicat : «operi Dei opus Dei sufficere¹», sane dicam ego ipse. Sed tempora et rebus temporalibus indigent. Id tamen si credenti in mente contemnimus, omnia fieri possunt ei qui credit, ut scriptum est², propterea quod Domini sit 5 opus³.

Sed tu, qui nimia obedientia victus es, obsequio vigilantiae tuae deficiente, paullulum perstare nequivisti, ne etiam usque dum advenirem. Quomodo tu victus fuisti antequam perveneris? Te tamen miseram ut pro me suaderes et quo te monueram Patrem 10 nostrum (*Catholicum*) adduceres; et id, quia ego a vinculis quidem necessitatis impediabar quin irem, sicut tu etiam novisti. Tu ergo iussa oblitus es. Non solum Patrem nostrum ad me non duxisti, sed etiam tu, puto, a me in aevum discessisti. Non ita, beate, non ita; sed me omni modo invisas et deinde abibis. Cave ne in spe 15 tua debilitaris, neque rerum actarum tristitia te submittat; neque a reprehensionibus meis ad pusillanimitatem te convertas, sed in spem auxilii Domini consurge, et humerum tuum obedientem ad iugum suave Christi protende. Ex quo inclinatus id susceperis, eius onere non torqueberis, quia suave et leve est⁴, sicut antea 20 legisti; et apud debiles perfici amat, et si naturam pulchram invenit, eius operam abundanter ornat. Optime ergo, cum utraque ratione ipsum accipere promptus eris, praedium ecclesiae suae per te colet secundum pulchram suam voluntatem, ut honore virtuteque eius nominis in 'Elam lampas tua splendeat et sale suavitatis tuae 25

* p. 104. oves Domini delectentur; *in gloriam communem sit omne opus ministerii tui, in te quiescat anima Patris nostri, et propter te Domino nostro gratias agat.

Vos autem, beati, dilecti animae meae, qui me vituperastis, seu potius suasistis mihi ut venirem, credite et pro certo habete 30 voluntatem meam usque adhuc victam fuisse ab adversis rebus, quae nunc paullo minores factae sunt. Necessitates autem ut illuc eam haud magnas invenio, praesertim quia etiam audiavi Patrem nostrum benedictum *patriarcham* huc proficisci se parare. Quod si ita evenerit, consilium habeo ut cum eo vos invisam; si autem aliter 35

¹ Punctum consilio, appositum supra voc. حَجَبٌ, ne aliter vertamus prohibet. Sensus est : ad opus Dei, seu regimen ecclesiae, peragendum sufficit actio seu auxilium divinum. — ² MARC., IX, 22. — ³ Punctum in حَجَبٌ ne vertamus : "Domini servus" monet. — ⁴ Cf. MATTH., XI, 30.

fit, id est, si necessitatibus negotiorum ulteriorum in moram traheremur, scribite mihi, ut aequum est, et, cum eundi facultatem nactus ero, cito vos invisam. Orate pro me, ut misericordia Dei dignus sim, vosque in pace videam.

5 HACTENUS EPISTULAE DATAE AB IŠŌ^cYAHB EPISCOPO; ABHINC
 ET ULTERIUS AB IŠŌ^cYAHB METROPOLITA.

* p. 105.

* PARS SECUNDA.

EPISTULAE QUAS SCRIPSIT IŠŌ^cYAHB CUM METROPOLITA ESSET.

I. — DEUM AMANTIBUS FRATRIBUS MEIS DILECTIS, CLERO CASTO ET POPULO FIDELI QUI IN ECCLESIA SANCTA URBIS BĒTH LAPAT, HUZAEORUM METROPOLIS, IŠŌ^cYAHB FRATER VESTER : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

5

Opus invidia dignum timori Dei qui in vobis est, fratres dilecti, nunc accidit : accidisse vero non dicendum est, sed a providentia divina bene administratum esse ad incitandam communem fidem confirmandamque spem eorum qui Dominum expectant. Cum enim patrem hunc sanctum venerandumque, vitae sacerdotalis effigiem sinceram, dilectae memoriae, patrem Mar Iohannem episcopum, metropolitam magnum, via naturae universalis ad caelum misistis, et ordinibus supra corpus excelsis spiritaliter commiscuistis, tunc haud sicut ceteri homines, nempe nos omnes, cogitationes humanas praevalere sivistis in inventionem bonam, quae excellentia sua vobis reliquum spei servare possit in omnibus bonis commemorationibus, quae vobis infixae sunt ab eo qui virtutibus pulchre fulgebat et ad caelum migravit. Itaque terram non exploravistis ad heredem pietatis eius inveniendum, sed cum spem fidei vestrae ad caelum direxeritis, a Domini dextra digni fuistis qui donum reciperetis pretiosissimum et par laudi fidei vestrae.

10

15

20

Posuistis enim sapientissime consensum voluntatis vestrae in manibus fontis * pietatis, hominis Dei, patris nostri sanctissimi Catholici patriarchae, et ex eo, tanquam ex arbore vitae, fructum vivificantem decerpere voluistis. Cum autem motu spiritus Dei ramos cogitationum suarum flexisset, ex Sinai nostro, id est ex habitatione certaminum spiritalium, e medio igne vitae caelestis, e primo ordine exercituum Domini, ex probatis in tempore et honoratis in ordine, ex eis qui in perfectionibus pulchre completi sunt, fructum suavissimum et ornatum delectabili pulchritudine, decerpserit vobisque e longinquo manu paterna porrexerit. Itaque, cum sollicitudinem et honorem omnium nostrum neglegeret, vobis donum tam carum fecit, ut vobis invideamus. Sedem magnam regionis

25

30

* p. 106.

nostrae a spe futura abscidit, et qui nunc desiderio capiuntur de hac re gementes reliquit.

Vobisne forsán solummodo pater is sit, qui omnes alis suae benignitatis ut foveat institutus est? Sed ne hac in re viro mirabili
5 invideamus. Oportebat enim postulationem pulchram concedi pulchrum postulantibus, id est vobis qui e longinquo per alas fidei vestrae volavistis, in sinu paterno cousedistis, carissimum filiorum eius ab eo rapuistis et in longinquitatem inassuetam per manus invisibiles detraxistis. Duces aciei pugnatorum spiritalium praeser-
10 tim regionem omnium nostrum in miseria reliquistis. Attamen nobis ipsis Dei auxilio pulchritudinem fidei vestrae pulchre intueri licet. Attamen et laetitia vestra gaudendi facultatem habemus, cum vos in Domino praecellitis. Attamen, quod melius est videmus in spiritu, cum Assur et Elam in unum coetum corpore sicut uno
15 spiritu in vitam mysticam iunguntur.

Manibus ergo * et linguis nostris dilectum animae nostrae vobis * p. 107. concedimus, dum Domino nostro et verbo eius gratiae hunc fratrem pro vobis consecratum committimus, ut in concordia spiritali accipiat virum spiritalem, cuius in nomine scilicet pictus est mater-
20 nus honos, quem paullo altius prophetae nutu evexit. Alter quidem e filiis patres ecclesiae matri universali suscitaturum esse promisit. Alter autem dominum matris suae fore in appellatione prophetica figurat¹. Sed quid nostra interest nominum typos inquire-
25 re, et *nomini* Maremmeh appellationem allegoricam tribuere, cum ipse elementa ecclesiastica et prima principia possideat e quibus corpus sacerdotale componitur; quod probatio vobis demonstrabit quando Domino placebit.

Novistis enim, fratres amici, quattuor virtutibus tanquam quat-
tuor principiis prioribus corpus sacerdotale funditus componi, quae
30 quidem nomine sunt : fides, mores, doctrina, mens. Virtualiter vero ista totam summam virtutum in se habent, et vitam spirita-
lem velut animam in corpus ecclesiasticum effundunt. Fides enim fundamentum est vitae spiritalis, qua deficiente, nec vivere nec spei
35 nutrimentum sunt spiritale quod in mente spiritali vitam fidei custodit; et quemadmodum nec sine nutrimento vivere nec sine

¹ Hic patriarchae Maremmeh nomini alluditur, quod « Dominus matris suae » significat.

vita nutriri possumus, sic quoque nec sine moribus fides nec sine fide mores vivificare possunt. Iterum vero prorsus necesse est viro fideli et mores spiritales possidenti ut os suum aperiendo verbum veritatis (*orthodoxiae*) emittat, quod e speculatione spiritali omnium librorum divinorum et e tota doctrina Sanctorum collegitur : colle- 5 get tunc in laqueo cogitationum suarum cunctas subtilitates haerere-
 * p. 108. sum, obstringetque sub * calcaneo linguae suae totam gloriationem impostorum, ut ei in omni tempore contingat quod scriptum est ¹: «Sit ei verbum sanum et irreprehensibile, quod nemo spernit, ut is qui ex adverso est, vereatur.» Iterum maxime decet perfectionem 10 viri his in virtutibus perfecti principium magnum quod cetera omnes adornat, dico autem mentem humilem et verum amantem, quae ad normam typi divini totum ministerium operum eximiorum ordinat. Quis autem ignorat ordinationem omnium facultatum rationalium honorem sibi convenientem in mente suscipere? In 15 mente autem dico : quae si rebus eximiis congruit, eas insigniores reddere potest; si vero minoribus adhaeret, honoris speciem comparare potest, et contemptibilitatem semper repellit cuius in locum bonum honoratissimum confert.

Haec igitur sunt pro ratione epistolae elementa corpus sacerdo- 20 tale honorantia, in quibus tanquam in aequo temperamento, amici et fratres, pulchre perfectus est sacerdos quem acquisivistis. Possidete ergo et retinete diligiteque donum divinum cum laude ei congruente. Benedicite dispensatori huius doni, tanquam praefecto magno magnae domus Dei, qui vobis misit e Seraphim carnalibus 25 qui sunt intra Sanctum Sanctorum, ministrum diligentem caritate aequiparandum. Cum digni sitis qui virtutes eius probaretis, vobis parvi aestimabuntur quae in epistula cum spe scilicet demonstrationis indicare volui. Nec enim epistula, nec sermo, nec quaevis alia persuasio huius modi flatui soli excellentiae eius pares sunt, 30 quando alacritati vestrae probationem eius offerre Domino placebit.

Pulchra igitur res esset, amici et fratres, pulchra res, ut quando in spiritu fidei vestrae communionem tali frui eritis, mysterium tale
 * p. 109. * acceperitis, gratiarum actionem auxiliatori omnium in intelligentia mentis vestrae offeratis, et principem sanctitatis, qui «de 35 spiritu super eum *requiescente* abstulit», ut scriptum est², vobisque praefectum spiritalem perfecit, unxit et misit, in commemo-

¹ Tit., II, 8. — ² Num., XI, 25.

ratione precum benedicentes suscipiatis; ut etiam me delibem ponatis in infima parte eorum qui a vobis in oratione communi bene commemorantur, ita ut forte misericordiam coram Deo inveniam et salute in gratia dignus sim.

5 Caritati vestrae placeat, quaeso, ut non multo post expletionem spei vestrae, et postquam donum hoc a dextra misericordiae divinae vobis datum susceperitis et eo frui eritis, ad debilitatem meam scribatis quod caritatem spiritalem decet; quo cognito, gaudebo et Deo gratias agam. — EXPLICIT.

10 II. — AB IŠŌYAHB, FRATRI MEO MAREMMEH : PAX DOMINI NOSTRI.

Olim cum ex multis dubiis *anxius essem* tui causa *de his* quae acciderunt imo ministrata sunt *divina providentia* apud lenitatem tuam in via asperrima quam tibi gratia Dei praeparaverat, brevi tempore postea nuncium praestantius desiderio meo et cuncta spe
15 orationis debilitati meae impertita est virtus auxilii Domini nostri. Scripsit enim mihi primum populus Deum amans, cuius ad ministerium vocatus es, et dein tu quoque; et quae scripta erant corroboraverunt epistularum latores multique illinc venientes, qui sensum auxilii divini electionem tuam comitantis oculis suis viderunt
20 manibusque suis tetigerunt. Et quidem impletus, ut decet, gaudio propter impletam spem orationis meae, gratias egi benignitati Dei qui, in omni generatione, ecclesiae suae sanctae veritatem promissionis suae ei factae custodit in reliquo eorum qui seipsos purificare curant. Mecum vero consociavi in tali laetitia * multitudinem
25 timentium Deum qui hic sunt.

Cum mihi non accederit, ut ita dicam, qui epistolam ferat, et ille qui tuam mihi asportavit ad me non accesserit in adventu suo, exspectavi usque adhuc. Nunc, cum apud nos venerit Deum amans Mar Šubḥa fidelis, et certiore me fecerit de tota gloria¹ auxilii
30 Domini nostri erga pietatem tuam et de modo quo te ducat providentia benignitatis Dei hoc in tempore aegritudinis mundi, dixit te, quod ardens sane esset ira magna tua contra me, impeditum esse quominus mihi scriberes. Attamen qui irascuntur et effervescent, nimium et scribunt, nimium et inculpant. Sed forsán hactenus tantum te duxit ira tua, ut a scribendo supersederes, et te hoc
35

¹ Nomini Šubḥa alluditur quod «gloria» explicatur.

modo nec effervescentem nec scribentem liquit. Ego vero, cum iratus fui, scripsi, et praesertim scribo : cum ita misericordiae Domini nostri boni placuit, ut ab eo visitareris pro ratione fidei tuae erga eum, curam habe de tuo nomine, hoc enim permanebit tibi¹; quidquid faciendi facultatem habebis, fac; ministerium 5 tuum sedulo perface; virtutum gloria thesaurum tuum imple; bona tua in populum et in populos copiose effunde pro vi auxilii Domini nostri. Apud me etiam citius spem orationis mitte, non de more, sed te multum contristato. Infirma enim sunt negotia fraternitatis quae mecum est; paternitas etiam ad pusillanimitatem se demisit, 10 et scissionem familiarem efficere potuit Salanas inter eos qui nomine dicuntur directores ecclesiae Dei. Omnes enim iustificati sunt, sapienter se gesserunt et in caritate spiritali perfecti sunt. Hac perfectione carui ego solus. Si Deus non miserebitur, negotia communia periclitabunt non in eo solum quod iam existimantur, 15 sed etiam in ipsa vita fidei. Necesse quidem est, cum a malo inceperit * qui incipit, illum in malo completo etiam finire. Ora ergo, frater, ut commotionem, quae dure coepit, sedeat nutus divinus sine detrimento et sine perturbatione ecclesiae Dei, nobisque fiat per gratiam misericordiae Domini nostri, ut alter alteri occuramus 20 in pace mundi et in salute ecclesiae sanctae. Rursum, ora quoque pro me ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

III. — IŖŖYAHB DEBILIS, QUI GRATIA DEI ECCLESIAM METROPOLITAM ADIABENES GUBERNAT, AD AMANTES DEUM FRATRES MONACHOS IN DIOECESI 25 NOSTRA DEAGENTES, QUI SPIRITU HUMILI SACRIFICIUM VITAE SPIRITALIS DEO OMNIPOTENTI OFFERUNT : IN DOMINO NOSTRO IESU CHRISTO, PAX CRESCAT VOBIS!

Misericordia Dei, viri fratres mei, quae nos omnes sub umbra alarum suarum tegit, multa mansuetudine et longanimitate duri- 30 tiem debilitatis nostrae in omnibus generationibus suffert. Superbimus enim et spernimus, sed non perimus. Erramus evagatione cogitationum vanarum, sed non destruimur. Indulgemus omni libidini pravae contra Dominum nostrum in vicissitudinibus noxiis et ira dignis, sed oceanus misericordiae nos non expellit, ne pro- 35

¹ Cf. *Eccli.*, xli, 15.

bationum ictibus, qui fructus facinorum nostrorum decent, pe-
 reamus. Suscepimus enim, viri fratres mei, habitum familiaritatis
 Domini nostri cum spe virtutis, ut novistis, unusquisque nostrum
 pro facultate sua; libertatem autem nostram in sua puritate non
 5 custodivimus secundum formas exactas, quas patres nostri labori-
 bus sollicitudinis suae fixerunt, ut filii spiritales rationis *vitae * p. 112.
 post resurrectionem futurae heredes fiant. Illi enim, cum perfec-
 tionis cupidine tanquam igne, amore Christi naturam suam infla-
 mavissent, omnem motum libidinis corporalis cum impetibus
 10 mentalibus e natura sua excusserunt, et se ipsos vasa pura finxe-
 runt utilia Domino eorum et ad omne opus bonum parata, ut scrip-
 tum est¹. Excellentiam eorum testatus est Deus signis, prodigiis
 et miraculis variis. Exemplum fortitudinis suae in mundo relique-
 runt in omni perfectione eximia : in habitu quidem, et eo mo-
 15 destissimo; in habitatione quidem, et ea castissima; in ieiunio
 quidem, et eo strictissimo; in abstinencia quidem, et ea asperrima;
 in vigilia quidem, et ea intentissima; in ministerio quidem, et eo
 prolatissimo; in lectione quidem, et ea studiosissima; in oratione
 quidem, et ea cum omnibus laboribus iuncta; in benignitate qui-
 20 dem erga peregrinos, et ea promptissima; in caritate quidem erga
 fratres, et ea pulchre perfecta; in quietis studio quidem, et eo
 pulchre laudabili; in obedientia quidem, quae virtutum ipsa mater
 est; in omni quidem certamine spiritali, cuius laus ab omnibus
 hominibus praedicatur, adeo ut multi iam ad id currant, alii qui-
 25 dem propter virtutem ipsam, alii autem pro natura sua.

Quamvis omnia ista sub finem mundi nobis contigerit intueri, o
 viri fratres, attamen omni modo videmus parvum reliquum eorum
 qui ea efficiebant. Vidistis enim quoque vos omnes vel quidam e
 vobis eos qui nobis totam hanc virtutem tradidere. Quomodo ergo
 30 eorum obliti estis? Aut quomodo eos non imitamini? Aut cur vias
 eorum in caritate non custodivistis? Aut quare perturbati et in
 omnes ventos divisi estis? Aut cuiusne ergo discipuli estis, fratres?
 Aut quis est caput vestrum, si membra estis? Aut quaenam sunt
 membra vestra, si vos omnes capita estis? Aut quis est *vobis sum- * p. 113.
 35 mum exemplum virtutis, cum nemini adhaereatis ad discendum?
 Aut ex qua obedientia praeceptorum poteritis fructus vivificantes
 decerpere, cum vos omnes voluntate cordis vestri ducimini?

¹ II TIM., II, 21.

Neglego nunc illos quorum iustitia habitum antecessit, qui a mulieribus vilibus « Rabbani¹ » subito vocati sunt, et colloquiis pravis in errorem vanitatis delapsi sunt. Sunt pro mundo scandalum, pro debilibus offendiculum et pro Deum amantibus dolor crucians. Ecce hodie in quoque loco multiplicati sunt monachi diversi cum moribus variis, apud urbes, apud pagos, prope campos, circa monasteria, qui sine capitibus (ἀκέφαλοι) et sub nullo capite sunt : neque monachi propter mores, neque laici propter habitum. A consortio habitationis et conversatione cum fratribus discesserunt praetextu studii quietis : molestiam autem noxiam laicorum mulierumque facile subeunt, prudentiae expertes. Res eorum sane est. 5 10

Quod vero communitatem laedit et tanquam morbus malus multos superat, est luxus monachorum adversus directores morum, scilicet adversus Dominum nostrum Christum, ut scriptum est; quod etiam alicubi dictum est : « malae bestiae, ventres pigri² », 15 ego quidem, verbis mutatis, dico : « ventres mali, manus pigrae ». Ex istis oriuntur mutatio coenobiorum et migratio e loco in locum, circuitus inter domos, rogationes pravae, prostrationes coram divitibus, ademptiones violentae necessitatum turpium. Ex istis omnia mala insidiosae intuentur : primo contemptus et opprobrium; 20 deinde pigritia et appetitus ventris; postea odium, invidia, propositum pravam, calumnia, murmuratio et defectus *caritatis qui est summum malum. 25

Necesse ergo est, viri fratres, nos mentem nostram e somno excitare ad eam intellegentiam quae sufficiat ad inveniendum quod perdidimus. Inveniemus autem, si paullum capti cupidine iudicii, animum nostrum movebimus. Movebimus autem hoc modo : si ferimus corda nostra super manus nostras apud Deum in caelum ; si abscindimus a nobis ipsis consuetudines pravas, quae radices amaritudinum sunt ; si in humilitate animi castigationem patrum accipimus ; si amore vitae salutisque animae, in conscientia bona suavisoribus bonis obedimus. Quis enim nescit ex inobedientia ortum esse pro hominibus totum malum peccatorum, corruptionem mortis et gehennam aeternam ? 30

Igitur et vos inobedientiam odisse oportet, et nos vobis suadere oportet ut verbis Dei obediatis. Ministri enim sumus verbi vitae 35

¹ Epitheton monachis datum. Hic ad sectatores Messalianorum alludit auctor.

— ² TIT., 1, 12.

et vindicatores legales mandatorum vivificantium Domini nostri in magna domo Dei, quae est ecclesia sancta. Praefecti domus seu curatores, aut quidquid dicere velit alius, sumus. Vestrum, tanquam vasorum pretiosorum huius domus curam eximiam agere debemus, 5 ita ut gazophylacium Domini in gloria ei congruenti permaneat.

Extendite nunc visum intellectus vestri, o viri Deum amantes, scitote et intellegite unde vobis ortum sit initium imminutionis: ex inobedientia, res est manifesta. Ab ea quidem mors ipsa coepit. Ab ea in dispersiones multiformes effusi estis et in pigritiam quae 10 omnium malorum mater est. Revertite ergo ubi eratis, id est, ad obediendum iussis Dei, quae patres spiritales in libris nobis reliquere. Antea tamen congregamini e dispersione *praesenti. Revertat unusquisque ad coenobium suum ubi edoctus fuit, apud eos quorum consortio fruendi desiderio olim flagrabat. Si nonnulli, sua 15 sponte et nemine interveniente, habitum mutaverint et iusti subito visi sint¹, abhinc monasterium sibi placens eligant et in servitute obedientiae sint sub directores legales, quibus delectu communitatis officium huius modi creditum erit.

Ii directores secundum leges paternas communitatem gubernare 20 debent, debilitatem tolerantes, duritiem habitudinum sufferentes, longanimitate prudenti unumquemque reducentes ad laborem vitae spiritualis, et in omnibus exemplum pulchrum in seipsis praebentes, in cunctis operibus bonis et in doctrina, sicut scriptum est².

Fratres vero erga directores in humilitate prudenti et erga alios alii in caritate perfecta sint. Hoc modo qui ab edoctis vitam asceticam scriptus est³, sit conversatio eorum in omnibus ordinibus, communiter et singulatim, in labore et in quiete, in prandio et in ieiunio, in privatis et in usibus communibus. Nemo sponte sua se 30 ducat et inventis animi sui obsequatur; error enim est cuncta via a patribus non trita; nec quis speciem cuiuscunque operis a veteribus patrati aemuletur et apprehendat media in communitate; id enim est zelus stultus et gloriatio vana, cuius damnum maius est quam commodum. Sed in communitate colantur regulae ordinatae, 35 quas summo iudicio patres nostri colligerunt et in correctionem nostrum omnium instituerunt munere auxilii Domini nostri. Si quis

¹ Id est, Messalianorum sectatores fuerint. — ² TIT., II, 7. — ³ De priscis regulis monasticis agitur.

autem intra fores cellae suae labores distinctos addere vult, modo
eius opera ab oculis et auribus ceterorum abscondantur addat quan-
tum sua facultas facere sinit, * sed tantum cum discretione, sicut
patres nostri mandaverunt. Quae autem in communitate et cum
communitate fiunt, nullo modo imminuat aut augeat, quia, si
imminuerit, communitatem damno afficiet; si auxerit, se ipsum
laedet. Sed in communitate agendi ratio una et eadem unicuique
sit; privatim autem secundum uniuscuiusque facultatem et volun-
tariam dispositionem: attamen cum dissimulatione distinctionis
secundum praeceptum Domini nostri, ita ut virtutes vestrae omnino
per omnes distinctiones crescant, et anima afflictorum per vos con-
soletur, et aegroti viribus valeant, et ecclesia Domini nostri per
vos exultet, et haeretici ope vestra ad lucem scientiae divinae con-
vertantur et per vos gloriatio contingat communitatis sacerdotibus
et populo Domini, in cunctis temporibus, amen!

Abhinc et posterius iussu Domini nostri inter vos quiescant omne
probrum et ignominia propter mendicationem, nomen iniuriosum,
artem pravam et laqueum satanicum quem patres sancti et libri
Spiritus reprobant: primo quidem divinus David, dum ait¹:
«Labores manuum tuarum cum manducabis, homo, beatus es et
bene tibi erit»; post eum Paulus mirabilis doctor universi, dum
ait² et vehementer decernit: «Ille qui non vult operari, neque
manducet»; iterum, dum suadet argumento a se ipso sumpto,
dicit³: «Laborabamus et defatigabamur opere manuum nostrarum
noctu ac diu, ne quem vestrum gravaremus»; iterum in humilitate
dicit Apostolus⁴: «Quoniam ad ea quae mihi opus erant et his qui
mecum sunt, ministraverunt manus istae»; iterum velut archetypus
virtutum ait⁵: «Ut in nobis formam daremus vobis ad imitandum
nos». Brevius est mihi tempus quam in epistula omnia hac de re dicta
figam. Ceterum vobis liber Apostoli prope est, si legere vultis. In
eo vituperationem vehementem invenietis * adversus eos qui cum
non laborant victum sumunt.

Cognoscite ergo, beati, etiam quae de hoc vicissim dicta sunt ab
omnibus patribus sanctis, quorum in viam vitae vobis curae est
incedere. Alius enim dicit: «Sufficiant ori tuo manus tuae.» Alius
vero dicit: «Manus quae non operantur, pro eo cui inhaerent onus

¹ Ps. cxxvii, 2. — ² II Thess., iii, 10. — ³ I Thess., ii, 9. — ⁴ Act. Apost.,
xx, 34. — ⁵ II Thess., iii, 9.

sunt. » Alius fratrem qui super mensam ridebat reprehendens, dixit :
 « Flere tibi decebat, frater, qui eleemosynam comedis. » Alius docens
 dicit : « Labora labore manuum tuarum ut pauper panem tuum
 inveniatur. » Alius, cum interrogaretur quid sit vita monastica, defi-
 5 nitione respondens dixit : « Vita monastica est labor manuum et
 preces. » Ille, maximus et praestantissimus inter omnes, cum ei in
 deserto animi deiectione contigisset, Deum precatus est ut ei osten-
 deret quid facere deceret. Tunc ei apparuit angelus in eius forma,
 sedens et laborans, surgens et orans, iterum sedens et laborans,
 10 iterum surgens et orans; et venit ad eum vox e caelo quae dicebat :
 « Sic age et vives. »

Haec sane verbo dicta sunt; eiusdem modi sint quae opere
 ipso ab omnibus perpetrata sunt? Sumite et legite sedulo, et scire
 poteritis. Quisnam ergo tam stultus et ignarus est, ut putet in alia
 15 via vitam veram se inventurum esse? Si autem Paulus apostolus
 doctorque universi et omnes qui vestigia eius secuti sunt hanc for-
 mam nobis tradiderunt, quis ergo est homo miser, qui se putat
 vivere, cum e mendicatione et petitione prava eleemosynas pro vita
 sua a quocunque colligit? Quod quidem quis, in coenobio suo
 20 quietus et operi spiritali constanter vacans, * e manibus fidelium p. 118.
 donum voluntarium accipiat, quod Deus sollicitudine offerentium
 oblationes mittit, res est a vituperatione libera et participatio lauda-
 bilis. Quamvis illi qui in scientia perfecti sunt, id etiam recusare
 studeant, finem tamen utilem habet nec reiiciendum est. Quod
 25 autem quis res sibi necessarias collecturus ad fores divitum egre-
 diatur et eleemosynas probrosas cum impudentia audaci roget, res
 est reprobanda, turpis despectaque et a libris spiritalibus, et a
 patribus sanctis et a mente donatorum, et a pudore accipientium.

Itaque, homines debiles, a turpitudine ista noxia fugite. Come-
 30 dite laborem manuumstrarum, ut beatitudinem a propheta
 praedictam¹ mereamini; legem Apostoli custodiat², et benedic-
 tionem patrum hereditate accipiat. Hic labor sit aliquid quod
 loco et tempori congruat, et a vita et habitu *monastico* non alienum,
 et exigentis magnis non obstrictum, quod dum placide efficitur,
 35 alimentum necessarium fratri afferre possit. Doni autem in commu-
 nitate adhibiti participes sint omnes et unusquisque pro necessi-

¹ Cf. supra, p. 88, loc. laud., Ps. cxxvii, 2. — ² Cf. supra, p. 88, locos
 Pauli allatos.

tate sua, id est quantum sufficit ad vescendum, ut scriptum est¹. Si quidam debiliores sunt quam ut laborent, et se nutrire non possunt, cibus eorum e dono communitatis impleatur. Si donum communitatis necessitati et usui communitatis non sufficit, praefectus domus ad episcopum accedat et eum certiore faciat. Episcopus illi epistolam commendationis ad fideles fidos *scriptam* dabit, ut isti defectum necessitatis eius sine scandalo et ignominia impleant.

Unusquisque placide sedeat et libertatem suam pure custodiat. Honorate habitum vestrum, ut iussum est. Ne sit confusa conversatio morum vestrorum. Ne vos colloquiis et nugis laicorum immisceatis. A vobis licentiam et sermones otiosos abrumpite. Nemini
 p. 119. unquam *subiecti sitis, ne quis unquam vos subigat. Intellegite quod dico, quia multa sunt Satanae vincula, quibus ligantur animae imprudentes. Cavete ergo ab omnibus malis tanquam operarii spirituales. Perseverate eximie in virtutibus vestris, ut in vobis perseveret Deus. Ne autem inimico unum etiam locum iniuriae detis, ut qui in nos surget confundatur, cum nihil probrosum contra nos dicere poterit. Luxus quoque, qui usque adhuc *manet*, abhinc cesset, Deo iuvante. Nemo nunc et deinceps facultatem habeat e coenobio in coenobium migrandi sine permissu directoris commendationeque scripta. Sed, si cuidam acciderit dolor corporalis aut perturbatio mentalis, et is ad migrationem cogatur propter spem sanationis, ad directorem accedat, eumque de afflictione sua certiore faciat; si res urget et mutatio commoda videtur, director illi epistolam commendationis dabit ad locum quem elegerit, abibitque cum precibus communitatis in spe commodi *inveniendi*. Aliter autem et iuxta usum praesentem, nemo facultatem habeat migrandi. Si quis migraverit, directores coenobiorum monasteriorumque eum recipere non debent sine epistula commendationis. Ab hoc enim tanquam a radice mala monachis contigerunt mores perturbati vitaque agitata. Incrementum obsoniorum probrosorum effecit ut coenobium altero ditius sit, et directores stulti ditescere voluerunt numero fratrum, neque meminerunt huius verbi²: «Melior enim est unus voluntatem *Dei* faciens quam mille.»

Desistite igitur, fratres mei, a motionibus perturbatis et a migrationibus noxiis. Sedete placide in monasteriis vestris. Colite ser-

¹ Ex., xvi, 16. — ² Eccli., xvi, 3.

vitium Domini in forma institutionum quas fixerunt patres nostri,
 *quarum paucas e multis in epistula vobis indicavi. Paratus sum * p. 120.
 etiam, quando placebit Domino, de eis sermonem perfectum vobis
 praebere, si vobis opus est audire. Det autem Dominus noster in
 5 misericordia sua ut studium operum vestrorum cunctum laborem
 amatorum superet. Nemo sit inter vos, cui reprehensione opus sit.
 Utinam nosmet humiliemus, cum humilitati obedientiae vestrae
 occurremus. Hoc enim laetitiam nostram explebit et peractio ora-
 tionis nostrae erit, quia columina fida et adiutores spiritales in
 10 gazophylacio Domini habebimus. Vos enim laetitia nostra et glo-
 riatio nostra et corona capitis nostri estis, si in Domino nostro
 pulchre stabilimini. Sitis itaque quales vos esse speramus, o Deum
 amantes, ut per vos gloriatio nostra in Domino nostro Iesu Christo
 crescat coram omnibus populis et intra ecclesiam sanctam Dei nostri
 15 boni; ipse gratia sua debilitatem nostram corroboret ad faciendam
 voluntatem suam in omni tempore et omnibus diebus vitae nostrae,
 amen! — EXPLICIT.

IV. — IŠŌ^cYAHB DEBILIS, QUI GRATIA DEI ECCLESIAM METROPOLITAM ADIA-
 BENES GUBERNAT, DEUM AMANTI TĒRİŞİŠŌ^c, CHOREPISCOPO : IN DOMINO
 20 NOSTRO SALUTEM.

Quod domus magna sit quam Deus praeparavit, frater noster,
 iam legisti et novisti; quod gratissimus et honoratissimus coram
 Deo intra ecclesiam eius sanctam sit ordo castus monachorum, res
 est manifesta et tibi et multitudini peritorum; quod vero de illis
 25 tanquam de vasibus puris ministerio Dei aptis magnam curam nos
 habere debeamus, nos quibus gratia Dei ministerium ecclesiae eius
 sanctae creditum est, res est quoque *recondita nec tibi nec illis * p. 121.
 qui intellegentiam possident. Itaque nunc, quantum possumus,
 coram quocumque et prae quocumque de iis nos sollicitos esse opor-
 30 tet. Scimus enim, cum illi qui loco speculi id est forma exacta vitae
 christianae sunt, virtutibus voluntati Dei placentibus mundantur
 et pulchre splendent, totum corpus ecclesiasticum in lucem Evan-
 gelii incedere, sacerdotes exultare, populum excellere, haeretici se
 convertere, paganos edoceri, et gloriam Dei per confessionem multo-
 35 rum magnopere insigniri.

Velis nunc fratribus monachis in regione tua degentibus vel
 etiam eis qui sunt vicini, epistolam canonicam tradere, quam eis

scripsi ¹. Hortare eos ut ipsam intellegenter legant et totas regulas utiles pro eis scriptas sedulo custodiant. Si quis eorum contemnat, scilicet non obediens eis quae ibi scripta sunt, e ditione potestatis tuae alienum redde eum verbo sacerdotali ². Si nonnulli tibi obsistant ita ut necesse sit me certiozem fieri, de illis certiozem fac me. 5 Deus te ab omni malo custodiat. Vale. — EXPLICIT.

V. — CASTO ET DEUM AMANTI, FRATRI NOSTRO HONORATO IACOBO EPISCOPO,
İSÖ^cYAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Quidam e sanctis *monachis* in tempore nostro, cum saepius iustitia propria repleantur, saepius in aberrationem insipientiae 10 labuntur et specie humilitatis et timoris Dei, ut dictum est ³, supra ordinem et vitam ecclesiasticam se efferunt. Mores alienos sibi instituunt, quos nec patres sancti nobis tradiderunt nec * conscientia peritorum probat.

Primum quidem, dum multum se humiliant, ab inobedientia 15 incipiunt, quam ut agant administratio illis adiuvans suadet. Deinde autem, dum aliquantum humilitati suae addunt, ad contumaciam et audaciam delabuntur. Quando etiam evenit ut potestas ecclesiastica vim actionis suae adversus eos moveat, ad eos omni modo in commodum vitae suae reducendos, tunc, ne christianos quidem 20 esse apparent huius modi humiles, dum etiam vincula sacerdotalia (*anathemata*) abrumpunt, et quasi rebelles et bruti ad locos migrant quos procul a Deo esse putant. Et etiam itaque cogunt nos, quibus a gratia divina omnes ordines ditionis Domini nostri commendati sunt, tanquam homines debiles post eos in omnes ventos 25 currere, magnam varietatem morum eorum varietate scientiae corrigere et dirigere ⁴, atque convertere. Nobis curae praesertim debet esse ut illos a spe sua vana avertamus, qui, loco mutato, potestatem ecclesiae Domini nostri irritam fieri putant.

Duo enim ex eorum nobilioribus, quos ego, opinioni quorundam 30 de eis obsequens, iussi, aut suasi, aut hortatus sum, aut admonui, aut rogavi, aut sollicitavi, ut in ministerio Domini, nomine directionis locorum insignium, versentur, *nos* deceperunt, ut opinantur: efferati sunt, contra stimulos sacerdotales calcitrarunt et procul

De praecedenti epistula agitur. — ² Id est : excommunicatione. — ³ *Coloss.*, II, 23. — ⁴ Sic consonantiam verborum *محب*, et *محب* imitamur.

migrarunt. Cum apud te Deum vim sacerdotii sui minus curare putarent, habitaverunt, ut aiunt, in locis dicioni tuae subiectis : ostendat ergo sollicitudo tua illis, qui ita sunt, ubique Deum esse. et fugitivos eius capi non solum a servis Dei in quovis loco, * sed ^{p. 123.}
 5 etiam a mari et cetibus in eo degentibus¹. Itaque, cum a latore epistolae nomina eorum qui ita sunt audiverit Sanctitas tua, arceat eos vi sacerdotali ab omnibus regionibus potestati administrationis tuae subditis, simul vero et a participatione mysteriorum divino-
 10 rum in quovis loco; ita ut, cum iis contrarium opinionis suae acciderit, ad Dominum se convertant, sui memores fiant, a rete Sata-
 nae, in quo voluntate eius capti sunt, effugiant sciantque unum esse Dominum, unam esse ecclesiam eius sanctam, et unam esse providentiam eius super omnia, per omnia et in nobis omnibus. Quando e vinculis necessitatis ad gratiam et intellegentiam trans-
 15 gressioni eorum congruentem pervenerint, cum sinceram conversionem eorum viderim, eos praeveniam in condonatione proficua iuxta sensum doctrinae Domini nostri, adeo ut unicuique nostrum pro ordine suo per mercaturam spiritalem exactio commodi sui in-
 veniatur. Auxilium Domini nos omnes ad id quod voluntati eius
 20 placeat ducat in omni tempore. Vale et ora pro me. — EXPLICIT.

VI. — AMANTIBUS DEUM FRATRIBUS MEIS CARIS, CLERIS CASTIS, ET FIDELIBUS NOTABILIBUS, IN ECCLESIA SANCTA *urbis* MAḤŌZÊ-D'ARĒWÂN, IŠŌ'YAHB, FRATER VESTER : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Errorem venia dignum admisimus, fratres cari, ego et vos. Et
 25 cum nunc error ille sponte patefactus est, quem ego dudum animadverti et obtegere cogitaveram, tumultuoseque calcitravit et, involucro confusionis suae abiecto, impudenter in publicum prodiit, ideo coactus sum nunc ego ipse vos convenire ut communi concilio disceptemus * quid requiratur et demus emendationem ^{p. 124.}
 30 utilem occurenti damno. Erravimus enim quia hominem stolidum, qui in sententia minime constans multas conversiones passus erat, ob parvam probitatis speciem et ob famam ad praefecturae fastigium proveximus, cum non praesentiremus eius ab orthodoxa fide defectionem, quae paullo ante in secreto conclavi contigit,
 35 quando pravo praefecturae ambitu ad deturpandam veritatis

¹ Alludit ad historiam Ionaë prophetae.

confessionem suis commentationibus insipientibus abreptus est. Sapientissimus autem in hoc tantum fuit, quod librum illum stultum de conversione opinionis suae secreto celavit, usque dum praefecturam vestram rapuerit ope derelectionis dolore dignae.

Sed veniam meremur, ut dixi; quia errore decepti sumus; quia 5 non vetus erat morbus conversionis viri et quia subito *ea* contigit atque in conclavi secreto effecta est; et quia nos nullo quidem modo defectionem eius perversam senseramus; et quia etiam iste astucia mala fidem suam pravam coram illis solum patefecit, qui praemium pro hac re ei tribuere poterant, quod possidendi desiderio flagra- 10 bat, id est episcopatum Adiabenes.

Cum in hoc negotio fefelisset, spe sua non prospere cedenti, fortuna mala eum in urbem fidei orthodoxae deiecit, id est apud vos, qui certaminibus usque ad sanguinem *prolatis* semina Satanae impia 15 inter vos per longos annos purgavistis. Et purgavistis habitationem incolatus vestri et fidelem ecclesiam vestram a tota haeresi perversa et multiformi eorum qui unitatem hypostasis, id est unitatem naturae profitentes, confessionem fidei nostrae stupro blasphemiarum suarum corrumpunt.

Ecce hodie gratia Dei estis unum corpus orthodoxorum, quod 20 p. 125. gloriose fulget *radiis lucis vivificantis, unius *προσώπου* adorandi et gloriosi Domini nostri Iesu Christi, qui est Deus super omnia¹. qui *ὁμολογίαν* cum Patre suo in hypostasi perfecta, et *ὁμολογίαν* quoque nobiscum in eadem ratione perfecta hypostasis possidet et *ἐν ὧσιν ἀποδείξεως* (unitatem manifestationis) potestatis in 25 *προσώπῳ* glorioso duplicis formae perfecte ostendit; ut dum corpus humanum radiis divinitatis fulget, oculis quidem homo, menti autem Deus omnipotens appareat, et in unitate figurae divinae unusquisque Deum agnoscat omne genu flectatur, omnis lingua eum confiteatur². Et ne iam doceat unusquisque concivem suum, aut 30 fratrem suum, et dicat: Cognosce Dominum, quoniam nos omnes eum sciemus et adorabimus³. Huius modi sunt in paucis verbis nomen et virtus et sensus unitatis Domini nostri.

Haeretici vero antiqui inopia mentis suae, hoc est impudentia sua, ab hoc mysterio se avertentes, multa contraria et insulsa adversus 35 verbum veritatis scripserunt, in mente sua desipuerunt et a vita Dei se alienos reddiderunt. Verbum autem divinum media in ec-

¹ Cf. *Rom.*, ix, 5. — ² Cf. *Rom.*, xiv, 11. — ³ Cf. *Hebr.*, viii, 11.

clesia sancta ore ministrorum eius in omni generatione audaces
 rebelles exclusit a partitione hereditatis Domini, in libro et sine
 libro, usque ad hoc tempus incolatus nostri, quod est *tempus* senec-
 tutis mundi. Ego existimabam, fratres mei dilecti, nunc cum vetus
 5 et decrepitus et detritus sit mundus et iam lapsus sit, id est periit
 etiam mens humana, adeo ut inventor malus, hoc est stultus hospes
 cogitationum vanarum non esse possit, scandala huius modi etiam
 necessario cessatura paullumque a molestia offensionum eorum nos
 quieturos esse, nos omnes quibus sub alis fidei orthodoxae contigit
 10 sors hereditatis *in domo sancta Dei. Sed mentis inopis error, qui p. 126.
 ex intellectu ipso stulto, vetere, detrito et agitato hoc tempore ortus
 est per hominem rationis expertem, quem casus temporarius ad
 urbem incolatus vestri nomine praefecturae adduxit, cogit pacem
 nostram perturbari, nosque scandalo insulso fidem necessario
 15 tribuere.

Istud enim haeresum genus malo etiam nomine famam saeculi
 sane acquirere amat. Idcirco nunc quoque vir ille stolidus ad stul-
 titiam reprobendam lapsus est, et librum insauum nomine com-
 mentorum fidei, nemine hortante et nulla necessitate urgente,
 20 conscripsit, quem me et mei similes celavit usque dum fiduciam
 illam *cepisset*, de qua prius locutus sum. Parum diu autem post-
 quam ministerium praefecturae vestrae susceperat, cum ad urbem
 incolatus vestri nos omnes a principibus temporalibus iussos occasio
 adduxisset, ego recentis famae paullum recordatus, illum rogavi
 25 numquid scripsisset, sicut ipse audieram. Cum se scripsisse con-
 fessus esset, eum rogavi cur me istud celavisset tempore quo prope
 eum aderam, et cum hac de re miseram excusationem protulisset,
 ursi eum ut quae scripserat mihi proferret. Cumque attulisset,
 eaque prava deprehendissem, illum acriter increpui, domo tamen
 30 et secreto. Et ille, velut acri ea reprehensione permotus, spopondit
 se quae male scripserat correcturum. Mentiendi equidem fidem ad-
 hibui, arbitratus hominem recens deceptum fuisse credidique illum
 non ex mentis pravitate, sed ex pravo ambitu fidem suam corrupisse.
 Tempus itaque in correctionem constitui diuturnius quam ipsa
 35 operis necessitas postularet; atque inde discessi, eius errorem si-
 lentio tegens. Ille vero non modo promisso non stetit, sed etiam ad
 fautores suos profectus est, *qui ei animum fecerunt, atque inci- p. 127.
 tatus est ut, auxilio eorum quos potentes existimabat, commenta
 sua confirmaret. Eius itaque fraudem, qua veritatem prodiderat,

assecutus, adhortationem precesque fraternas in caritate conceptas ad eum scripsi; et duos fratres caros¹, quibus occultum eius flagitium exposueram, communis mihi et illi disciplinae optimaie alumnos, ad eum statim misi, eisque praecepi ne cui vestrum negotium illud patefacerent, ne mali occasionem praeberem quae-
renti mali occasionem. At ille, cum ea quae ipsi scripseram legisset, et quae ab illis fratribus Deum amantibus dicta sunt audivisset, tum vero fallax obsequium simulavit, prolatoque commentationis codice, sexdecim capitula ab eo expunxit coram eisdem fratribus eorumque hortatu², et eos in pace dimisit cum epistula gratiarum actionis ad me scripta. Cum ergo fratres illi Deum amantes rediissent, et fatui illius viri obedientiam mihi nuntiavissent, gavisus sum et Domino nostro gratias egi, ut qui miserum famulum suum a bona spe fidei orthodoxae minime excidere permisisset.

Cogitans autem vir ille insanus me redarguere quod de ipso frustra erraveram, atque omnibus palam facere se voluntatis Satanæ ministrum esse, e vestigio post fratrum illorum Deum amantium discessum, meam ad ipsum epistolam ad venerabilem praesidem studiose pertulit; ut qui eius praesidio *confusus*, in eam insanæ mentis perversitatem prolabi ausus erat. Idque dolo malo et satanica nequitia machinatus est, ut nimirum praesidis inimicitiam adversus me suscitaret et bellum adversus me accenderet. Ea nempe exstitit causa, sicut pridem audivistis, excitatae adversus me seditionis, ex qua omnia ea mala profluxerunt quae universum perturbarunt. Haec itaque fecit * operatione Satanæ vir ille insanus, et se perversitatis causam reddidit omnibus illis qui tentare et scire cupiebant num fidei amor filiis ecclesiae, scilicet antistibus veritatis insit. Si sane, zelo amoris veritatis in vobis, immo in tota ecclesia Dei commoto, virum illum stultum reprobatis et procul abiicitis, cavebunt ii desistentque negotio tali interesse. Sed si vos, id est tota ecclesia Dei, de viro illo stolido siletis, eumque honore directionis fruente relinquitis, ut pote qui nullo modo peccaverit, tum corroborabuntur ii animumque adhibebunt ut in sua opositione ad maiora tentanda veniant. Sic, ut nunc fit, explebitur quod dictum est³: «Filius hominis veniens, putas inveniet fidem in terra?»

¹ Hoc loco Assemani in *Bibl. orient.*, III, part. 1, p. 117, quem maxima e parte verbatim exscripsimus, animadvertit: «monachos coenobii Beit-‘Abensis».

— ² De hac re confer: *S. Martyrii, qui et Sahdona, quae supersunt omnia*, ed. P. BEDJAN, 1902, p. VIII. — ³ *Luc.*, XVIII, 8.

Necesse igitur vobis est, fratres mei dilecti, quos institutione pulchra ab initio usque adhuc educavit Deus; qui spectaculo casto exemploque pulchro omnibus ubique fidelibus fuistis; qui firmitatem orthodoxae fidei intactam per multas generationes custodivistis, fama bona eximiae fidei vestrae in totam animam ecclesiae se diffundente; et praesertim, quod ego quoque debilis vir testimonium virtutis vestrae ubique proclamavi, quodque discipulos meos et socios pulchrae meae sententiae unicuique vos ostendi, (necesse vobis est) revera robur fidei vestrae operum
10 gumento patefacere, et nullo modo depravatae fidei ansam dare intra vos introducendae per insanum virum quem vobis adduxit sors temporaria.

Scitis enim, utpote veritatis periti, e minima stipula ignem accendi, et e prava introductione unitatis hypostasis Christi in multiformem blasphemiarum perversitatem adversus Deum eiusque
15 oeconomiam * miseros homines prolapsos esse. Quod enim una hypostasis necessario unam naturam demonstret, hoc scitis vos omnes, utpote a Deo edocti, quanquam stolidus ille vir id irrationale esse contendit. Et quod hanc hypostasim nomine personae, seu personam
20 nomine hypostasis intellegere debeamus, sicut ipse scriptor ille insipientiae demonstrare studet, id necessitas sensuum veterum nominibus subiectorum vetat, sicut et vos scitis et unusquisque pro certo habet, quanquam hic insanus vir sensibus huius modi careat. Et quod constitutio singularis et hypostasis unica e divinitate et hu-
25 manitate oriri non possit, sicut scriptor ille stolidus scripsit, id ad omnes tanquam summa voce clamat ipsa rerum impossibilitas. Frustra igitur laborat stultus vir qui impetu insano limites impossibilitatis calcare conatur. Nisi tamen imperitissimus inter omnes
erat, talem haeresim in libro deponere non ausus esset, sed in
30 corde tenuisset, aut ad summum verbo tantum edidisset stultam sententiam haeresis huius modi, sicut alii quoque, simili aegritudine capti, mente tantum et verbo non autem usque ad scriptum rebellare ausi sunt.

Itaque igitur, fratres mei dilecti, quia apud vos haeresis satanica
35 adversus fidem orthodoxam palam fieri coepit, vos magis quam alios decet et oportet ei fortiter insurgere, ut parvo flatu zeli vestri ignei fautorem belli cito e positione adversum veritatem extirpetis, atque vobismet, re peracta, totum nomen bonum comparatum confirmetis, et mihi amico vestro, quin immo * toti ecclesiae Dei, glo- p. 130.

riationem contra errorem plenitudinemque laetitiae animi et occasionem gratiarum Deo agendarum acquiratis.

En igitur gratia Dei habetis apud vos etiam librum inscriptum : « Cogitationum refutatio », qui multis abhinc annis adversus fatuam hanc opinionem, hortantibus omnibus Deum timentibus, compositus est, tum scilicet, cum haec haeresis opera nonnullorum in publicum prodire coepit; et haereticorum stultitiam controversia cogitationum logicarum satis redarguit. En iterum cum hac epistula vobis misi quoque exemplar epistulae correctionis quam direxi ad hunc insanum¹ cum de eo adhuc mihi bona erat spes : quam *epistulam* ille velut homo seditionis et rixarum avidus, suam patefacturus ignominiam, in insania mentis suae ad illum quem nostis perverso consilio detulit, ita ut tumultus praesentis adversus me simul etiam perturbationis totius ecclesiae Dei sit fautor. Hoc vero mirum est, quod, omnium rerum rectarum inscius, scientiam tamen sufficientem pro hoc negotio perturbationis ecclesiae Dei possideat.

Legite ergo etiam illud exemplar, ut cognoscatis quae sollicitudine mea erga eum acciderunt, eiusque pravam astuciam adversus veritatem. Quidquid timorem Dei et amorem veritatis in vobis spemque de vobis bonam totius ecclesiae Dei decet, curate faciendum, iuvante Deo. Ipse vero Deus misericors, qui potens est omnem gratiam abundantem facere in timentibus eum², vos perfectos in omni opere bono reddat, ut eius voluntatem omni tempore faciatis per cunctos dies vitae vestrae, amen! — EXPLICIT.

• p. 131.

VII. — * CASTO AMANTIQUE DEUM FRATRI NOSTRO DILECTO
MAR SĀHDĀ EPISCOPO, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Nunquam cogitaverim fore, o frater, ut aliquando ante exitum huius vitae corporalis te in aliqua re reprehendere deberem. De rebus praesentibus etiam ad te scribere cogor; immo, si paullo ante aut a longinquo tempore in te signum pravae fidei subversionisque mentis vidissem nunquam in eo venissem ut cogitarem possibile quocunque modo te avertere ab huiusmodi mala pertinacia : pluries enim probavi plurimos huius generis homines in morbo praedudicii iniqui permansisse usque ad mortem et in aeternum. Sed,

¹ Cf. epistolam sequentem. — ² Cf. II Cor., ix, 8.

ob antiquam meam opinionem de te bonam, cum nunc subito ea
legi, quae a te de confessione fidei nostrae perverse scripta sunt in
libello illo quem, nulla urgente causa, nulla necessitate, nulla sua-
sione, nulla hominum exhortatione, conscribere tibi libitum est,
5 quem etiam me ipsum olim celasti quando prope aderam, donec
eum noctu coram aliquibus legisti, quibus cum placuisset, sic fisus
es eum et aliis ostendere et mihi quoque proponere, ne ita quidem
de istis quae a te vitiose scripta inveneram multum iratus fui. Sed
quia adhuc de te bonam illam veterem opinionem teneo, putavi
10 te illis quos talia delectant, placendi studiosum, prava cupidine in
mentis mutationem versum fuisse et donum haereticae doctrinae
maius quam alia opera tibi visum esse. *Hoc sane modo mutatus * p. 132.
es scripsistisque in amentia stultum libellum. Quamobrem sub spem
correctionis errorem tuum posui.

15 Cum vero te iam redarguissem, ut decet, tibi que multa commoda
boni nominis suasus essem, mihi pulchram correctionem spo-
pondisti, quod te non fugit. Tibi ergo ad rem definivi tempus etiam
longius quam rei necessitas poscebat, ut tu ea quae conveniunt
componeres, eaque ad me mitteres aut mihi asportares, et ego ne-
20 gotii nuncium in silentio amico exspectarem, correctionem stulti-
tiae tuae revera visurus, tempore definito hoc est, intra mensem
integrum. Et ecce iam quattuor menses elapsi sunt : et non solum
non operis tui correctio, sed ne verbum quidem quodvis aut epistula
hac de re ad me pervenerunt. Et quidem rumores satanici iam
25 advolarunt : timens vero ne post famas satanicas ipsa opera sata-
nica in lucem Satanas suo more proferat, participes huius consilii
adhibui fratrem nostrum Paulum directorem coenobii nostri et
fratres illos quos ad te misi, ut ad te cum hac epistula mea se-
cundum legem caritatis spiritalis eant, de modo facinoris tui co-
30 gnoscant et ad me libellum illum flagitiosum afferant, si iste
secundum promissionem tuam correctus est. Si autem ob consue-
tudines tuas mutatu difficiles non correctus est, tu autem, frater,
si potes venire ad me, venias : res enim urget, et tecum asporta
quod fecisti : si vero tu ipse venire non potes, ad me mitte librum
35 tuum qualis est, ut noscam utrum a nobis an ab inimicis nostris
sis. Quod si forsitan dissidium cogitationum vanarum te invasisset
putaverisque ea sustentanda esse quae ex quorundam sententia
prave *scripsisti et velles in iisdem perstare, tunc tu liberabis a
silentii vinculis me et omnes Deum timentes, ideo ut libro et sine * p. 133.

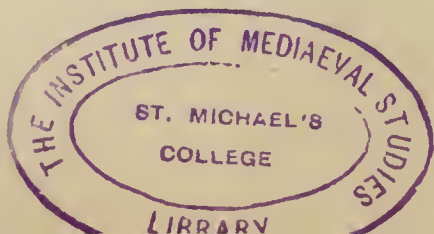
libro contra te praedicetur alienatio quae ab acie lucida exercituum Domini excludit¹. Si vero hoc tibi quoque placet, sicut quibusdam placuit, defectionis tuae beneficium sit tuum et non alius. Sed priusquam accadat tempus, quod accidere nolit Deus, hoc est, tempus aggrediendi controversia cogitationum logicarum stultitiam 5 erroris illius quem commisisti, memento Isaiam Tahalensem², insulsum ignarumque ante te ipsum eadem, eodem modo, iisdem vocabulis scripsisse, et quomodo primum ab homine Dei et athleta spiritali sancto Mar Hnāniso³, zeli pleno, in libro refutata fuerunt, postea ab homine divina caritate incenso et humilitatis fonte Patre 10 nostro Mar Iacobo viva voce reiecta, deinceps rursum a secundo Elia et igneo propheta sanctissimo Mar Babaeo in libro damnata, et hunc in modum paulatim ab omnibus Deum timentibus reprobata fuerunt, donec ipse quoque homo fatuus eorum inventor divinis scopis in sterquilinum Ecclesiae, hoc est, in indubitatos haereticos eiectus est. Hic est enim ordo processus ordinis erroris, ut errantes a parva nequitia incipiant et in eam quae maior est desinant.

Memento quoque, si lubet, huius libri «Refutatio cogitationum» inscripti qui, rogante suadenteque patre nostro, pia memoria digno et venerando, Mar Iohanne urbis Bēth Lapaṭ episcopo metropolita cum omnibus viris nobilibus et in ecclesia honoratis, compositus est adversus eos qui olim et hodie sententiam hanc confusam 20
* p. 134. varietate multarum specierum * proferre ausi sunt. Ecce hic liber serpit Dei gratia apud Syros et Aramaeos et Huzaeos et Persas³, 25 ut tibi etiam compertum est. Cur igitur tanquam rem novam et a nostro tempore alienam aperte aggressus es opus quod iam multis virorum veracium argumentis consenuit?

Idcirco intellege, si potes, o frater, quid valeant haec vocabula : natura, hypostasis et persona, nomina quibus utitur sermo eorum 30 qui confitentur Christum, et ista vocabula non facile patiuntur a sensu suo stricto averti et inter se commutari, ita ut alia pro aliis ponantur aut unum et idem sint, sicut te putas et etiam scripsisti et sicut alii quoque opinari ausi sunt. Quemadmodum aliquis, cum bovem asini nomine seu hominem equi nomine appellat, stultus et 35 ignarus peritis videtur esse, quia nomina cuiusque rei eum sequi

¹ Cf. infra p. 103, l. 4. — ² Cf. ASSEMANI, *Bibl. orient.*, III, part. 1, p. 118.

— ³ Hoc est, per Syriam, Babyloniam, Susianam et Persidis regionem.

quocunque ire velit non patiuntur; sic quoque, si tu personam hypostaseos nomine, seu hypostasim personae aut naturae nomine, seu faciem imaginis nomine, seu unamquamque harum rerum personae nomine appellas, non patiuntur nomina te sequi ut iubes.

5 Singulae enim appellationes sensum suum proprium habent, quamvis communem generis affinitatem praebeant, et de una eademque re dicantur.

Nomina quoque facultatum animae, id est, nomina mentis et scientiae et cogitationis et intellegentiae et prudentiae ad unum
10 genus pertinent et magis quam priora sibi affinia sunt, attamen unumquodque eorum pro sono suo sensum distinctum habet. Si aliquis arbitrio suo ista mutabit, ea illi non obedient. Quae sibi valde affinia sunt, si quis ex viris rationis participibus in nomen mutuum, hoc est, *in eundem sensum includere¹ non potest, cur tu per-
15 sonam hypostaseos nomine et hypostasim personae nomine appellare audes? Nonne iam initium corruptionis introducis in logicem et in omnem vocem quae de unione Domini nostri *usurpatur*? Persona quidem, frater noster, distinctiva est hypostaseos; voce speciebus multiplice enuntiatur et habet capacitatem mutationis potentem; et multiplex est eius definitio, ut dixi. Hypostasis vero habet tantum definitionem naturae in individuatione et in simplici enuntiatione essentiae suae seorsim manet, cum omnem rationem substantialitatis in se demonstrative contineat neque mutari patiatur. Cur
20 tu igitur tales res nomine et sensu distinctas in unum et eundem sensum reduci audacia stulta cogis? Si quidem una et eadem definitio personam et hypostasim continet, ut putas, hypostasim et naturam, melius etiam quam istas, una et eadem definitio continere potest, et stultitia nomina assimilandi te in foveam indubitatorum haereticorum mox proiciet. Quid ergo vobis cum nomine honorato
30 orthodoxorum et cum praesidio gubernationis Ecclesiae Dei, cum ad fidem evertendam dolos insulos machinamini?

Ne etiam, frater noster, alio errore alliciaris, quem aliqui proferunt dicentes personam et hypostasim apud Graecos eandem rem esse. Disce vero a linguae peritis qnōmā appellari *ὑπόστασις*;
35 qnōmā autem significat statum et constitutionem et confirmationem; parōpā vero appellari *πρόσωπον*; parōpā significat faciem *et distinctionem et perceptionem et signum essentiale et * p. 136.

¹ Pro ~~ὑπο~~ forsā legendum est ~~ὑπο~~; cf. l. 20 eiusdem paginae.

dominans. Haec quidem nomina apud Graecos exstant et hic est eorum sensus. Vanae sunt opiniones quas illi homines emiservunt. Erraverunt ipsi et te quoque deceperunt, cum dicunt idem esse apud Graecos nomen hypostaseos et personae; et tali errori confisus es nugas in re fidei componere, praeter alia quae tu mentis inops 5 plus aequo addidisti, nempe «subsistentiam unicam» et «hypostasim singularem», et ceteras ineptias, quas ego ob stultitiam ipsarum memoria mea ne retinere quidem potui. Quod si non expergiscaris ad sanam mentem revertens, nec eas corrigas, ut decet, laborandum tibi erit in lectione earum refutationis necessariae. 10

Nunc recole id quoque, frater noster : civitas illa Deum amans, in qua ministerium episcopale gratia Dei geris, fidem orthodoxam maxime tenet diligitque, et per longos annos tanquam zizania e sinu suo illos depulit qui e longis annis haereticorum errore detinebantur. Omnes qui in ea ministerio episcopali functi sunt, hanc 15 pugnam usque ad mortem pugnaverunt. Unum quidem de illis, ut fert verbum, in desertum vastatum duxerunt liqueruntque haeretici, ut siti pereat aut leonibus devoretur, quod accidisse dicitur; alium vero in flumen urbem transiens iecerunt, ut suffocaretur, sed miraculo divino salvatus est. Hoc modo cum omnibus decerta- 20 verunt, donec vis orthodoxorum Dei auxilio firmata fuit, et amaritudinum radicem everterunt e media urbe illa dilecta et amata. * p. 137. Ecce * nunc omnes sunt tritica pura in agro Christi, et si de te hanc conversionem sentient in quam inclinatus es, quid futurum sit non est scitu difficile. 25

Memento, amice, testimonii mei de te, cum te tanquam filium a me eximie instructum iis commendaverim, iique a commendatione mea te acceperint. Quod si, absit! accideret, ut alius inveniaris quam testimonium meum et quam existimatio mea te *fecerunt*, necesse esset eos reprehendere nosque omnino reprehendi ut homines 30 errori obnoxios.

Te igitur propter haec omnia decet e laqueo Satanae tibi obstante aufugere. Ego scio quod dices : «Ego quidem librum adversus haereticos conscripsi, ut eius inscriptio multaeque voces ostendunt.» Sed scito, beate, librum, qui inscribitur «Adversus haereticos» et 35 menti haereticorum latas fores alicubi aperit, haereticorum auxiliatorem et non eversorem esse. Neque enim ipsi haeretici in omnibus haeretici sunt, sed in aliquo puncto sunt haeretici, in pluribus vero orthodoxi sunt et recte confitentur. Hoc quoque modo de

re ad te pertinente respondendum est; te decet, ut dixi, in omnibus orthodoxum esse. Cura igitur, frater noster, sollicitudinem eximiam et praecipue orationem protractam, quae huic rei congrua sit, a te adhiberi, ne tu nomen bonum perdas, ab acie exercituum Domini
5 excludaris, e fundamento veritatis et familiaritate orthodoxorum concidas, nosque dolore deflexionis tuae affligas; sed ut, cum per timorem Dei ad stabilimentum doctrinae verae, in qua instructus es, pulchre reversus sis et in ea corroboratus sis secundum spem orationemque nostram, nos et totam Ecclesiae animam gaudio,
10 quod Deo placebit, laetifices.

* Dominus noster, dominus misericors qui et a mortuis suscitare * p. 138.
potens est¹, tibi auxilietur et te confirmet, ut in veritate eius perfectus sis ad gloriam nominis eius sancti, amen! — EXPLICIT.

VIII. — AB IŠŌ^cYAHB, GURIAE FRATRI MEO : SIT SALUS DOMINI.

15 Vix per longos annos me paucis lineis epistulae dignum iudicavisti, et haec *epistula* nullum nomen nullamque indicationem gerit, quasi volueris me cuius sit epistula scire non posse; sed e verbo illius qui eam adsportavit et etiam ex aliquot signis in ea *conspicuis* intellexi eam esse tuam. Potui denuo scire te a longo tempore mihi
20 irasci. Quapropter tibi accidit ut omnes homines optime quoque tibi conciliares. Mirare igitur, o care, quomodo, concursu eventuum communium favente, tibi acciderit ut tibi etiam conciliares virum qui iamdiu aliquot eventus resque adversas huius modi sustinuerat. Sed fortasse mihi dices quod alii etiam dicunt: «Non a me sed
25 a te orta est alienationis causa.» Cogitet autem Dei timor in te insitus, o frater noster, etiam omnes persecutores desertoresque meos nihil aliud mali aut doli aut odii nisi idipsum dixisse et dicere tam in vehementi tumultu quam in pace quae nunc exstare videtur. Dei misericordiae gratias!

30 Sed tu, o vir amans Deum, ex temet intellege cuiusvis hominis mutationem. Non sponte, nec dissolutione amicitiae voluntaria, nec multa quidem pravitate illius qui amicus existimabatur conversio
* mala et sermo malus et scandalum universale subito apparuerunt, * p. 139.
sed *evenerunt* vi agitationis allicientis illius viri qui constitutus est
35 ut scandala talia in mundum quandoque afferret. Quod si, cum a

¹ Cf. *Hebr.*, xi, 19.

malis hominibus inceperit, bonos aggressus sit, amicisque meis manum iniecerit, et domesticis ipsis meis implicatus sit, non destitit quin me a cunctis separavisset, haud magnum fuit si etiam ultra usque ad te progressus sit, et inter implicationes dubii sui te incluserit, effeceritque ut dubitares vel mutareris; sed oportebat, 5 amice, oportebat quidem te supra eum omnino videri qualis fuisti. Cum haec legeris, si adhuc contendis sperandam esse victoriam, fatiga paullulum membra tua venique ad me persuasionem fidam inventurus. Si autem tanquam homo debilis persuasionem e longinquo postules, breviter scito et quemcunque velis certiore fac 10 certamen satanicum, quod in communitatem probandam tumultu immoderato debilitatem meam in diebus actis audacter urgebat, cum fumo densissimo ferox praevaleret, et apud flammis pravi impulsus *Satanæ* ardens surgeret, flatu parvo operationis divinae subito ablatum esse, et evanuisse prodigio mirando. 15

Ecce ad voluptatem priorem, Dei gratia, reversi sumus omnes. Illis qui noscere cupiunt rationem operum, quae apud priscos conscientiam bonam et ostensionem perversam omnium ordinum indicant, argumentum sufficiens ex propinquo datum est. Sed non opus est ut erudiat, qui doctrina necessitates suas supplet. Si ta- 20 men verbum insipientiae audire velit Sanctitas tua, amice, audi : vanitate causarum suarum, et tumultu vique vehementiae suae, et
* p. 140. celeritate finis ruinaeque et dissipationis suae subitae *certamen hoc, quod nunc a familiaribus excitatum est, omnino simile fuit illius quod ante illud ab extraneis *excitatum est*. Utrumque autem 25 periculum in vi arrogantiae eorum *positum* operatio virtutis Dei subito superavit et abolevit, et homini imbecillo qui sum fiduciam eximiam de auxilio Dei erga me praebuit.

Decet igitur eo magis sapere et eo magis Domino nostro placere. Aequum etiam est virum confidentem, qui quoad fiduciam suam 30 imminutus et debilitatus fuit, multum increpari etiamque paullum contemni. Quomodo, o beate, me de furto in furtum cotidie dolis immoderatis deducis? Nonne satis est tibi me iustitiae tuae mendaci fideliter credentem habuisse, et animum meum etiam nunc dispositum esse ut adiuvamen eliciat e sedula commemoratione 35 mei apud te? Et rursum, nonne tibi satis est te saepius migrationes tuas procul a me, mirificis artificiis celavisse? Rursus, nonne tibi satis est te calamitatis tempore amicum tuum *affligentis* procul, et ultra etiam procul, remansisse ita ut neque oculis neque auribus

agonis particeps adesses? Et rursus, nonne satis est tibi, post salutem a Deo datam et post haec omnia, adventu tuo e loco proximo me fraudare, et confessionem et res antea actas silentio iniquo premere, ut etiam adversus me reprehensionibus vanis utaris, et ad-

5 versus me crimina inania in epistula nullo nomine signata scribas, et adversus me synodus altera in celebri urbe Nisibi a te et a miserrimo homine congregetur, et decreta faciatis, sententias feratis, poenas secundum placitum vestrum decernatis? Haec omnia frustra pertulistis; utinam frustra! sed multo inferiores fuistis debito,

10 id est *illud* auxistis. Ubinam condemnatio descendet? Utrum in illum qui iratus est, cum non spretus esset, an in illum qui spretus est, cum non iratus esset? Quis in crimina iusta ire debet? Utrum is qui adhuc *medio praelio implicatur cum ab iis qui auxiliores

15 fore videbantur derelictus est, an is qui adhuc quasi a montibus occidentis, ab ultimis terris, in epistula nullo nomine signata iram suam mittit? Non sunt haec pietatis, frater noster, non sunt quidem, sed effugii dolosi et ignobilis. Aufer ergo velamen culpabilitatis a mente tua. Veni celeriter prope me, ad dubia quae esse videntur solvenda et legem spiritalem explendam. Si possis tecum

20 fratrem nostrum miserrimum adducere, pulchre ages. Si vero hunc in praedio detentum nunc adducere non potes, tu curis huius modi solutus veni. Salutem da amicis nostris communibus. Cum salvus eris, te accipiam. — EXPLICIT.

* p. 141.

IX. — HONORATISSIMIS, ET QUI DECUS MINISTERII DOMINI SUNT, FRAT-
 25 TRIBUS MEIS DILECTIS, N. . . ET N. . . , PRESBYTERIS CLERICIS, ET N. . . ET N. . . , FIDELIBUS NOBILIBUS URBIS NISIBIS, DOCTRINARUM VIVIFICANTIUM MATRIS, IŠŌ'YAHB, FRATER VESTER : IN DOMINO NOSTRO, SALUTEM.

Medio in flumine, quod a nobis ipsis «Tigris» et a Libro divino
 30 «Deqlat» dicitur, cum alacritate convenienti epistolam Caritatis vestrae, fratres mei, accepi, cum ad celebrem urbem Seleuciam iter facerem, sicut audivistis, eximia spe fretus, cui Dominus obsecundet prout voluntati eius placebit. *Ea epistula* aperta et lecta, mox incendi coepi igne Caritatis vestrae, qui in doctrinis theoriae

35 spiritualis splendebat tanquam ex luce *mentali a Spiritu sanctifi-
 cata, protinus paulo post et consequentia laude Dei digna *secundum* spem precum mearum continuarum inveni *eam* confessione ortho-

* p. 143.

doxa gloriose fulgentem et nomina illorum commemorantem, qui luce vivificante lampadum linguarum suarum Domino nostro bono et misericordi placuerunt, se specialiter manifestando orbi orientali ad aditus eximios matris honoratae, quae vos corporaliter, nos autem vobiscum spiritaliter genuit et aluit. Idcirco cogitationem, 5 quae ob rumorem perturbantem nobis et cunctis Deum timentibus hic occurrerat, tanquam umbram atram satis dissipavit epistula Caritatis vestrae laude dignae. Nunc sum qualis eram priusquam hoc rumore perturbatus essem.

Audiveram enim errorem insanum, qui nomine Chalcedonis per- 10 turbationem unitatis hypostaseos introducit in corruptionem fidei verae — quae *confitetur* unitatem *προσώπου* gloriosi unitatis filiationis Dominicae in duabus formis hypostaticis et naturalibus agnoscendam, sicut epistula vestra pulchre docebat — ante paucos 15 dies, in libertate furtiva et subrepta, e cathedra principatus vestri cum voce perturbante auditum esse. Sed non destitistis, ut etiam audiui, libertatem linguae errantis frenis correctionis avertere. Pulchritudinem honoris eximii vestri perfecistis his quae nunc ad me scripsistis. Quamobrem gratias Domino nostro egi agoque et pro magnitudine rei gavisus sum. Sed oro, ut sine imminutione ser- 20 vetur excellentia urbis Domini potentis, urbis Dei nostri, matris quae vos genuit et aluit, in saecula saeculorum, amen!

* p. 143. De his vero, quae una mente *cum debilitate mea concordēs, mihi scripsistis ob negotium sublime, cuius ad ministerium vocati sumus, sciat Sanctitas vestra multo melius quam percepistis dis- 25 tinctam fuisse in honorem vestrum notificationem rerum. Missus enim erat ad vos certiores faciendos et in synodum hanc praesentem vocandos vir honoratissimus in coetu clerorum paterno et patriarchali. Sed eum pavidum ex urbe Balad retrogradi coegerunt rumores perturbantes qui tunc in urbe vestra prodiebant. Re mihi 30 comperta, moram non culpavi, sed merito curavi de tempore vobis denuo renuntiando, quando nobis licebit aliis aliis in civitate Seleucia occurrere. Hanc vero cogitationem distraxit iniuria adversi temporis urgentis, quod sane non praesensiveramus. Et ita acciderunt quae acciderunt, sicut epistula vestra refert, in reprobationem 35 illorum qui ea ministraverunt. Postea vero, cum in ipsa urbe Seleucia rumoribus horrendis excidii mundi nos quoque homines debiles cruciati simus, et conversione cogitationum multiplicium agitati plures dies egerimus, vix synodum dissolvimus ad nostra lo-

ca reversuri, donec festa sancta simulque rumores varii praeterirent.

Ecce nunc Domini nostri ope iter illuc per viam fluvialem facimus, quoniam ad nos scriptum est cum festinatione maxima, quae
5 nos illuc euntes surripit. Quod si secundum accelerationem existimatam ita nobis accadat, ut prospere cedat negotii perfectio, gratias pro perfectione Deo et gratias pro concordia vobis quoque agemus, quia conscientiam bonam ad negotium urgens perficiendum in epistula expeditivitis. Si vero ex inimicis solitis mora surgat,
10 pulchrum est mihi nuncium mittere quod apud nos aderitis, ut quasi directores corporis *communis directionem sermonis detis p. 144.
pro omni bono opere suo tempore. Pulchrum igitur est vos venire, etiam si opus perfectum reperire debeatis, et praesertim ea ratione, ut id ipsum quod vobis singulari in parte deest, concursu
15 generali omnino potentes sapienter compleatis; de quo etiam paullo ante, cum in civitate essemus, ad Caritatem vestram scripsimus, quod (scriptum) nondum apud vos pervenit, sicut ex epistula vestra intellexi.

De his autem, quae mihi rursus particulari modo scripsistis propter
20 scissionem intimam, quae inter vos orta est, absorptus est *puto* dolor vester singularis doloribus omnium generalibus, et minus dolui, quanquam dolore res valde digna est, quia iuxta verbum de Aegypto olim dictum¹ : «Nulla domus est nunc nobis. . . .», id est, nulla civitas sive urbs, nulla gens sive tribus, nulla domus
25 in qua non sit mortuus talis, et fortasse sicut finis Aegypti festinat finis communitatis. Rebellavimus enim etiam velut Pharao, et decebat nos iam derelinqui.

Attamen utilitatem communem respicite, amici et fratres, quae-
so, et onus debilium suscipite, si inter vos sint tales homines. Pú-
30 rificate animam fidelem pro Domino, ut recipiantur et possideantur discipuli sodalesque, et sanctuarii mensaeque eucharisticae ministri, et passionum socii, et virtutum cultores. Scitis enim bene tempus; scitis quodcunque scire oportet : scitote ergo, ut vos decet, e parva scintilla ignem accendi²; ita prodierunt eventus acti. Ne vos
35 debilem, dum adhortor, sufficit nutus persuasionis. Assentite vos quidem ut doctores Dei, et date nomini vestro bono decus ei conveniens. Colligite vero mihi et omnibus Deum timentibus ubi-

¹ Cf. Ex., xii, 30. — ² Cf. Eccli., xi, 34.

* p. 145. cunque materiem *aptam pro laetitia spiritali et Dei confessione. Ipse Deus bonus et misericors insignes vos reddat in virtutum perfectione; nobis vero in gratia sua det ut reliquos dies nostros in vita quae Dei voluntati placeat agamus.

X. — EPISTULA AD NUHADRAEOS.

5

Pars persica¹ ommissa est.

At vos, o fideles sapientes, qui, ob multum studium vestrum de honestate, procul etiam nobis scripsistis et fratrem nostrum dilectum et honoratum apud nos misistis ad nos hortandos seu nos sollicitandos de eo quod vobis placuit : ut per nos potestas gerendi 10 sanctuarium et oblationes Domini viro casto sanctoque et omnibus commodis valenti Mar Qardawaia nobili confirmetur, ubi eratis paullo ante, quando regionem vestram a finibus proximis ad fines ultimos transivimus, media in ea dies circiter quinquaginta morati sumus, et reversi sumus et eam iterum a finibus ultimis ad fines 15 proximos transivimus? Nonne nobis tanquam homini cuilibet obviam non ivistis? Nonne nunc ad me tanquam ad hominem quemlibet scripsistis et etiam apud nos fratrem nostrum honoratum misistis? Ubi sunt probra, quae mihi exprobravistis verbis et factis, quia non propèravimus id agere, quod tunc ut a nobis ageretur postulabatis? 20 Quomodo, quando nos miseri reprehensiones cuiusvis modi effugiemus? Quod si homines opus laudabile ex eis qui legem divinam laudant haberent, id fortasse capere et periculum cotidianarum reprehensionum vitare possemus; sed, quia mundus beneficium 25 amoris virtutis perdidit, nunc in discrimine positi * et multas

* p. 146. aerumnas a quovis subeuntes, tempus est nunc nobis mortem exoptandi diligenter tanquam auxiliatorem bonum.

Dolui enim, stupui, animi boni inops factus sum et dolor meus renovatus est, cum legissem quae scripsistis et audivissem quae misistis et vidissem vim sapientiae vestrae in operibus timoris Dei : 30 et perturbatus sum ut invenirem quomodo agere deceret. Melius iam mihi visum est silentium a colloquiis mundanis quam quidquam aliud; sed opinionis periculum didici, et paullum loqui sivi latorem epistolae vestrae et adductorem missionis vestrae, ideo ut amicitiae vestrae decus responsionis solverem. Opinor me vobis demonstra- 35

¹ P : Pars nuhadraea.

tionem tristitiae animi mei ut argumentum debile afferre posse. E viro honorato, quem ad nos misistis, audite nunc quae necessaria sunt, et me in animi amaritudine iam linquite, secundum lamentationem prophetae.

5 Ecce apud vos ipsos sunt Deus et Qardawaia. Quem vobis placet capere, capite. Utrumque enim una a vobis capi neuter patietur; etiamsi eos multum urgeatis. Sed, si eos seorsim capitis, faciles sunt iudicio magno capi (?), sicut vos ipsi novistis. Si forte sapientiae expertes sitis, ecce dixi latori epistulae vestrae, pauca verba vobis
10 referenda, quia non facile est conversionem mentis de hoc negotio ad vos integre scribere. Materiem vero commemorationis nostrae parvam praestans, haec sola vobis scribo :

Episcopus vobis est senex honoratus et castus, quo mediatore ad opes et divitias magnas processit monasterium patris nostri Abrahae
15 per annos circiter quinquaginta. Illum, ob debilitatem et senectutem eius et praesertim ob honorem eius nobis pretiosum*, nec * p. 147. ob episcopatum qui exigebat ut exinde ad sedem eius paternam *abiret*, coegimus hoc facere; nec, cum viderimus thesaurum oblationum Domini viro probroso et pernicioso ab eo traditum esse,
20 potestatem gerendi thesaurum oblationum ab eo eripuimus; nec ullo modo in quavis re tolerabili eum ursimus, nec nunc quidem, quamvis persuasum habeamus nos omnes detrimentum domum patris nostri Abrahae passuram esse, quamdiu ille ita propensus est in virum castum et sanctum Mar Qardawaia ! Non enim si Qardawaia
25 extra monasterium stet, non etiam si extra regionem et provinciam sit, detrimentum copiosum impedire possumus, quod ab eo domui patris nostri Abrahae continuo efficitur. Quod si vos putatis, eo in monasterio habitante et nomine potestateque directionis ornato, sine detrimento ab huius parte monasterium patris
30 nostri Abrahae futurum esse, multum erratis. Sed melius erat, ut opinati sumus, sine assensu nostro vestroque domum patris nostri Abrahae diripi, id est, eo nominis potestatisque directionis experte et in monasterio non habitante. Nunc autem, cum intellectus vestri sapientia magna aliter iudicare velit, quippe qui christianitatis et
35 operum mundi probatores sitis meliores quam ego, pecuniam verbi oris Domini¹ super mensam auditus vestri iacimus, et eam Domino nostro tradimus : eam cum foenore exigere Domini solius est, sive

¹ Cf. MATTH., XXV, 27.

nunc exigere velit, sive ulterius in ardore ignis! Hoc tantum dicimus nunc, quantum epistula continere potest.

Quod si ob debilitatem et senectutem suam episcopus loco suo directorem monasterii facere velit, virum sui similem instituat, id
 p. 148. est, castum * et sanctum, cui monasterii curam tradat, ut sit ubique 5
 in omnibus magnis coenobiis. Si vero censetis, ob multitudinem
 opum et divitiarum nocentium in ordine monachorum non inve-
 niendum esse hunc, et revera inveniri monachum cupidum divi-
 tiarum non decet, eligat episcopus e vobis ipsis fidelibus quemdam
 vobis omnibus praestantiorum, quem monasterii procuratorem 10
 faciat, de bonis mundanis monasterii sollicitum, et vectigalia tribu-
 tumque gubernatoribus laicis tempore aequo praebentem; episcopus
 autem tranquillus sedeat requiescatque, ut exoptat, dum monaste-
 rium ministrabitur coenobii more et relictitudine coenobiis conve-
 nienti. Haec ita tractabit episcopus, si opes quas possidet pro Deo 15
 et pro monasterio possideat; si autem pro Qardawaia eiusque posteris
possideat, velitque hunc heredem constituere, sicut etiam eum iam
 constituit in testamento quod fecit, tunc animos vestros suscite
 vos quoque, oculos cordium vestrorum aperite, et quod vobis dici-
 mus audite. Dicimus vero cum alacritate et in pace, sine velamine 20
 et sine ira, haec :

Episcopus beatus placide sumat omnes opes et divitias, quas ei
 placet Qardawaiae in hereditatem tradere, sed, monasterio non
 nominato, eas det, ita ut, extra monasterium possessionem capiant
 heredes, quomodo eis lubet. Nobisque nihil disputandum est cum 25
 eis de possessione, et praesertim nunc cum scimus id vobis pla-
 cuisse et placere, ut bona monasterii, quae ab hominibus universis
 Deo in monasterium sanctum patris nostri Abrahae data sunt,
 Qardawaia habeat. Sed hoc tantum rogamus, ut monasterium patris
 nostri Abrahae a directione et sanctitate Qardawaiae immune lin- 30
 quatur, sine divitiis illis, quae ante oculos vestros tanti penduntur.
 Monasterium patris nostri hereditas contemptorum hominum mei
 similium sit; possideat Dominus monasterium suum et Qarda-
 p. 149. waia opes eius; episcopus * autem honoretur a monasterio tan-
 quam a sanctuario Domini et a Qardawaia tanquam ab herede 35
 opum eius.

Quod si ne hoc quidem vobis placeat, sed illud tantum vobis
 placeat quod iam vobis placuit, ut monasterium patris nostri here-
 ditas Qardawaiae sit, vobis per nos clamabit beatus Paulus apo-

stolus¹ : « Apud nos ipsos non est mos huius modi nec apud ecclesiam Dei. » Quamobrem negotia exigunt orationem potentem, quae mortuos suscitare, daemones eiicere, et hominibus cor novum spiritumque novum dare valeat ut voluntatem Domini noscant.

5 Haec vero ad vos scripsi, ut patrem nostrum patriarcham excusarem, qui ipse secundum voluntatem nutus Dei eum ducentis, Qardawaia anathematizavit eumque a directione monasterii patris nostri expulit. Cum prope vos nunc non adsit ille, ut se excusaret apud illos qui eum vituperant vel sollicitant, me decet, qui prope
10 adsum, loco eius loqui. Sponte mea scripsi et scripta misi. Ceterum responsionem epistularum vestrarum ad eum expeditarum mox recepturi estis. Fortasse secundum cupidinem vestram vobis respondit et sine angore eritis. Ne vero frustra ad me ipsum de his rebus scribentes laboretis, quia in Deo confido, fore ut ipse non me
15 derelinquat, ita ut unquam mihi placeat odium; sed ut libertatem meam in conscientia pura custodiat per cunctos dies vitae meae in hoc mundo. Vos etiam gratia sua in viam voluntati suae gratam ducat per cunctos dies vitae vestrae, amen! — EXPLICIT.

XI. — AB IŠŌYAHB, AD AMANTES DEUM FRATRES MEOS CAROS ARDAŠĪR,
20 NISANIA, BOKTIAZD, ABRAHAM, MAR SERGIUS, ET ILLOS * QUI CUM IIS * p. 150.
CERTAMINI PASSIONUM TEMPORALIUM ADDICTI SUNT : IN DOMINO NOSTRO
IESU CHRISTO SE AMANTIUM CONFORTATORE, PAX VOBIS MULTIPLICETUR!

Audivi, e perturbatione calamitatis temporis, parvum flatum contemptorem honori alacritatis vestrae accidissee cum detrimento
25 temporali et minis mundi relinquendi. Et ut tres eas res dicam, cum mundus illustres viros a sede eorum saeculari expellat, auditus ille nos affligere possit, nisi cum commotione auditus iuncta sit eximia spes virtutis vestrae in hoc casu sufficientis. Attamen non multo post rumorem cruciantem, et melius dicam, una cum even-
30 tibus ipsis persuasionem consolantem debilitati meae attulit auditus sapientiae vestrae contra passiones efficacis; quam et audivi. Et igitur nunc mihi gloriari licet contra sapientiae contemptores et fide destitutos, et etiam contra mortem quae mundi stulti terribilis regina est. Huic quoque tempori convenit talis gloriatio, in
35 quo per talia confisus sum ut gaudeam et Deo gratias agam. Si vero

¹ I Cor., xi, 16.

secundum spem meam de vobis, o viri pii, me ipso haud afflicto et fiducia in Deo non imminuta, in probatione praesenti persistitis, gratias muneri Dei, qui vos sapientiam amantes tempore experimenti sapientes veros esse ostendit. Gratias quoque pietati vestrae, quia flatum probationum mundi vi fortitudinis vestrae optime dissipa- 5
tis. Pulchre decet a principibus typorum virtutis omnem typum virtutum praeberi praesertim cuicumque bene vivere volenti, et me quoque maxime in spe eximia de vobis confirmari.

p. 151. * Quod si debilitate passionum humanarum et atra commotione calamitatum vobis etiam ut viris corporalibus acciderit conversio 10
pusillanimis, et inde in animi terrorem ad breve tempus lapsi sitis et aliquantisper vulgi more ad miseriam occidentalem distracti sitis, tunc aperite vos omnes, scilicet vestrum unusquisque, bibliothecam intellectus vestri lucidi et exinde antiquas lectiones pulchre ibi collectas haurite. Nutrimentum parvum salutare e libris naturae, 15
plurimum vero e libris spiritus, afferte in persuasionem mentis aegrotae. Mementote optime mundi, et temporis, et potestatis praesentis, et multitudinis dolorum communium, et conversionis continuae rerum corruptarum, et defectionis promptae victorum momentaneorum, et casus virtutis honorandae, et ruinae sapientiae 20
laudabilis, et N. . N. . inter eos qui boni fuerunt, et N. . N. . quoque inter eos qui mali fuerunt, et ita quoque N. . N. . sanctorum et piorum, et viae hodiernae, et mobilitatis vicissitudinis, et liberationis per mortem a doloribus calamitatum praesertimque a peccato ipso, et rerum futurarum quarum spe nos meliores esse quam 25
ceteri populi existimamur, et mansionum praeparatarum quae dictae sunt¹, et cruciatus instantis qui quam divitiae terrestres multo magis praestat, qui in parte bonorum a me ponitur prae cogitationibus temporis nostri.

Minor quidem mihi videtur et imbecilla commemoratio paucis 30
his verbis facta pro viris excellentibus, quorum conscientia spe rerum caelestium firmatur. Sed sane pro facultate mea locutus sum. Subito destiti ob impetum recordationis magnitudinis sapientiae vestrae, ne vos ullo modo imminuerem, dum docere viderer viros pios qui multorum suasores sunt. 35

p. 152. Ne tamen rursus commotione adversa praesenti accadat sapientibus * optimis conversio pusillanimis, sed tota integra maneat

¹ Cf. Ion., xiv, 2.

excellētia virorum in cunctis pulchris modis laudabilium : expel-
lite itaque ex habitatione cordis vestri cogitationes alienas quae
occurrerent. Date tempori quod eius est secundum tempus, sapien-
tiaē quod eius est ut amici sapientiaē eximii, fidei in Domino spem
5 firmam, probatori animae robur spiritale, iis qui post vos certa-
men passionum passuri sunt experientiam patientiaē, iis qui de
utilitate sapientiaē et religionis Dei minus persuasi sunt amorem
utriusque, animae vero vestrae ipsi voluptatem spei laudabilis.
Mihī quoque et cunctis viris piis sapientiam colentibus, qui pas-
10 sionumstrarum memoria adducimur in precibus continuis, con-
cedat Dominus noster in gratia misericordiae suae salutem vestram.
liberationem a periculo praesenti, effugium a calamitatibus vobis
instantibus, reditum vestrum ad gaudium vitae liberae, et victo-
riam virtutumstrarum in mundo pro longis temporibus futuris.
15 Ne nos rursus inducat in tentationem Dominus noster, sed liberet
nos a malo et a peccato; et corroboret nos ad voluntatem suam
omni tempore agenda, quia eius sunt regnum et potestas et
virtus et gloria in caelo et in terra, nunc et semper et in saecula
saeculorum¹, amen ! Estote firmi in Domino ! — EXPLICIT.

20 XII. — SANCTO DEI PATRI NOSTRO VENERANDO MAR HENOCH
EPISCOPO, IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi et legi quae scripsisti et de sanitate tua *Domino nostro ‘p. 153.
gratias egi. Quia tempore consilii egente me advocasti ut decretis
assentirem, quae olim Sanctitas tua secundum ius legum pater-
25 narum optime ordinaverat in negotiis irruentibus, sed a quibusdam
inique repudiata sunt, opinione hominum errantium praevalente,
laudavi convenienter obsequium Caritatis tuae erga debilitatem
meam. Sed quod in dubio quidem Sanctitas tua res posuit, in
quibus operationis tuae manifestatio canonibus, libris et natura
30 laudatur, hoc pulchre actum esse non mihi videtur. Pulchrum
enim est veritatem omni tempore dicere. Pulchrum est et veritatem
omni tempore exequi. Maxime autem pulchrum hoc pro sacerdo-
tibus Dei, primum canones sacerdotales vindicare quales scripti
sunt, deinde interpretationes sacerdotales cognoscere, sicut id
35 quoque scriptum est, et eo usque progredi : «Quidquid vident

Cf. Iud., 25; Apoc., VII, 12.

oculi sacerdotis videat sacerdos. » Et si enim aliquis tali visu destitutus est et ideo in legibus divinis errat et propterea venia incapacitatis suae dignus est, quae tamen caecitate obruti errare possunt in regulis, quae et nomine et sensu luculenter fixae sunt in institutis aeternis et sane scriptis? Earum una est quam secundum canonem Paternitas tua reiecit, quidam vero sicut laudatores iniqui extulerunt eam, in spe fallaci. Sine dubio itaque a Paternitate tua semper custodiatur experimentum, quod a te in scriptis fixum est et ad debilitatem meam missum est, *nempe* : reprobare matrimonium illegitimum viri cum uxore avunculi sui et praesertim privare maritum talem hereditate huius mulieris, quae cum eo inique iuncta est, et culpa obnoxia obiit. Hereditatem mulierum dico, non quidem eam quam pravus mos tradidit, contra intentionem Libri divini et contra doctrinam quae * hucusque in hoc imperio vigeat, id est uxoribus in hereditatem tradere bona maritorum suorum sine testamento aut sine donatione maritorum, quae a filiis, vel a filiabus, vel a fratribus, vel a patruis, vel a cognato proximo accipienda esse iussit Deus. Sed dico hereditatem mulierum iustam, *nempe* dotem quae a domu patris sui aut a domu mariti sui tempore traditionis ipsius mulieris, aut a marito tempore mortis eius, aut sponte a filiis suis, aut a principibus Ecclesiae pro elemosyna aequa et recta data est, secundum bonos mores mulieris et eius agendi rationem domesticam erga maritum suum et filios suos. Immo hereditatem hanc legitimam mulierum ab iis iusta lex aufert, quando ipsae illegitimitate connubium suum polluant, hereditibusque iustis tradit, hoc est, earum filiis. Hae sunt in provincia nostra leges christianae quas tenemus et exequimur.

Si vero apud vos per quosdam homines contra legem ecclesiasticam nunc prolatae sunt seniorum traditiones quae decretum a tua Paternitate legitime sancitum abolent, ita ut ii homines non solum connubium uxoris avunculi permittant, sicut Sanctitas tua mihi scripsit, sed etiam hereditatem filiorum mulierum istarum sumunt et tradunt maritis earum illegitimis, et extraneorum probro contumeliaeque doctrinam sanctam christianorum obiciunt : vobis sit cura, ut iniuria communis excusetur et iudicium ante formidandum tribunal Regis caelestis feratur.

Me quidem epistolae breve spatium et festinatio itineris impe-

¹ *حجج الله* in cod.; sed lege *حجج الله*.

diunt quin cuncta quae requirit negotium Sanctitati tuae scribam, et eo magis, quod persuasum habeo te melius quam debilitatem meam ea cognoscere, et rursus quod spem foveo fore ut, quando Deo placebit, * alter alteri occurramus cum Catholicus in provin- ^{p. 155.}

5 ciam nostram veniet. Haec vero Paternitati tuae scripsi ut respondeam rogationi consilii amici a te quaesiti, et etiam ut tibi ostenderem me, sicut videre volebas, decretis tuis in hoc negotio editis assentire, ob has res quas tu propter hoc recto animo legaliter scripsisti et tradidisti. Oret igitur Paternitas tua ut, quando digni erimus qui alter alteri obviam eamus, votis nostris expletis, ea negotia
10 rectitudinem perfectam suscipiant, Deo iuvante. Ora etiam pro me, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XIII. — AB IŠŌ'YAHB, AMANTIBUS DOMINUM FRATRIBUS MEIS CARIS BAR
15 HADEŠABA, ARCHIMANDRITAE, ET FRATRIBUS CASTIS, QUI CUM EO DEGUNT :
SALUS SIT IN DOMINO NOSTRO.

Accepi et legi quae mihi scripsistis, vidique etiam fratres Deum amantes quos ad me misistis. Ob sanitatem vestram et zelum vestrum in hoc negotio gavisus sum et Domino nostro gratias egi. Memorias temporales consequenter recolui. A lingua quidem perita
20 Ecclesiae sanctae Dei dictum est : « Sane melior est separatio pro religione quam unio compatiens. » Rursus ab eadem pulchra lingua dictum est : « Nihil aliud tanto modo nos ad totam animorum concordiam ducit quanto theologica concordia. » Ex priori autem sen-
25 tentia¹ ita dicta, tanquam e causa laudabili et necessaria, occasionem separationis sumpsit noster primus congressus cum patribus vestris. Et cautionem recedendi auxerunt multae temporis acti res adversae, ita ut, mundo tempora et personas per multos annos mutante, vix * hactenus theologica circa redemptionem concordia ad
30 animorum concordiam in laude Dei nos adduxerit Deus, gratia sua, secundum sententiam posteriorem supra dictam. ^{p. 156.}

Quocirca a tempore paullo ante elapso, quod post longum tempus obvenire disposuit Deus, hoc est, quando angelum Satanae e coenobio, ubi degitis, eiecistis, et gloriam fidei orthodoxae pauca sol-
35 licitudine amoris virtutis apud vos reduxistis, procul et prope mihi

¹ Lego in sing. pro plur. codicum.

et cunctis fidem orthodoxam amantibus animum vestrum fidelem ostendistis, et familiaritatem intimam apud cunctos Deum timentes invenire potuistis.

Aequum quoque erat, ut, sublata apud vos causa separationis, concursus commixtus a parte nostra iuste in conscientia bona 5 vobis offeratur, sicut et disposuit Deus, scilicet in Sinai nostro, in sancto monte Domini, in sanctuario visionum spiritualium. Omnino etiam congruebat quod fecistis, ut, expeditis fratribus et epistulis pacis, occursum meum procul sollicitaretis.

Accepi ergo cum laetitia et Domino nostro gratias egi. Quid 10 enim pro viris, qui munera sacra Domini assumpserunt, praestantius est quam, cum ii pulchre fide veritatis firmiter moti gloria vitae asceticae splendescunt, alacrem accessum apud bonos homines obtinere in cunctis laudabilibus negotiis? Scitote igitur, o casti, et puto vos scire, quemadmodum cultum virtutum sub velamen occul- 15 tationis collocavit verbum dominicum, sic gloriam fidei super candelabrum et super tectum et coram regibus principibusque dedit libertatem praedicandi, et usque ad modum superbiae eam elevavit p. 157. ordo dominicus. * Vana nunc autumat qui autumat sine robore et superbia fidei vitam inveniri posse ex alio labore. Dictum est 20 quoque : « Nemo firmiter vivit nisi recte credat¹. » Sententia inversa, dicemus : « Nemo recte credit nisi firmiter vivat. » Motus ergo vitae ex fide est agendi ratio firma, et anima operum spiritualium est fides omnia vivificans. Bona et pulcherrima est militibus spiritalibus sollicitudo in utraque re, id est energia in utraque, id est 25 victoria in utraque. In utraque igitur curam gloriae habete, fratres dilecti.

Ecce nos vobis famulos et ministros, ne dicam fratres et patres. Omnia quidem vestra sunt : Paulus et Apollo et Cephas², Christus et Pater eius et Spiritus eius sanctus, et regnum eius et gloria eius 30 aeterna. Perseverate in oratione, quae mater virtutum est. Estote vigilantes in ea et gratias agentes. Sopitae enim mentis sterilis est gratiarum actio ipsa. Panis assiduus vobis sint lectiones spirituales : in eis enim latet robur animae. Curae corporales celeriter transeant tanquam opus asperum pro imperio necessitatis. Miseriam rerum 35 materialium laicis linquete. Vos vero, ut pauperes spirituales sitis, studete. Pulchre illuminate lampadem mentis vestrae oleo pruden-

¹ Cf. Rom., 1, 17. — ² Cf. I Cor., III, 22.

tiae, ut cernatis rectam viam in veritatem Evangelii. Multa quidem hoc tempore est caligo erroris. Quamvis dictu periculosum sit, hoc tamen scriptum est¹ : «Mittet illis Deus operationem erroris, ut mendacio credant.» Quibus igitur? nisi illis qui amorem veritatis
 5 accipere noluerunt, qua viverent. Vigilantia ergo magna et visu mentis perspicuo nobis opus est * hoc tempore, ut fortasse miseri- p. 158.
 cordia digni simus et salutem aeternam inveniamus. Dominus noster prope est; et si volumus quaerere eum, medio in conclavi eius secreto facile inveniemus, si animae nostrae curam optimam
 10 habebimus. Sed vis auxilii eius debilitatem nostram omni tempore adiuvel, ut voluntatem eius quocunque momento per omnes dies vitae nostrae faciamus, amen! — EXPLICIT.

XIV. — AB IŠŌ'YAHB, AMANTI DEUM FRATRI NOSTRO MAR MŌŠĒ,
 SACERDOTI ET NOTARIO : SALUS SIT IN DOMINO NOSTRO.

15 Accepi olim in itinere et propere et a viatore occurrente, nunc autem domi et in quiete vicissitudinum experti et a tabellario qui responsionem exspectat, epistulas Caritatis tuae. Priori quidem epistulae quominus prius responderetur, modus quo ita venit illa defectusque tabellariorum aliorum impediverunt; alteri vero prae-
 20 senti, nunc etiam respondetur in tempore ipso praesenti, et simul quoque priori. Scripsisti sane olim de multis quaestionibus dubiis multa consilia mihi et viro beato apud quem bene positum est negotium Caritatis tuae. Id mihi placet quod iam non ita laborares suadendo, sed perseverans cum operibus caritatis recrearis et tua
 25 sunt iam opera² caritatis, etiam operibus fides perficiatur, ut scriptum est³, hoc est, fructibus suis caritas perficiatur. Haec quidem ad epistolam priorem. Epistulae vero praesenti, quae solum mentiones caritatis praebebat et salutem convenienter dabat, pulchrum est convenienter fructum salutis reddere. In pace itaque esto,
 30 frater. Gaude et gratias Deo age de his quae apud nos aguntur. Pater enim noster Catholicus ipse sanus est, et eius opera in gloriam Dei prospere cedunt * cum signis et miraculis variis. Debili- p. 159.
 tatem quoque meam abundanter fovet providentia Dei, et nunc pace fruor in libertate multo elatiore quam submissio temporis pa-
 35 titur et peccata mea merentur. Ora igitur ut voluntas nostra in

¹ II *Thess.*, II, 10. — ² Legendum جحج pro جحج. — ³ Iac., II, 22.]

voluntate Dei omni tempore perficiatur. Esto sanus, et Dominus te adiuvet. — EXPLICIT.

XV. — AB IŠŌ^cYAHB, FRATRI NOSTRO¹ DILECTO ET HONORATO
MAR ABRAHAE, ARCHIMANDRITAE : PAX DOMINI NOSTRI.

Audivi a multa humilitate qua praeditus es causam perturbationis 5
praestari tibi et coenobio in quo degis. Id pulchrum non est, immo
valde turpe est, quod ex opere hominibus proficuo detrimentum
huius modi oriatur. Si enim virtutum mater est humilitas, valde
congruum est ut vicissitudinum patientiam tanquam puerum earum 10
alat. Qui in spiritu humilis est omnino adnexam habet virtutem
patientiae prudentis. Quamobrem, beate, ne te statu pulchro quo
frueris deturbant rumores perturbantes qui tibi acciderunt, a viro
qui *fautor est* hodiernae aberrationis et parens hesternae perturba-
tionis per rumores turbidos mundum agitantes. Eius enim stultitiae 15
demonstratio paullo ante cunctis hominibus orbis nostri sufficienter
cognita est : quis igitur ex prudentibus verba eius aliquanti
faciet et in numero eorum qui responsione digni sint illum com-
putabit nisi sit stultus sicut ille? Aut cui inter honoratos et sanctos,
qui ab initio usque adhuc fuere, potestas vel etiam cura fuit, ut ab
p. 160. ore insanorum amoveret *reprobationem contra sapientes, vel un- 20
quam impediret quin linguae malae verba mala dicant? Attamen
omnino oportet eum qui bene vivere vult, in pulchra agendi ra-
tione quae a prudentia timore Dei ornata decernitur, perseverare,
in Deo ipso spem laboris sui omni tempore firmare et consilio suo
attendere. 25

Itaque, vir beate, persevera in perfectione tua ordine decenti.
Nec ordo humilitati nocet, nec humilitas ordini nocet. Coniuga
itaque ordinem principatus cum humilitate personae tuae. Misce
humilitatem personae tuae cum ordine principatus, et rege cum
humilitate ordinata principatum qui gratia Dei tibi creditus est. 30
Expelle primum longe a facie mentis tuae cuncta verba inania
et auditus insulsos, quos effutiunt et transmittunt quidam, ob
virum illum insipientem qui in stultitia sua vagatur. Ne eos un-
quam auscultes, nec eis respondeas, nec eos aliquanti facias. Sive
in consilio Dei sive in errorem hominum, nisi inveneris *aliquid* e 35

¹ P « Patri nostro ».

thesauris gratiae Dei, qui in monasterium habitationis vestrae descendunt, non valebis quantum sit desiderium tuum. Nec quidem inde migrandi nec opera principatus neglegendi facultas tibi est. Verbum enim Dei, quod a nobis ministratur, tibi haec omnia
5 vetat, tibi in haec omnia ius dat.

Ideo pulchre studeas ita agere, quemadmodum scripsi, in re senis illius insipientis supra dicti et in gubernatione principatus. Penes te, opinor, est Dei gratia fratrum obedientia et decet te eis gubernatione tua sagaci cuncto in labore vitae eorum commoda
10 praestare. Quod si, absit! apud vos quoque polleat malum inobedientiae sicut *in aliis locis, tunc non mansuetudine tua solita, * p. 161. sed severitate utili utendum est adversus malum inobedientiae; iam ante te incedat ab hoc tempore et ulterius regula ista a me prolata : Cuicumque fratri, qui iussis tuis obsistet, ibi habitare et per-
15 turbationem media in pace habitationis vestrae excitare non licet. Si vero sit ei querela quae aequa videatur, putetque se laesum, verba mittat in mente pacifica ad fratrem nostrum episcopum vestrum, qui prope est, et si necesse est etiam ad me; et ita negotium eius emendationem suscipiet, iuvante Deo.

20 Legantur quae scripsi et scribo coram cunctis fratribus in coenobio, curentque cuncti consilium suum et ordinem vitae suae, in omni timore Dei et castitate, et quidem ante omnia de obedientia antistiti debita solliciti sint, quia ex ea est fons vitae cuicumque qui timore Dei in Iesu Christo Domino nostro vivere vult¹. Omnis
25 scissio et discordia et inobedientia e medio vestrum eiiciantur per castigationem Domini potentis, per castigationem Dei nostri. Currite ad spiritus concordiam et pacis vinculum, et ad obsequium promptum sine quo nemo Deo placere potest; et maxime currite, persequimini caritatem spiritalem, attingite eam et detinete eam
30 totis viribus vestris et tota sollicitudine vestra, ut per eam crescatis «in mensuram perfectam aetatis perfectae plenitudinis Christi²».

Cognoscite quoque propositum meum bonum erga vos; nam illos quos exopto eximiam informationem obtinere in initio accessus eorum ad vitam spiritalem, ad vos misi. Si autem, absit! a vo-
35 bis damnosum exemplum accipiunt *in mentis offendiculum aut * p. 162. in initium pravorum morum, malum periculosum vobis incumbet velut hominibus qui sibi et ceteris noceant. Cavete igitur et propter

¹ Cf. II TIM., III, 12. — ² Cf. EPH., IV, 13.

ea, fratres Deum amantes, de cuncto pulchro ordine, quem poscit institutio vestra, et de cuncta obedientia amica, quae fons est vitae spiritalis. Custodite non solum vobismet bonum depositum, cuius nomine signati estis, sed etiam ceteris qui exemplum virtutis a vobis comparare volunt. Date et mihi et cunctis ubicunque Deum 5 timentibus materiem Dei glorificationi aptam omni tempore. Et ipse Deus misericors, qui potens est timentes eum omni gratia abundare facere¹, vos perficiat in omni opere bono, ut voluntatem eius omni tempore per omnes dies vitae vestrae faciat, amen! —

EXPLICIT.

10

XVI. — CASTO ET DEUM AMANTI FRATRI NOSTRO HONORATO
MAR HORMIZD, EPISCOPO, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Accepi et legi quae scripsisti. Ob sanitatem tuam et sollicitudinem quam habuisti erga senem afflictum et Deum amantem fratrem nostrum honoratum Mar Babai episcopum, gavisus sum et 15 Dominum nostrum laudavi. Ago gratias Caritati tuae quae donum huius generis ad debilitatem meam misit. Cui vero magis quam tibi conveniunt incitationes huius modi, ut viro pio sub meridie perigrinationis, Abrahae instar² alacriter obviam ires, eum e molestia ipsi ignota vi amica eriperes et sub quercum Mamre tuam demon- 20 strationibus laudabilibus quiescere iuberet? *Inde tanquam necessitate promissionis divinae debitum sempiternum apud Deum promissionum dominum possides, ut ab eo gloriae sempiternae retributionem tempore convenienti sumas. Tibi autem non sufficientibus caritatis divitiis, ut videtur, cupivisti me quoque procul 25 incitationum tuarum socium habere, et commendationem eximiam in muneribus epistolae ad me misisti *scilicet* senem castum et venerandum, cum persuasionibus mitibus, quae a me mercedem³ bonae voluntatis erga eum surripiunt, si quid boni pro eo in me omnino inveniatur. 30

Accepi nunc, o Deum amans, has incitationes tuas in conscientia bona, studeoque ut, iuvante Deo, me ipsum debitorem ponam quietis senis Deum amantis, in omnibus quae voluntati Dei placeant et exsequi possit vis meae vilitatis. Manifestum enim est sive velle sive operari unam ex huiusmodi rebus ab incitatione ipsa Dei 35

¹ Cf. II Cor., ix, 8. — ² Cf. Gen. xviii, 1 et seq. — ³ Legendum .

procedere, ut scriptum est ¹. Oret igitur Sanctitas tua, quaeso, ut Deus debilitati meae det robur sufficiens in viri quietem secundum voluntatem misericordiae suae. Quoniam vero Sanctitas tua scire cupivit, quid et quomodo erga eum agendum esse cogito, Deo annuente, ecce Caritatem tuam certiolem facio quod, si secundum expectationem nostram iam proximo tempore ad provinciam nostram Pater noster Catholicus adscenderit, tunc nos omnes dicemus et faciemus quod utile est in quietem senis Deum amantis. Quod si Catholicus huc venire supersederit, tunc tempore verno ego ipse cum senis Deum amante ad Catholicum descendam, et quidquid Deus misericors per debilitatem meam pro quiete et solatio viri providebit, aequo animo agam, sicut nos agere iubet lex spiritalis. Utroque in casu orationi instet Sanctitas tua ut, quod coram Domino nostro pulchrum est, a nobis perficiatur omni tempore ad gloriam nominis eius sancti, per cunctos dies vitae nostrae, amen !
— EXPLICIT.

p. 164.

XVII. — CASTO ET DEUM AMANTI FRATRI NOSTRO MAR ABBA
EPISCOPO, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Duas epistulas continuo alteram post alteram paullo ante e munere Sanctitatis tuae accepi, quae incitationibus laude Dei dignis plenae erant. Merito gavisus sum et Domino nostro gratias egi. Cum nondum tempus et occasionem et tabellarium invenissem ut Sanctitati tuae aliquid utile responderem, secuta est paullo post epistula alia Sanctitatis tuae, quae animo laeto moeste occurrebat. Itaque dolui, ut decet, et vicissitudinis promptae me paenituit. Cum epistulis prioribus et ultimae argumentum satisfaciens dare vellem, ministerii Domini res urgens me rapuit, atque sedem locumque mutare et e planitie ad montem iter negotii causa facere me coegit, ut pro ministerio Domini in parte septentrionali regionis nostrae sacerdotem electum et sanctum constituerem, sicut iam audivistis. Nunc autem, postquam in habitatione aedium nostrarum, Deo iuvante, redii, tabellarium fidum, eundem qui missus erat, ad epistulam tibi portandam misit Deus. Curam aequo iure habui, ut Caritati tuae debitum incitationum tuarum erga me solverem, dum confiteor laborem sibi convenientem Caritatem tuam sumpsisse dicendo aut scribendo necessario omnia quae huc illuc, id est his et

¹ Cf. *Philip.*, II, 13.

illis hominibus, locutus es et carpesti et correxisti et hortatus es et roborasti et incitasti et pro veritate et propter veritatem.

* p. 165. Sed sollicitudini tuae et oppressioni quoque * inobedientiaeque hominum ignarorum et stultitiae principum, stultitia hominis insani praeivit; et iam te illosque ab omni studio de se ipso liberavit. 5 Dicunt enim qui viderunt, cum limites occidentales provinciae orthodoxorum transierit, virum illum stultum in civitate magna haereticorum a quibusdam istorum acceptum fuisse, eorum mysteriorum quemadmodum et fidei participem factum esse, sicut etiam fieri sollicitus erat. In faciem eorum, qui pro eo zelotes erant, iam 10 spuerat, ut spueri decebat, si sane saltem nunc eos sputi eius pudeat. At dictum est¹ etiam de impudentia eorum quos pudere decet, quod si nunc non eos pudeat, tunc pudebit cum pudendi tempus erit. Quamvis ille errori et insulae scientiae vanitatis se ipsum tradiderit quocunque modo, tamen si nobis sunt lacrymae, 15 effundamus eas, orantes coram Domino nostro cum cordis supplicationibus, super stultos qui iugum ruperunt et vincula secuerunt, qui Dei mansuetudinem rebellionem diabolicam vicerunt, qui hactenus insensibiles manent et quos delectat exitium vitae suae. Dominus vi non usus est. Consilium bonorum non gratum fuit. Persuasio 20 misericordiarum reiecta est. Sic sacerdos fuit ac populus et populus ac ille quem voravit ignis².

Quo igitur utetur Sapientia tua? Putasne auxilium fore, praeterquam in oratione, ut dixi? Oret Sanctitas tua, et rursus oret, ut Deus vi misericordiae suae sacerdotem insanum ex ore draconis an- 25 tiqui et populum stultum ex ore serpentis qui primi mali caput fuit arripiat, ambosque in vita misericordiae suae resuscitet Deus³ et ad lucem scientiae suae adducat, ipsosque nobis tanquam novum donum virtute creationis suae mirabilis concedat. * Nos omnes custodiat firmitas caritatis eius sine perturbatione in vita quae vo- 30 luntati eius placeat per omnes dies vitae nostrae, amen! — EXPLICIT.

XVIII. — SANCTO DOMINI NOSTRI PATRI NOSTRO PIO MAR SABRĪŠŌ^c
EPISCOPO METROPOLITAE, IŠŌ‘YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Me olim, Pater noster venerande, epistula illa, quae te a morbo 35

¹ Cf. IER., VI, 15; VIII, 12. — ² Cf. IS., XXIV, 2; OS., IV, 9. — ³ Loco יֵאָמֵר? lego יֵאָמֵר.

corpus tuum debile affligente liberatum esse mihi renunciabat,
medio in gutture mortis invenit. Cum vix os meum aperuissem et
odorem lectionis huius *epistulae* olfecissem, salutem Dei opera precum
tuarum recepi. Cum vero vi celeritatis sanitatis currere properarem,
5 exarsit mors, et denuo in me ruit, ideo me vehementius tenuit et
omnes homines Paternitatemque etiam tuam anxio rumore debili-
tatis meae interitum passurae afflixit. Sed postquam rursus ardore
qui ardori mortis similis erat adversus mortem commoti sunt Pietas
tua et omnes sancti Domini, iterum me hominem debilem e ventre
10 suo evomuit mors et procul aufugit; et cum iam paratus essem ut
nuncio sanitatis meae per paucas epistulae lineas Paternitatem
tuam lactificarem, me aggressa est subito et rursus Paternitatis
tuae epistula altera, quae me sufficienter certiore fecit non solum
de caritate praeveniente Paternitatis tuae erga vilitatem meam, sed
15 etiam quod maior fuit erga debilitatem meam quam erga dolores
tuos anxietas tua.

Ab hoc tempore et ulterius tanquam impetus imperiosus me
coactum ad iter necessarium traxit, ille qui Paternitatem quoque
tuam in medium iter adduxerat et constituerat. Optaverim et stu-
20 duerim ut *Paternitati tuae ego ipse nuncius essem negotiorum * p. 167.
meorum. Tunc me retrorsum retulit adversarius qui occurrit. Nunc
quidem me ad se attraxit potestas regni per viam fluvialem, te
autem ultra transitum itineris mei ad aedes habitationis tuae re-
misit nutus Dei, ita ut mihi hae agitationes, Sanctitati vero tuae
25 haec otia a providentia Dei erga nos merito disponantur. Cum hoc
modo incitationem animi mei vicerint adversarii, et occursum prae-
paratum cum persona Sanctitatis tuae praeciderint, volui hac epi-
stula te visitare quantum fieri potest, et certiore facere de sani-
tate corporis mei et de labore peregrinationis quam peccata mea
30 mihi imposuere. Ibo enim secundum necessitatem reputatam ut
principem de his quae mihi scripsit persuaderem; secundum autem
voluntatem meam, ut patrem nostrum Catholicum inviserem et eum
quoque de his quae et ipse mihi scripsit persuaderem. In utraque
causa peregrinationis est libertas multo maior quam vis necessitatis.
35 Oret nunc Paternitas tua ut auxilium Domini nostri debilitatem
meam in omnibus dirigat, ita ut celeriter procul ab omnibus pro-
bationibus cum gaudio personam tuam suscipiam et te in sanitate
videam, prout Dominus voluerit. — EXPLICIT.

XIX. — CASTO ET DEUM AMANTI FRATRI NOSTRO HONORATO
MAR HORMIZD EPISCOPO, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Nunc etiam sicut omni tempore, frater noster, in te magis quam
in aliis, ne dicam in te solo, invenitur perfectorum virtus, scilicet
argumentum incitationum amicarum, cum omni tempore ius suum 5
epistula et visitatione personali dat Sanctitas tua, non solum
* p. 168. pro principibus * honoratis et venerandis et sanctis, sed etiam pro
parvis et contemptis et passionum plenis debilitatis meae similibus.
Ita nunc quoque, cum pro materie *epistulae* reditum meum in
vitam corporalem sumpserit Sanctitas tua, sollicitudinem tuam 10
amicam figurasti in epistula quam ad me misisti, et mihi pate-
fecisti non solum tuam curam erga me, sed etiam capacitatem tuam
in omnibus negotiis necessariis, et praesertim manifestationem
tuam aliis superiorem in rebus quibus laus administrationis nostrae
splendescit. 15

Gratias igitur benevolentiae Domini nostri, qui debilitatem meam
possessione caritatis Sanctitatis tuae ditavit. Ipse in misericordia
sua amplius det ut incremento omnium bonorum auctio tua cotidie
augeatur usque ad perfectionem laude Domini dignam, qui ipse in
gratia sua misericors debilitatem nostram corroboret, ut voluntatem 20
eius faciamus omni tempore per cunctos dies vitae nostrae, amen!
— EXPLICIT.

XX. — HONORATO ET EXIMIO ET PIO SACERDOTI DILECTO DOMINI NOSTRI
MAR SERGIO EPISCOPO, IŠŌ'YAHB : IN DOMINO NOSTRO SALUTEM.

Ingrati, opinor, dicendi sunt qui erga magnum debitum abun- 25
dantiae caritatis spiritalis cum parva retributione se ostendere
reputantur. Itaque ego ipse, o Deum amans, qui abundantiam
caritatis Sanctitatis tuae in brevi tempore accepi, possedi et conser-
vavi, vix hactenus per paucas lineas salutationis Sanctitati tuae
obviam ire potui per longos dies, cum nihil retributione conve- 30
niente caritati Sanctitatis tuae dignum dari posse putarem. Sed
bonum est ei, qui debitum habet et indigens est, ut per salutatio-
nem humilem * foeneratori semper obviam eat. Accipe igitur, frater
noster, parvum fœnus caritatis tuae erga me nempe hanc saluta-
tionem, quae prima est, opinor, qua tibi annuntio Patrem nostrum 35
Catholicum prosperrime se habere in honorem Ecclesiae Dei

secundum preces tuas. Nos quoque omnes abundantia auxiliorum Dei erga nos delectati cum laetitia cordis nostri laudamus providentiam eius in nos effusam. Gaudeat igitur Sanctitas tua de pace Ecclesiae. Ora ut in saecula servemur secundum promissionem
 5 Domini nostri. Ora quoque pro vilitate mea, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XXI. — AD OPTIMUM SACERDOTUM, EXEMPLAR VIRTUTUM SUMMUM PRO
 SACERDOTIRUS DEI, PATREM NOSTRUM PIUM MAR BAR ŠAUMA EPISCOPUM,
 FILIUS TUUS IŠŌYAHB, QUI A LONGO TEMPORE HONOREM PATERNITATIS
 10 TUAE VENERATUR IN FINE AEVI.

Aevum sane multorum annorum et vicissitudines multarum generationum transierunt exinde usque nunc, ex quo tempus non solum ab occurso personali Paternitatis tuae me cohibuit sed etiam impedivit quin, vel per lineas quae recordationes pacis tibi detu-
 15 lissent, coram oculis Paternitatis tuae interdum apparerem. Sed scio Paternitatem tuam quae ad me spectant cognoscere, et recordationes commendationis filiationis laudabilis custodire; sicut et ego etiam scio, quod scire me decet, quomodo honorem Paternitatis tuae in perfectione gloriae eius *ea filiatio* custodiat. Sed
 20 *iamdiu, quod decebat fieri a mea vilitate erga Paternitatem tuam, * p. 170. nullo modo facere potui.

Primis quidem temporibus huius aevi, quod dixi, negotiorum causae moram genuerunt. Mediis autem temporibus et usque adhuc ea mora per semet officium, quod vilitas mea Paternitati
 25 tuae praestare debebat, distulit. Nec per epistulam, nec per legationem, nec per alium modum huius generis tibi me e longinquo ostendere potui, sicut decreverat gratia Dei. Nunc vero, cum haec gratia nos ad Catholicum invisendum apud Patrem communitatis Patriarcham adduxerit et tabellarii fidi a me inventi sint, volui tan-
 30 quam a fine aevi rursus aggredi instaurationem vetustatis recordationum bonarum quae obsoletae erant.

Nunc Paternitatem tuam certiore facio prae sanitate mei ipsius de sanitate corporis sancti fidei verae orthodoxorum, quod *corpus* paullo antea periculo aegritudinis ab antistibus perturbatoribus
 35 affligebatur. Cum vero e caelis ad directores fidei suae verae prospexerit Dominus, quosdam quidem morte placida e vita damnosa solvit; alios autem ictibus poenarum e vita procaci distraxit; alios

vero in fines occidentales provinciae fidei pravae expulit et eiecit; alios rursus ruina spei summae infamavit et silere iussit, et fidei verae gloriam convenientem dedit. Et non amplius unitas hypostaseos in Christo Domino nostro inter nos sicut hactenus serpsit sive scripto sive verbo, quia Christus Dominus noster vindicavit 5 iniuriam veritati suae *illatam* virtute humiliata divinitatis suae per extensionem manuum principis pii quem media in Ecclesia sua instituit, clamore valido qui coram nobis omnibus editus est, cum

* p. 171. *is princeps* crucem * dominicam in sanctuario ipso Crucis dominicae, in civitate Seleucia super manus suas sanctas sumpsit et vindictam 10 perturbatorum Ecclesiae et corruptorum fidei verae ab eo, qui super crucem dominicam salutem mundi decreverat, expetebat instanter cum clamore valido, et nobis omnibus « amen » dicentibus.

Non multo post orationem eius, omnia haec fuere quae breviter indicavi. Et ecce nunc in laude Dei exultat debilitas mea cum illis 15 omnibus qui Dominum nostrum Iesum Christum sine corruptione amant, amen! Gaudeat igitur Paternitas tua de eventibus actis, gratiasque Domino nostro de eis agat, et oret sedulo pro praesidio Patris nostri et pro prosperitate eius continua in omni re qua gloria Christi perficitur. Oret etiam pro vilitate mea, ut reliquos 20 dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. — EXPLICIT.

XXII. — AR IŠŌ^cYAHB, HONORATO ET AMANTI DEUM, ET FIDELI VERO NON BAPTIZATO, FRATRI NOSTRO DILECTO MAR ŠEROE : SALUTEM IN DOMINO NOSTRO.

Ego, frater, opinione paulum mutata paullo ante incitatus, 25 legationem culpationis ad Sapientiam tuam misi per legatum tarde incedentem, qui vix post annum elapsam ad me rediit et mihi attulit non ¹ responsionem legationis per legationem, sed culpationes in corpore immortalis verborum, hoc est, per epistulas Sapientiae tuae. Haec est enim natura rerum incorporalium huius modi ut, 30

* p. 172. quando eae cum corpore * coniunguntur, naturam sanè immortalem suscipiunt; ita sunt verba. Cur igitur, cum per naturam fluidam et non coercibilem ego ad Sapientiam tuam legationem culpationis miserim, a te mihi revertit corpus immortale culpationum vehementium, quae per violentiam gradatim progredientem usque ad 35

¹ ¶ ante ܡܕܢܐ poscit contextus.

violentiam elongationis a timore Dei evertunt hominem imbecillum qui sum? Tunc non me decet, sicut culpatis mos est, de demonstratione scilicet rei non actae curare, sed repente et ante omnia imbecillitatem confiteri et veniam rogare in paenitenti conscientia.

5 Quapropter condonet benevole Sapientia tua mihi peccatori transgressionem in huius modi peccatis omnibus, et si non in omnibus, saltem in iis quae condonare facile est. Facile enim est condonare viro qui hamo extraneo attractus est et in erroribus inscius captus est, sicut Sapientia tua scripsit, quia gloriati sunt adversus nos
10 homines quidam. Non autem facile est nec etiam decet condonare ei qui perversitate immoderata bonos summos ad iniquitatem summam convertit. Scriptum est enim¹ : « Ille malus est malorum pessimus qui bonos in malos convertere potest. » Itaque aberrationem meam, quam multis modis descripsit Sapientia tua, condona humi-
15 liter quasi supplicanti doloribus obnoxio.

Etenim non tanta ira dignus sum, opinor, si hamo a Sapientia tua dicto adhaesi, qui mihi promittebat omnia mihi deficientia : nominis enim et honoris episcopi metropolitae, quae nondum possidebam, acquisitio me alliciebat, ut scis, seu, si non ea : saltem
20 pax urbis vestrae et concordia eius civium ; seu, si non etiam istae, saltem purificatio ab hariolis et mundities a * vatibus, Chaldaeis * p. 173. perturbatoribusque(?), et liberatio integra huius *urbis* a corruptis corruptoribusque fidei et a culpatis culpatoribusque vitae purae et honorabilis Christianorum. Ne igitur Sapientia tua multum vitu-
25 peret me, qui studio harum rerum attractus fui et hamo supra dicto me ipsum tradidi, et maxime cum hami institutor et director est vir eximius in quo omnino confido.

Quomodo haec omnia contemnere potuerim ego qui his omnibus egebam? Aut quare Sapientia tua iubet me non aemulari, nec
30 invidere tota vi mea, nec cupiditate flagrare, nec desiderio capi, nec vincula ferrea quibus hic ligor rumpere, ut ad vos alis carnalibus volem et apud vos ipsos habitem, cum video honores continuos et divitias immensas et operationem corporalem spiritalemque, quae e caritate et potestate vestra avolant transeuntque cotidie super
35 caput nostrum et commorantur apud hominem debilem, qui a vobis episcopus metropolita vester appellatur et scribitur et dicitur, et propterea sublimiter effertur cunctis eum videntibus invidendus?

¹ Cf. *Eccli.*, xi, 33 (?).

Ne igitur me virum debilem vituperet Sapientia tua, qui huius
modi desiderio captus sum et me ipsum tantae imprudentiae tra-
didi, ut etiam amicorum meorum oblitus sim et inimicos meos non
discreverim in omnibus agitationibus malis quas epistula tua di-
cebat.

5

Et nunc quod peccatum confessus sum, Sapientiam tuam omnino parcere decet, sicut virum eximium qui debilitatem humanam novit. Mihi vero condonari non licet¹, ut supra dixi, nec a te nec a Deo, id solum quod exacta probatione tua et viri tui similis iudicatum et stabilitum et scriptum est : « virum pium et principem
* pietatis, qui in doloribus animae et spiritus vobis duobus patrem aliquando se ostendit, nunc autem toti populo Domini pater vitae immortalis et caelestis fons potestatis sacerdotalis est, a me ipso negligentia prava in vitam pravam odii detrusum esse, ita ut adversus filios viscerum suorum per contemptum ira dignum pro-
terve ageret ». Super huiusmodi virum damnosum, qui sum, post huiusmodi conversionem nefandam venia miserationis tuae effundi non debet, nec a te nec ab oceano misericordiae divinae : sed eius iudicium reservetur in hanc diem quae dicta est. Sibi suadeat Sapientia tua tantum ea condonare quae condonanda sunt, et bene-
volentiae tuae multas gratias agam.

At cur in illum, cuius faucibus hamus prior adhuc inhaeret et qui quocunque male trahitur, tu denuo per epistulam et legationem hamum alterum iniiecisti, e necessitate in necessitatem vehementer trahendum, maxime cum hamus tuus ipse hactenus gutturi aliorum infixus erat, quo illi ita illaqueati sunt, ut apud te prompti erint in *spem* immoderatam condonationis et acceptionis, sed vacui discesserunt, sicut novisti et novi ego quoque, cum neque ipsi spe sua gavisi sunt, errore decepti, neque Excellentia tua validis promissionibus victa est? Quomodo igitur tu nunc denuo eundem hamum in eundem virum iniicis? Quomodo rursus ego nunc, si e priori hamo aufugissem, altero simili tuo facile capi possem? Vel, si Sapientia tua nolit hunc tuum dici hamum sed *spem* veram operum eximiorum, tunc ad quid utilis est tibi mediator in huiusmodi rebus vir stultus * qui palam operibus vituperandis incumbit? Qui enim tentatorem facili flexione tentare vult, quando ei quid mali accidit, nullam veniam meretur. Desistat ergo Excellentia tua

١. لا يبع أبوهم ومسلمهم لا exspectes لا يبع أبوهم ومسلمهم لا : Pro

a labore huius modi. Et si neque illud neque hoc, sed revera vitae aeternae cupidinem habes, et cum ea id quod illam antecedit, nosce prius virum insipientem, qui hamos huiusmodi vestros non facile cernit et eos qui apud vos silicet contra vos sunt. Nosce me
5 paullum sicut ego te paullum nosco. Cogita et pro certo habeas res apud nos aliter se habere quam Sapientia tua in epistula interpretata est secundum opinionem suam. Accipe cladem nostram cum gloria debita donec alter alteri obviam ibimus prout voluerit Dominus, quando iam non promissiones et minae spe mendaci
10 vincent, sed cum virtute gloria a Deo laudabiliter coniungetur.

Quod si nunc Sapientiae tuae placeat sollicitatio nostra et accipiat^r rogatio veniae pro peccatis nostris a benevolentia tua, consocia quoque in sollicitatione pro nobis virum tui similem ut et ipse talibus sollicitantibus condonet, qui contra voluntatem vestram
15 continuo efficiant opus stirpe pulchrum, quod a patribus Sapientiae vestrae et ceterorum praedecessoribus praedictum est, ita ut apud eum quem decet maneat victoria ultima. Si quid aliud colloquiis verbalibus, quae verbis respondebunt, a nobis audire vult Sapientia tua de rebus quae nobis scripsisti, audi paullum ex illis
20 paucis quae ad virum tui similem scripsimus¹, et ex iis et illis honos Excellentiae vestrae per sollicitudinem nostram splendet cum gloria ei congruenti. Dominus noster Iesus Christus mox perficiat vos in uno animo pro uno corpore *vivificante, amen! Et nos com- * p. 176.
munitate spei laudis vestrae in eadem confessione mox consociemur
25 ad gloriam Dei, amen! — EXPLICIT.

XXIII. — AB IŠŌ^cYAHB, AD FILIUM MEUM DILECTUM ET HONORATUM
MAR IOHANNEM : SALUS DOMINI NOSTRI.

Vix post moram plurium dierum ad me reversus est vir incomprehensibilis, cuius super linguam ego breves lineas culpationum
30 scripseram et quem tibi et viro tui simili² distinctione scrutatoris insignito miseram. Reversus est autem multarum culpationum mihi asportans tomum qui, quamvis abundantia vituperationum longus sit, tamen exempla opinionem meam de te indicantia non perfecte continet. Notae sunt enim materiae sermoni cuicunque
35 aptae, non solum quae sermoni sunt subiectae, sed etiā vis et

¹ Alludit ad epist. sequentem. — ² Agitur de epistula superiori.

forma et species categoriarum logicarum, quas vos scilicet philosophiae laudatores συλλογίσμους ἀποδεικτικούς nominare soletis. Per syllogismos sane laus artis logicae verum a falso secernit, ne analogiis speciosis vobis gloriam mendacem sophisticè surripialis ab hominibus ignaris qui sumus. Si enim in necessario et pos- 5 sibili et impossibili, declaratio (ἀποφαντικός) vestra ad numerum magnum praemissarum (πρότασις) adscendit, ita ut omnimodo veritas rerum requisitarum res haud conspicuas detergat, quanto magis etiam in tua contradictione (ἀντίφασις) praesenti contra nos, decebat te circumscriptione (προσδιορισμός) partiali seu etiam 10

* p. 177. generali utentem, ad paucam commiserationem erga nos * allici multis demonstrationibus (ἀπόδειξεις), quas adversus nos in epistula haud philosophice finxisti, et vi imperita pulchritudinem laudabilem quae ad nos pertinet abieicisti.

At, cum Sanctitas tua non arte officii sui solita, id est, ordine 15 philosophico usa est, ut perfecte sciamus nos veritate et vi logicae condemnatos esse; neque rursus demonstratione ordinata nobis familiari usa est, ita ut causam ante effectum sicut genetricem ante infantem ponat, seu affirmationes de re, sicut vos dicitis, post rem ponat, sicut verbum post nomen et praedicamentum (κατηγορία) 20 post subiectum, ut in ordine acceptabili culpationes adversus nos exponeret: congruum fuisset nos omnino de scriptis dubitare, ni tabellarius fidus ea attulisset. Sed, ne inopiae causa contemptores videamur, ut inopes contemnere solent, audi pauca ex tuis syllogismis, qui concludunt necessario in ipsis conclusionibus quia con- 25 cludunt in causis.

«Necessario» enim est ei qui e necessitate habet potentiam ut possit operari id quod proprie, in quantum potens, per essentiam possidet. Et rursus, potentissimus est ut exsequatur proprie necessitates sui ipsius, ille qui necessario in potentiam facultatis suae 30 dominatur. Ex utraque igitur ratione, quarum altera cum altera confunditur secundum ordinem inversum vestrum, apud nos omnino decet ut possit esse id, quo a cunctis hominibus necessario agnoscimur, in concordia appellationum simplicium per sensus simplices et omnibus communes. Merito igitur ex aequitate vitu- 35 perandi essent illi qui a nobis e necessitate possibilitatis vituperandi dicti sunt; non autem merito liceret nobis e contra, e destitutis huius modi possibilitate * vituperationes stultas in protasi improvida positas reponere.

* p. 178.

Si rursus in impossibilitate possibilium tanquam sub materiam qualitatis demonstrationis ordinatur id quod hoc modo ordinatur, sive in eo qui utramque rem accipit, aut rursus in eo qui neutram accipit, et exinde ad tentamen superius currit *ordo*, scilicet ad *tentamen* materiae possibilis et operabilis, tunc quis syllogismum talem non confiteretur indoctum et contemptu dignum esse?

Inde sane decet impossibilitatem omnino a te reiici, non solum quia ex ordine sophistarum malorum est eius demonstratio sed etiam ob vim apodicticam contextus orationis et conclusionis. Et eo
10 etiam *reiicienda est*, quod tibi non fas est, o eximie, concludere¹ ubi concludere tibi visum est. Tibi cavendum est a tentamine imperito in huiusmodi praemissas (*προτάσεις*).

Sed rursus nos decet, opinor, philosophiam vestram honorare, quae a te tam contempta est. Ad modum nostrum simplicem in
15 rebus nostris nos descendere, et nominibus haud philosophicis nos materiem epistolae tuae, per modum quidem epistolae secundum usum nostrum, at ratione philosophica secundum usum vestrum, philosophice tractare congruum est.

Quinque igitur sunt materies criminum epistolae tuae ad nos
20 missae, o caste : primo quidem veritas; secundo autem opinio; tertio error; quarto inopia; quinto mendacium. Et eis omnino congruebat, a castitate tua utpote a tanto viro, distinctio categoriarum similium, ut possemus nos aut quasi veritati assentire, aut quasi opinionem corrigere, aut quasi errorem *avertere, aut quasi in-
25 opiae misereri, aut quasi mendacium redarguere. Quia vero Excellentia tua ordinem huius generis non continuo secuta est, sed ista modo inordinato et cum cupidine tantum incusandi obtrechandique descripsit, si quidem materie inopiae solum coacta est aliquid tantum e veritate sumere, multum autem opinione et errore attrahi,
30 et maxime mendacio ipso recreari; idcirco non etiam decet, opinor, nos nunc et in hac epistula tales distinctiones constituere et ad philosophum urbanum mittere, nos ignaros et ruricolos. At eodem inordinato modo modeste dicemus : multis materiis inutilibus tuam epistolam ad nos te ditavisse, o caste. Si sollicitudine tua digna
35 tibi videtur esse notitia earum, laboribus cogitationum tuarum non autem demonstratione nostra acquiras eam.

Animi vero, qui in gloriam rerum praeclararum dominatur, infir-

¹ Pro ~~αυτο~~ lego ~~αυτο~~; cf. p. 177, l. 18.

mitas est ad cogitationes miseras descendere et increpationibus inopibus impedimenta refutationis opponere. Sed quia non ita fit ut, quemadmodum ignaris non licet magnam comprehensionem eruditorum assequi, eruditis quoque non liceat opinionem imperitorum cognoscere, nos decet extremo puncto digiti minimi linguae etiam alimenta horum *imperatorum* inquirere, ne ab obtrektoribus in aliqua re inveniatur aequa materies vituperationum. Quapropter, quamvis longitudo epistolae multum protrahi debeat, necesse est a nobis persuasionem correlativam dari postulationibus tuis imperfectis, quae tibi pretiosae videntur esse et ad nos in epistula missae sunt. Iis ita obviam ibimus tanquam coacte, sed
 * p. 180. quamvis coacte non tamen nimium *imperfecte. Non enim facile est multum abbreviare, quemadmodum non facile est multum amplificare. Cogemus ergo paullum mentem senescentem in postulationes iuveniles paullum se demittere, ne forsitan, opinione neglecta, nos a iuvenibus Atheniensibus hodiernis in inopiam convertamur.

Dicebat quidem epistula tua in primo et pretioso capite : « Virtutem operis dulcis et nominis nobilis id esse quod est anima mundi et naturarum vi operationis suae constitutivum, appellatione vero simplici caritas dicitur et est », et ea *caritate* me maxime implendum esse docebat epistula tua. Adversus hoc autem ego Dignitati tuae indico caritatem sine odio caecam et ideo reiiciendam esse. In causa quidem sua partialis et simplex, in usu autem suo duplex geminoque sensu praedita est, et pulchritudo compositionis eius odio constituitur non per comparisonem sed per subiugationem. Necesse igitur est illum qui caritatem pulchre possidet, eam perfectam, id est, cum odio mixtam possidere, ita ut non e persona summam operum sed e specie operis eius personam amore prosequatur. Fons enim caritatis est odium : si non multum admiraris¹ et si opus turpe in iis qui caritatem tuam habent, non odisti, naturam caritatis perverse prorsus invertere debebis, virtute in vitium mutata. Non decet igitur petere ex illis, qui caritati credunt, corruptionem pulchritudinis universalis. Et sane in ea quicumque non constituitur, si quicumque non odit quodcumque caritati nocet. Eam ergo revera nos quoque tenemus, cum per odium pulchritudinem eius ipsius ducimus; et id ipsum secundum opera et tempora et consuetudines et vicissitudines et mobilitatem et decus et turpitu-

¹ Lege *ΑΙ* *ἡ* *καρὶ* *τῆς* *ἀρετῆς*; pro *ΑΙ*, lapsu tyποθητῆς stat *ἡ*.

dinem et cetera similia, * quae Sanctitas tua una repulit; ita ut * p. 181.
non personas tantum sed etiam virtutem ipsam misericordem amare
debeamus, quae a personis misericordibus cum vicissitudinibus
continuis possidetur. Ita quoque agit Deus, qui nomine huius
5 *virtutis* se ipsum nominavit. Ita quoque quicumque caritatem vi in-
tellectus sui possidet. Ita quoque rursus Excellentia tua nunc egit,
si velit intelligere quae fecit. Et ita maxime natura caritatis ipsa
constitui et dissolvi solet.

Hoc igitur considera pulchre, frater noster, quod talia nunc
10 scribo, cum opinioni, quam tibi contra nos expromere libuit, in
tempus perverse assentio, id est caritate transformemur vel nobis
necesse sit eam melius possidere. Mea quidem non refert excusari
aut suadere, reis enim et illis qui opinioni calumniatorum obnoxii
sunt hoc curae est; sed, dum iis assentio quae contra nos effudisti,
15 per te ipsum Sapientiae tuae persuade te frustra effudisse. Si vero
tu personam solam vilitatis nostrae amabas, cum in ea nulla esset
materies amatu digna, ab una parte quidem male egisti quia malum
virum immerito amasti; ab altera autem bene egisti quia legem
Christi perfecisti. Eodem quoque modo tibi exosos amare debes
20 nullam retributionem rogando. Si vero penes nos erat materies
amatu digna quam tu amaveris, me quidem non amasti, sed vir-
tutem ipsam amavisti, et propterea a me ipso retributionem
petis! Quod omnes virtutem amemus est debitum necessario
naturae insitum, et quanto magis amamus, tanto magis id debi-
25 tum solvimus. Frustra igitur tu legem naturae et Domini naturae
repudias. Etiam * addidisti: «Ei mutuum dedi, sed non remune- * p. 182.
rationem accepi.» Et hoc optime tibi accidit, si contra legem
Evangelii cum spe remunerationis mutuum dedisti¹. Sed non ob
defectum remunerationis *id accidisse* forsan dices, ut iam dixisti.
30 Cur vero imprecaris? At rursus scito, caste, argumentum validum
defectus caritatis hoc esse, quod qui eam promittit se eam possi-
dere proclamet. Forsan iuramentis terribilibus egeres, nisi totus
mundus tibi testis esset. Si nunc, te tacente, operum natura pro
te clamat multorum ore: «Pulchre amas quem amas, ut fortasse
35 cum multis *aliis* et ipse quoque testis tibi sit», cur iam pulchritu-
dinem tam laudabilem probro inopiae imminuis et eximium
bonum perdis, «quo vivimus et movemur et sumus²? At multas

¹ Cf. Luc., vi, 35. — ² Act. Ap., xvii, 28.

correctiones huius modi postulat tuum caput primum. Linquatur tamen *hoc capitulum*, quia nimium imperfectum est propter epistolam.

Quid ergo est secundum *caput*? Elongationem nimiam pro quibusdam et proximitatem nimiam pro aliis epistula tua a corde Catholici¹ petebat. Petebas, immo vero imprecabar *icens* : omni- 5
potentem non debere esse illum, qui « Omnipotentis² » nomine ab omnibus appellatur, sed partialem et pro quibusdam solummodo esse. Et quales vos hactenus estis sic manere vultis. Sed scito, caste, viro communi cogitationes communes congruere, sinus am-
plos menti eius necessarios esse, et manus multas oculosque innu- 10
merabiles intellectui eius necessarios esse. Animo invincibili violentiam calumniarum hominum potenter superare debet vi
*p. 183. * auxiliatrici, dum pendet pro omnibus paribus variabilibus parem
omnino immutabilem in concentu cum Evangelio Pauli³, quamvis
tu et aliquot homines apud vos vestri tantum esse Deum petatis; 15
et non solum hoc, sed etiam irascimini ad instar Israel carnalis, quia et Gentium Deus vocatur. Nonne tibi placeret, o caste, si res sineret, pro tota urbe in qua degis patrem dulcem et regem pacis te esse? Et si hoc fieri non posset, tibi nonne placeret totam vim
ratiocinationis tuae et subiugationem passionum tuarum statuere 20
in pugnam pro ea *urbe*, donec eam ad pacem interiorum adduxeris? Vel, si hoc etiam non possibile esset, nonne tibi placeret auxiliares plurimos tibi esse sapientes in tempore, qui pacem paternam in hac urbe pro te stabilirent? Et si haec tibi non placent,
per orationem *ad Deum* potius quam per verba persuasionis cura 25
de te nobis habenda est. Si autem haec tibi placent, quemadmodum placere debent, cur incaute vituperas illos qui hoc modo solliciti sunt, maxime cum de universali negotio agatur. Et si post malam operationem vestram et aliquot hominum vestrorum, Sapientia tua magnitudini tantae sollicitudinis imprecari velit, sicut imprecatus 30
es, memento illius vineae quae in Isaia⁴ et illius quae in Evangelio⁵ est, nec amplius impreceris; sicut et nos memores sumus solaminis ad prototypos *dicti* adversus eos qui nos non recipient et verba nostra non audient : « Cuivis quies erit die iudicii potius quam illis⁶. » 35

¹ Pro *καθολικός*, lego *καθολικός*. — ² Seu « omnipotens in Ecclesia » ut auctor ipse explicite interpretatur nomen *καθολικός*, infra, p. 190. — ³ Cf. I Cor., xv, 28; Eph., iv, 6 (?). — ⁴ Is., v. — ⁵ MATTH., xxi, 33; MARC., xii, 1; LUC., xx, 9. — ⁶ Cf. MATTH., x, 14-15.

Quid rursus ex tuis? Recordationes bonae officiorum * multorum * p. 184.
 quae in me die naufragii iniecistis, cum ventus typhonicus Euro-
 aquilo dictus¹ mare placidum amicorum agigaret, et vos in cymba
 sedentes et natantes in mare fortiter irrueretis, virum debilem e
 5 gutture abyssi erepturi et ad portum vitae placidae mirabiliter
 reducturi. Sic quidem ego vestra cano, et homo malae conscientiae
 sum, et intellectum caecum mihi esse dicendum est, si etiam illos,
 qui parvum intuitum bonum oculorum suorum tunc in auxilium
 virtutis iecerunt, tempore quo libertatem uniuscuiusque manifes-
 10 tari iussit Deus, ego in magna parte theologiae scripto et verbo
 non ordinaverim. Sed Sanctitas tua hoc tempore, satis dedecoravit,
 ut opinor, virtutem quam vobis plus quam ceteris tribuit Deus
 tunc in tempore probationis. Dedecus re vera dici debet petitio
 retributionis pro operibus eximiis huius modi. Itaque adversus
 15 petitionem tuam dico: non retribuui, non retribuo et nunquam
 retribuam; etiamsi saepissime peteres, petitione tua non persua-
 debor. Quod si nimia paupertas defectu huius retributionis tibi
 accadat, ego tibi eam solvam die illa quae dicta est, hoc est, Domi-
 nus diei *tibi solvet*. Ex hac quoque *petitione* nunc exili, et mei tu
 20 bene memento, quando exinde tibi accidet, ut viris qui te conso-
 lentur per epistulam egeas. Cur ego ab hoc *officio* abstinens op-
 probrio hodierno in epistula tua *manifestato* dignus sim, nescivi
 quidem et nescio, nisi forsitan de hoc quoque obiurgari debeam,
 quod nescio quae ignota sunt. Si recordationem rerum, quas spe-
 25 cie consolatoria tibi homines quidam scripsere, sumis * nunc contra * p. 185.
 me tanquam argumentum quod consolatione tunc indigebas, sicut
 iam fecisti, scito, caste, parvo errore te tunc surreptum fuisse, te
 et etiam virum tui similem. Gratias providentiae Dei, quod decep-
 tores vestri non diu permanserunt, alioquin facile tracti essetis ad
 30 foveam illam, ad quam ego quoque aliquando tractus fui. Me enim
 et caritas suffocavit, si tamen ita loqui decet, et necessitate ipsa
 victus sum, ut ita dicam, et satis est. At scitote paullum, si bene
 vultis scire, et pro certo habetote et credite vos furibus prae-
 sentibus praedam facilem fore, si tales homines amatis et
 35 cupitis me quoque talem ac eos fieri. Absit ut vobis placeat ser-
 vitus hominum liberorum; mihi quoque non facile est libertatem
 consuetudinum mearum perdere, quam precibus continuis² et stu-

¹ Cf. *Act. Apost.*, xxvii, 14. — ² Pro [اصحاب], lege [اصحاب].

dio annorum acquirere potui. Ex hac igitur *petitione* quoque nunc exili.

Narrationem petitionum sequentium, utpote quae a prima materia deducuntur, relinquo nunc sine refutatione, non solum quia increpationem refutationis vi connexionis supra susceperunt, sed etiam 5 quod cuicunque manifesta est earum falsitas et refutatione haud dignae sunt. Solummodo mirationem et quasi anceps dubium movent utrum ob inopiam mentiuntur homines in rebus manifestis an ob audacem impudentiam? Si ob inopiam, mali sunt; si ob audacem impudentiam, stulti dicendi sunt; si autem ob utram- 10 que, in condemnationem contemptus tradendi sunt; et iam satis.

Rursus vero, cum divisione mendacii uteretur Sapientia tua, tanquam vir misericors, contemptum et fortasse etiam scissionem consensus, ut in patriarchatum ille qui olim in gloratione patris
* p. 186. * distinctus erat a te institueretur, a me repetebat zelus tuus sublimis, quia per virum contra quem irascebaris missus erat. 15 Oporteat igitur secundum legem tuam ne unum quidem ex bonis corporalibus spiritalibusque nos accipere ab homine quolibet quia quilibet homo contemnitur ab aliquo contemnendo, ne dicam etiam omnipotentem et omnia recte regentem dementia quorundam hominum contemni. Nos vero, in hac re sicut in ceteris, assentientes contemptui quo a te contemptus est, dicimus defectui memoriae tuae : Memento, caste, quomodo non solum e spinis rosa et ex humo aurum et cetera, sed etiam e serpente mortifero remedium vitae 20 facere solemus, ne dicam per serpentem rationalem et fratres suos occidentem vivificatores multorum nos aliquando suscitare potuisse et etiam posse. Sed et divisioni mendacii sufficiat flatus verborum paucorum.

Caput vero amarum et luctu dignum et mutationibus affligentibus sagittisque letiferis plenum, quod figuris terribilibus contra¹ 30 par hostium tuorum instruxisti et ad instar pugnatorum in finem reservasti, ob nimiam commotionem ex eo captam legere sane non poteram. Sed tremens tabe sensuum contractorum, et contremittibus mandibulis, dicam tantum : Beatus es, si tam fisus sis, sicut scripsisti, ut Maremmeh et Išō'yahb inter homines, et Ca- 35 tholicus et metropolita inter patres, par iniquorum huius modi, tibi sint inimici persecutoresque secundum hallucinationes epistu-

¹ Pro lego .

lae tuae; et alter ab altero, et uterque ab alio, scilicet ego a viro miserrimo, et a me ipso vir honoratissimus corrupti sint, ideo ut inimici tui fiant. Iam tempus est ut prope adducas * machinas * p. 187. tuas, sicut audiui te iam fecisse : primo contra causam mali, hoc
5 est, contra virum miserrimum et aedem miseram et corpus miserum. Et, cum istum prius dirueris tanquam fortem turrim, tunc ad me belli instrumenta vertes. Postea progredieris continuo adversus eum qui a nobis corruptus est, sicut tu dixisti.

Haec pluries sequebatur in fine epistolae tuae derisio superba
10 contra nos tanquam contra homines qui contemnendis artificiis a te illusi erant et per artificia Sapientiae tuae ignominiose impediti erant quin urbem ingrederentur, honorem receptionis obtinerent et opera utilia perficerent. Confitemur quidem, confitemur te *id* fecisse et conata perfecisse, non solum erga nos inimicos tuos
15 praesentes, sed etiam erga eum qui nos praecessit et amicus tuus magnus fuit, et quem immo in epistula ad nos nunc missa in commemorationibus sanctis episcopatus inscripsisti. Et de hoc tibi gratias agimus, quamvis tu hoc invidia in nos egisti. Nos vero hoc solo gaudemus quod, quanquam illum adhuc viventem con-
20 temptu tuo honoratum ex urbe tua expulisti cum antistite qui te unxerat, alterum quidem ad fatalem mortem, alterum vero ad mortem gladii, post tamen illius mortem et huius discessum, nunc illum quidem sanctum et memoria dignum appelles, hunc autem patrem et antistitem scribas. Idcirco nobis sperandum est fore ut,
25 cum mortui aut remoti erimus in commemorationibus bonis nostri memor sis.

At, o eximie, quamvis implacabili exacerbatione contra nos flagres tanquam contra homines miseros, memento tamen paulum illiusqui dixit : « Sine fiducia est qui nimium confidit. » Parce paul-
30 lum linguae animaeque tuae. Verte te paulum ad intelligentiam gradus tui. Ne nimium spernas neque nimium contemnas. * Sed Do- * p. 188. mini memor esto et gratiam eius lauda quod tales viros inimicos tibi viderisivit. Cave multum ne paulo ulterius salias, ne forte incautesuper rupes stultitiae cadas. Inimicos igitur tibi esse patres ecclesiae, et
35 quales patres ! scribis tu, quem ob tempus recens vitae spiritalis tuae iam novae nimio amore diligere debent secundum naturam patrum spiritalium, quae iura consuetudinum suarum vindicat ! Inimicos vobis esse scribis viros quibus daemones solos odisse licet ! Inimicos tibi esse scribis viros qui pro anima tua vigilant secundum legem pastorum

spiritualium! Inimicos tibi esse scribis viros qui a Domino pacis
missi sunt, ut pacem et caritatem Patris eius remotis et proximis
in orbe praedicarent! Inimicos esse tales homines scribis, et
manus tua non tremuit, nec calamus tuus turpiter cecidit, nec
cor tuum commotum est, nec vultus tuus mutatus est, nec lux diei 5
occultata est, nec aer in limpидitate sua tibi turbatus est! Si
haec tibi non fuere, et reapse non fuere, tacebimus nos etiam
tanquam miseri, dum obstupescimus de facinore immoderato;
recordabimur, quamvis non exemplum reale sit nobis, sed compa-
ratio tantum verbalis, illius qui peccatum mundi suscipiens mun- 10
do contemptus est; et Deum laudantes contemptum tuum, o vir
miser, sustinebimus. Sed decebat et etiam decet et etiam decebit
nos altitudinem opinionis tuae evulgare, quidvis contra quidvis,
immo magis quam quidvis, immo multo magis quam quidvis, ita
ut forsitan accadat te ad modum pulchrum venire, qui a bonis 15
*p. 189. *hominibus* *prudencia vocatur. Scias quoque, quamvis hoc te
non doceamus, te divagatione cogitationum incautarum mul-
tum desipuisse et in fontem qui suavitatem spiritalem effundit
pedem turbantem immisisse. Quomodo igitur et undenam ab
hoc tempore tibi contingat quod praestantius accedit pueris : si 20
quidem pueri naturae necessitate a patribus suis nutrimentum ac-
cipiunt.

Sed abrumpo nunc subito sensum quo hucusque pro beatitu-
dine supra dicta aliquid contrarium tibi rescribendum postulat vis
epistolae tuae; attamen ego non scribam, rescindatur quidem etiam 25
hoc ab altera, et solummodo tibi amare maledicam prout postulat
regula ordinis nostri, et absolvam epistolam tuam assentiendo opi-
nioni tuae de nobis, optans ut tales ac nos sint inimici tui et
omnes qui in te malo animo surrexere aut surgent, nec pes tam
malus ac noster a domu tua recedat, usquedum inimicitia mundo 30
evanescat et caritas in homines regnet in regno Dei, cui gloria
in saecula saeculorum, amen!

Quod si in exhortationibus verborum nostrorum persuasionem
utilem inveneris, per eam suade etiam virum tui similem, qui tecum
nobis scripsit. Si autem haud suasoria tibi videantur quae suasimus 35
et ut veniam petamus tibi necessarium videatur, ecce petimus
veniam alacriter et humiliter in epistula ad fratrem tuum missam,
ut aut venia aut etiam persuasionem caritatem a vobis duobus ac-
quiramus, secundum voluntatem Domini, qui in misericordia sua

corroboret debilitatem omnium nostrum, ut voluntatem eius omni tempore per cunctos dies vitae nostrae faciamus, amen !

XXIV. — * AD VIRUM QUI AB IPSO ET A CATHOLICO VOCATUS ERAT, SED, * p. 190.

CUM IN EPISCOPATUM SE REQUIRI PUTARET, IRE RECUSAVIT ET EXCUSATIO-

5 NEM VANAM SCRIPSIT.

Sine nomine necesse est nunc ad te scribere, o optime, et ne ita quidem scribere decebat ad virum huius modi. Ab illo enim, qui ob magnam perfectionem suam in sapientia et caritate extra fines legis spiritalis gloriose manet, merito avertit lex spiritalis
10 scripturam solitam; sed congruentiam necessitas superat, ut tibi scribam prout necesse est; eis quae ad me misisti primum responsurus, tamen de rebus ad patriarcham spectantibus paucis verbis disputaturus, si sane disputationem tantum meretur superbia immoderata.

15 Immoderatum quidem est pedibus impiis cogitationum gloriantium fontem abundantem humilitatis divinae turbare. Turbatur enim, et quomodo non *turbaretur*, cum tanta oppositione a sapientia reputata obiurgatur, et hoc non solum, sed etiam cum ordo sapiens insipientiam esse docetur. Deinde severitate iniqua exprobratur ille qui a probris continuis nimiae humiliationis nunquam liberatus est nec ut liberaretur curavit; et hodie vero a sapiente reputato, qui procul augurans de modalitate rerum quas
20 nondum vidit nec probavit, condemnatione inexorabili dignus factus est, et qui, cum rursum excommunicatione barbara excommunicationem regularem et legalem contempserit, memoria excommunicationis barbarae * merito celebris fuit. Mirandum quidem * p. 191.
est, si cum toto impetu culpationum incautarum, ne barbarum quidem a legali secernere potuerit sapiens reputatus et testimonio probatus, sed molem vituperationum incautarum solummodo
30 effllexerit, et scribam humilem propter petitionem occursus amicalis miserit.

Ex his rebus pulchre collegisti aequo in tempore refutationem erroris multis loquelis editi, quem ego iam dudum frustra infixeram in conscientia benevola patriarchae. Nunc autem *is* sufficienter
35 correctus est sollicitudine tua pro ipso, nec exinde facile errabit velut hactenus, putando de te secundum loquelas hominum aliquid modalitati essentiae tuae contrarium. Exinde talis manebit qualem

menti tuae significavisti, hoc est vir praestantissimus. Sed cur in rebus ad me spectantibus repertus es alius quam specie ostendebaris, et theologicam quamdam ostentationem specie excusationis stabilivisti, quam ad virum a te probatum misisti, cum quod requirebatur non pulchre consideraveris?

5

Memento nunc, caste, quemadmodum vir ipse amicus tuus sciat a specie scriptorum vim scriptorum secernere, seu, cum vi scriptorum speciem quidem scriptorum coniungere, aut e contrario utrumque tenere, hoc est vero, enudare. Et cur igitur tu nunc talis ad me talem talia scripsisti, et ante loquendi tempus loquelam intempestivam specie multae petitionis finxisti et ad me misisti? Si vis, opinor, a nobis te cognosci ex eo quod nobis scire fecisti, scito te a nobis contrarium cognosci illius quem a nobis cognosci cupis, scilicet vanae gloriae et cupidini laudis subditum.

p. 192. Multum *minuimus ex excellentia opinionum de te hactenus vigentium. Ne ob duritiem ulules, quemadmodum iam sane ululasti immerito in rebus ad patriarcham *scriptis*, satis est nos solummodo tibi sic demonstrare quid tibi necessarium sit; et iam satis.

Non aptus es, optime, non aptus es ad id quod videbaris et opinabar te aptum esse. Non solum respectu ipsius ministerii sed etiam respectu virorum ad ministerium minime aptorum, *respectu* scilicet nostri, non aptus es. Si tibi sic lubet, noli amplius in rebus huius modi laborare, vana philosophia utens sicut iam fecisti, ne aberres neque putes e demonstratione perfectionem aut e recusatione indicationem oriri. Multo quidem superbiores sumus quam tu teipsum reputas; nec in istis post alium secundos nos esse volumus, quamvis tu in rebus huiusmodi temet multum extendas. Decet te memorem esse, si oblitus eris, quam nobis facile sit pro firmitate in rebus Deo placentibus mori.

30

Scito hoc quoque, quod in hoc ministerium, quod reicere tibi pulchrum esse videbatur, cuiusque causa etiam sub potestate Sata-nae esse tibi placuit, sicut scripsisti, antistitem idoneum Dominus dabit, si tu in sorte praedecessoris Matthiae poni excellentiam sapientiae tuae velis¹, quasi fortasse non ita grave esset malum. Amotio vero sempiterna non solum a dura obedientia viri et immobilitate firmarum eius consuetudinum, quemadmodum cognoscis

¹ I. e. «cum iuda sortem habere».

virum quem patrem tuum vocabas, sed etiam a canone divino et paterno de hoc constituto, tibi patienda est.

Pariter hoc etiam te scire decet, usquedum per minorem opinionem et humilitatem sensus, quae * ab omnibus ordinibus eccle- * p. 193.
5 siasticis principi administrationem ecclesiasticam curanti debetur, eo veniat Excellentia tua, ut credat id quod tu iussus es, non autem id quod opinio tua optat, a te faciendum esse, tu a vinculis sacerdotalibus, quibus sub alis¹ Satanae te nunc positum esse scripsit Sanctitas tua, liberari non potes nec poteris, si Dominus
10 voluerit, donec scias Altissimum in arrogantiam superbiorum dominari ita ut quem vult humiliet et quem vult super hunc exaltet.

Custodi igitur tu magnitudinem opinionis tuae de te ipso cum inobedientia aliena ab ecclesia Dei, et nos superbiam opinionis tuae de nobis in conscientia humili secundum voluntatem Dei pa-
15 tiemur. Ne labores ad nos rursus scribendo, quia non accipiemus nec legemus vanas nugas. Dominus in viam veritatis suae te ducat, et valeas!

XXV. — AD FIDELIEM QUEMDAM, DE OBITU FRATRIS EIUS.

Audivi, frater noster, opus roboris in naturam communem,
20 iussu Domini naturae, pulchre dominantis, quod dicitur et est mors, nunc pro more fratri nostro Iṣṭō'rahmeh accidisse, qui ad vitam futuram decessit apud patres et fratres et omne genus defunctorum et, ut simplicius loquar, illuc ubi nos omnes ocius aut
serius declinaturi sumus et, ut melius loquar, ad mundum et lo-
25 cum et vitam pro quibus creati sumus. Sed scio quoque, cum cognitione omnium istorum, tibi pro more fortasse accidisse quod in talibus casibus accidere solet, hoc est, te discessu amici tui contristari. Sed revertere et bene recale, frater noster, Deum * sa- * p. 194.
pientissimum esse, qui has res in natura nostra a principio ordi-
30 navit.

Quamvis multa hac de re dici possent, ego tamen nunc unum solum verbum ad te et ad quemvis multoties clamabo, hoc est : Deus ipse, o homines, naturam nostram cum amore indicibili creavit dirigitque. Infinita est abundantia gratiae eius erga nos, et
35 mutationibus mirabilibus auxilia in naturam nostram copiose effundit usque ad similitudinem naturae suae. Omnibus aliis praeter-

¹ Pro ١٥٥٠ } lege ١٥٥٠ }

missis, hoc solum pro cunctis sufficiet, quod e vita mortali ad vitam immortalem opera brevis temporis, morte scilicet, nos transfert Deus, a servitute peccati tyrannideque daemonum eodem tempore nos liberat, et vitam iustitiae libertatemque aeternam ante portam mortis prodigio vere divino ordinavit. 5

Quis ista intellegit et solita moestitia commovebitur? Quis promissionibus Dei confidit, et dolor e morte natus cursum cogitationum eius ob infirmam spem dubii perturbabit? Quis vero passione amoris vitae vincitur et non optabit nec possidere cupiet vitam vita meliorem, cuius super introitum, super mortem scilicet, timor fictus impositus est? Sed stultis sic esse videtur mors, prudentibus vero eruditisque mors pro immortalibus eadem res est ac pro mortalibus partus matris, et forsitan potior aliquo modo est mors quam partus. Illa enim in silentio quietis aufert, hic vero in fletu doloris affert. Illam postea non sequuntur miseriae, huius gaudium etiam 15 dolor est. In illa vir contra fratrem suum non irascitur, sed etiam evanescit ira vetus; in hoc autem etiam manum homicidii extollit homo adversus fratrem suum, et aliquando facinus perficitur, ut a

p. 195. * Cain perfectum est. Quid igitur hoc amarius est? Aut quid dulcius inter dulcia quam id quod tales amaritudines e corde fratrum auferre potest? 20

Non quidem facile est scribere aut etiam cominus verbo dicere quanta sit potestas mortis in bonum, etiam in tempore ipso quo affligens ea videtur esse. Scrutare bene te ipsum, frater noster, et invenies hodie conscientiam quae paullo ante male turbata erat, 25 nunc optime pacnitentem de operibus paullo ante actis; et cor, quod fumum odii fraterni evomebat, nunc igne amoris fraterni flagrans; et domus unicae negotia quae avulsionibus odii scissa erant insolito modo dividenda, nunc amplexibus amicalibus in unitate domicilii placidi coniuncta; et domicilium quod etiam paullo 30 ante Satanus feroci dissidio perturbabat, nunc vider peotes, et tecum videbunt multi, cum Deus in eo in pace misericordiae suae regnat. Si ea quae patres spiritales corporalesque et fratres auxilioresque spiritales corporalesque efficere non potuere, mors sola efficere potuerit, potior est ea quam quodcunque, etiam eo ipso solo quod 35 nunc affligens videtur esse. Et si eius afflictio tam magna est, quanta vero et quot sunt bona post eam ventura, ad quae ut perveniat quivis mente praeditus sperat?

Si insani dicant: «Decebat qui obiit vita terrena satiari et dein-

ceps mori», tum quae est satietas amoris vitae pro hominibus vitam amantibus, nisi quando *haec vita* in vitam immortalem per mortem mutatur? Et si non satietatem vitae sed prolongationem¹ vitae petunt insani, quid commodi est e prolongatione *vitae, *p. 196.
 5 nisi prolongatio peccatorum et prolongatio morborum corporis mutabilis? Sed forsitan curam filiorum et nepotum vindicabunt insani, et se sapientiores et misericordiores ostendent quam filiorum datorem et vitae dispensatorem. Qui talia audet, in parte brutorum ponatur, ne dicam eum os blasphemans et cor perversum possidere,
 10 et cum daemonibus cruciatu dignum esse.

Tu vero, amice meus, qui bene cognoscis Deum et bene cognosceris a Deo, qui tibi fratrem dedit quamdiu sibi placuit et a te eum abduxit quemadmodum sibi placuit, lauda pulchre gratiam Dei erga te, et imple os tuum omni tempore gloria sancti nominis
 15 eius. Expelle e corde tuo dolorem affligentem, qui in natura debili e discessu amicorum oriri solet. Cogitationem amantem fratris, quae nunc in corde tuo ardet, in filios dilecti tui verte, et exinde ne sint fratris filii sed tui filii. Ne sinas eos sentire sibi non esse patrem. Monstra omnibus, et operibus et verbis tuis, Deum tui curam habere et de bonis tuis sollicitum esse. Cum talia ages, non
 20 solum animam tuam vivificabis et me laetificabis, sed etiam cunctis te videntibus causa eris glorificandi nomen sanctum Domini tui. Ipse vi misericordiae suae omnem moestitiam e corde tuo amoveat, et gaudio e munificentia sua sumpto te impleat; illi qui veste
 25 adoptionis filiorum opera baptismi mystici indutus cum fide migravit, nunc quietem in portu Sanctorum det, et in die probationis gratia sua eum ab omnibus maculis purificet, quae in natura humana surgere solent, et qui cum Sanctis suis se delectet dignum reddat; te et omnes, quibus a providentia divina datum est tuis
 30 curis committi, custodiat sine damno ab omni *malo; vos abundantia auxiliorum suorum omni tempore impleat et corroboret, ut voluntatem eius faciatis omni tempore per cunctos dies vitae vestrae, amen!

XXVI. — AD MAREMMEH CATHOLICUM, DE SOLLICITATIONE DISCEDENDI.

35 Hac septimanae die quarta, quae initium mensis şebaṭ (*febr.*) est, in media die ad me pervenerunt duae epistolae a Paternitate

¹ Pro *ἡολιμ*, l. 29, legendum est *ἡολιμ*.

tua : altera per Ukama, puerum nostrum, et altera per virum e pago Bēth Magōš. Protinus hanc responsionem expedivi pro celeritate quam postulabat epistula posterior Paternitatis tuae. Brevissime scribo, quia in negotiis praesentibus magnam remotio-
nem video, quae mihi discessum omnino necessarium indicat, non 5
a Domino, absit ! nec a conspectu illorum qui videntur vel sunt boni et mali capaces, sed a materie ipsa negotiorum vexantium, cum paullatim multa signa multique tumultus offendentes invicem succedunt. Alterutrum nunc agendum est : aut remotione vera disces-
sum liberum efficere aut curatoris modo adversus mores praves im- 10
petum aequum ostendere.

At sciat Paternitas tua, quod scire voluit, mihi non placere et forsitan non etiam coram Deo gratam esse mutationem illam, cuius causa scripsit Paternitas tua, etiamsi revera non minor sit quoad divitias apud nos reputata regio illa, quae antistitem vilitatem 15
meam poscit. Si Dominus velit discessum ex hoc loco omnino fore, pulchrum est, opinor, me alios rursus non probare, sed habitaculum liberum tenere me solitarie prout Domino * placuerit, et sic reliquos dies paucos agere, qui mihi hoc in mundo a Domino nostro dabuntur. Quidquid est, firmiter spero apud Paternitatem 20
tuam me venturum ad ieiunium sanctum; sed Paternitas tua antistitem idoneum iis qui petunt in pace faciat.

Violentia facinoris tibi noti motus hoc etiam scribo ad Paternitatem tuam : Cave bene de persona illa quae dicta est, et maxime cave et semper cave, ne te tanquam rei actae¹ moeste paeniteat. 25
Nobis sufficit dolor a Sahdōna ortus, cuius tristi haeresi adhuc foedamur. Si vero, cum istum quasi minimo digito offenderimus, tantum pus in nos effudit, quanto magis, si in oculum ipsum capitis corporis communitatis sponte nostra spinam notam et expertam figamus, dolore incurabili misere cruciari omnino non deberemus? 30
Et forsitan cum multis accusatoribus ipsi etiam angeli Dei nobis irascentur, quia, quamvis angelus e caelis sit, ut ita dicam², qui id Paternitati tuae suadeat, fortiter increpatus a facie Paternitatis tuae ultra recedat.

Populo qui te amavit et quem amavisti, qui iam quoque electioni a te *faciendae* fidem suam commisit, da cum delectu Dei virum 35

¹ Ad litt. : «quasi ex opere manuum»; est locutio biblica. — ² Alludit ad Gal., 1, 8.

qui in tempore nostro praestantissimus est. Si senex honoratus qui illic *est* nolit verbis suasoriis assentire, velit vi coactiva, sicut unusquisque nostrum id voluit quod non volebat. Et si statutum erit a Paternitate tua, pro iis omnibus cum eo, et pro eo cum iis omnibus, nullum alium ipsis fore nisi hunc, ii iubebunt eum etiam nolentem, et consentiet ipse etiam invitatus; at, donec spe alium obtinendi trahentur sicut nunc, * nec is consentiet nec ii eum con-
sentire iubebunt. Amove ergo eos a viris remotis et vilioribus, et de eo propinquo et eximio curam habebunt. Et si omni modo et omni
necessitate, quaeque sit, transeat verbum ultra senem illum praestantem, verte mentem tuam ad Mār N. . . nostrum, non quod eum non tantum noverim quantum tu eum novisti, sed quod eum tantum noveris tu ipse quantum eum novi, scilicet in rebus fidei et morum et staturae et habitus, et verbi moderati tempori et personae congruentis.

Inspice bene horrea Domini tui, et da cibum qualis invenitur; si non eum ipsum, saltem fratrem nostrum N. . . , qui nulla re requisita caret, quamvis ego rursus pauper et privatus fiam eo paucio quod pridie possidebam. Et ut breviter loquar, ultra offendicula
experta verbum tuum fer, et super bonos, qui in casibus probatis probati sunt, illud repone. Parce animae tuae et animae debilitatis meae et animae omnium orthodoxorum offendiculum illud, ad quod animum tuum direxerunt homines quidam huius viri ignari. Memento paulisper quoque inobedientiae quae modo tibi occurrit
in Occidente, etsi sperabas ut prospere te haberes. Quanquam prospere te habuisti auxilio Domini nostri, a Domino enim est omnis gratia, attamen tibi et forsitan quibusdam aliis timor domesticus fuit. Et, si ob virum qui talis est, talia tibi acciderunt, quanto magis ob eum qui ne talis quidem est, plus quam talia, id est
peiora, accident et tibi et mihi et nobis omnibus. Affer igitur negotio maximo vigilantiam maiorem, tentationi expertae fugam optimam, et populo caro donum pretiosum.

Quamvis res urgeat, qualitas personarum supra dictarum scribi et illuc mitti debet; et quamvis tempus maius * a negotio postuletur, tempus longius quam tempus dari debet. Potior enim est non
existentia, quae mala est, quam existentia mala. Potior est inopia expectata quam plenitudo desperationis. Memento ante omnia et in cuncto tempore auxilii Dei qui comitatur Sanctitatem tuam, qui cotidie opus directionis tuae sufficienter prosperum reddit, et cuius

mirabilium altitudo e profunditate humiliationis tuae eximie splendescit ad gloriam omnium nostrum. Ipse nunc etiam negotio coram te posito det in misericordia sua perfectionem praestantem per manus tuas secundum consilium voluntatis suae, amen !

Ipse etiam timorem episcopalem qui illi viro inest facile solvat 5 virtute providentiae suae in alacrem occursum Paternitatis tuae et in decus honoremque Ecclesiae suae sanctae, amen !

Mihi quoque det gratia sua, ut de cunctis laboribus Paternitatis tuae gaudeam, et operatione prodigiorum optimorum gloriarer, quae per manus tuas ad gloriam Dei in ecclesia eius sancta per 10 cunctos dies vitae tuae ministrabuntur, amen !

Fratres qui mecum sunt Paternitatem tuam venerantur. Salus mea fratribus caris qui Sanctitati tuae ministrant detur. Ora pro me ut misericordia Dei dignus sim, et te quoque invisam, quem-
admodum paratus sum. 15

XXVII. — AD IOHANNEM QATARAEUM : EXHORTATIONES AD OPERA BONA.

Accepi et legi quae scripsisti, et de sanitate tua et demonstratione tua praeveniente caritatis erga vilitatem meam gavisus sum Dominumque nostrum laudavi. Voluerim mihi proxime accidisse occursum personae tuae cum praeparatione hospitali, ideo ut re- 20 rum quas tu opere praeceptis Domini nostri congruenti agere coepisti, sicut multi praedicant, te memorem verbo facerem ego debitor verbi * Domini nostri, si sane verbis opera ipsa indigeant. Sed, priusquam hoc dignus sim secundum voluntatem Domini, id tantum nunc scribo : Postquam sensisti et vidisti bonum esse Domi- 25 num pro eo qui eum expectat et pro anima quae eum expetit in levamen oppressorum et iuvamen afflictorum et liberationem subiugatorum et exemptionem subiectorum et sacerdotium sanctuariorum divinorum et quietem decusque sanctorum Dei et in cetera huius modi quibus studere fidem tuam aiunt multi, tum persevera 30 vigilanter in virtutibus tuis cum vigore intellectus. Multo enim astutior est fur antiquus divitiarum huius modi quam fures debiles arte momentanea incapaces, qui divitias mundanas dolis erroris surripiunt. Quapropter vigilantia multo maiore quam quae ad opes mundi istius spectat indiget omni tempore vir amans Deum. Esto 35 ergo vigil et sollicitus de utraque *opulentia*, o amans Deum, tanquam vir utramque possidens, et opulentiam timoris Dei opulentia mun-

dana semper auge, usquedum hanc illa absorbeat et a terra ad caelum evehat. Opulentiam vero terrestrem opulentia timoris Dei colligat et ipsam dispergat, donec utramque cum consensu praecepti Domini nostri capies¹ et in horreis caelestibus depones, ut
5 immutabiliter dives fias in vita futura.

Audivi rursus animum auxilio Dei te habere humilem, qui virtutem invincibilem e beatitudine Domini nostri ad possidendam terram vitae cum fructibus incorruptilibus obtinet². Custodi igitur commodum boni tui virtute auxilii Domini nostri, et dita
10 pulchre terram seminibus spiritualibus, ut ex ea fructus aeternos tempore aequo metas. In oratione persiste, ne ministerium * Domini te eiiciat. Lectio verborum Spiritus sit tibi panis cotidianus. Passiones cupidinis corporalis sint subiectae voluntati tuae in timore Dei. Operatione virtutum spiritualium imple thesaurum ani-
15 mae tuae, ut crescat in te robur fidei Christi Domini nostri coram omnibus populis praesentibus antecedentibusque, et sis materies sancta ad laudem nominis eius sancti in omni tempore per cunctos dies vitae tuae, et iuste dignus fias promissionibus caelestibus ad gloriam regni eius adorandi, in saecula, amen!
20 Te salutant omnes sancti qui apud nos sunt. Valeas semper Dei gratia, amen!

XXVIII. — AD HORNIZD EPISCOPUM : DE SAHDŌNA.

Cum nondum vobis manifestus esset adventus Sahdōnae, et finem et modum adventus eius iam vobis exacte nunciavi per omnia.
25 Sed quia credere non voluistis, ecce Satanas Sahdōnam ipsum palam adduxit et inter vos posuit, secum libros alios habentem, quos rursus contra fidem orthodoxam nostram composuit et in quibus manifeste et multoties Paulinianos nos vocat, nos omnes qui doctrinam veram naturarum Christi in dualitate hypostaseon praedicamus,
30 mus, secundum confessionem nostram primordiam et aeternam. Non ergo Sanctitati tuae opus est a testibus extraneis qualitatem viri cognoscere, sicut olim scire cupiebas. Nunc enim ad te scripto et verbo clamat : « Haereticus es si non unam hypostasim in Christo confiteris. » Qua vero fiducia nunc rursus ad gubernationem nos-
35 tram venit vir iste ob fidem pravam et animum * tam superbum * p. 203.

¹ Cf. MATTH., VI, 20. — ² Cf. MATTH., V, 4.

fletu dignus? Difficile est id scribere, quamvis peritis manifestum sit; sed quia novi stultitiam viri et eum intellectu fideque destitutum esse, et quia puto eum fortasse a quibusdam doctoribus malis edoctum esse alieno et intempestivo modo loqui, prout saepe ad vomitum suum rediit, addo hoc etiam, ne nos quoque stulti simus, 5 in mente nostra desipiamus, et nomen bonum laudemque a Deo impertitam perdamus, quando ne parva quidem necessitas libertati nostrae imponitur. Ecce enim stupemus quando adhaesionem¹ pravam legimus, quam aliquot ex priscis hominibus fecerunt in pravam concordiam, et id quidem quando impetus regius eos abri- 10 piebat : quantum igitur propter nos² stupefiant coevi et posteri, si nos sine necessitate veritatem nostram consensu pravo perdidimus. Caveamus ergo et rursus caveamus et maxime caveamus.

Si enim e perversitate manifesta ad negationem artificii mali Sahdōnam insanum adducerent doctores protervi, vos eo propelleret 15 res, ut sponte vestra errorem contemnendum committeretis, ne pudore vos afficiant libri insulsi Sahdōnae per assensum fidei eius pravae. Si rursus accidat ut libros ipsius clam custodiant doctores protervi : ecce ipsi vobis et inter vos sunt testes fidi qui oculis suis eos viderint, nobis quoque testes fidi sunt, quomodo cum 20 iis contra fidem eorum in terris Romanorum disputaverit, eos Paulinianos fautoresque dualitatis Filii vocaverit, quemcunque non unam hypostasim in Christo confitentem alta voce audacter et vehementer anathematizaverit, et multa alia huius modi *dixerit*. Et p. 204. cum ii ipsi, * quibuscum disputabat, eum interrogavissent : « Si 25 vero haec est fides tua, cur ad regionem Persarum is? », respondit ipse cum superbia fida : « Eo quidem fidem eos edocturus. » Ecce venit sicut promiserat, et iam nostrum est doctrinam eius accipere vel non accipere. Si debemus sine perturbatione et animi amaritudine talia audire aut dicere aut scribere aut legere, protinus hoc in loco sermonem abrumpam tanquam miseria captus. Miseri enim in veritate sumus, cum de viro vili et intelligentiae 30 experte scribere et loqui et dolere cogimur. Hoc tantum addam : vos episcopi, vos orthodoxi, vos doctores, vos sapientes, vos veritatis columina facti pro Ecclesia Dei, servate nunc huic Ecclesiae 35 sanctae depositum veritatis, in qua baptizati estis et baptizatis et

¹ Pro *حسبنا*, lege *حسبنا*; cf. p. 205. l. 12. — ² Pro *ح* legendum *ح*.

ordines accepistis et ordines confertis; e medio huius *Ecclesiae* corruptorem veritatis vestrae impetu zeli vestri compelletes.

Etiam si, absit! nec fiat res, nec fieri liceat, nec fieri Deus sinat, evenisset tempus quo electi errabunt, tamen Sahdōnam insanum non decet erroris caput esse pro hominibus prudentibus et intellectu praeditis. Non illum errorem dico, quo praetextum erroneum sequentes palam errant aliquot homines errorem fidei eius perversae aperte confitentes, sed de errore agitur, quo praetextu correctionis et concordiae in veritate deceptorem in communione sua accipiunt, dum medio in eo insidiantur error et dolus eius. Ita erraverunt viri in concilio Nicaeno et post concilium Nicaenum. Acceperunt primum fautores Arii et deinde Arium ipsum, donec eos omnes artificiis satanicis e sedibus ipsorum eiecerint, et fidem veram corruptionibus multifformibus vitiaverint. * Si sane ^{p. 205.} providentia utili hoc non accidisset, nec deceptores ipsos ob concordiam dolosam in fide vera *Ecclesiae* accepissent ii qui nomine et officio episcoporum fruebantur, *Ecclesiam* Dei ne laedere quidem potuissent sicut fecerunt. Et similiter rursus ad quam altitudinem gloriationis cum laude fidei pervenerunt Orientales omnes, priusquam Cyrillum praetextu correctionis et pacis acceperint: et in qua humiliatione et contemptu et contumelia et necessitudine et in quantis lacrimis et gemitibus fuere, postquam Cyrillum praetextu correctionis acceperint illi qui, cum ipsis virtus veritatis per adhaesionem errori datam erepta fuisset, postea se invicem et Patres suos et fidem suam anathematizaverunt! Pauci tantum ex ipsis aufugerunt, quibus effugiendi locus inventus est in exilio et morte! Harum rerum mementote, o beati, et bene scitote ab omni malo, quod extra *Ecclesiam* eiectum est, nunquam *Ecclesiam* Dei laesam fuisse, et ab omni malo, quod praetextu acquisitionis ¹ et correctionis in *Ecclesiam* Dei introduxerunt, *Ecclesiam* Dei et corruptam et laesam esse, ut novistis. Ne itaque inutilem reddamus scientiam, quam nos comparare sivit Deus, per tentamina varia quae in priores inceserunt.

Sed rursus sermonem meum ob taedium abrumpo. Sanctitas tua reapse id perficiat, cuius scribendi ipsi mihi erat materies; nec vero propter me aut propter quemvis alium de ministerio sollicitus sis, cuius causa te vocavit Deus, sed propter illum solum

¹ Forsan legendum *إجماع* «consensus».

qui te vocavit, a quo solo retributionem in iustitia recipere debes. Et si propter personam vilem debilitatis meae aliquid plus facere velles per te ipsum et per Patres sanctos qui tecum sunt, exemplum est *eximium, quod a Patribus bonis invenimus.

Ego etiam, quod in propria persona tibi scripsi, iis quoque scripsi, 5 et cur iis in nomine non scripsi, *hoc factum est* quia mihi non responderunt de his quae olim ad eos scripsi, et quia tu solus intellexisti et responsione dignum me iudicavisti. Si velit Sanctitas tua eos consociari in lectione huius epistulae, sollicitudini tuae gratias agam; et iis quoque gratias agam, si curent ut quae scripsi legant; 10 et maxime vobis omnibus gratias agam, si vobis curae sit aliquid facere, quod vos in laude a Deo impertita insignes reddat. Ipse quidem Deus gratia sua debilitatem nostrum omnium corroboret, ut zelo pro veritate eius et omnibus operibus bonis voluntati eius placentibus excellamus per cunctos dies vitae nostrae, amen! 15

Fratres sancti qui apud nos sunt te salutant, et caritatem Paternitatis tuae specialiter venerantur parvi discipuli debilitatis meae quorum salutem in epistula tua retribuisti. Detur salus mea omnibus iis qui tecum Domino nostro serviunt, et ora pro me.

XXIX. — AD HORMIZD EPISCOPUM : DE ZELO IN OPERIBUS
ECCLESIASTICIS.

20

Cum pro more excelsa nomina Creatoris naturarum ad humiliationem vilitatis pulveris nostri cotidie trahimus, quando alter alteri lineis epistulae respondemus, sine periculo res nobis videtur esse; sed sitne sine periculo, cum de quocunque verbo ratio red- 25 denda est in illo die qui dictus est? Attamen ex his multis, quae Sanctitas tua adversus me cotidie blasphematur, ego quoque *nunc in uno tantum adversus te blasphemare volo; quia in epistula tua ad me nunc missa zelum temporibus praesentibus superiorem vidi: Utinam dicereris, in tempore experti criminationis pulchritu- 30 dinis mentis, capax omnium rerum quas vis; vis quidem omnino eas quae tam bonae et utiles sunt. Esto semper perfectus in iis usque ad fiduciam coram Domino nostro in die revelationis eius.

At ego tribus diebus ante adventum epistulae tuae epistolam scripseram ad Sanctitatem tuam et per fratres nostros miseram 35 propter ea quae scribere necessario debebam. Quia confido ut ii ad te pervenient quando Domino placebit, nunc aliud addere non

opus est. Sed quia a tabellario qui epistolam tuam mihi adsportavit
 audiui : patrem nostrum Catholicum in coenobio S. Simeonis ver-
 sari et fatuum Sahdōnam apud eum adesse, vosque omnes nempe
 vestrae provinciae episcopos ad ipsum esse venturos, hoc solum ad
 5 Sanctitatem tuam scribo non rogans, ut antea solebam, sed mo-
 nens, ne quidpiam in causa Sahdōnae nobis inconsultis agatis,
 ne quod agetur in huius modi negotiis sine communi consensu
 in perniciem sanctae Ecclesiae cedat, neve, patre nostro Catho-
 lico vos advocante, sine nobis in eadem causa quidpiam statuere
 10 cupiatis. Satis nunc est me ita solummodo scribere ad Sanctita-
 tem tuam. Confido enim ut sufficienter cognoscas quae necessaria
 sunt. Fac igitur omnia pro sapientia tua, et Dominus noster sit
 tuus auxiliator. Ora pro me.

XXX. — * AD EPISCOPOS PROVINCIAE BETH-GARMAI : DE SAHDŌNA. * p. 208.

15 Imminens metus, o beati, me cogit nunc vobis scribere quae
 scribere nolebam. Ut autem ista scribere cogerer, plures tentationes
 quae antehac acciderant me docuere. Pauca igitur de pluribus scri-
 bam. Dudum scilicet, cum ad vos venissem, intellexi, et postea
 istud ipsum audiui, Catholicum ad vos frequenter scribere; et nunc
 20 rursus accepi eundem propediem ad vos esse venturum, et has
 epistulas et hunc adventum Sanctitati vestrae persuadere velle, ut
 Sahdōnam ad Dei Ecclesiam vi reductum recipiatis, Sahdōna ipso
 et Dei Ecclesia nolentibus. Sahdōna enim non vult : si quidem modo
 ne temporaria quidem adhaesione a rebus averti se persuasus est,
 25 quas male et proterve dixit scripsitque contra veram fidem, sed
 nunc perstitit in perversitate fidei suae et anathemate fidei nostrae
 blasphemis in nos pleno ore effertis, infirmo fultus praesidio
 urbis, quam Satanas Ecclesiae ereptam illi tradidit; et nullo modo
 communionem Dei Ecclesiae nunc petit. Neque rursus Dei Ecclesia
 30 unquam voluit nec modo vult in suam communionem illum reci-
 pere qui eius fidem anathematizat et eius dogmata depravat et
 personas eius blasphemat. Cum itaque nec Sahdōna ingressum in
 Ecclesiam quaerat, neque Sahdōnae ingressum Ecclesia optet, non
 intellego quam cogitatione urgeantur qui se hac cura onerarunt
 35 scribendi aut legendi aut loquendi aut petendi ingressum hominis
 huius indolis.

Quidnam porro, * o beati, Sahdōna intentatum reliquit, ut * p. 209.

nobis probaret a nostra religione se alienum esse, eo ut hoc nunc efficiens credatur alienus et segregatione dignus? At quisquam fortasse Domino nostro et Paulo mitior nobis obiiciet illud septuagies septies¹. Sed, o beati, haereticis statuitur terminus et quidem satis cognitus; neque vulgare delictum est crimen contra fidem. 5 Etenim Dominus quidem per oculum dexterum et manum dexteram et per celerem utriusque sectionem², eius qui fidem depravat abscissionem circumscripsit; Paulus vero, Domini interpretes, prima et altera vice haereticorum segregationem definivit, subdiditque statim causam celeris rescissionis, ut qui nempe non ignoraret 10 futuros nos ipso mitiores et meliores, eumque proinde de festinato iudicio sine misericordia incusatuos; et idcirco ait³: «Scitote quod qui huius modi est subversus est et delinquens, et suo iudicio est condemnatus.» Age vero, quando apostolicae legi stare nolumus, praestitutum septuagies septies numerum evoluta quinquennio 15 iam longe excessimus; et ut hoc praetermittam, quod ego seorsim, quemadmodum et singuli vestrum seorsim, multoties illum corripuimus, ea tantum quae in conventibus synodicalis et Catholico praesente acta sunt, commemorabo. Octies siquidem Sahdōna Ecclesiae fidem suscepit, eorum errorem in universali synodo anathematizavit: ter quidem propria cum subscriptione et sigillo; 20 quinquies vero confessione oris coram synodo; et totidem vicibus ad suam impietatem reversus est, velut canis ad vomitum; quando nec ipse defecit negando et confitendo, et rursus quod confessus fuerat abiurando, neque nos vicissim defecimus illum semper sus- 25

* p. 210. cipiando cum labore * stulto. Postremum vero videns Dominus, qui per Paulum locutus est, stolidam nostram commiserationem a multiplici Sahdōnae inconstantia minime superatam fuisse, in eum cum contemptu flavit disiecitque procul, ad partes nempe haereticorum, ubi ille Beelphegor initiatus est omnibus nequitiae modis 30 pravae eorum communionis. Plures libellos blasphemiarum plenos adversus nos, nostram fidem, nostrosque doctores in omnibus heterodoxorum synodis scripsit tradiditque. Cumque ipse nullam ad pravitatem suam indicandam omiserit rationem quin eam in publicum proferret, eumque Deus et Dominus noster Iesus Chris- 35 tus procul a re publica incolatus nostri abegerit, tum illum nihilominus misso nuncio adduximus adversus Dei nutum et adversus

¹ Cf. MATTH., XVIII, 22. — ² Cf. MATTH., V, 29. — ³ TIT., III, 11.

suam ipsius cupidinem. Venitque ille praedicans a Ierusaleni
usque ad Illyricum nostrum¹, id est coram throno catholico ortho-
doxorum, professus se venisse ut nos ad suam fidem traduceret.
Cum autem nos invenisset quales invenit, despexit nos et ad lo-
5 cum abiit quo abiit, ad populum nempe pauperem, quem diabolus
ab ecclesia distraxit et ipsi tradidit. Illud verò magis mirandum
est, quod post haec omnia flagitia, cum Sahdōna e proprinquo
contempserit Catholicum, et eius fidem, et honorem et commu-
nionem, illumque cum despectu reliquerit et ad populum suum se
10 receperit, nunc pro illo ad vos scribatur ut eum revocetis, velut
quibus potestas est illum revocandi; libellus etiam vobis mittatur
continens ea quae ab illo subsignari oporteat, et vos ipsi scribatis
revocationem eius urgere, seu adventum Catholici cunctari oportere.

Unum itaque post haec restat, ut si vobis nunc Sahdōna aliquod
15 assensus specimen praebeat, sicut saepius praebuit, continuo
admittatur ad sanctorum communionem. At hic *ego gratias *p. 211.
ago Sahdōnae, divinae potius dicam providentiae, quod ipse
prorsus renuet assentire, ut solebat. Secus intra sanctam Eccle-
siam modo habebimus venerabilem episcopum, cuius libris uni-
20 versus orbis plenus est adversus fidem nostram conscriptis, in
quibus nos Pauliniani et duorum Filiorum assertores appellat; et
quidem dudum ille nos nec episcopos nec orthodoxos censet, sed
cotidie verbo et scripto anathematizat quemcunque asserentem
duas inesse Christo hypostases et quemcunque non unam tantum-
25 modo hypostasim confitentem in Christo. Id vero testantur qui
eius dicta exceperunt et vulgata ubique eius scripta. Scripsit enim
et obtulit plures libellos, in omnibus terris Romanorum praedicans
se a nobis expulsum fuisse, quia nobiscum communem fidem non
habebat, sibi quoque ipsorum religio placebat. Nihilominus adhuc
30 gloriamur talem in his omnibus hominem tanquam unum ex nobis
censentes, et putamus adhuc homines nos esse et hominum mentem
nos habere!

At nunc sermonem meum abrumpo ob taedium, et longe ultra
progredior; et gratias ago quam plurimas Dei clementiae, quod
35 minime permiserit Sahdōnae ut nos falleret, sicut antea solebat.
Alioquin haberemus, ut modo dicebam, egregium episcopum, cuius
adversus nos scripta libros quos Xenaias² adversus Patres con-

¹ Cf. *Rom.*, xv, 19. — ² Philoxenus Mabbugensis monophysita.

scripsit exsuperant. Idcirco miserabiliter clamo ad vos et oro ob-
testorque, ut a schismate caveatis, aut ab Ecclesiae perturbatione,
o beati viri. Porro etsi exiguum quidpiam vobis videatur, quod unus
qualis sum a vestra synodo dissideat in susceptione hominis qui
fidem corrumpit, parvi tamen non sunt qui ad mortem usque pro
veritate decertant. Etiam si unus sit, absit! quemadmodum ali-
quando * fuit, orthodoxiae tamen laus in gloria Altissimi triumphabit.

* p. 212.

Audite : vobis narrabo novum miraculum et prodigium quod
Deus in Ecclesia sua nunc in fine temporum ad confirmandum
testimonium fidei suae in mundo edidit, ut Deus hominum amator,
qui nunquam reliquit aut relinquet se absque testimonio. Daemones
nimirum illos qui a trecentis circiter annis, a Cyrilli tempore et
deinceps, fidei verbum depravabant in terris Romanorum illa asser-
tione unius hypostasis, unius scilicet naturae, eorumque similes,
virtutis suae potentia modo illinc expulit, et una cum ipsis, ex
diptychis et ex universa Ecclesia Romani imperii, abrasit Cyrillum
et Severum atque alios, qui quemadmodum isti in impietate mortui
sunt; illos vero qui in vivis sunt, et communem cum praedictis
tenent sententiam propulit in exilium in varias Romani imperii
partes, sive patriarchas sive episcopos sive quoscumque alios. Huius
rei testes oculatos apud nos habemus fratres nostros monachos,
qui universo orbe lustrato ad nos postliminio redierunt.

En nunc magna Roma, et socia eius Ravenna, et universa Italia,
et totum regnum Longobardorum, et totum regnum Francorum,
et universa Africa et universa Sicilia¹, Thracia universa et Creta
universa, et Rhodus et Chius, et omnes universae insulae, atque
Constantinopolis et eius dicio, et Asia et Bithynia, et Lycaonia et
Pamphylia, et Galatia et Isauria, et universa Graecia, et Ierusalem
et Cyprus, et multi Palestinenses et Phoenicii duas hypostases et
duas operationes et proprietates Christi unanimi consensu profi-
tentur : et anathematizant et in exilium pellunt omnes episcopos
aliter sentire convictos. Insuper anathematizatus et ex diptychis
ecclesiasticis expunctus est impius Cyrillus qui primus invexit
doctrinam de unica hypostasi et proprietate * atque operatione in
Christo. Et vero mirandum est, quod illi, qui per tria circiter
saecula errorem secuti erant, Dei gratia ad veritatis cognitionem
redierint, nos autem, qui per sex fere saecula in vera fide et doc-

* p. 213.

¹ Ms. : « Siliqia ».

trina firmi perstitimus, nunc in errorem ignorantiae impellamur opera istorum daemonum qui a Romana ditione abacti fuere; et cum illi Cyrillum fidei ipsorum depravatorem e sacris diptychis post tria saecula modo abraserint, nos inanimem Cyrilli abortivum,
 5 nempe Sahdōnam fatuum hominem, in Ecclesiam Dei cum honore sanctorum admittendum esse contendamus, cum praesertim ille ad nos clamat continuo se nostram fidem non tenere, nosque universos in errore versari, seque satagere ut nos ad suam fidem trahat, et ad hunc scopum a terris Romanorum huc venisse.

10 Haec proinde intuemini, o sancti sacerdotes, et perfectam curam adhibete intemeratam custodiendi fidem nostram, et viriliter state in custodia Domini, in qua constituti estis, ne daemones illi qui ex Occidente virtute Dei abacti fuere, per cuniculos in Orientem nostrum irrepant vilissimi hominis opera, qui Sahdōna appellatur,
 15 nosque in fine mundi infamia huius modi laboremus. Recolite, ut viros doctissimos decet, quae scripta sunt : per exiguos nimirum et faciles aditus nequitiam huius modi in Romanorum terras olim intromissam fuisse, et viros admirandos atque inclitos doctores cecidisse, atque naufragium passos esse, et seipsos flevisse demum,
 20 cum ad indigna perpetranda inducti essent, ad anathematizandam videlicet fidem suam et Patrum et benefactorum suorum, quorum memoria litteris consignata manet in sempiternum ad nostram eruditionem et admonitionem, quoniam finis saeculorum pervenit super nos.

25 Ecquis vero novit an non sint ista initia dolorum adventus Satanae? Quod si sub initium *dolorum naufragium patimur, quae * p. 214.
 nobis spes bona superest ad ea quae ventura sunt? Satagamus ergo, sicut boni antistites, ut simus prototypi virtutum pro Ecclesia Dei, ad cuius ministerium segregati sumus. Ipse autem misericors
 30 et bonus Deus, qui in potestate habet, ut omnem gratiam in timen-
 tibus ipsum abundare faciat¹, infirmitatem nostram sua misericordia corroboret ut faciamus voluntatem eius omni tempore, cunctis diebus vitae nostrae, amen!

XXXI. — AD NINIVITAS, DE PESTILENTIA.

35 Quae mihi scripsistis legi, et protinus secundum petitionem epistulae vestrae Sanctos Dei ad certamen orationis advocavi, me

¹ Cf. II Cor., ix, 8.

autem ipsum una cum iis paullum consociavi quasi debilis vir cum robustis. Nunc a Deo veniat salus, et super populum qui ad nomen eius confugit sit benedictio misericordiae eius in sempiternum. At, quamvis modo metu mortis in natura nostra constantis iure commoti sitis, a causa tamen huius *mortis* maxime tremete et 5 timete, hoc est, a peccato. A peccato enim tanquam a malo mors communis genita est et cotidie gignitur. Ne igitur petatis ut a morte liberati sitis, sicut petivistis, sed vos ipsos a causa mortis amovete, quod faciendi potestas vobis est. Mors quidem puncto temporis tantum in nos dominatur, et multis hominibus facile est eam tole- 10 rare; peccatum vero in eos qui illud commitunt in perpetuum dominatur et cunctis hominibus valde arduum est illud tolerare. Huius ergo auferendi vel saltem minuendi curam adhibete, quantum potest virtus vestra.

Intellegite optime benevolentiam Dei : etsi specie quidem irae 15 nunc opus mortis affert, abundantia tamen misericordiae eius ineffabilis correctio plena est pro eo qui, opera eius providentiae cernere pulchre scit quomodo mortem in natura apud omnes
* p. 215. constantem parva operum mutatione * in correctionis speciem transformat, ideo ut e somno peccatorum ad vigiliam iustitiae 20 nos paullatim excitet et, quando consuetudine continuoque modo in errorem peccatorum fefellerimus, commotione mutationeque consuetudinis ad memoriam iustitiae revertamur, sicut homines prudentes.

Sequimini igitur virtutem, o viri fratres mei, et a vobis abigite 25 negligentiam, matrem omnium vitiorum, et istas consuetudines pravas. Odio habete peccatum quod in vobis est, et arcete ipsum a vobis. Ponete pro eo in anima vestra tanquam thesaurum bonum iustitiam vestram. Consecrate vos nunc Deo, et timore tremoreque opus vitae vestrae colite. Solvite vincula iniquitatis et secate liga- 30 mina doli. Benefacite pauperibus et miseris, et cum zelo perficite ministerium Domini. Persistite in oratione salutari, in ea estote vos vigiles et confitentes. Offerite cor vestrum coram Domino. Supplicatione valida et lacrimis misericordiam a gratia eius petite ut forsitan se vertat nostrique misereatur, a vobis virgam vexantem 35 et plagam affligentem amoveat, vos abundantia auxiliorum suorum omni tempore impleat, vos quoque gaudio quod exspectatis satiet, et corroboret ut voluntatem eius faciatis omni tempore per cunctos dies vitae vestrae, amen !

Vos salutant omnes sancti Domini nostri, quos adiutores in oratione advocavistis. Utinam Dominus noster preces eorum pro vobis accipiat in misericordia gratiae suae, amen!

XXXII. — AD ISAAC NISIBENUM, DE Hierosolymitis.

5 Merito sane, cum vehementiam rerum adversarum vicissitudine cotidiana forte surgentium discerno, sine culpatione * iam dimitto * p. 216. defectum retributionis pro debito linearum scriptarum, quas alter alteri mutuo dare solemus. Scripsi enim multo ante duas epistulas Sanctitati tuae, neque multo post responsionem unius accepi. Re-
10 prehensionem autem non obnoxiam esse in hoc casu Paternitatem tuam iam dixi, quia per tabellarios¹ pro tali negotio singulares eas *epistulas* non miseram. Itaque bonum semen meum vepribus spinarum alienarum suffocatum est². Sed nunc per tabellarios, qui melius transeunt quam priores, mihi contigit ad Paternitatem tuam
15 scribere. Isti tamen e Terra sancta et ex urbe Regis maximi veniunt et ministri sunt Locorum sanctorum, quae in humo suo sanguinem sanctum Redemptoris mundi et corpus sanctum mortem mortificans acceperunt. Et cum propter eos ad Paternitatem tuam scribendi occasio mihi fuit, etiam ut causam eorum adventus in provinciam
20 nostram tibi consequenter nunciarem, negotium me impulit.

Venerunt quidem, ut aiunt, quia ab hominibus nempe incitatoribus e provincia nostra impulsam spem melioris potestatis soverant, et a Ierusalem usque ad fines desertos huius imperii, id est ad Hirtam Arabum urbem, allekti sunt, cum putarent etiam
25 sperarent fore ut inopia Sanctuarii, quod caput fontis vitae fidelium est, a miseria hominum semper pauperum solamen temporarium caperet, mutatis moribus novis. Ita venerunt, ut potuerunt, et repperierunt iter vacuum et spem fallacem. Illinc ad patriarcham nostrum migrarunt; dein egressi sunt ex metropoli metropolium
30 omnium cum marsupio inani et vacuo³, mendicationis epistulam sollicitudine paterna patriarchae nostri datam secum habentes una cum * subsidio ex opibus eius miseris, quod pro nobis omnibus est * p. 217. oblationis debitum, sed pro eo qui oblationes voluntarias accipit, summa liberalitas est.

¹ Pro *سجدة*; lege *حققة*. — ² Cf. Marc., iv, 6, 7. — ³ Verbatim : «tohu vabohu pleno». Cf. Gen., 1, 2.

Ita ad nos pervenerunt, ut homines naufragium passi. Cum ego ne stipulis quidem infimis eos calefacere possem, etsi quasi barbara caritate me eorum puderet, ut decet, cum spe in vos transeunte eos dimisi, a me quasi viatico lineis modo vanis istis instructos, quas ea ratione scribo. Ex inopia mentis et defectu cuiusvis rei, 5 Paternitati tuae suadeo aliquid quod tibi solitum est facere: evulga eorum negotium coram hominibus bonis, quibus curae est virtutem colere, qui forsitan secundum spem propter quam venerunt istos viatico, aut pane peregrinorum in cursum itineris eorum dato, fulciant. Sic sollicitudine Sanctitatis tuae et pulchra consuetudine 10 nobilium civitatis tuae aerumnas istorum virorum, qui frustra laborarunt, imminues; et tibi et civitati inclitissimae crescet triumphus, et excellentia successus bonorum vestrorum in universo orbe augebitur religio ad gloriam Christi, qui misericordia sua honorem tuum in Ecclesia sua exaltet ad solamen nostrum omnium, 15 amen!

Ora pro vilitate mea, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam.

HAECTENUS EPISTULAE ІѦѦѦѦѦ METROPOLITAE;

EXINDE EPISTULAE ІѦѦѦѦѦ CATHOLICI.

20

EXPLICIT PARS SECUNDA.

* PARS TERTIA.

* p. 219.

EPISTULAE QUAS SCRIPSIT ISŌ^cYAHB CUM ESSET PATRIARCHA.

I. — AD ISAAC NISIBENUM, DE ERECTIONE SUA AD CATHOLICATUM.

Cum aliquando testis rationalis deficeret Deo omnipotenti, o
 5 pater noster, caelum et terram constituit testes fideles verbi sui ad ho-
 mines¹. Aliquando vero cum angelis corporeis egeret, si non impium
 est talia dicere, mediatoribus haud sensibus subditis usus est ut
 doceret rationales scientiam providentiae suae. Et brevi temporis
 intervallo, per transfigurationem miraculosam convertit naturam
 10 nostram in institutionem caelestem: quam Ecclesiam nuncupavit
 replevitque eam lumine vitae immortalis et scientia virtutis aeter-
 nitatis suae. Gustavimus et vidimus in vasis prodigiosis splendorem
 gloriae Domini nostri. Et haud multo post, sed ipso tempore prae-
 senti et non ultra modum vitae nostrae brevis, retraxit, ut mani-
 15 festum est, e medio suae Ecclesiae lumine plenae, radios gloriosos
 virtutis aeternitatis suae, si decet nos ita loqui.

In his quidem quae evererunt, id est in spe debili quam posuit
 populus Domini super virum infirmum qui sum, dolor parvitat
 spei debilitat animum meum, et turbor cogitando ex tanta altitu-
 20 dine in quantam humilitatem descenderit populus sanctus Domini;
 cum vero ad mores et vicissitudines providentiae me converto, tum
 per memorias exiguas agnosco gratiam Dei omnibus in his rebus.
 Aut enim omnino crescere debet ea, quando in infirmis perficitur
 secundum praefixam promissionem², * aut vero damnose relin- * p. 220.
 25 quendus est mundus miserabilis ad naufragandum periculo direc-
 tionis deficientis, vel directionis pravae sicut nunc. Sed multum
 decet exinde homines pios Sanctitatis tuae similes, qui sollicitu-
 dinem Ecclesiae Domini nostri in cordibus suis gerunt, plus quam
 usque modo facere certamen in oratione pro pace et exaltatione
 30 Ecclesiae, pro constantia in favorem legum divinarum et pro
 prosperitate in omnibus bonis illius qui talem praefecturam iam

¹ Cf. *Deut.*, iv, 26. — ² Cf. *II Cor.*, xii, 9.

commissam habuit per gratiam Dei. Cum id feceris, opus quod te decet perficies. Te enim decet omni modo certamen bonum pro Ecclesia Domini nostri. Perfice igitur certamen tuum in oratione pro debilitate mea, ut sanctum Dei *decet*, non solum quando praeco id tibi in memoriam revocabit, sed quotiescunque genua 5 in terram pones et humiles gemitus edens caput tuum summa demissione incurvabis. Roga supplex Deum ut auxilium virtutis suae emittat ex alto inaccessibilitatis suae ad salutem primum vitae meae, et ad decus et honorem Ecclesiae suae sanctae, et ad gloriam nominis sui venerandi et adorandi in aeternum. 10

Detur salus mea per Sanctitatem tuam omnibus collegis tuis qui illic degunt, et omnibus fidelibus dilectis communitatis. Petunt vero pacem tuam omnes Patres episcopi qui sunt ibi ministri solliciti in semetipsis de opere Ecclesiae sanctae Domini nostri. Ora iterum pro me ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei 15 placeat, agam; et videam te in pace prout Dominus voluerit.

* p. 221.

H. — * AD FRATRES MAGNI MONASTERII IZALAE, DE ERECTIONE SUA
AD CATHOLICATUM.

Vobis, o beati, neque in usu neque contra usum est scribere de his quae evenerunt. Neque explicationes neque demonstrationes 20 ostendere vobis satis nunc poterunt fiduciam exigua debilitatis meae super hoc quod mihi evenit, propterea quod forte voluntas et oratio sollicitudinis vestrae ceciderunt super me, me rapuerunt et vinxerunt in magnitudine praestantissimi operis nominisque ecclesiastici nunc, tempore quo dicere decet ea, quae iuvenes illi 25 beati et martyres antiqui in fornace loquebantur¹. Quod si iis ita tunc visum est, quid igitur putandum dicendumque erit nunc mihi misero et omnibus rebus destituto?

Si porro secundum voluntatem et orationem vestram acciderunt ea quae acciderunt, o viri beati, sicut multi opinantur et ego per- 30 suasum habeo, indesinenter sit vobis studium orationis ad inducendam super debilitatem meam ex thesauris Domini nostri virtutem misericordiae, qua adiuvetur debilitas mea omni tempore, ut velim et perficiam quod coram Deo pulchrum est omnibus diebus vitae meae, amen!

35

¹ Alludit ad DAN., III.

Quod si non ita sit, sed contra voluntatem vestram accidit quod debilitati meae accidit, sedulo orate, quaeso, ne pereat amicus vester, qui sum, a Deo derelictus, sed cito me praeveniat misericordia eius et sollicitudine eius benigna dignus sim, et reliquos
5 dies meos in vita quae voluntati divinae placeat, agam et videam vos in pace prout Dominus voluerit.

III. — * AD NOBILES NISIBENOS, DE HAERETICIS.

* p. 222.

Felicitatem singularem comparavistis in mundo, viri fratres; sanum enim blasphematorum quod Satanas prope portam urbis
10 vestrae fixerat¹, vos igne zeli vestri ad nihilum saepe redegistis : quod cum Neduba'al semel tantum fecisset, decus immortale in Israel carnali statuit et laudem fidei eius os apostolicum² praedicat cotidie et in aeternum; vos, cum multoties feceritis, Israeli spiritali copiam laudis verae attulistis, et decus zeli vestri etiam
15 ora extranea praedicare coguntur. At evenit vobis his temporibus quod evenire solet bellatoribus inclitis qui, in aestu praelii mortalis, victoriam virtutis suae fortiter statuunt, sed ex parva negligentia perditionem vitae suae subeunt a manu debili; ita quidem inclitis viris Nisibenis evenit, aut mox eveniet, hoc est vobis; cum
20 enim in aestu praeliorum contra diabolos haereticos victoria fortitudinis vestrae cum gloria eximia praedicata sit, per negligentiam tamen praesentem periculum ruinae augetur, et nisi Dominus civitatem custodierit³, subito et prope audietis fortasse verbum retro vos dicens : Ubi ergo felicitas vestra?

25 Non sic, fratres, non sic, sed executite pulverem socordiae a vestibulis cogitationum vestrarum strenuarum, et portate in membris vestris cum fortitudine armaturam bonam dilectionis fidei verae, in qua nati estis, in qua sanctificati estis, et per quam glorificati et honorati estis et nomen vestrum in mundo laude fidei ortho-
30 doxae fulget. Nostis enim, fratres, * sicut et evidens est omnibus, * p. 223. quod victoria diabolorum per negligentiam nostram adstruitur, negligentia vero nostra per inertiam voluntatis generatur, et voluntas quidem, cum relaxatur a pulchritudine status sui, consensum perditionis suae dat diabolo. Et quantum malum sit quod aliquis

¹ Cf. p. 64, l. 5, et 164, l. 28. — ² Cf. *Hebr.*, XI, 32; alludit ad gesta Gedeonis, *Iud.*, VI. — ³ Cf. *Ps.* CXXVI, 1.

Satanae virtutem talem det, luctus ipse conscientiae naturalis in commotione affligente vehementer clamat. Vigilate ergo rursus, viri fratres, vigilate ! Induimini fortitudinem brachii Domini. Excitate paulisper furorem zeli contra diabolos blasphematores neque torpescatis in vincibilitate cotidiana. Subvertite institutum invidi *diaboli* 5 a finibus ditionis vestrae, et signum immundum removete a loco sancto. Custodite libertatem fidei vestrae in puritate ab omni pollutione pravae communionis cum impiis pravis; et scitote bene, sicut et bene scitis, quod neque diaboli pagani neque alii tantum ad corrumpendas animas recte confitentium mysteria redemp- 10 tionis nostrae quantum diaboli haeretici isti hodierni duabus istis ¹ impietate proficiunt.

Manifestum est eos quia, ratione habitus et nominis et sermonis et symbolorum, christiani videntur et ob bonam apparentiam huiusmodi venenum blasphemiarum suarum facile instillant in 15 anima simplicium, et mortem promptam et a vita fidei remotam facile praeparant, a vita pro qua effusus est sanguis sanctus qui mundum vivificavit. Negationem enim redemptionis universalis impii docent homines scientia destitutos : et naturam creatricem per participationem passionum carnalium remonent a gloria impassi- 20 bilitatis propter inhabitationem in carne; et naturam quae gloriose
 * p. 224. creata est renovatione imaginis divinae, quae manet * in aeternum in honore et gloria filiationis, per annihilationem hypostaseos, privant impii sessione a dextris adorationeque et glorificatione universali. Porro non sunt nobis, secundum eos, neque divinitas 25 revelata in humanitate, neque humanitas salvata et sanctificata in divinitate, neque communio spei resurrectionis, quae propter communionem primitiarum resurrectionis est; neque, ut multa breviter dicam propter epistolam, divinitas quae in hypostasi divina sit Deus, neque humanitas quae in hypostasi humana sit 30 homo. Sed loco universae spei verae christianitatis divagationem nominum sine subsistentia praedicant. Sine subsistentia enim est omne nomen quod hypostasi verae non attribuitur per proprietatem incommutabilem distinctivam hypostaseos.

Manifestum quidem est cuicunque animam ratione praeditam 35 habenti quod in theologiam non credit ille qui malum passionum corporearum ei adiungit qui Deus secundum naturam ab eo nun-

¹ Aliquid deesse videtur.

patur. Neque credit in vitam resurrectionis ille qui primitias resurrectionis per annihilationem hypostaseos negat. Cum daemonibus obediēt et adorabit in die fatali, ille qui nunc consensu voluntario non genuflectit ad adorandum et confitendum eum qui ab omni
5 genu adoratur et ab omni lingua laudatur¹. Dissipari debebunt penitus coram throno regni et gloriae huius cognati maioris quem noluerunt regnare super se hic. Si sane tanta est impietas impiorum, o viri impietatem detestantes, ut et impii in ipsa glorientur coram omnibus hominibus, et necessario talis futurus est exitus spei
10 eorum in revelatione regni Christi, quis non abhorrebit * ab * p. 225. immunditiae eorum, ut decet? Quis non claudet oculos suos a visu turpitudinis habitus eorum perniciosi? Quis non occludet aures suas ab auditione blasphemiarum eorum impurarum? Ut vehementius loquar, secundum verbum Oris aureati² et linguae inclitae
15 Ecclesiae Christi : Quis non sanctificabit manus suas verberando eos? Quis non dilacerabit labia eorum? Quis non allidet maxillas eorum? Quis non scindet vestimenta impura quae sunt in corporibus turpibus?

Eiicite igitur, eiicite, o viri beati, diabolos istos blasphematores
20 a finibus civitatis vestrae, et purificate ab immunditiae impietatis eorum locum sanctum ubi habitatis. Custodite vos sanctos et incorruptos, ut habitet in vobis spiritus Christi spei vitae nostrae et primitiarum redemptionis nostrae et Domini gloriae nostrae et Dei nostri adorandi. Splendescat in vobis gloria fidei eius et decus
25 honoris eius et virtus revelationum eius praeclararum. Estote prototypi virtutum pro Ecclesia sancta in omnibus regionibus orbis usque ad revelationem gloriosam de caelis Domini nostri Iesu Christi; ut quando veniet ut in sanctis suis glorificetur et ostendat mirabilia in fidelibus suis, digni sitis sorte sanctorum in lumine
30 inextinguibili et in vita immortalī per gratiam et misericordiam Christi Domini nostri in saecula, amen!

Salutate vos alii alios in nomine meo per osculum sanctum in concilio communitatis. Orate pro me ut dignus fiam misericordia Dei, et reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat
35 agam et videam vos in pace prout Dominus voluerit. Gratia sit cum omnibus nobis, amen!

¹ Cf. *Philip.*, II, 11 — ² Chrysostomi.

IV. — AD CLERICOS NISIBENOS, DE HAERETICIS.

* p. 226.

Cum olim vagatione cogitationum alienarum ad *impetum vergentem in malum abreptus sit populus ille iunior in doctrina, Israel antiquus, et artificium perversum instituerit contra virtutem salvatoris sui; et eodem etiam impetu incoercibili secum traxerit 5 caput fontemque et patrem primum sacerdotii, tum eius collegae soli inventi sunt prompti aemulatores vocis quae dixit : « Qui a Domino *est*, ad me veniat. Et congregati sunt quidem et circumdederunt eum omnes filii Levi¹ », hoc est ministri sanctuarii et propitiationum symbolicarum illius temporis. Et fecerunt id quod 10 eos fecisse nostis : manus suas Domini servitio consecrarunt unusquisque in filio et fratre suo; et purgaverunt coetum pollutum ab immunditie fidei alienae et perversae, et firmaverunt *sibi* pacto sempiterno benedictionem sacerdotalem per os fidi mediatoris veteris Testamenti, et statuerunt vobis, vel potius nobis omnibus, 15 exemplum immortale pro ministerio sacramentali, *nempe* ut virtute adhortationum sacerdotalium ad certamen pro veritate fideliter praeparemur, in fervore zeli spiritualis, immo ut superemus maiori impetu propter eminentiam ministerii, illos qui exemplum fortitudinis initio ordinis sacerdotalis praeclare fixerunt, et manus nostras 20 Domini servitio consecremus, unusquisque non in filio aut in fratre suo, sed in adversariis divinitatis et humanitatis, et in blasphemantibus perpetuo adversus mysterium adorandum salutis mundi.

* p. 227.

Ubi ergo sunt in tempore praesenti filii Levi huius spiritualis hodierni, virique insignes nomine et illustres in civitate, qui cre- 25 duntur et sunt revera incliti propter virtutem potestatis suae? Nonne contra vos plus quam contra omnem coetum civitatis vestrae nefarie positum est signum impurum ad latus portae *civitatis vestrae? Nonne specialiter et sine participatione ceterorum praelium adversus id *signum*² *vobis agendum est*? Nonne imminutionem patitur 30 omni modo decus antiquum vestram, quamdiu pes immundus impiorum super cervicem vestrum prope positus sit? Aut quomodo nunc concedetur cuique vestrum honor solitus in ecclesiis Domini ad quas perveneritis, quamdiu opprobrium a blasphematoribus impuris et vilissimis super frontem vestram prope posi- 35 tum est?

¹ Cf. *Ex.*, xxxii, 26 et seqq. — ² Lege *ههههه*; loco *ههههه*.

Hoc etiam, quod incitatione nostra egeatis ut vigiletis contra alienam pestem, morbus est perniciosus qui negligentia, matre omnium malorum, efficitur. Cum ea, dico cum negligentia matre mala, quando copulatur Satanas, pater omnium malorum, foetus
5 peccatores et prolem impiam generat cotidie, sicut videre potest omnis peritus. Et miseri sumus nos, ne vos dicamus, si huiusmodi malo subiicimur. Porro probum vestrum illud venit ex negligentia, non ex alia causa. Evidens est id omnibus, quamvis sint qui aliter loquantur. Sed vigilate, rogo vos, et portate in cordibus vestris et
10 in labiis vestris et in manibus vestris zelum sacerdotalem pro lege fidei verae, quam cotidie persequuntur impii cotidiani. Expurgate cito aqua vel potius igne zeli vestri pollutionem impiorum e conspectu urbis vestrae et ecclesiae vestrae. Custodite abundantiam gloriae vestrae et honoris vestri ne spoliatur, usque ad extremum
15 spiritum. Attendite et iterum attendite et maxime attendite, et in aeternum attendite, ne radix amara ramum emittat laedatque vos, et eo multi polluantur. Si a principio non cura habetur reiiciendi
* mali, tunc *istud* occursum continuum addet. Si a principio occursum * p. 228.
non repellitur, tunc commercia pernicioosa generabit. Et si a prin-
20 cipio commercium pravum non amovetur, tunc perditionem vitae verae fidei in animis simplicium, et forte etiam peritorum, generabit. Ne vobis res gravior sit, occursum continuos et commercia aiunt quidam ex vobis, esse quibusdam vestrum apud angelos Satanae, qui perpetuo susurrant ad portam civitatis vestrae. Suffite
25 ergo, o viri fratres, fumum zeli vestri ardore amoris gloriae verae, ut fugiant vespae molestae blasphemantes divinitatem, a flatu flammae zeli vestri. Custodite vobis decus antiquum in eminentia antiqua, quod est custodia verae fidei, non solum propter spem futuram sed etiam propter gloriam universalem in mundo isto.
30 Sine hoc enim, id est sine constantia firma in fide et pro fide et propter fidem, non est laus vera hominibus, neque vita constans neque honor permanens, neque in hoc mundo neque in futuro. Porro multum decet eum qui propter illum mundum vivit, immo propter illum solum, pro gloria orthodoxiae et propter orthodoxiam
35 in praesenti certamine omnem virtutem potestatis suae exhaurire, cum sit spectator certaminis et probator valoris eius ille donator virtutis et arbiter praelii et glorificator strenuorum. Date illi ergo, viri illustres, date ei strenue omnem virtutem et potentiam vestram in praelio adversus errorem pro fide dogmatis eius : et ille

dabil vobis virtutem victoriae suae hic cum beatitudine ab angelis et
 *p. 229. hominibus laudanda; induet vos rursum gloria * remuneratrice in
 suo regno aeterno cum iis, qui huic mundo fuerunt exemplum per-
 fectum vitae spiritualis, et portant in seipsis participationem gloriae
 Christi in regno aeterno. 5

Orate etiam pro me, ut reliquos dies meos in vita quae volun-
 tati Dei placeat, agam et videam vos in pace, prout Dominus
 voluerit. Salutate vos invicem in memoria vilitatis meae cum osculo
 sancto. Gratia cum omnibus nobis, amen!

V. — AD BERĪKVAI, DE MAḤUZAËIS.

10

Sectio persica syriace (scripta).

Dolor naturae inest et omnino mirandus. Matres solae plus quam
 ceteri homines eo tenentur, quando mors vinculis morbi in pueros
 earum manus iniicit: tunc amore naturali percussae pectora et
 membra vestimentaue sua dilacerant, donec pulvis super sepul- 15
 chrum *sparsus* porta sempiterna inter eas et earum dilectos sit.
 Exinde et deinceps in contritione cordis et perturbatione cogita-
 tionum perplexae tabescunt, et in otio coacto solamen coactum
 necessario subeunt. Quando autem non raptu mortis fit separatio,
 sed manus captivatorum e sinu earum infantes rapiunt, tunc dolor 20
 immortalis in sinu suo in aevum portant ob eos qui ablati sunt
 sine morte dolores perpetuos dissipante; dies noctesque vitae cor-
 poralis in tremore continuo peragunt; et rumores veridici et rumores
 falsi doloris renovatores eis sunt. Fide destitutae omni tempore
 discerpuntur, eo quod ne auxilium quidem desperationis, quod 25
 *p. 230. * mors afflictis dare solet, invenire possunt, cogitatione ad dilectos
 suos versa, quos ita manus captivatorum e sinu earum eripuerunt,
 et eo magis quod captivitas ipsa acerba et mortifera sit.

Aliquid vero huiusmodi rei simile inveniri potest, frater noster,
 in iis quae nunc mihi nunciavisti, praesertim quidem quia probavi 30
 et novi acerbam mortiferamque esse captivitatem, quae miseros
 Maḥuzaeos e sinu ecclesiastico abripuit et cor maternum ob eos
 afflixit. Ab ipsis non solum libertatem christianitatis tulit, sed
 eorum intellectum ipsum a prudentia liberorum abduxit, et in vi-
 tam insulsam eos proiecit. Me quidem et totam Ecclesiam Dei in 35
 luctu sempiterno reliquit cum incertitudine cogitationum cotidia-
 narum. Idcirco, cum quae scripseras legerim, incredibilis mihi visa

est res, et stupeo si a te creditum est spem reversionis possibilem esse eorum qui se ipsos plene tradiderunt captivatori generis nostri et perditori vitae nostrae.

Ecce enim heri adhuc, ut ita dicam, ego et omnes sacerdotes
 5 Dei qui in nostra provincia sunt, tristes et desperatione materna capti reversi sumus a sepulchro istorum hominum miserorum, et si quidem non a sepulchro quasi mortuorum, verum a ferocitate Satanae eorum captivatoris, cum ex hoc modo plus quam ex capti-
 10 vitate captivatorum corporalium nobis ortae sint nimiae amaritudines, quando videbamus filios nostros stulte negantes se filios nostros esse, nos increpantes et eiicientes, nomen honorabile quo gloriamur et quo Deum adoramus blasphemantes, nos probris contumeliisque afficientes, nosque repellentes et amoventes turpiter e carcere captivitatis suae. Canitiem nostram non venerati sunt,
 15 neque ob nomen honorabile quo nuncupamur * aliquantulum eos * p. 231. puduit.

Ecce enim inter nos, opinor, erant homines honorabiles, et inter nos erant homines sapientes reputati, si et non etiam sint, et inter nos erant homines iusti reputati, si et non etiam sint, quibus Deus
 20 testimonium fortasse dederit per signa et miracula variaque prodigia : attamen nos¹ increparunt ii qui dicebantur filii nostri; attamen nos repudiarunt; attamen nos opprobriis affecerunt; attamen nos eiecerunt; attamen nos ad locum perditionis tanquam a se ipsis pepulerunt, vel potius ad locum perditionis tanquam a nobis
 25 pulsi fuere; attamen amaverunt Satanam suum captivatorem magis quam Christum Dominum patremque suum; attamen amaverunt angelum Satanae, qui prava causa perditionis vitae eorum fuit, magis quam angelos Dei istos qui sacerdotes sancti sunt et nuncupantur, et qui egressi sunt ad quaerendum eos sedulo, ut pastor
 30 in Evangelio² descriptus, et sicut ex negotiis ipsis cuicunque manifestum est.

Quod si post hanc tantam desperationem satanicam credidit Fraternitas tua, et si nobis suadet ut credamus fieri posse resurrectionem subitam talium mortuorum, res mihi valde miranda videtur.
 35 Et si velis tu ipse mirari, mirari potes. Aut enim in veritatem aut in errorem dividitur haec res sicut ceterae res, et utrobique valde miratu digna est. Quod si in veritate illi homines miseri e manibus

¹ Lege \propto pro \propto . — ² Cf. Luc., xv, 4.

Satanae sui captivatoris relaxati sunt, et mens ad ipsos reversa est, atque putant nunc sibi quaerendam esse libertatem in Christo, ut tu scripsisti, valde mirum est quod te solum existimaverint habere timorem Dei summum et sapientiam summam et misericordiam summam. Sitne ita, nos omnes acquiescemus et proclamabimus 5 «bene et amen», et consensum dare cupimus. At si non verum, p. 232. * ut credidisti, est, sed errore satanico adhuc capiuntur, et ad te tanquam ad nobilem laicum se verterunt coacte, hoc est cum spe prava, maxime mira et fletu maiori luctuque sempiterno digna est res.

10

Attamen ego volo, etiamsi iis velint te decipere, tecum errare, quantum res sinit, si quidem errore meo tuoque fieri possit ut mortui illi resurgant, aut¹ captivi illi liberentur e laqueo Satanae, in quo sponte capti sunt. Spem malam etiam desperans de illis ex hoc sumo, quod Fraternitas tua mihi scripsit nomina eorum qui ad 15 te venerunt. Inter eos enim inveni illos qui mentis suae pravitate certaminis huius contra Ecclesiam Dei incitatores sunt. Sahdōna Satanae angelo, qui iis copiam ad hoc certamen praebebat, loco mediatoris ad paucum tempus solummodo utilis utuntur illi, sicut praedictum est antea tibi et omnibus hominibus. Quamdiu pravitate 20 fidei nondum famam perversam obtinuerat Sahdōna ille, qui pro iis angelus Satanae fuit, vilis despectusque iis videbatur, turpibus nominibus eum designabant, et se miseros existimabant quod talis episcopus iis contigisset. Contra me et murmurabant, qui testimonium rectitudinis viri iis dederam. Sed postquam ille palam 25 evulgavit perversitatem mentis suae per libros ineptos et per omnia exempla prava consensus sui cum haeticis, et a timentibus Deum reprehensus fuit, tunc manus expanderunt ad eum accipiendum, et propter eum totam Ecclesiam Christi deseruerunt; in faciem Catholicorum spuerunt librosque eorum lacerarunt, episcopos 30 p. 233. despexerunt * anathemataque eorum contempserunt.

Ecce propter Sahdōnam cotidie morituri sunt omnes, cum ne unus quidem eorum pro Christo *moretur*. Mutaverunt etiam blasphemiam contra me sensu inverso, olim quidem me blasphemabant, quia dixeram Sahdōnam eorum episcopum fieri decere, cum nondum 35 erravisset; ecce me hodie blasphemant dupliciter, quia dixi et dico esse populo orthodoxo episcopum haeticum non congruere. Haec

¹ Lege o] pro lo.

et alia omnia huius modi stupenda sunt pro iis qui ea intelligunt.

Sed Dominus noster in misericordia sua det ut fiducia tua de his hominibus confirmetur, et nos quoque socii tui fiamus in hac spe, 5 quam Satanas multis laboribus abstulit. Qui enim domum fortis adiit, et infernum habitaculum mortuorum spoliavit, et armaturam fortis ab ipso sumpsit, et eum vinculis ignis inextinguibilis ligavit, et eum in tenebras sempiternas iniecit, et ab eo homines captivos virtute divinitateque sua aeterna liberavit in misericordia sua in 10 saecula saeculorum : ille potens est nunc idem agere, vi caritatis suae, erga captivos hos perditos, quorum causa mihi scripsit Fraternitas tua. Aperta quidem est porta Ecclesiae hic : qui vult per eam intrat; qui vult ex ea egreditur. In mundo autem futuro, qui per eam semel intraverit nunquam ex ea egredietur, et qui ex ea 15 semel egressus erit nunquam per eam regredietur. Illic enim summus Pontifex sine peccato est, et peccator in Ecclesiam eius non intrat. Hic, qui sacerdotes dicuntur, nos videlicet, peccatores sumus et in peccatorum Ecclesia sacerdotio fungimur; peccatorum nos non taedet; solummodo adhaesione ferme bonae speciei egemus, 20 ut protinus recipiamus peccatorem *in Ecclesia nostra, donec sacerdotium et rationem sacerdotii illi reddamus, qui id nobis dedit in gratia misericordiae suae. * p. 234.

Quod quidem populo isti misero cuncta debita sacerdotalia solverimus, testis est Fraternitas tua sufficienter, et testes sunt tecum 25 omnes periti regionis nostrae. Si revera Satanas a Mahuzaeis remotus est, testes quoque erunt ipsi, quod plusquam mater pueros suos amans amavi, et iis non solum veram fidem quam custodirent dare, sed etiam memet quantum possem tradere cupivi. Si nunc in veritate aguntur quae scripsisti, frater noster, et in hominibus illis 30 miseris conversionem eximiam conspicis, in qua sit signum timoris Dei, intende animum tuum ut dicas et audias, et esto minister resurrectionis eorum, qui peccato sibi ipsis mortem intulerunt. Esto etiam angelus salutis eorum qui a Satana, generis nostri perditore, capti sunt. Et ecce nos tecum prompti sumus ad agendum quicquid 35 coram Deo gratum sit.

Si autem animadvertis eos hactenus in vinculis Satanae ligari, et solummodo cum vanis despiciendisque verbis ad te accedere, per te ipsum mihi quoque perturbationem satanicam augere cupientes, ab iis fuge auresque tuas claude; abige eos a loco praesen-

tiae tuae secundum praeceptum Apostoli¹, ne animum tuum traditionibus perversis polluant. Scriptum est quoque² : «Corrumpunt animos gratos colloquia mala.» Custodi te ipsum in puritate, Deum confitens. Ipse Deus noster misericors et bonus, qui non vult mortem impii sed ut convertatur a peccato suo, ut vivat³, virtute mi- 5
sericordiaeque sua eos e mortalitate resuscitet in gratia, et caritate eos a captivitate liberet. Impleat nutrimento et deliciis vitae corda a malo vexata. Det quietem et pacem populo suo benedictus ipse
* p. 235. Deus. Te quoque *in misericordia sua corroboret, ut prospero
successu fruaris in omnibus bonis operibus quae voluntati eius 10
placeant, per cunctos dies vitae tuae, amen!

VI. — AD ABBATEM COENOBII NOVI ET FRATRES
COENOBII IN BA^CARABIN.

Quae mihi scripsistis legi, et sanitate vestra stabilitateque operis vestri divini gavisus sum et Dominum nostrum laudavi. Si ex re 15
paullo ante acta sensistis quantam curam in coenobium ubi degitis afferat Deus, ut nomen bonum opusque pulchrum custodiat, valde miramini et cum mentis discretionem confitemini providentiam Dei erga vos, et studete ut voluntas vestra et labor vester operae caritatis eius erga vos congrua sint. Si vero pauca est apud vos pru- 20
dentia huius modi, attendite, quaeso, et intellegite miraculum misericordiae Dei. Obedite cum perfecto obsequio necessitati caritatis eius prodigiosissimae, et sanctificate nunc zelo vestro voluntario coenobium ubi degitis procul a pollutione famae turpis. Cum timore tremoreque a cuncto opere pravo curate laborem vitae vestrae. 25
Facile est sane post experimentum mali a malo caute fugere. Facile est etiam post demonstrationem virtutis Dei in virtute Dei confidere. Itaque primum cavete et deinde confidite, et ita utrobique opera excellentia multiplicare, iuvante Deo.

Collegite caritate dispersos vestros, senes in honorem et iuvenes 30
in laborem. Qui praest in sollicitudine stet sicut scriptum est, et
* p. 236. qui in calce ministrat alacriter ministret, sicut scriptum est⁴. *Do-
losa ne sit caritas vestra. Tu caput, te ipsum parvi existima, quem-
admodum te huius animi esse opinor, et in administratione rerum

¹ Cf. II TIM., III, 5. — ² Cf. I Cor., XV, 33. — ³ Cf. EZECH., XXXIII, 11. —
⁴ Cf. Rom., XII, 8.

necessariarum tibi potens robur inhaereat, ne opera stabilitatis
coenobii vestri per omnes artes socordiae dissolvantur, sed humili-
tatem strenuitate cogitationis eximiae concinna, et strenuitatem
rursus humiliatione mentis vigilis concinna, et utramque *virtutem*
5 cum prudentia posside, ut opus tuum prospere incedat, et lucrum
tuum augeatur, et gratia Dei te custodiat. Vos autem, Fratres,
augete consilium honorabile in personam quam titulo directionis
coenobii vestri honoravistis. Praestate ei obedientiam promptam
in omnibus operibus bonis. In persona quidem sua, vobis nunc
10 etiam sit qualis hactenus fuit, videlicet frater dilectus et laudabilis;
in auctoritate vero sua, Abraham pater vester sit vobis eximius
vestrum omnium, cuius in precibus et refugium quaeratis, ita ut
inveniatis obedientiam fidelem cum caritate mixtam et caritatem
veram cum obedientia fideli mixtam, atque his duabus thesaurus
15 vitae spiritalis in vobis abundet gratia Dei. Ipse vero Deus noster
misericors et bonus, qui potens est omnem gratiam in timentibus
eum abundare facere¹, vos omnes perfecte sanctificet, vosque cor-
roboret ut voluntatem eius faciatis omni tempore per cunctos dies
vitae vestrae, amen!

20 VII. — AD IACOBUM EPISCOPUM URBIS SIARZUR.

Accepi et legi quae scripsisti, et de sanitate vestra Dominum
nostrum laudavi. Cum vero aegrotaveris sicut mihi scripsisti, sa-
nabit te Dominus ut decet. Forte scis, opinor, morbos corporis et
vexationes animae comites continuos nobis omnibus esse; sed ne-
25 minem * e nobis cohibere possunt, quin quod decet agat, quando^{p. 237.}
cunctis operibus religionis aequum munus, quod iis a nobis debetur,
praestare volumus. Si impossibilitate aliquando impedimur a pul-
chro labore quem cupimus, expletio eius ipsa repetenda est a
Domino bono et etiam a servis sapientibus, quemadmodum et qui
30 aliter sint latere nequeant².

His quidem lectis quae mihi scripsisti, de audacia imperii mor-
tui sane querens, quae in te irruit, si reipsa in te irruerit, valde
stupui ob duas res, nempe : quod Magi in imperio iam mortuo se
commoverint adversus religionem semper viventem, et quod tu hoc

¹ Cf. II Cor., ix, 8. — ² Ultima verba sunt e TIM., v, 25; vix cum anteceden-
tibus recte componi possunt, et perturba videtur periodus.

tempore praefectus religionis non protinus et celeriter demonstra-
visti mortuum sine potestate et vita esse, ad insurgendum adversus
religionem, nunc etiam sicut antea. Attende igitur cum zelo reli-
gioso, beate, et in tempore illo cum Deo placuerit timorem ab
adoratoribus suis amovere, tu ne metuas ubi nullus est timor, sed 5
surge diligenter et increpa vehementer ut decet, et quando decet
et quomodo decet, et subito tacebunt mortui in sepulchro otii
sui, sicut iussit Deus¹. Corroborata debiles quos regis, si debiles
facti sint, non solum spe futura sicut hactenus, sed etiam spe
praesenti sicut nunc. Probrosissimum enim est quod pater patris 10
tui, ut ita dicam, super thronum sacerdotii eo ipso tempore quo
error vigeat, mortem crucis passus sit pro religione a protervis,
et tu, tempore quo quiescit floretque fides, dormias et epistula ad
me scripta de saevitate persecutoris mortui queraris, cum nego-
tium tuum coram principibus ut paulisper cognoscatur solummodo 15
egeat, ut potestas *regia pro te decertet, te etiam quiescente. Stude
ergo rei tibi congruenti, frater noster, non solum propter religio-
nem, sed etiam ut probra hominum procul a te reiicias. Dominus
corrobores te et incitet te ad faciendum quidquid coram eo gratum
est omni tempore per cunctos dies vitae tuae. Vale. 20

* p 238.

VIII. — AD FRATRES QUI IN MONTE IZALA SUNT.

Quamdiu putabam inter vos esse meos familiares veteris temporis
et amicos status mei prioris, iratus eram quia iamdiu mihi haud
nunciaveritis quomodo valeatis hoc tempore, neque *petieritis* quo-
modo valeam in vicissitudinibus quae adversus dignitatem et officium 25
in quibus versor, specialiter positae sunt. Postquam vero audi-
vi neminem inter vos esse ex talibus viris, sed eos senectus et vetustas
consuetudinum amovisse etiam a recordatione nostri, non quidem
queror propter despectum aut oblivionem, sed primum denuo Ex-
cellentiam vestram certiore facio de cognatione stirpis meae cum 30
patribus vestris sanctis. Filius enim sum, o beati, patris sancti et
illustris, qui gloriam coenobii vestri praestantia laborum suorum
auxit, et per eum nepos sum eorum, qui hanc et cunctam institu-
tionem sanctam vitae spiritalis generarunt in regione imperii Per-
sarum. Et commendatio Ecclesiae sanctae Domini ex iis apud me 35

¹ Alludit ad II TIM., IV, 2.

est in promissione fida, quae in sanctuario vestro, tempore consecrationis, per participationem mysteriorum, incepit, et in sanctuario Catholicatus finivit post successionem vicissitudinum annorum multorum. Et orationes speciales vos omnes indesinenter emittere debetis in auxilium talis viri. Si inter vos sint veteres, * quorum memoria defecit, et qui oblivioni promissiones patris sui tradidere, reminiscantur, quantum fieri potest, promissionum fidarum, et spe sua gaudeant. Si desint isti, atque vos omnes novi sitis, et nemo inter vos visu audituque illius viri mirandi fruitus sit, sinceritas mea vobis suadeat ita miraculum in suo tempore modo prophetico, et nunc reapse, effectum esse. Retributionem orationis et quoque adventus domestici debetis. Oportet etiam vos nobis interdum mandare quomodo vos ducat providentia gratiae Dei, atque scire quae ad nos spectant, et gratias agere Domino nostro pro omnibus his rebus. Si ita agere vobis placeat, agite, et certiores nos facitote quomodo valeatis. Dominus noster vos adiuvet ut voluntatem eius omni tempore faciatis. Orate pro me.

IX. — AD MARVAI SACERDOTEM ET MEDICUM HUZAEUM.

Motu pulchrae mentis cupivisti occursum nostrum e loco remoto ubi degis, o vir amans Deum, et caritas tua adventum tuum anteivit secundum legem amoris virtutis. Itaque legi quemadmodum mihi scripsisti, et ob celeritatem demonstrationis caritatis tuae spiritalis gavisus sum et Domino nostro gratias egi.

Cum necessitas ignorantiae anterioris postularet ut inquirerem cognitionem et qualitatem tuam, multi fuere in synodo generali et coram me fidi laudatores excellentiae tuae iamdiu probatae. Exinde ergo tibi sum retributor non solum salutis per epistolam datae, sed etiam rei quae, excellentior quam paucis enuntietur, amor virtutis nuncupatur, et quam non solum viri boni, sed etiam qui aliter se habent, manifesto possident : * Facile enim est diligere bonum, sicut scriptum est¹. Quapropter cupidinis causa mihi iam est exspectatio visitationis tuae, et quando occasionem ope Dei invenies, quemadmodum mihi scripsisti quoque te promptum esse ad invisendum nos, occursum Deo dignum nobis gratia Dei imper-tieris. Donec autem id Dominus noster in misericordia sua concedet,

¹ Cf. Rom., vii, 18.

sub tegmine providentiae eius ab omni detrimento tutus esto. Omni tempore te adiuvet, ut voluntatem eius semper facias per cunctos dies vitae tuae, amen! Ora quoque pro me, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam.

X. — AD DOCTOREM SCHOLAE NISIBENAE.

5

Quamvis tarde, optime tamen hoc in tempore epistolam Caritatis tuae, frater noster honorate, accepi : tarde quidem ob epistolam, optime autem ob manifestationem quae epistolam antevixit. Mihi enim attulerunt afferuntque cotidie nuncia pro suo more genuinam notitiam a regione vestra velut quoque ab omni loco, ¹⁰ sicut necessitas dignitatis et ordines ecclesiastici ut fiat petunt. Per successionem multorum iamdiu vidi pulchritudinem manifestationis tuae in bono statu propter verbum veritatis, dico veritatis, cum appellationem sumo non a persona sed ab ordine et potestate traditionis ministerii ecclesiastici, quia propter inopiam thesauri ¹⁵ ministrorum utilium ad me iamdiu, cogente inopia, transmissus est usus administrationis ordinis per gratiam Dei. Si vero de Paulo, ^{p. 241.} * angelo magno Iesu Christi, et de auxiliatore eius Apolline quae-sivit verbum apostolicum ¹ : « Quid est Paulus? et quid est Apollo? », quid superest viro miserrimo qui sum, ut a se ipso minister verbi ²⁰ veritatis nuncupetur? Manifestum est quod nihil. Attamen necessitas poscit ut quis, ut hunc in honore sanctorum ponat, laudator verbi veritatis inveniatur : nam magnitudinem gloriae veritatis non imminuit vilitas personae miserae. Solet enim intellectus spiritaliter res intuens earum naturam iuxta vim fidei suae mutare, et ²⁵ quae modo solito et sub sensus ponuntur vis vivificans inspicere *solet* oculis puris cordis.

Si invenerit Excellentia tua, in decursu dierum tentationis, quae quosdam homines paullo ante, sicut paullo ante audendum erat, personas errantes ostendit esse, ut adversus istas tu ³⁰ proposueris demonstrationem bonam in ordine tibi congruenti, opus tibi congruum te fecisse dicendum est. Decet enim operarios spiritales spiritalem laborem laborare, ubicunque etiam hic obvius sit. Si vero non fortuitum sed ratione peculiari et a longo tempore paratum allatumque a multis sit negotium, cur desineret esse mate- ³⁵

¹ I Cor., III, 4.

ries pulchrae manifestationis voluntatum christianarum? Id quidem
tuum est et eorum qui providentiam occultam optime discernunt
manifesto dirigere Ecclesiam sanctam Christi Domini nostri; illos
autem, quorum corda in spiritu fidei non baptizata sunt, evidens
5 est putare negotia maiora Ecclesiae sanctae sine providentia esse;
et idcirco sponte sua ducuntur iuxta cogitationem mundanam
qua vitam suam regunt. Sed mirum est quod etiam huius modi
hominibus semper parcere possit * misericordia Dei nostri boni. p. 242.
Servos Dei decet parabolam in Evangelio propositam observare¹,
10 et « unusquisque nostrum opus suum probet, et tum in se ipso non
in aliis sit gloriatio eius² ». Ego quidem de me ipso confiteor quod
homo sum miser et passionibus subditus semperque misericordia
Dei egens. Qui eget sane misereri scit, et hoc sciens potest etiam
gratias agere cum acceperit non solum a Deo sed etiam a proximo.
15 Gaudeat igitur Sanctitas tua in pulchro statu propter virtutem.
Non enim apud aliquem hominem sed apud Dominum Ecclesiae
sanctae per aliquem hominem tibi erit ius bonum in retributionem
bonam in die quae dicta est, quando qualitas omnis verbi et omnis
operis per manifestationem miraculosam ad cognitionem univer-
20 salem perveniet; tunc a Domino nostro, domino misericorde,
domino diei illius, dignus fias retributionibus bonis in societate
sanctorum eius, amen!

Te salutant sancti qui apud nos sunt. Detur salus mea per te
ipsum condiscipulis nostris priscis et illis quoque, quos post nos
25 genuit mater communis, Schola sancta nostra. Vale in Deo omni
tempore, et ora pro me.

XI. — AD FIDELIEM QUENDAM ZELOTI IN URBE NISIBI.

Tibi nuncio, frater noster, me gratia Dei iter facere coepisse ad
civitatem throni catholici, et negotia ecclesiastica pulchre guber-
30 nari per providentiam Dei circa illa. Tu vero eos, qui a te cogno-
scere volunt statum rerum nostrarum, certiores fac nobis esse ali-
quid voluntati Dei gratum, et hoc a benevolentia Dei, et nobis
esse rursus * aliquid aliud voluntati mali gratum, et hoc sumus; * p. 243.
quantum autem in illa et in hac re versemur dicent ii qui opera
35 nostra conspicient, unusquisque³ prout ei placebit. Facile est sane

¹ Alludit, ut videtur, ad Luc., XVIII, 9-14. — ² Gal., VI, 4. — ³ Legendum videtur (ل) (ل), pro (ل) (ل).

bonum vituperare; facile est etiam malum laudare. Et utraque res est eorum qui dicunt¹ : « Labia a nobis sunt : Quis Dominus noster est? » Sed scito bene ultorem cuiusvis hominis de rebus Dei a quovis homine pati debere quovis tempore; adeo pauci sint qui vivere volunt. Si vero unus solus ex mille talis inveniatur, ecce scripta est² laus eius in sapientia a Deo data³, et beatus dictus est numerus parvus gregis de quo *sermo est* in Evangelio⁴.

Ne ergo labora multum, frater noster, molesta contentione adversus verba mala quae emissa erint. Si enim persecutorem spirituum malorum sub nomine principis spirituum malorum blasphemaverint homines⁵, quid superest honori nostro a parte transmissorum lucri mali?

Da nunc requiem animo tuo Dei misericordiae recordatione. Esto in pace, et gaude secundum voluntatem tuam, quia « Deus prope est eis qui eum invocant in veritate. Facit voluntatem timentium eum, exaudit orationem eorum et liberat eos. Custodit Dominus omnes timentes eum, et delet omnes peccatores. Laudes Domini ore meo loquar, et omnes homines benedicent nomini Sanctitatis eius in saecula saeculorum, amen!⁶ ». Esto in pace, et Dominus te adiuvet.

20

XII. — AD SABA, EPISCOPUM URBIS MAHŌZĒ D'ARĒWĀN.

Accepi et legi quae scripsisti et de sensu animi sensibilis laudabilisque quem inveni in epistula tua gavisus sum et gratias Domino nostro egi. Intellexi enim dolorem *corporalem qui tibi accidit, sine affectu iudicii a te fortiter sustentum esse, neque ab eo fugiendi tibi, sicut amatoribus corporis, curam fuisse, neque ob eum cogitationem cultus virtutis a te omissam fuisse pro more hominum paucae spei, sed debilitate corporis vim animae apud te superiorem esse, iuvante Deo. Itaque occursum religione Dei dignum mihi obtulit epistula tua, et oro ut fructus optimus tibi laudabiliter crescat. Morbo corporis sanitateque animae et commercio vitae spiritaliter dives eris in die revelationis Domini nostri. Fove ergo spem tuam, et auge eam pulchre incrementis eximiorum operum cotidianis ut auctione incitationum continuarum in te laudetur

¹ Ps. xī (Vulg. xii) 5. — ² Cf. Eccle., vii, 29. — ³ Lege *hōm*. — ⁴ Luc., xii, 32. — ⁵ Cf. Matth., ix, 24; xii, 34. — ⁶ Cf. Ps. cxliv, 18-21.

nomen Domini nostri Iesu Christi omni tempore per cunctos dies vitae tuae, amen!

Tibi quidem misi quaestionem sacerdotalem, quemadmodum rogasti, id quod a lectione repetita tenendum est. Ordinem vero
5 actionum agendarum tibi describendum esse mihi non visum est, quia ut e propinquo cernatur poscit; quando ad nos venies, videbis, prout Dominus voluerit. Det Dominus noster in misericordia sua ut celeriter te videamus secundum precationem communem, et occursu solito nobis per te augeatur confessio in gloriam
10 Christi, amen!

Effunde vi salutem nostram super homines qui salutem nostram non libenter excipiunt, et si acciderit ut eam alacriter acceperint, gratias benevolentiae Domini nostri; si aliter evenerit secundum temporis modum, salutem coactam super eos a nobis abundanter
15 sparge per gratiam Dei. Ora, prout mos est, pro pace mundi et pro pace Ecclesiae sanctae atque pro debilitate mea; et Dominus noster sit tibi auxiliator.

XIII. — * AD HIEROSOLYMITAS.

* p. 245.

Išō'yahb peregrinus, qui gratia Dei Ecclesiam catholicam Orientis
20 regit, ad amantes Deum, fratres meos dilectos, Mar Eliam sacerdotem et syncellum, Mar Paulum ministrum et archidiaconum, Mar Theodorum ministrum et clericum, et omnes clericos castos Ecclesiae sanctae in Hierosolimis civitate Regis maximi : In Domino nostro Iesu Christo, Deo super omnia, salus vobis crescat.

25 Rursus venit ad me frater noster carus, Mar Procopius, legatus sedulus Caritatis vestrae erga me, et cum eo etiam Cozma diaconus loci sancti, et mihi asportaverunt epistulas Caritatis vestrae erga me. Cum ex occursu tam grato grate accepissem commemorationes omnium rerum, surrexi protinus, visione fidei, in loco illo sancto
30 sepulchri Domini nostri, cuius servitii gloria vos cotidie fruimini, et figuravi iam ante oculos mentis meae virum pium beatumque, per quem miraculo supra tempus excelso Deus sarsit ruinas civitatis sanctae. Laudavi et laudo Dominum nostrum de miraculo providentiae eius prodigiosissimae. Olim quidem pro templo supra
35 Ierusalem excelso, ut dictum est a Davide¹, ei munera attulerunt

¹ Cf. Ps. LXVII, 30.

reges; olim autem ob vitam, quae ex Ierusalem orta est secundum lumen Evangelii, ei gloriam reddiderunt nationes; et nunc cum conciderint umbrae mundi declinant in finem qui dictus est, ecce inopia tanquam morbus gravis universum orbem cepit, qua laborans
 * p. 246. quoque, ut videtur, sanctuarium illud * gloriosissimum ad limites 5
 desertos habitatorum huius domus communis petitio penuriae suae misit. Quid expectandum sit ex pauperibus spiritu? Fortasse commutatio derelictionis? Absit! Potius misericordia cum vi auxiliatrici iuncta. Et in ea est probatio libertatis nostrae per prodigium Deo dignum. Si enim nostri curam habemus tanquam homines fideles, 10
 fructum patientiae nostrae in tempore congruenti inveniemus. Et ideo, cum vicissitudo praesens ministros sanctuarii supra cuncta sanctuaria excelsi ad aedes habitationis nostrae, iubente egestate, miserit, primum stupuimus; deinde intelleximus; et postea gratias Deo egimus, quia in omnibus vicissitudinibus providentiae suae 15
 nos utiliter trahit, ut sanctitati eius consociaremur, ut scriptum est ¹.

Attamen verborum iocum cum animi dolore paulisper miscens ad Caritatem vestram scribo: nam quando indigens ab inope veniam petit, sine gratiarum actione retribuitur donum, hoc est, ac si non 20
 esset. Et hoc modo sane revertit nunc etiam a nobis marsupium penuriae vestrae vacuum: et hoc modo quoque fortasse a vobis gratias auxilii nostri, quod nihil est, revertere oportet. Sed, quia ministri estis gazophylacii Domini, de quo locutus est Dominus²
 qui quadrantem viduae pluris quam opes divitum fecit, forte pote- 25
 ritis vos quoque pluris facere paucitatem doni nostri secundum praeceptum Domini nostri. Accipite ita parvum obolum provinciae nostrae magnae, et orate pro pace mundi. Orate autem praesertim pro debilitate mea, ut reliquos dies meos in vita quae voluntati Dei placeat agam. 30

* p. 247. Detur salus mea per vos in osculo sancto omnibus * amicis Domini nostri qui apud vos sunt, et specialiter Melchisedec et Qaiōma, qui chirographo suo epistulam vestram ad me missam suppedi-
 taverunt, et specialiter rursus servae Dei dominae Pelagiae. Orate pro me ut misericordia dignus fiam. 35

¹ Cf. *Hebr.*, xii, 15. — ² Cf. *Marc.*, xii, 42; *Luc.*, xxi, 1-4.

XIV. — AD SIMEONEM EPISCOPUM URBS RĒVARDAŠĪR.

Išō'yahb, Fratri nostro honorato Mar Simeoni, episcopo metropolitae civitatis RĒvardašĪr : salutem in Domino nostro.

Occursum qui illustrat legem spiritalem nobis obtulit Sanctitas
 5 tua hoc tempore, frater noster diligens¹ Deum, si non per adventum personalem, ut requirit ipsa lex spiritalis, attamen per missionem viri in ministerio positi et per epistulam salutatoriam secundum promptam voluntatem tuam pulchra amantem. Quando
 10 legi quae scripsisti et audiavi quoque quae mandasti, gavisus sum et gratias Domino nostro egi. Sed quia in passionibus animae par commotio laetitiae cum moestitia et risus cum fletu miscetur, virtute et memoria necessario iunctis, mihi eadem necessitate contigit, ut non solum de his a te scriptis et missis gauderem, sed etiam cum animo contrito de nuntiis malis dolerem, quae mihi
 15 paullo ante attulit tempus e terminis incolatus vestri. Iamdiu expectabam ut a te nuncium acciperem circa res horrendas, quae patratae sunt in regione super quam constitutus es custos Israelis spiritalis, ecce non tantum usque modo, sed etiam nunc cum scripsit ad me Sanctitas tua de iis quae ita male evenerunt in regione vestra : sed cum mihi et tibi sicut debilibus hominibus in
 20 tempore senectutis et profligationis mundi attulerit nobis gratia Dei praefecturam ecclesiasticam, tu nunc non verba senectutis mundi, *sed verba iuventutis mundi mittis in epistula quasi alim-^{p. 248.} mentum mendacis gloriae. Cogis me nempe laetari paullulum in
 25 voluptate; et dum pessime doloribus cladis communis afficior, non iam pari more contra morem utens respondeo Sanctitati tuae sermonem doctoralem et laudes mendaces, sed in luctu communitatis interrogo Sanctitatem tuam cum lamentatione affligente hoc modo : Ubinam sunt filii tui, o pater filiis destitute? Ubi sunt sanctuaria
 30 tua, o sacerdos abiecte? Ubinam ingens ille Mazunaeorum² populus, quos neque gladio neque igne aut tormentis coactos, solo dimidii bonorum suorum amore captos, velut amentes, protinus voravit barathrum apostasiae, et in aeternum interierunt, dum duo tantum titiones praeusti³ e flamma impietatis nomine sacerdotii evaderunt et nihilum facti sunt. O ! o ! o ! prae dolore ! Ex tot

¹ Lege *mi* pro *si*. — ² Sic intelligendum est nomen scriptum *ܡܙܘܢܐ* hic et alias; cf. MARQUANT, *Ērānsāhr*, p. 43; CHABOT, *Synodicon orientale*, ad voc. in indice geographico. — ³ Cf. Is., vii, 4.

hominum milibus qui christiani appellabantur ne una quidem minima hostia per proprium sacrificium pro vera fide Deo consecrata est. Ubinam sunt etiam Caramaniae totiusque Persidis sanctuaria, quae non expectaverunt eversionem quando veniet Satanas, neque iussum regum terrae aut iussum potestatum mundi? Sed solo 5 flatu exiguo vilissimi daemonis, qui neque daemonum honore dignus habitus fuit ab illis qui ipsum allegarunt daemonibus, neque virtutem doli diabolici a Satana corruptore accepit, et eam in vestra regione patefecit : solo quidem imperii eius nutu totius vestrae Persidis ecclesiae a fundamentis eversae sunt. Vos autem 10

*p. 249. Persae, qui possidetis excellentiam et sublimitatem secundum * opinionem vestram et qui iam nullo auxilio Ecclesiae Dei seu Dei ipsius indigetis, in hoc totali ecclesiarum vestrarum excidio humiles, et mites, et mansueti fuistis, neque manus aut vires corporis adversus templorum vestrorum subversores excitastis, neque 15 robur ostensionemque fidei vestrae adversus eiusdem persecutores exhibuistis, neque instar hominum qui in Ecclesia Dei precibusque sanctorum confidunt, ad eandem Ecclesiam conversi estis, ut vestram ipsi calamitatem significaretis, opemque precum a sanctis Domini nostri imploraretis, sed stupidi et insensibiles in eo quod 20 vobis accidit infortunio usque in praesentem diem mansistis!

Nunc vero, cum hasce litteras ad me misisti, nihil de istis rebus mihi significasti. Equidem miratus sum valdeque miror. Quod si, cum nondum Satanas in homine peccati, quemadmodum de eo scriptum est¹, advenerit, haec tamen omnia Christianis in Perside 25 totoque austri tractu commorantibus contigerint, quid igitur in adventu ipsiusmet Satanae fiet? Nonne vobis suboritur suspicio cur haec primum vobis prae ceteris ita evenerint? An non inter vos est qui socio suo dicat : Quare isthaec omnia nobis prae ceteris acciderunt? An non inter vos sunt viri zelo accensi qui ob mali gravi- 30 tatem ingemunt crucianturque? Num fortasse malum prae oculis vestris malum non est?

Profecto si apud vos adhuc servata esset ingenua cogitatio oculo discretionis illustrata, optime cognosceretis undenam sit infirmitatis fidei vestrae causa. Clare utiqueprehendere vobis liceret 35 causam infirmitatis fidei vestrae in hac tentationis tempestate ex . o. 250. ipso christianitatis fonte provenire. Fons enim * christianitatis virtus

¹ Cf. II *Thess.* . II, 3, 8, 9.

est sacerdotalis; virtus autem sacerdotalis per canonicam manus
impositionem traducitur. Quod si manus impositio illegitime fiat,
nequaquam virtus sacerdotalis cum ipsa per traditionem a summis
ad ima fluat, quemadmodum a caelo super apostolos et ex apostolis
5 ad eorum successores usque ad consummationem mundi *derivata est*.
Si quis ex praevaricatione voluerit rem hanc illegitime capere,
nomen quidem rapiet, virtus vero haudquaquam cum nomine pro-
manabit. Alioquin exponat nobis Religiositas tua, cur gloria sanc-
torum Domini nostri per spiritales mores perque imitationem vitae
10 secuturæ resurrectionem in regione vestra minime refulget, quem-
admodum eam refulgere videmus in quocunque loco ubi invocatum
est nomen Domini nostri Iesu Christi a finibus terrae usque ad ves-
tram Persidem.

Neque enim in his nostris humilibus regionibus multo minor est
15 numerus sanctorum Domini nostri numero eorum qui iugo matri-
monii subiiciuntur; et fortasse satis multi sunt ut loco decimarum
ex omni numero Ecclesiae sint illi, in quibus, dum traditionem
apostolicae vitae per mores spiritales et exemplum vitae resurrec-
tionem secuturæ perfecte observant, magnificatur christianitatis
20 decus honore qui eam decet. Et propter robur eorum fidei, quae
sollicitudine operum spiritualium confirmatur, operatur quoque per
manus eorum Dominus noster varias virtutes ad ostensionem ma-
gnitudinis fidei quam habent in eum. Ex iis sunt qui per gratiam
Dei ad ministerium ecclesiasticum vocantur, episcopi scilicet, me-
25 tropolitae, catholici et alii duces gradu inferiores. Quia res ita se
habent, decus christianitatis augetur incremento cotidiano per gra-
tiam Dei; fides crescit, episcoporum ordo floret, et gloria Dei ex-
tollitur.

Vos quidem soli *ex omnibus populis terrae ab hac tota re alieni *p. 251*
30 facti estis. Et quia alieni estis ab hac tota re, apud vos primum
facile invaluit operatio erroris, sicuti nunc est. Nam ille ipse qui
vos seduxit vestrasque ecclesias subvertit, apud nos primum in
regione Radanensi, ubi maior ethnicorum est quam christianorum
numerus, apparuerat, attamen propter gloriam vitae christianorum
35 ne ipsi quidem ethnici ab illo seducti sunt; sed cum dedecore hinc
repulsus, non modo ecclesias non evertit, sed ipse potius eversus
fuit. Eum nihilominus regio vestra Persica cum ethnicis christia-
nisque suis excepit; et ipse reddidit eos quales volebat : ethnicis
quidem consentientibus et obedientibus, christianis vero tacentibus

nihilque reluctantibus. Atqui Arabes isti quibus terrarum imperium hac tempestate largitus est Deus, en apud nos sunt, ut nostis; nec solum christianam religionem non impugnant, verum etiam fidem nostram commendant, sacerdotes sanctosque Domini nostri honorant, et in ecclesias coenobiaque beneficia conferunt. 5

Cur igitur Mazunaei vestri fidem suam eorum causa deseruere? Idque cum Arabes, ut ipsi Mazunaei fatentur, eos non compulerint ut suam religionem desererent, sed iusserint eos dimidium bonorum suorum duntaxat cedere ad fidem suam servandam. At illi, fide quae in aeternum prodest derelicta, dimidium bonorum huius 10 caduci saeculi tenuere; fidem, quam universi populi cruore cervicum suarum effuso emerunt emuntque, et per quam vitae sempiternae hereditatem capiunt, Mazunaei vestri ne dimidio quidem bonorum suorum emere voluerunt. Cur igitur haec omnia contigerint, sapientibus notum est; si quis aliter haec interpretetur, aceto 15 chordas aspergit¹, timoremque Dei una cum prudentia abiicit.

p. 252. Hoc etiam recale, frater noster diligens Deum : * quod si, sicut fores impositionis manuum episcopatus coram multis Indiae populis occlusistis, donumque Dei, propter corruptibile lucrum ad alendam corporis libidinem prohibuistis; ita et fores doni Domini 20 coram vestra indigentia praedecessores nostri occluserint, quantum desperata nunc esset apud vos res publica, fortasse scire poteritis. Quamdiu tamen per legitimos traductores in canonum semitas donum Dei fluxerit fluetque, ecce plenus est terrarum orbis episcopis, sacerdotibus et fidelibus, qui tanquam stellae caeli de die 25 in diem augentur. At in vestra regione, ex quo adversus canones ecclesiasticos rebellavistis, interrupta est ab Indiae populis sacerdotalis successio. In tenebris longe a lumine doctrinae divinae, quae per episcopos veritatis, habitavit non India solum, quae ab extremis finibus regni Persarum usque ad id quod vocatur Qalah, 30 spatio ducentarum supra mille parasangarum extenditur, sed et ipsa Persis regio vestra. Damnum malumque ex inobedientia huiusmodi parta deprehendere vobis licebit in tremendo illo iudicii die, quando nihil proderit paenitere.

Haec igitur recale, frater noster, attenteque considera praesens 35 nostrum, ne dicam vestrum, periculum. Tu vero qui a mundanis affectibus liber es, quique, ut ferunt, virtutis amore flagras, pro

¹ Cf. *Prov.*, xxv, 20.

viribus tuis enitere, ut vetustam recentemque legum Ecclesiae corruptelam, quae inter vos vestra opera iamdiu inducta est, emendes. Unde peccatum corruptione canonum incepit, et damnum in debilitatem fidei et *relaxationem morum deductum est, sicut nunc, * p. 253.

5 inde de limite altero ad alterum currat sollicitudo correctionis tuae in laboribus qui ad religionem spectant. Id faciens teipsum et eos qui tibi obediunt vivificabis. Ne vero nutibus satanicis rapiatur cogitatio tua ad aliquid contrarium consilio divino, scito, quod quidem iam scis, antistites maiores Ecclesiae Dei rebellione vestra

10 nihil imminutos fuisse. Si damnum sustinuerunt, pro vobis sustinere, sicut debilitantur patres boni rebellione filiorum indocilium qui, cum elongentur propria voluntate a beneficio et benedictione bonorum parentum, tantummodo parentes suos perdilione sua affligunt, sed beneficium et benedictio integre servantur filiis op-

15 timis.

Scio, frater noster, scio Religiositatem tuam salutationes et epistulas salutatorias misisse ad praedecessores meos Catholicos, et ab iis ad te vicissim salutationes et epistulas salutatorias transmissas fuisse; et ecce iam mihi quoque salutationem et epistolam salutatoriam misisti. Verum non his servantur canones sacerdotales, qui

20 sunt fidei fundamenta; neque his firmatur debilitata fides, quae vita Christianorum est, nec his perficiuntur virtutum opera, quae alimentum vitae Christianorum sunt, hac praesertim tempestate apud nos ipsos, in quos praedictus a beato Paulo saeculorum ex-

25 tremus finis devenisse videtur¹. Itaque veritatis amore commotus, frater noster Deum diligens, revertere ad fontem sacerdotalis vitae, ex quo olim vivificum ordinationis spiritalis fluentum ad vos per gratiam Dei promanavit, ut vos sane ipsi profiteamini, et fluere facies fluetque ad te iterum vivificum illud fluentum, quod canonice

30 in loco quem fixit Dominus manat, quodque imbrem precum totius Ecclesiae Dei, auxilia scilicet Dei, tanquam aquas cotidie hauriens, *fontem spiritalis vitae ad eandem Dei Ecclesiam iuxta * p. 254. caelestem dispositionem refundit, cum per indignos mei similes praestantia illius minime deturpetur, Deo nimirum, ut scriptum

35 est², virtutem suam in infirmis perfici volente.

Itaque si libuerit tibi, frater noster, quemadmodum scripsisti, ad me accedere, et locum nosse desideras, ubi meam tenuitatem

¹ Cf. I Cor., x, 11. — ² Cf. II Cor., xii, 9.

convenire in posterum queas, ut etiam scripsisti : noveris me aestivos hosce menses in regione prisci incolatus mei transacturum esse, si vita comes erit Dominusque voluerit. Cum vero autumnale tempus instabit, ad catholicae sedis urbem regrediar, vita item comite Dominoque nostro volente, ibique et hiemali tempore com- 5 morabor. Posthaec quod voluerit Dominus noster fiet. Quod autem tibi renuntiatum est me excursionem huc et illuc facere paratum, id quidem decreveram, sed quin exsequerer prohibet tum antiqua corporis infirmitas, quae nunc magis invaluit, tum nova superveniens senectus quae membra viresque corporis debilitavit. Facio 10 itaque quae necessaria sunt, non corporeis quidem viribus, sed sanctorum Dei totiusque Ecclesiae precibus adiutus, quibus et a potentia mortis saepe liberatus sum, et spero fore ut per divinam erga me bonitatem in posterum liberarer.

Quod igitur Fraternitati tuae libuerit fac, modo ante oculos tuos 15 divinum scopum ponas. Ipse autem misericors et benignus Deus noster « qui potens est omnem gratiam in timentibus eum abundare facere¹ » te adjuvet, moneatque ut quod coram eo rectum p. 255. est semper cunctis diebus vitae tuae perficias, *amen! Salutant te Patres episcopi et Fratres sancti qui apud nos sunt. Saluto univer- 20 sam quae apud vos est sanctam Ecclesiam. Gratia sit nobiscum omnibus, amen!

XV. — AD DOCTOREM IN URBE RĚVARDÁŠĪR.

Accepi et legi quae scripsisti, et de manifestatione tua praeveniente in epistula tua salutatoria erga honorem paternum deque 25 sensu lectionum spiritalium, quibus thesaurum animae tuae implevisti et mihi fructus zeli tui significavisti, gravisus sum et Dominum nostrum laudavi. Iam novisti, quia talis reputaris et reapse es, argumento laudabilium operum exemplum verbale corroborari a cultoribus artis logicae, et persuasione invincibili demonstrationis 30 intellectus gloriam operum perfectorum augeri ab illis, qui simplex nomen servitii verbi caelestis gerunt, « ut sit perfectus homo Dei ad omne opus bonum, et absolutus² ». Obsequere igitur praesertim legi apostolicae quae ad hoc spectat, frater noster. Sume tibi e propinquo exemplar virtutum, et perfectio tua lumenque tuum vi- 35

¹ Cf. II Cor., ix. 8. — ² Cf. II Tim., iii, 17.

rum pium imitentur, cuius honore et opere in commodum proxime frueris in tota Perside vestra. Et si singularis nomine et honore es, esto quasi singularis opere et virtute nominis. Scito bene quantum doctrinae spiritalis et praxis spiritalis egeat regio vestra.

5 Cognosce maxime periculum impietatis quae nunc regioni vestrae specialiter instat; nondum quidem peccati homo perditionis filius in mundo apparuit¹, neque vis persecutorum coacte surrexit adversus fidem vestram imbecillam, sed sufficit sola ipsa imbecillitas fidei, quae apud vos vices persecutorum et vices *Satanae p. 256.
10 gerat.

Quam ob rem igitur, frater noster, corroborare et sollicitus esto in vocatione ad quam vocatus es, et primum cura ne rumores, quos de te usque modo audiavi, rursus audiam, sed eorum loco sermonem laudabilem, qui me ad laudandum Deum propter te incitet. Post haec, cura ut tu ipse exemplar virtutum fias non solum
15 populo et sacerdotibus, sed etiam ipsis episcopis qui illic sunt, ut etiam fieri decet. Doctorem enim communitalis meliorem esse quam universam communitatem oportet, non solum virtute sermonis, sed etiam laude operum eximiorum. Attende igitur virtuti quae te
20 decet, frater noster Deum diligens. Cum enim talis eris, ecce nos erga te retributionis debitores erimus, prout Dominus voluerit, non a nobis quidem, sed a gratia Dei quae debilitatem nostram misericorditer ducit. Initium accessionis tuae ad nos incrementis
cotidianis tuto corrobora. Ipse Dominus noster, dominus pacis, qui
25 nobis pacem familiaritatis suae benevolenter largitus est, nos in pace caritatis suae cotidie firmet, et in misericordia sua nos corroboret, ut reliquos dies nostros in vita voluntati Dei grata agamus.

XVI. — AD MAR SIMEONEM RĒVARDARŠIRENSEM.

Išō'yahb peregrinus, qui gratia Dei Ecclesiam catholicam Orientis administrat, fratri nostro Mar Simeoni episcopo metropolitae, et
30 episcopis, presbyteris, diaconis fidelibusque provinciae Persidis : in Domino nostro, qui mundum pacificat et perditos invenit, salutem.

Mihi, frater noster, tum ob opinionem quam de te antea concepi, tum ob ea quae dudum mihi mandasti, magna sollicitudo fuit
35

¹ Cf. II *Thess.*, II, 3 et seq.

ad te rescribendi paullo ante. Quare etiam rescripsi velut viro Deum
* p. 257. timenti adhortationes * caritatis spiritualis et debita legalia quae
ab unoquoque nostrum debentur officio magno Ecclesiae Dei, cui
ipse praefectus es. Flebili stylo tibi animi mei dolorem descripsi
et causam addidi ob quam ista vobis hoc tempore acciderunt, 5
vosque maxime adhortatus sum, ut ad sacerdotalem fontem pie
redeatis, unde spiritualis vitae fluentum ad universum Domini popu-
lum in universo Oriente nostro deducitur.

Iam reapse perfeceram quod beatus Paulus apostolus non solum
populis quos ipse edocuerat, sed etiam et Romanis, qui a beato 10
Petro apostolo edocti erant, dare voluit cum dicit¹ : « ut donum
spiritalis vobis impertiar ad confirmandos vos, et simul consolemur
per fidem vestram atque meam ». Si vero et iis qui a Petro edocti
erant donum spiritale impertiri poterat Paulus, quoties igitur ma-
gis quam isti inopia vestra egebat auxilii spiritualis e fonte sacerdo- 15
tali sumendi, e quo vobis olim manavit fluentum spiritale, cum in
fide pie perstabatis. Cum autem ego nunc viderim fidei vestrae de-
bilitatem, e segnitie vel potius ex apostasia quae inter vos accidit,
provenire, vos ad me, ad Ecclesiam scilicet Dei, advocavi, ut vobis
impertirer donum spiritale quo confirmaremini ad insurgendum 20
adversus ignem apostasiae qui in provincia vestra ardebat, et simul
ut consolaremur per fidem vestram atque meam.

Ego quidem hoc modo vobis scripsi. Vos autem velut homines
qui fidei aegritudine conflictamini, quam illegitimae ordinationes
peperunt, et praesertim quia opinionem mundanam habetis de sub- 25
missione ecclesiastica, repente adversus Dei Ecclesiam decreto bello
* p. 258. vos ipsos obarmastis, cum * secundum perversam consuetudinem
vobis insitam creditis eum qui Ecclesiastico primatui sese subdit,
non id facere ad suscipiendam spiritus gratiam, sed ad pendendum
corporale tributum, quod vos impie alii ab aliis et a remotissimis 30
gentibus Indiae sumere consuevistis. Hac perversa vestra opinione
capti, quae a sacerdotibus et christianis aliena est, a legitimo Ec-
clesiae Dei primatu olim defecistis, vosque ipsos sacerdotali virtute
privastis, quae ad vos per legitimam manus impositionem ab ipso
fonte Ecclesiae Dei canonice manabat, et vestrae fidei robur detri- 35
vistis, quemadmodum hoc tempore exitus monstravit.

Nunc vero, cum ad vos scripsissem, suadens ut ad fidei ex qua

¹ Rom., 1, 11-12.

excidistis praesidium vos reciperetis, habita inter vos accurata deliberatione, scripto sigilloque vestram a fide defectionem confirmavistis, ut sanxistis. Immo ad principes temporales syngraphum apostasiae vestrae per stultam epistulam misistis, ut eos accurate doceretis vos
 5 christianos non esse, neque mentem habere, quemadmodum per providentiam Dei vobis dictum ab eo ipso ad quem misistis, vos ipsi audistis. Si sane id audivisse scitemini, respiscite homines miseri. Quid enim amplius vobis fecisset diabolus praeter id quod vobis ipsi fecistis? Si enim vobis quasi malefactoribus vellet quis inferre
 10 poenam vestra malitia dignam, id ipsum vobis intulisset quod vobis ipsi intulistis, nempe vos ab Ecclesia Dei alienos faciendo, atque eo adducendo ut e contra in potentia principum saeculi, spem vestram collocaretis. Nobis itaque adiiciendum vobis nihil superest praeter lacrimas, quas etiam pro sociis vestris *Mazunaeis¹ effu-
 15 dimus. p. 259.

Visum est mihi nihilominus velut ad sepulchra mortuorum, quales vos estis, geminos hosce Dei sacerdotes ad vos allegare, Mar Theodorum videlicet episcopum *urbis* Hormizdardašir, et Georgium episcopum *urbis* Šuštra, ut si fortasse in vobis spiritum vitae eccle-
 20 siasticae reppererint, spemque esse ut redeatis ad summum fontem, unde manat fluentum vivificum animae christianorum, nostram de vestra salute sollicitudinem vobis significarent, nosque vobis Dei gratiam sedulo impertiremur, non vero ad nequitiam quam ipsi tenetis a vobis recipiendam, foeda nempe vectigalia quibus assueti
 25 estis. Si ad vos persuadendos iuramentis opus sit de moribus christianis in quibus nos omnes christiani vivimus et versamur, iurent vobisque certam fidem faciant, nos non modo bona vestra haudquaquam quaerere, sed nostra potius vobis largituros, ut aequitas postulat.

30 Vos tantummodo in christiana religione permaneat, neque ab Ecclesia Dei alienos vos facite; sacerdotii virtutem a thesauro Domini suscipite, quem Dei gratia per apostolicos canones nobis tradidit, et redite in pace ad locum incolatus vestri, ut a nobis reapse perficiatur quod dictum est²: «Tanquam nutrix qui-
 35 dem, quae filios suos fovet, ita vos desiderantes cupide volumus tradere vobis non solum Evangelium Christi, sed etiam animas nostras, quoniam carissimi nobis facti estis.» Si ergo, nobis hoc modo

¹ De hoc nomine vide supra p. 179, n. 2. — ² I *Thess.*, II, 7-8.

apud vos legem apostolicam perficientibus, vos autem apud ipsum sepulchrum, ut ita dicam, spem nostram de vobis praeciditis, per mortem ab Ecclesia Dei, dolore insigni lugentes a vobis recedemus. Et, si necesse fuerit, pulverem etiam de pedibus nostris super vos excutiemus secundum praeceptum Domini nostri¹. Cui vero magis 5

*p. 260. *nunc, saltem in die iudicii ipso.

Sed oramus eum qui ab initio spiritum vitae in imagine corpora flavit, qui rursus in fine spiritum vivificum in Ecclesia sua sancta flavit, nosque omnes per gratiam adoptionis filiorum maiestatis 10 suae vivificavit, et nomen suum sanctum et veritatemque suam vivificantem in nobis deposuit, ut nomen eius gloriosum glorificetur in nobis in cunctis generationibus mundi ad salutem et vitam eorum qui credunt; ipse vos quoque lactificet spe renovationis secundae, et mentem vestram ad amorem suae fidei reducat; in corpore 15 suo sancto vos coniungat virtute caritatis suae, et illustret oculos cordium vestrorum, ut intueamini pacis viam et vitae semitam, in quam recte progredientes secundum leges sacerdotales, pervenietis ad regnum et gloriam eius in aeternum per gratiam misericordiamque eius in saecula saeculorum, amen! 20

XVII. — AD EPISCOPOS QATARENSES.

Scriptum est in Evangelio² Dominum de eis qui verbum audituri erant dixisse : «Ego veni ut vitam habeant et quid amplius habeant.» Vitam quidem veritatis agnitionem appellat, sicut ipse exposuit cum dixit³ : «Haec autem est vita aeterna, ut cognoscant te 25 solum Deum, et quem misisti Iesum Christum»; per «quid amplius» designat gratiam Spiritus quem accepturi erant qui baptismum in nomine eius susceperint, et dono insuper honoris eius digni facti fuerint in hac ipsius Ecclesia quae in terris est, et in altera quae in caelis. Quidpiam huiusmodi ad vos pridem scripsi, 30 vosque ut ad me accederetis invitavi, ut non modo virtutem et perfectionem ab Ecclesia Dei acciperetis ad instar illius «vitae» quam commemoravi, sed et ampliorem honorem insperatum, ad instar illius «quid amplius» quod Dominus significavit, consequeremini.

¹ Cf. MATH., x, 14; MARC., vi, 11; LUC., ix, 5. — ² ION., x, 10. — ³ ION., xvii, 3.

Vos autem, similes illis ad quos *olim istud verbum directum fuit, * p. 261.
 indicavistis quidem vos ipsos neque excelso illo honore per «quid
 amplius» figurato dignos esse, neque communione Dei, per dictam
 «vitam» figurata, cum renuistis ad Ecclesiam Dei accedere, et ad
 5 defectionis vestrae principem inconsulto impetu profecti estis, et
 vestram adversus Deum rebellionem mente inopes stulte con-
 scripsistis et sigillavistis; immo, et libellum defectionis vestrae ad
 tribunal saecularium principum detulistis, omniaque effecistis, ut
 nulla spes iam supersit vobis vitae ecclesiasticae. Dei itaque Ecclesia,
 10 haec nimirum sancta synodus, quae hoc tempore in urbe sedis ca-
 tholicae congregata est, vobis iam fecit quod ipsi vobis ante fece-
 ratis, vos scilicet ab honore et gradu, cuius nomen praefertis, deiici-
 ens. Iustum enim est eos qui se a summo fonte vitae sacerdotalis
 e caelo fluente exciderunt, sibiique solam inanem sacerdotii appel-
 15 lationem sufficere arbitrati sunt, sibi invicem illud conferentes,
 ipsa inani appellatione omnino privari, ne populis per ignorantiam
 peccantibus causam vani erroris praebeant.

Nihilominus ego qui frequenter expertus sum a Deo mortuos ad
 vitam revocari posse¹ supersedendum tantisper a lata adversus vos
 20 sententia iudicavi, donec vos per hanc epistolam inviserim, ut si
 quidem mors vestra a vera spe ad corruptionem interitus minime
 approprinquavit, sicut de Lazaro ab eius sorore dictum fuit², vos
 Domini virtus, sicut illum, fortasse revocet, et ad vitam ecclesias-
 ticam redeatis, quemadmodum et ille revixit. Sin aliter res
 25 se habeat, morsque vestra ab Ecclesia Dei spem omnem vitae ex-
 cussit, nos vestrum exitium lugebimus, sicut *sociorum vestrorum * p. 262.
 Mazunaeorum dudum luximus. Vestram itaque sententiam nos quam-
 primum docete, non tantum per simplicem epistolam, quemad-
 modum haecenus fecistis, sed sincera operis testificatione. Dominus,
 30 per gratiam suam vos adiuvet ut faciatis quod vitae vestrae con-
 gruit. Valet.

XVIII. — AD QATARENSES.

Caritas Christi Domini nostri, fratres cari, quae nobis anima
 vitae immortalis in Ecclesia sancta apud omnes gentes universi
 35 orbis, et vinculum cunctos populos remotos in unanimitate spiri-
 tali coniungens, et lux aeterna animas recte credentes illustrans

¹ Cf. *Hebr.*, xi, 19. — ² Cf. *Ion.*, xi, 39.

est, nos urget ut communi dolore per timorem Dei distincte excitato ad vos cum caritate patris spiritalis vertamur, et vos secundum legem spiritalem visitemus in his quae lex spiritalis agere nos docet. Cum etiam plus quam norma et consuetudo poscunt, erga vos maxima caritate alacriter uti velimus, per epistolam salutatoriam per vestros scilicet episcopos, a longinquo salutationem vestram cupimus, sicut officium ecclesiasticum postulabat. Eos certiores fecimus¹ nos paratos esse ad praebendum ipsis vobisque non solum caritatem nostram maximam erga eos vosque, sed etiam eximium honorem ecclesiasticum, hac tempestate quando valde egetis virtute excellenti opis Dei pro fide vestra muro forti munienda, tempore id exigente, ne gloriae fidei vestrae in Domino nostro fortasse accidat damnum quod accidit populis remotis qui ultra vos degunt².

Attamen, eum in mente Deum timenti distincte doluissem tanquam vir, cui cura paternitatis spiritalis cum nomine quod significat «omnipotens in Ecclesia Dei»³ imposita erat, recte intellexi ex causa mala * paullo ante patefacta hunc morbum paucae fidei provenisse populis ultra vos commorantibus et fortasse vobis quoque. Volui sicut medicus solers virtute auxilii Domini nostri sedulo curare causam ipsam morbi naturalem, quae quidem eadem erat atque nunc⁴. Neque enim ex traditione ecclesiastica nec e summo fonte vitae virtutis sacerdotalis vobis legitime manat manus impositio sacerdotii secundum legem ecclesiasticam, sed episcopi vestri alii aliis eam invicem conferunt, sicut agunt ab Ecclesia deiectionis haeretici, qui sibi appellationem episcopatus tribuunt, virtute tamen nominis privantur. Et idcirco ne exemplum quidem virtutis invenitur inter eos, sive in vita monastica quae est effligies vitae resurrectionem secururae, sive in operatione miraculorum divina, quae per sanctos Domini nostri effici solent in sanationem aegrotorum et deiectionem spirituum malorum. Cum enim more impio haeticorum turpium episcopi Persidis et vestri ab Ecclesia Dei se ipsos sciderint, apud se sine exemplo fidei fecerunt christianorum fidem, quae per vitam monasticam et operationem miraculorum divinorum innotescit.

Quia vero illic haud erat fides christianorum qualem esse decet,

¹ Cf. epistolam praecedentem. — ² Mazunaei nempe, vide supra epistulas XIV et XVI. — ³ Sic interpretatur auctor nomen «Catholicos». — ⁴ Lege : *ἡ αὐτὴ ὁμοία ἐστὶν ἡ αὐτὴ νόσος*.

flatu minimo aestus australis triste combusta est et in perditionem aeternam relictā est, dum illic nulla christiana gens sacrificia solita per sanguinis testimonium Deo omnipotenti offerret; atque duo titiones praecusti e milibus et myriadibus Domino nostro ad-

5 dictis, vano nomine episcoporum manente, tantummodo supersederunt¹, qui nunc sunt materies tristis memoriae in fletum Ecclesiae Dei, ad instar statuā salis, in quam mutata fuit uxor Loth in memoriam incendii * Sodomae.

* p. 264.

Quod si vero ex manus impositione ecclesiastica et canonica pro-

10 Persis et iis qui Persis obediunt manassent nomen et decus sacerdotalia, cum ipso nomine manaverit quoque virtus sacerdotalis. Si rursus virtute sacerdotali sanctificatus esset populus fidelis in hac regione de qua agitur, hac tota ruina subita non interierit fides in australi parte mundi. Aut enim in stabilitate constanti confessionem

15 fidei suae immutabilem servaverint aliquot homines, quippe qui in hiatibus terrae, ut ita dicam, eam integram absconderint usque ad tempus quando timor imminutus erit; aut sanguine sancti martyrii fidem suam Domino consecraverint per laudabilem finem gloria Domini nostri dignum. Per haec enim exempla eximia ad nos

20 transmissa fuit virtus fidei orthodoxae a Patribus spiritalibus nostris, quorum traditionem nos omnes in Ecclesia sancta custodiemus usque ad revelationem Domini nostri e caelis.

Quia vero episcopi Persidis ab hac traditione seipsos excidere, eorum vita a spe fidei excisa est, sicut fieri coepit in Mazun². Si

25 Dominus in provincia vestra nullum residuum liquisset, lacrimis aliis opus haberemus in dolorem iuvandum. Hoc enim periculum interitus fidei virtute auxilii spiritalis praevenire et amovere cupiens, episcopos Persidis ad synodum Ecclesiae Dei invitavi ad accipiendam e Domini thesauro spiritalē gratiam secundum synodalem

30 canonem a sanctis Patribus nostris in Spiritu sancto constitutum. Episcopos itidem vestros multa cum caritate et altioris honoris pollicitatione advocavi. Isti vero Ecclesiae Dei beneficium nihili pendentes, aut honorem ex virtute sacerdotali proveniente

* nihil reputantes neque christianam religionem ullo modo reve-

35 rentes, viam vitae, quae ad Ecclesiam Dei ducit, reliquerunt, et viam mortis Persidem versus arripuere, ad perduellionis principem

* p. 265.

¹ Cf. supra, epist. XIV, p. 179, l. 34. — ² Sic legendum est nomen مازون, cf. supra, p. 179, n. 2.

ecclesiasticarum legum adversarium profecti; christianamque religionem blasphemio libello et impio chirographo abiurarunt, ut hoc pacto a communione Ecclesiae Dei in sempiternum defecerunt. Et ista quidem ausi sunt. Id vero impudenter stultequque agentes, diaboli votum superarunt. Diabolo siquidem sat erat fortasse eorum a fide defectio, sicut et Mazunaeorum. At episcopi Persidis et Qatarensi-
um solliciti quomodo plus quam diabolus optasset, christianam religionem libellis stultitiae et chirographo impietatis abnegarent, abiurationem communionis cum christiana religione scripserunt, signatamque obtulerunt, ut scilicet non in ipsis tantummodo ma-
neret fidei abnegatio qualis fuit in Mazunaeis, sed etiam posteros *include-
ret*, si tamen posteros sibi impietate pares habituri sunt.

Ego vero omnem spem abiicere nolens fore ut ab istius impietatis morte quandoque reviviscant, duos episcopos Huzaeorum ad eos qui in Perside commorantur rursus allegavi, totidemque episcopos Mesenensium ad vestros, cum meis universaeque synodi epistulis; illisque mandavi ut zelo spiritus agant cum istis animarum suarum intersectoribus, donec formaretur in iis Christus; utque si isti, abiecta spe resurrectionis, ausi fuerint adhuc adversus Christi Ecclesiam pugnare, ipsi pulverem pedum suorum, quasi super hominum perditorum sepulchra excuterent¹, et ad nos revertentur, praedicantes super sepulchra illorum segregationem eorum
ab Ecclesia Dei in hoc sacculo et in futuro. Haec nos sic * fieri mandavimus. Et illi quidem, qui ad Persas missi fuerunt, per se ipsos illuc profecti sunt. Qui vero ad vos destinabantur, alios substitue-
runt. Nunc vero cum quanta ignominia et dedecore atque blasphemia e Perside et e Qatarensibus prodierint sacerdotes Dei, qui ab Ecclesia Dei ad homines, qui christiani esse videbantur, missi erant, vos melius quam nos didicistis, si tamen id nosse vobis curae fuit.

Quoniam autem episcopi nomine vestri impietate inimica Ecclesiae Dei non saturati essent, ad principes terrestres et etiam ad principem magnum principibus huius temporis superiorem direxerunt manifestationem rebellionis, quam contra administrationem Ecclesiae Dei intulere; et sane a principibus contempti fuere, sicut eorum rebellionem decebat; et quoniam ipsi nondum intelligunt defectionem suam a vita divina, necesse habemus luctibus amario-

¹ Cf. supra, p. 188, l. 4.

ribus de istis quam de Mazunaeis indulgere; et rursus lege spiri-
tali, quae a nobis sollicitudinem paternam erga eos requirit, co-
gimur vos custodire a communione impia cum illis qui peccaverunt
et quidem ab Ecclesia Dei deiecti fuere, vosque nobiscum unani-
5 mitate spiritali et vinculo pacifico iungere, ut hereditatem vitae
aeternae suscipiatis per Dominum nostrum Iesum Christum, prin-
cipem vitae nostrae et dominum gloriae nostrae, Deum adorand-
um.

Vos itaque, fratres carissimi, nosse volumus sententiam illam,
10 quam adversus seipsos in sua ab Ecclesia Dei defectione insani
protulerunt per stultitiam Iudae stultitiae similem, a nobis om-
nibus approbatam fuisse, per sapientiam sapientiae Apostolorum et
ipsius Domini nostri similem. Neque enim decebat aut possibile
erat, nos mitiores, hoc est sapientiores esse sanctis Apostolis aut
15 ipso Domino; sed contra, eorum exemplo, ab Ecclesiae communione
proiiceremus oportebat eos qui Iudae instar * se ipsos ab Ecclesiae * p. 267.
Dei communione interemerunt. Et hanc contra eos definitionem
aequitate et virtute sacerdotii confirmavimus, ipsos nomine et ho-
nore episcopatus, cuius titulum hactenus usurparunt, privantem
20 et ab ipsa participatione sanctorum mysteriorum remonentem,
donec paenitentiam a nobis impositam agant, et agnita veritate resi-
piscant, et a laqueo diaboli, quo capti sunt ad faciendam eius volun-
tatem, se expediant.

Cavete itaque, fratres carissimi, cavete vobis, sancti, a com-
25 munione virorum istorum, ut gratia Dei digni efficiamini, cuius
sacramento obsignati fuistis. Si quod autem sacerdotalis ministerii
opus postquam epistula ad vos missa lecta et cognita erit, audeant
attentare, admonemus vos, quodcunque huiusmodi ab ipsis atten-
tatum fuerit, omnino vacuum esse Spiritus sancti gratia, idque per
30 audaciam et stultitiam committi, et omni christianae religionis
virtute carere. Salagite itaque, ut fidem vestram incontaminatam
per timorem Dei custodiatis; et qui verbum Domini nostri con-
tempserit, ira de caelo super eum veniat.

Vos autem, presbyteri et diaconi, honorabile ministerium eccle-
35 siasticum in omnibus legitimis peragite absque communione istorum
qui appellabantur episcopi vestri, donec ab Ecclesia Dei vobis
constituatur cathedra sacerdotalis iuxta ritum et ordinationem spi-
ritualium canonum. Vos itidem, fideles, in quorum potestate auxi-
liatrice sunt insulae et incolae deserti, dico nempe : Deirīn et

Mašmahig et Talon et Haṭṭa et Hagar; sedulam curam habete hoc tempore quam maxime de custodia vestrae fidei et de legitima constitutione sacerdotii, per quod sanctificati estis, maiorem quam de saecularibus negotiis. Elegite, et mittite ad nos aut istos ipsos profanos episcopos, si quidem iudicatis eos dignos ut nova designatione ad sacerdotale ministerium promoveantur, aut alios quos illis

* p. 268. aptiores * existimaveritis ad magnum opus excelsi ministerii Ecclesiae Dei, ut hoc pacto ungantur et consecrentur et perficiantur et tunc denuo a primo fonte¹ virtutis sacerdotalis secundum legem Christi ad vos remittantur.

10

Attendite et rursus attendite et maxime attendite, ne dolis satanicis aliquomodo seducemini, ut vitae vestrae inimici fiat is ad instar illorum qui erraverunt. Astutissimus enim est Christianorum adversarius, et multoties multis nocuit. Nunc quidem proximum est tempus adventus eius in homine peccati filio perditionis²; et prae-
dixit³ liber Spiritus non solum ordinem rerum adventum eius indicantium, sed etiam quomodo seducentur multi, electi scilicet⁴, sicut peccaverunt ipsi vestri, hoc est episcopi quoad nomen, qui in stultitia sua credentes subiectionem in Ecclesia Dei non esse fontem auxiliorum spiritalium pro iis qui digni sunt, sed servitutem nocivam et damnosam, eam diabolice abiurarunt daemonum exemplo, qui servitutem Dei sui creatoris abnuunt. Nesciverunt et non intellexerunt stulti se ipsos sicut ceteros plena voluntate imperio saeculari huic, quod nunc ubique dominatur, subiici. Illi qui religione christiana iubentur potestatibus Deo subiectis se submittere, imperio soli religionis christianae obedire negant. Cum cunctae potestati, religione christiana excepta, corpore et animo et bonis et omni negotio sedulo obediunt, servitutem religionis christianae solam, servitutem scilicet Dei, abiiciunt rebellantes sicut daemones. Neque enim intellegunt insani nos cuicunque potestati, quod ei a nobis debetur, praestare iussos esse⁵: censum cui census, tributum cui tributum, * timorem cui timor, honorem cui honor. Servitutem vero legalem uniuscuiusque in caritate sua Christus nobis imposuit non ut a nobis sibi quidquam a bonis nostris detur, sed ut nobis ipse e suo, donum Spiritus scilicet, det, quo firmabimini pulchre suscepturi adoptionem filiorum et regnum Dei per virtutem sacerdotalem,

¹ Ante حطّ supple مع فم. — ² Cf. II Thess., II, 3. — ³ Lego ائخذ loco اخذ. — ⁴ Cf. MATTH., XXIV, 24. — ⁵ Cf. MATTH., XXII, 21; MARG., XII, 14; LUC., XX, 22.

quae spiritualiter e Domino nostro promanat per successores Ecclesiae sanctae secundum spiritalem traditionem immutabiliter constantem et succedentem in Ecclesia, ab aeterno et in aeternum, et cuius scientia et virtute episcopi vestri Persidisque privati sese
5 errori satanico ante adventum Satanae tradidere.

Itaque monemus eos proximum iam esse adventum Satanae, et rebellionem de qua scriptum est iam advenisse, et hominem peccati filium perditionis mox se revelaturum¹. Et ecce ego vobis sum praedicator fortis et monitor sedulus, ut in timore Domini
10 nostri perstetis, et firmiter parati sitis adversus cunctum errorem homines perditos deturpantem, qui amorem veritatis, quo vivere possent, accipere noluerunt. Surgite nunc et cingite renes vestros veritate. Calceate pedes vestros praeparatione Evangelii pacis². Induamini galea salutis. Carpite gladium Spiritus, hoc est virtutem
15 Dei. Sumite vobis clipeum fidei e thesauro Domini et e potestate legitima, quae dona spiritalia aequae distribuit, et in qua facultatem invenietis extinguendi omnes sagittas accensas mali. Ecce ego vobis sum servus et minister secundum praeceptum Domini nostri³, non autem oppressor et exactor secundum pravam opinionem eorum,
20 qui seipsos appellabant episcopos vestros, et qui iudicio suo soli fulsi non intellegunt. Quia *per iniquum commercium, nomine p. 270. sacerdotii, luxuriam colere solent, de nobis quoque putant nos per iniquum commercium potestatem Ecclesiae Dei detinere. Idcirco insurrexerunt et peccaverunt turpi mente a moribus excelsis gubernatoris ecclesiastici aliena.
25

Si forte aliqui e vobis ea turpi opinione affligerentur, ad nos veniant et mores nostros exquirant. Bene cognoscent agendi rationem nostram, et fortasse sentient, Deo debilitatem nostram iuvante, Deum esse in Israel spiritali, et auxilia spiritalia e thesauro Domini
30 aequae dispensari in totum populum Domini recte credentem. Confortamini igitur in Domino nostro et in potentia virtutis eius⁴, fratres carissimi. Custodite integritatem Ecclesiae Dei per auxilium Dei. Accipite sacerdotalem gratiam a Sancto Sanctorum spiritali, quod Dominus noster in terra mortuorum fixit. Firmamini in fide
35 veritatis. Confortamini in observantia praeceptorum vivificantium. Nobis celeriter significate caritatem fidei vestrae firmamque stabili-

¹ Cf. II *Thess.*, II, 3. — ² Cf. *Act. apost.*, XII, 7, 8. — ³ *MATTII.*, XX, 26-27; *MARC.*, IV, 35. — ⁴ Cf. *Eph.*, VI, 10.

tatem vestram in religione Domini nostri, et agendi rationem vestram unanimitatemque vestram cum Ecclesia Dei, ita ut nos agendi rationem vestram erga Dominum nostrum noscentes gaudere et propter vos gratias possimus agere Domino nostro. Ipse vos corroboret et sollicitos reddat, ut in caritate fidei eius firmi sitis, et in observantia praeceptorum eius excellatis, et quod coram eo pulchrum est omni tempore per cunctos dies vitae vestrae faciatis, amen!

XIX. — EPISTULA ALTERA AD QATARENSES.

Nuncium malorum quae in regione vestra acciderunt, fratres cari, nos urget ut denuo ad vos scribamus, quando timore malorum aliorum in regione vestra futurorum affligor. Iampridem enim, cum
 * p. 271. audivissem libellum ab Ecclesia Dei defectionis ab episcopis vestris impie scriptum et obsignatum fuisse, intellexi in omnia mala eos incessuros et Dei populum, cuius episcopi appellantur, iacturos
 esse. Primum locutus sum, et scripsi et obtestatus sum, sed non creditus sum, et nunc res quam praesenseram ad exitum tristem pergit cura pravorum rectorum, et si Dominus urbes Qatarensium non custodit, rursus flere debemus.

Audivi enim eximium Abrahamum laudabilissimum et praestantissimum episcoporum provinciae, postquam spem communionis Ecclesiae Dei amisit, protinus sanctos Dei laedere coepisse. Fratres monachos qui coenobio incolatus vestri quasi oblatio sancta Deo omnipotenti consecrati erant, qui in regione vestra exemplum vitae caelestis in manifestationem christianitatis custodiebant, qui in Qatarensium provincia oppressorum refugium erant, qui Qatarensium ecclesiae turibulum fragrantiae spiritalis erant in honorem gloriae Domini nostri, qui episcoporum Qatarensium adiutores erant occulti, per certamen precum, ad ministerium ecclesiasticum cum decore congruente perficiendum, Abraham urbis Mašmahig curator imperio tyrannico perturbavit. Tanquam vir impietate inebriatus, sanctum altare e loco sancto sustulit et inquinavit. Quia vero coram oculis eius parvi erat id malum acerbum, quam maxime nocere perseveravit. Quicumque sanctos Domini nostri acceperit aut adiuverit aut donis muniverit, illum anathematizavit eique terribilia minatus est. Spem christianitatis in provincia vestra quasi de seipso eousque abscidit, ut residuos paucos, quos in regione vestra

invenit, e loco immoderata audacia expulerit, vobis omnibus quiescentibus.

Hoc *quidem mirum est. Quod si in regione vestra ita diligantur p. 272.
sancti ut, iis expulsis laesisque et a loco migrare coactis, vos doloris
5 et sensus et verbi et zeli expertes sitis, nil tunc obstat quin in
omnes turpitudines concidatis secundum voluntatem principis mali,
qui in civitate Mašmalig sub nomine episcopatus regnat. Neque
Satanæ opus est, ut ipse ad vos nomine Antichristi veniat. Iam
factum est apud vos quidquid fieri vult Satanæ. Si superest aliquid
10 quod non factum sit, opinamur in Iesu fore ut id tam facile fiat,
quam eae res factae sunt. Quia enim minister protervus operum
satanicorum tam prospera negotia in regione vestra hoc tempore
agit, vosque non solum zelo divino haud commovemini, sed etiam
socii perversitatis estis, iam super mundum, super vos nempe ante
15 totum mundum, accidit haec calamitas super mundum ventura.

Idcirco pro debito meo ecce vos adhortor : cavete vobis et fidei
vestrae, o viri christiani. Aperite oculos prudentiae vestrae. Cer-
nite malum magnum in regione vestra insitum. Excitate ardentem
zelum in vobis contra corruptores fidei vestrae. Expandite manus
20 caritatis vestrae ad Ecclesiam Dei. Perseverate in veritate legum
spiritualium. Nunquam remissi estote coram malo, ne malus vos de-
vincat, sed confortamini in Domino nostro et in potentia virtutis
eius, atque induite vos omnem armaturam Dei, ut possitis malo
obstare¹. Virtus auxilii Domini nostri in conscientiis vestris oriatur,
25 et oculi cordium vestrorum illuminentur, ut possitis cum omnibus
sanctis spem vitae aeternae assequi.

Solliciti maxime estote ut sanctos Dei * apud vos degentes fortiter p. 273.
teneatis, ne cogamini e regione vestra migrare hoc in tempore,
quando auxilii sanctorum Domini nostri valde egetis². Consociate
30 vos cum illis in zelo spiritali et in fiducia auxiliorum corporalium,
ut cum iis consociemini secundum verbum Domini nostri³ in ta-
bernaculis lucis in vita immortalis et bonis haud perituris. Domi-
nus noster, dominus misericors, fidem vestram insignem reddat
per vestrum in leges divinas zelum, et sanctificet vitam vestram per
35 mores sibi gratos cunctis diebus vitae vestrae. Valet.

¹ Cf. Eph., vi, 10-11. — ² Alludit ad MATTH., xxiv, 20. — ³ Cf. LUC., xvi, 9.

XX. — AD MONACHOS PROVINCIAE QATARENSII.

Famam pulchrae stabilitatis vestrae erga leges spirituales, fratres dilecti, attulit mihi frater noster honoratus Mar Georgius episcopus metropolita Mesenes, et cupivi vos salutare per hanc epistulam salutatoriam, in qua vobis indico quae iam agere coepistis. Scitis enim, o doctores theologiae, zelo aequo pro veritate Dei omnes eius sanctos a principio usque modo in gloria ecclesiastica elevatos ab eo magnificatosque esse. Cum multi sunt virtutis modi qui homines tam in corpore quam in anima sanctificant, ut familiares Dei fiant, zelus tamen solus plus quam omnes ceteri modi in parte Dei et pro Deo 10 distincte est. Ceteri enim virtutis modi sanctitatem et familiaritatem cum Deo solummodo iis qui eos colunt acquirunt, zelus autem pro veritate angelus magnus est, qui personam gerit Dei in certamine adversus impietatem et perversitatem et peccatum, quae sicut daemones inimica Dei sunt. Gratia enim magna Dei nostri boni 15 misericordisque nobis hominibus imbecillis hoc donum magnum et mirabile impertita est, ut tanquam milites *spiritales Regis omnipotentis adversus errorem usque ad sanguinem pugnemus, cum sumpserimus arma caelestia sic descripta¹: «Nam arma militiae nostrae non carnalia sunt, sed potentia Dei.» At quid et quomodo 20 agemus? interrogabit fortasse aliquis. Respondet dux exercituum pugnatorum spiritualium, qui dicit²: «Per ea munitiones invictas diruemus, consilia destruentes et omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei; et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi, et in promptu habentes ulcisci 25 inobedientiam ex iis qui non credunt, cum impleta fuerit obedientia eorum qui credunt.»

Haec enim omnia facit nulla virtus nisi zelus pro veritate Dei. Unde enim Moses princeps prophetarum et humillimus viam Dei inire coepit, nisi a zelo solo? Occidit quidem Aegyptium scelestum 30 et reprobavit Israelitam iniquum. A se honorem regium amovit et in viam prophetiae incessit. Unde rursus Samuel post Mosem incepit, nisi a zelo correptore erga sacerdotem Dei? Unde rursus Elias post hunc incepit, nisi a zelo acerbo contra regem Israelis et a caede terribili prophetarum pravorum? Et ita omnes veteres. 35 Unde rursus Petrus princeps Apostolorum in apostolatu incepit,

¹ II Cor., x, 4. — ² II Cor., x, 4-6.

nisi a correptione sacerdotum Israelis et a morte Ananiae et Saphirae¹, et ab eversione de summo ad imum Simeonis deceptoris et incantatoris? Unde rursus Paulus vocatione caelesti dignus factus est, potestatem apostolatus suscepit, homines exempla regni caelestis
5 docuit, et fixit in terra ad instar rerum caelestium Ecclesiam sanctam in omnibus sub caelo gentibus? Nonne id factum est quia plus quam ceteri homines spiritales adversus cunctos *aberrantes* ^{p. 275.} in universo orbe zelo forti usus est? Propterea vero quod mundus peccatorum zelo eius pro veritate non sufficebat, quandoque
10 adversus principes ipsos apostolorum et columina Ecclesiae vim zeli sui direxit ob eorum pertinaciam circa circumcisionem². Unde rursus Stephanus princeps martyrum in via martyrii incepit? Nonne a reprobatione Iudaeorum?

Quomodo autem omnes successores apostolorum et martyrum
15 confessionem suam in Ecclesia sancta fixerunt, eamque ad nos per vicissitudines miras transmiserunt, nisi per zelum fortem pro veritate Dei? Alii quidem, sanguine martyrii effuso, sanctificati sunt mortibus variis, et vitam huius mundi repudiaverunt : ecce vivunt nunc nobis per operationem virtutum divinarum, atque inter
20 homines miranda numina sunt. Alii vero exiliis variis et suppliciis diversis decus huius mundi abnegarunt : ecce permanet hodie memoria nominum eorum in Ecclesia fons auxilii pro populo Dei. Hi profecto omnes, qui pro fide sua confessores fuere, per nihil aliud quam per zelum pro veritate Dei a Deo honorem huiusmodi
25 susceperunt, et dono vitae aeternae digni facti sunt.

Id igitur exemplum certaminum spiritualium cum sapientia vestra in hoc tempore probationis, perspectum haberet, fratres dilecti, effigiem exactam praebuistis per zelum pro veritate in eos directum, qui animae suae inimici fuere in regione incolatus vestri, et a se
30 abiecerunt bonum nomen et decus episcopatus quo fruebantur; et propterea quod non valuerunt sedulo statuere veritatem Dei per zelum pro legibus spiritualibus : ecce hodie eos vestri zeli merito pudet, quia reversus est *ad vos honos sacerdotalis ab Ecclesia Dei* ^{p. 276.} ob iustum zelum vestrum pro Ecclesia Dei, et per vos in provincia
35 incolatus vestri nomen et decus fidei custodita sunt cum gloria convenienti.

Quoniam providentia misericors Dei circa vos ad hanc tantam

¹ Cf. *Act. Apost.*, IV, 6; VI, 1 et seq. — ² Cf. *Gal.*, II.

excellētiā vos deduxit, ita ut laus fidei vestrae ubique nunc praedicetur propter aequum zelum vestrum pro veritate Dei, iustum est, sicut iam factum est, pro vobis fieri orationem perpetuam et benedictionem perpetuam a nobis et a tota Ecclesia Dei. Dominus Iesus Christus, dominus gloriae, Deus noster adorandus et Rex noster 5 misericordissimus, secundum copiam gloriae suae vobis det ut in virtute per spiritum eius confirmemini, et in homine vestro intimo per fidem et in cordibus vestris per caritatem habitat Christus, radice vestra et fundamento vestro tam firmiter fixis, ut cum omnibus sanctis intellegere possitis qualis sit altitudo et profunditas et 10 longitudo et latitudo¹, crescatisque in scientia gloriae Christi, et tota plenitudine Dei impleamini. «Ei autem qui potens est omnia facere superabundanter quam petimus aut intellegimus, secundum virtutem quae operatur in nobis : ipsi gloria in Ecclesia et in Christo Iesu, in omnes generationes saeculi saeculorum, amen².» 15

Epistolam communem, quam ad universos clericos fidelesque regionis vestrae dedi, legite diligenter coram universo clericorum fideliumque coetu, iisque viam veritatis legemque ecclesiasticam ostendite. Similiter, et synodicam epistolam quae ad vos vestrosque episcopos pridem scripta fuit, necnon et illam quae de Simeone 20 p. 277. Rēvardašīrensi exarata est. Earum enim exempla sigillo * meo obsignata transmittō. Mitto etiam exemplar epistolae, quam olim ad Simeonem, qui episcopus Rēvardašīri dicitur, scripseram, ut cum legeritis, intellegatis illum ex bono consilio, quod ipsi dedi, et ex adhortatione ad Dei cultum, quam ad eundem habui, commone- 25 faciens ipsum ut quae ad suam ipsius totiusque Ecclesiae Dei utilitatem ducunt, hac tempestate faceret, occasionem adversam ad abrogandum christianismum arripuisse, vilesque episcopos vestros ad idem flagitium pertraxisse. Praeterea mitto exemplar epistolae alterius, quam ad eundem *Simeonem* postea scripsi, ut 30 hac in re quid vos oporteat facere, clare cognoscatis. Perficite igitur omnia cum sollicitudine et prudentia et timore Domini nostri, quemadmodum in epistula ad communitatem vestrum omnium scripsi. Mihi scribite et sedulo indicate quidquid agitis. Dominus noster vos corroboret vosque incitet ad agendum quod 35 coram eo pulchrum est omni tempore per cunctos dies vitae vestrae. Valetē.

¹ Cf. *Ecclesi.*, 1, 2. — ² Cf. *Ephes.*, III, 20-21.

XXI. — AD EOSDEM MONACHOS PROVINCIAE QATARENSIUM.

Scriptum est in sancto Evangelio¹ os vivificans Domini nostri dixisse : omnia fieri posse ei qui credit, ea scilicet etiam quae natura sua fieri non possunt. E contra, per antithesim comparativam
5 concludendum est : nihil fieri posse ei qui non credit, ne ea quidem quae natura sua fieri possunt. Quia vero morbo incredulitatis iampridem laboravit *prave populus stultus Persarum et Qataren- *p. 278.
sium, ipsis nihil fieri potest ex iis quae populo Dei ubique fiunt.

Per duas demonstrationes firmatur fides perfecta christianorum :
10 per vitam quidem sanctam, et per miracula divina quae eorum ope perficiuntur; et magis quam per istas ambas, per hoc, quod morte sua vitam fidei suae comparant. Tria vero ista mirabiliter efficiunt ii, quia antea vim Spiritus sancti baptismo sacramentali
15 susceperunt. Spiritus autem ipse aequae et iuste datur virtute sacerdotali Ecclesiae sanctae Dei collata per manus impositionem et traditionem apostolicam, quae in Ecclesiam sanctam Christi Domini nostri canonice promanavit.

Quia vero ab ista traditione se deiecerit populus stultus Persarum et Qatarensium, ecce omnibus istis bonis laudabilibus christianorum
20 omnino privantur, et dementer solliciti sunt ut communionem cum Ecclesia sancta Christi Domini nostri abnuant, plus quam daemones. Coram eorum oculis vilia sunt et habitus castus et nomen venerandum quae vos geritis quibusque honoramini, monachorum scilicet. Vos tanquam a fide sua alienos e regione sua detruserunt, et
25 tanquam abiectos a communione sua expulerunt; neque audacia ipsorum confusa est coram habitu et nomine vestro; neque fides, virtus nempe vestra, eorum rabiem domuit vi operationis miraculosae, aut zelo vestro pro veritate, aut signo auxilii Domini nostri, quod merito conceditur eis qui recte credunt.

30 Cur ista omnia? interrogabit fortasse aliquis. Profecto ob imbecillitatem vestrae fidei. Cur autem imbecilla est vestra fides? interrogabit fortasse aliquis. *Profecto quia imbecillum erat sacerdotium, *p. 279.
e quo virtus fidei procedit. Cur rursum imbecillum est sacerdotium vestrum? interrogabit fortasse aliquis. Profecto quia non e traditione Ecclesiae Dei vobis manat virtus sacerdotalis secundum legem
35 ecclesiasticam, sed cum inanitate vana et cogitatione mundana eam

¹ Cf. MATTH., XXI, 21, 22; MARC., XI, 24.

sibi invicem mutuo dant et accipiunt eorum episcopi mundani, quasi de negotiis saecularibus, quibus assueti erant, ageret. Quandoque etiam pro pecunia vili nomen ipsum episcopatus emunt, sed nullo modo ei adnexa est virtus sacerdotii ecclesiastici. Et propterea in hac tanta debilitate fidei estis, vos et episcopi vestri et fideles 5 vestri. Vos vocavi, et conatus sum vobis donum Spiritus dare quo confirmemini. Sed neque episcopi vestri ad me venire voluerunt donum gratiae Dei suscepturi; neque vos fidelesque vestri voluistis vos segregare et amovere a Dathan et Abiram et Core, sacerdotibus vestris falsis¹, et Ecclesiae Dei adhaerere. Vos autem, qui estis 10 sane electi et sancti Qatārensium, paulisper ferbuistis et celeriter friguistis; ad fidei debilitatem naturae vestrae cito reversi estis. Inter vos, alii ad communionem iniquam iam reversi sunt, alii se reversuros esse minantur. Mihi angustias vestras quasi lacrimis epistularum descripsistis, et a me permissionem pravam petivistis 15 ut cum impiis, nomine sane christianorum, consociemini. Haec quidem petitio debili fidei vestrae valde congruit. Quod si sacerdotium verum episcopi Persarum et Qatārensium habuerint, a communionē eorum vos non cohibuissem, nec ipsis scripsissem ad

* p. 280. me venire. * Neque enim ullo modo mihi utile erat eos ad me con- 20 vocare, quasi vellem, sicut opinantur atque in stultitia sua dicunt, eos subiugare. Principatus enim noster, Ecclesiae scilicet sanctae Christi Domini nostri, e suo aliis dare² scit et facit, non vero ex aliis aliquid tanquam suum accipere. Principatus autem Persarum et Qatārensium, quia non ab Ecclesia Dei manat neque 25 secundum leges sacerdotales procedit, ab aliis accipere scit et solet, non vero e suo aliis dare. Et ideo fugiunt ab obedientia Christi, quem non cognoscunt neque cognoscere cupiunt. Itaque fugiunt ab obedientia eius sicut daemones.

Ecce enim plus quam viginti episcopi et duo metropolitae in 30 Oriente sunt, qui ab Ecclesia Dei susceperunt et suscipiunt manus impositionem episcopatus, et nullus eorum inde a pluribus annis ad nos venit, neque nos ab iis venire postulavimus, sed procul episcopatum suum in communionē cum Ecclesia Dei ministrant, accepto ex nobis ut congruum est munere sui sacerdotii; nobis 35 scribunt, ipsis scribimus. Si tales fuissent episcopi nomine Per-

¹ Cf. *Num.*, xvi, 1, 32; xxvi, 9; *Deut.*, xi, 6; *Ps.* cv, 17; *Ecclesi.*, xlv, 22.

— ² Hic in codice iterum «e suo» appositum est.

sarum et Qatārensiū, nunquam ab iis rogaverimus ad nos veniant, neque repudiaverimus quae ab iis sacerdotii nomine gesta sunt; sed quia tales non sunt : a virtute sacerdotii destituti, et ab Ecclesia Dei reiecti, stulte quidem a nobis petivistis permissionem communicandi cum eis in operibus sacerdotalibus, quae ab ipsis ministrantur, quia iis deest virtus gratiae Spiritus sancti.

Si enim mente *prudenti non carebant episcopi vestri et vos quoque, ex habitu ipso quo fruimini, id intellexeritis, quod, sicut christiani apud vos commorantes non possunt christiani esse absque sacerdotibus, aut sacerdotes vestri non possunt sacerdotes esse absque episcopis, sic episcopi non possunt episcopi esse absque metropolitae, et sic rursus metropolitae non possunt metropolitae esse absque patriarcha; et ipse patriarcha, qui est pater principum seu caput patrum, si non ab episcopatu ad patriarchatum provehitur, metropolitae certi a canonibus designati sunt qui ei manus imponerent, et si id non peragitur, sine virtute est eius officium. Quoniam haec ignorant Persae et Qatārenses ob ignorantiam suam legum Dei, ab Ecclesia Dei se ipsos segregarunt, gratia Dei privati sunt, et inopes facti sunt.

Si Qatārenses Persis stultiores non fuissent, sibi ipsis episcopos fecerint, quando tam facile est episcopos fieri; et neque necesse habuerint Persas adire qui eos facerent. Persae enim sibi episcopos faciunt, et eos metropolitae appellant. Si quod Persae sic faciunt rectum esse putant Qatārenses, idem et sibi faciant. Si autem dicunt hoc non faciendum, sciant nihilum esse quod Persae sic agunt. Haec quidem non intellegentes, Qatārenses Persis et omnibus stultis mundi stultiores sunt. Si dicunt, ut reapse dicunt, pro more iamdiu inveterato insanitatem hanc se secutos esse, sciant se haud pro more Ecclesiae Dei christianos esse, sed *pro more insanitatis, et vix discrepare a Severianis et Iulianistis et Marcionitis, qui ipsi quoque ab Ecclesia Dei discessere, et pro more suae insanitatis, non vero pro more et communione Ecclesiae Dei, nomen christianismi et episcopatus retinuerunt. Quod si tam imbecilli in fide vestra sitis, ut nihil utile facere possitis quia ab eo estis¹ : liberate tantum vitam vestram a communione cum impiis; celeriter aufugite ad Ecclesiam Dei; perficimini merito in gratia Spiritus;

¹ Locus obscurus; forsā [لا اله الا الله] «quia a Deo non estis» (?). Cf. Ion., ix, 33.

et delectamini in vita sanctitatis, ut vitae vestrae requiem inveniat.

Multas epistulas ad provinciam Qatārensium scripsi : alias ad episcopos nomine; alias ad singulares personas; et alias ad Nimparuk, filium Dustar, ex Haṭṭa; easque ad Nimparuk interdum mittebam, cum putarem eum omnes eas unicuique legendas daturum. Sed, sicut nunc ipse mihi scripsit, nullam earum alicui ostendit, non solum ex eis quae ad eum scriptae erant, sed ne ex eis quidem quae ad alios scriptae erant. Si ita egit, pessime egit. Vos autem ab eo petite omnes epistulas, quas pro ipso et aliis exaravi, et legite 10 eas coram omnibus, quia ibi forte reperietur unus qui timorem Domini habeat, et metuat malum quod impietate erga Deum Qatārensium populum inquinat; et ibi forte reperientur aliquot qui, epistulis lectis et intellectis, fortasse ingemiscunt et cruciabuntur super stultitia episcoporum nomine Qatārensium et super segnitie 15 et miseria christianorum nomine, qui errori subiiciuntur. Si vero, quamvis quae scripsi legerint, malum in quo versantur non sentiunt, pro iis fortasse iam expletae sunt culpa Amorrhaeorum, sicut scriptum est¹, et nunc perditionis *ultimae tempus est. Dominus populo suo parcat et in misericordia sua Ecclesiam suam 20 sanctam ab omni detrimento custodiat usque ad revelationem suam ultimam, amen! Valet! Dominus vos adiuvet ut voluntatem eius omni tempore faciatis, amen!

XXII. — EXEMPLAR EPISTULAE QUAE SCRIPTA FUIT
A CATHOLICO IṢŌ'YAHB ADIABENENSI AD EDESSENOS.

25

Iṣŏ'yahb peregrinus, per gratiam Dei servus ministerque Ecclesiae catholicae Orientis, ad amantes Deum, fratres meos dilectos, Mar Iohannem archipresbyterum, Mar Theodorum archidiaconum, Mar Andream fidelium principem, et ad omnes clericos et fideles Ecclesiae sanctae urbis Edessae : In Domino nostro Iesu Christo, 30 mundi luce, pax vobis crescat.

Cum nos dignos fecisset Dominus noster ut paucos dolores pro veritate gustaremus, fratres mei cari, inter fratres nostros, qui pro nobis fuere receptacula a se ipsis parata ad dolores pro veritate excipiendos, in civitate Domini fortis, in civitate Dei nostri, nobis 35

¹ Cf. *Num.*, xxi, 21; *Deut.*, ii, 26; *Iud.*, xi, 19.

dedit facilem appellationem exilii eximii in loco scilicet sancto, quem ex omnibus regionibus universi orbis discrevit Dominus omnipotens, ut fieret thronus sanctus imaginis vultus sui adorandi et ostensionis suae gloriosae. Pro Oasi famosa¹ in Edessam² dilectam vestram, locum in exilium quietis³ nobis mutavit Deus, qui corpus nostrum humile transformaturus est, ut corporis sui gloriosi simile fiat⁴. Vos autem, populus sanctus, plantatio laudabilis Domini, manus fidei vestrae expandistis in alacritate amoris peregrinorum, nosque amplexi estis in caritate *Christi tanquam * p. 284.
 10 angelos Christi. Res, ordine omnino inverso, in modum excellentem mutatae sunt pro nobis per vos a Domino Iesu Christo, gloriae domino et rege nostro misericordissimo. Etenim pro Šoba⁵ nostra, quae nobis fuit Oasis per longos menses, in Edessam vestram mutatus est nobis locus quietis; pro carcere in Šoba nostra, quem
 15 nobis paraverunt filii dilecti nostri, nobis Fraternitas vestra supra aedes excelsas sanctuarii Altissimi triclinia regia paravit, quae splendore suo paullo meliora sunt quam palatia Orientalium; pro pane afflictionis et aqua afflictionis, quae nobis dederat caritas filiorum nostrorum, super nos sollicitudo caritatis vestrae, advenas
 20 amantis, panes mundos potusque claros et convivia optima profudit, quae iucunditate sua parvo meliora sunt quam mensa celebrata Salomonis. Quod vero munificentia sua domum et nutrimentum et voluptatem corporis superat, in sanctuario mysteriorum vivificantium, in quibus abscondita est salus vitae nostrae, id nobis
 25 dedit caritas sancta vestra. Praeter quidem haec munera caelestia terrestriaque, quibus exilium nostrum in regnum caeleste transformavistis, hoc contigit quod contingere decebat, ut nempe per colloquia dilecta cotidiana, in quibus laudabatur nomen Domini nostri Iesu Christi, nos suaviter delectaretis sicut delectavistis nos,
 30 adeo ut nos loci incolatus nostri et consuetudinum in natura inventatarum iam obliti erimus. Omnium ergo harum rerum insignium, fratres carissimi, vos ministri seduli fuistis per gratiam Dei, et nos receptores fuimus parati per misericordiam Dei; et cetera res reservantur, ut caritati vestrae retributionem obtineant in magna
 35 die Domini nostri Iesu Christi per beatitudines, quae paratae

¹ Legendum hic et infra ܐܕܝܫܐ, vel forte ܐܕܝܫܐ (ܐ)ܕܝܫܐ. — ² ܐܕܝܫܐ; nomen graecum pro aramaico (Urhai) adhibet ut ludat in consonantia vocum. —

³ Legendum videtur mutato ordine ܐܕܝܫܐ ܐܕܝܫܐ; cf. text. p. 284, l. 6.

— ⁴ Cf. *Philip.*, III, 21. — ⁵ Est aliud nomen urbis Nisibis.

* p. 285. sunt * sanctis in regno caelorum, in vita immortalis, in luce inextinguibili, in gloria perenni, in saecula saeculorum, amen!

Nunc vero, fratres carissimi, propterea quod nos anteivistis in caritate erga nos secundum legem Christi, nosque caritati erga vos secundum legem Christi subegistis, et iamdiu eradicavistis¹ per 5 manifestationem fidei vestrae etiam septum a Satana inimico gloriae christianorum positum, et nobis ostendistis orthodoxiam fidei in cordibus vestris insitae, quamvis paululum deficiat confessio oris², nos igitur decet et etiam debemus pauca de spe christianitatis vobis breviter scribere ut, cum bene sciveritis quod scimus, 10 quam maxime nobiscum gratiam Dei bonitati erga omnes agatis, et quam maxime in spe vera fidei vestrae in eum gaudeatis :

Dominum nostrum Iesum Christum adoramus nos omnes, o fratres dilecti, non solum nos qui veritate illustramur, sed etiam illi qui in errore ignorantiae palpant tanquam caeci; peccatoribus 15 vero Dominus noster Iesus Christus est lapis scandali et petra offensionis, ut scriptum est de eo in propheta³. Nobis autem recte credentibus Christus est virtus et sapientia Dei, sicut quoque Simeon sacerdos, cum in ulnas suas eum accepisset et de gloria eius vaticinaretur, addidit dicens⁴ : « Ecce positus est hic in ruinam et in 20 resurrectionem multorum in Israel, et in signum, cui contradicetur », et non solum in Israel carnali, sed et in Israel spiritali.

In tria quidem capita dividuntur omnes errores diversi haereticorum, et a tribus capitibus generantur omnes species multae et variae haeresum. Haec sunt capita erroris : alii quidem dicunt 25 * p. 286. Christum non esse Deum, * sed hominem solummodo; alii vero dicunt Christum non esse hominem, sed Deum solummodo; et alii rursus dicunt eum quidem esse et Deum et hominem, sed non Deum in veritate, neque hominem in veritate. Aut enim naturam divinitatis eius diversam faciunt a natura Patris; aut, cum dicunt 30 eum Patri consubstantialem, alienum a Patre rursus eum faciunt per passionem et mortem, quas ei imputant et exinde etiam mortuum esse Deum temere blasphemant. Necesse enim est ab ipsis concludi : si Filius Patri consubstantialis mortuus est, neque Pater a morte immunis est, neque Spiritus sanctus. Quomodo non tre- 35 meret terra, non trepidaret caelum, non gement angeli, non

¹ Lego *حاصل* pro *حاصل*. — ² Cf. *Rom.*, x, 10. — ³ Cf. *Is.*, viii, 14. — ⁴ *Luc.*, ii, 34.

tonitru et fulgure cieretur aether, non occultaretur sol, non urentur homines perirentque impietatem hanc et blasphemiam hanc audientes?

Hoc quoque modo de humanitate Domini nostri dicunt : aut
 5 quidem non eiusdem naturae atque nos eum fuisse, et ideo neque
 passionem neque mortem nostram passum esse eum qui mortem
 per mortem suam solvit, et hac ratione in stultitia sua naturam
 nostram spe salutis frustant; aut, quamvis eiusdem naturae ac nos
 fuerit, haud tamen perfectum fuisse in cunctis rebus naturae sicut
 10 nos. Haec autem isti : ex eis vero alii in blasphemia dicunt sine
 anima esse corpus Domini nostri; alii, sine mente; alii, sine na-
 tura; alii, sine hypostasi; alii, confitentes eum cum his omnibus
 assumptum esse sed per eas tamen iam non cognitum et in divini-
 tate absorptum, et fere nihilum factum esse dicunt. Per haec omnia
 15 spem naturae nostrae frustant salute quam nobis contulit Deus, et
 nomine omnibus nominibus praestantior, et adoratione omnis
 genu et laude * omnis linguae¹.

* p. 287.

Hi sunt diversi haeretici, a quibus multiplicata sunt scandala
 iniquitatem efficientia nomine christianismi. Ipsi corpus ecclesias-
 20 ticum in multas et adversas partes diviserunt. Ipsi verba divina
 Evangelii sancti partim reiiciunt; qui enim Christum esse solum-
 modo Deum dicunt, dimidium Evangelii solum accipiunt, verba
 scilicet et facta quae divinitatem eius solam indicant; qui rursus
 Christum esse solummodo hominem dicunt, dimidium Evangelii
 25 accipiunt, verba nempe quae naturam humanitatis Christi osten-
 dunt, et dimidium Evangelii reiiciunt, verba nempe quae naturam
 divinitatis eius indicant. Ex utraque quidem distinctione Evange-
 lium totum abiicitur. Et illi etiam, qui divinitatem Christi non in
 hypostasi vera confitentur, et humanitatem Christi non in hypostasi
 30 perfecta confitentur, totum Evangelium Christi reiiciunt, et hallu-
 cinationem defectus divinitatis ponunt super hypostasim divinam
 Christi per passionem et mortem, quas blasphemia ei tribuunt; et
 hallucinationem rursus defectus humanitatis ponunt super hypo-
 stasim humanam Christi non confitentes hypostasim eius humanam.
 35 Ita etiam passibilitatem et mortalitatem, quas in hypostasi sua hu-
 mana gessit pro salute nostra, non super hypostasim humanitatis
 eius, sed super hypostasim divinitatis eius ponunt. Passiones enim

¹ Cf. *Philip.*, 11, 11.

naturae humanae inhaerentes a natura eius per negationem auferunt ipsi, et eas super naturam a qua alienae sunt per confessionem pravam ponunt. Immortalitatem, quae naturae nostrae per primitias e nobis ortas data fuit, a natura nostra tollunt tanquam inimici naturae nostrae. Si profecto non in hypostasi nobis consubstantiali fuit mortalitas¹ nostra in Christo Domino nostro neque in immortalitate Christi * Domini nostri est naturae nostrae participatio, spes nempe immortalitatis. Ita nos spoliant isti christiani falsi spe resurrectionis et immortalitatis, et opinionem hallucinationis erroneae super totum Evangelium ponunt. Evangelium autem cum dico, non solum Matthaeum et Marcum et Lucam et Iohannem dico, sed etiam Paulum et fortasse etiam amplius : Christi quidem os est, quod ubique distincte loquitur; et adversus istos cotidie blasphemant qui verba vera Evangelii pro imaginatione eorum opinionis commutant. Nos vero, Ecclesia scilicet Christi Domini nostri, veritatem Evangelii tenemus. Secundum sensum Evangelii novimus et confitemur Dominum nostrum Iesum Christum, gloriae dominum, Deum nostrum adorandum, regem nostrum misericordia plenum, esse Deum verum in natura et in hypostasi divina, qualis est hypostasis Patris et hypostasis Spiritus sancti : « In principio² enim erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso³. »

¹ Legendum *موت*. — ² *يوح.*, 1, 1-5. — ³ Hic desinit codex Vaticanus maucus in fine. Apographon huius codicis, e quo procedit codex Parisinus, citationem Evangelii sic complevit : « factum est nihil quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum : et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non comprehenderunt. »

I

INDEX NOMINUM

QUAE OCCURRUNT IN EPISTULIS.

- Abba, episcopus, 50, 24; 121, 17.
 Abiram, 202, 9.
 'Abdišō', monachus, 14, 16.
 Abrahæ (monasterium Nuhadraecum)
 109, 9, 23, 30, 32; 110, 28,
 30.
 Abraham, 60, 10; 120, 19.
 Abraham, 111, 20.
 Abraham, archimandrita, 118, 4;
 171, 11,
 Abraham, conditor coenobii Izalen-
 sis, 17, 23; 21, 34; 22, 24.
 Abrahamus, ep. Mašmahig, 196, 20,
 30.
 Adarbaigan, provincia, 54, 10.
 Adiabene, regio, 84, 24; 91, 19;
 94, 11.
 Aegyptus, 23, 2, 7; 107, 23, 25.
 Africa, 154, 25.
 Alaliazeka, sac. et doct., 48, 30.
 Alfaf, mons, 39, 26; 71, 17.
 Amorrhæi, 204, 18.
 'Amram, 54, 31.
 Anania, 199, 1.
 Andreas Edessenus, 204, 29.
 Aphnīmarau, monachus Bēth 'Abhē,
 27, 3.
 Apollo, discipulus Pauli, 116, 29;
 174, 18, 19.
 Arabes, 73, 35; 182, 1, 7.
 Aramaei, 100, 25.
 Arbelenses (cives), 10, 27; 75, 2.
 Ardašīr, 111, 19.
 Arius, 149, 12.
 Arzišō', monachus Izalensis, 22, 1.
 Asia, 154, 27.
 Assur, 53, 11; 81, 14.
 Assyria, 46, 29; 56, 33; 69, 32;
 70, 1; 77, 28.
 Athenienses iuniores, 132, 16.
 Ba'arabīn, coenobium, 170, 13.
 Babaeus, patriarcha, 100, 12.
 Babai, f. Ionan, 25, 11.
 Babai, archimandrita, 16, 26; 22,
 25; 71, 20.
 Babai, episc., 120, 15.
 Babai, monachus, 8, 2.
 Babusa, monachus, 71, 4.
 Balad, urbs, 56, 31; 66, 2; 106,
 29.
 Baladenses (cives), 66, 17.
 Bar Denḥa, mon. Bēth 'Abhē, 27, 3.
 Bar Hadbšaba, archimandrita, 115,
 15.
 Bar Nun, mon. Bēth 'Abhē, 27, 3.
 Bar Sahlē, monachus, 71, 4.
 Bar Šauma, episc., 125, 8.
 Bardōq, monachus Izalensis, 22, 1.
 Beelphegor, 152, 30.
 Berazsōrīn, mon. Bēth 'Abhē, 27, 3.
 Berīkvai, 166, 10.
 Bēth 'Abhē, coenobium, 27, 4; 29,
 25.
 Bēth Garimai, 151, 14.
 Bēth Iapaṭ, urbs, 76, 34; 80, 4,
 100, 21.
 Bēth Magōš, pagus, 144, 2.
 Bithynia, 154, 27.
 Boḡtiazd, 111, 20.

- Caramania, 180, 3.
 Cephas (Petrus), 52, 31; 116, 29.
 Chalcedo, 106, 10.
 Chius, insula, 154, 26.
 Chrysostomus, 163, 14.
 Constantinopolis, 154, 27.
 Core, 202, 9.
 Cozma, diaconus Hieros., 177, 26.
 Creta, insula, 154, 25.
 Crucis (monasterium S.), 13, 1.
 Cyprus, insula, 154, 29.
 Cyriacus, metrop. Nisibis, 56, 6;
 69, 21.
 Cyrillus, Alexandr., 149, 20, 22;
 155, 4, 154, 12, 16, 33.

 Dadiazd, monachus, 71, 5.
 Dadišō', abbas Izalae, 22, 24.
 Daniel, doctor Arbelenis, 10, 31.
 Daniel, mon. Bēth 'Abhē, 27, 3.
 Dathian, 202, 9.
 David, propheta, 88, 19; 177, 35.
 Dazanaia, monachus Izalensis, 21,
 35; 76, 2.
 Deir'in, insula, 193, 39.
 Deqlat (Tigris) fl., 105, 30.
 Dothan, locus, 22, 36.
 Dustar, 204, 5.

 Edessa, urbs, 204, 30; 205, 4,
 13.
 Edessenī, 204, 25.
 'Elam, regio, 77, 33; 78, 25; 81,
 14.
 Elias, propheta, 100, 12; 198,
 34.
 Elias, sac. Hierosol., 177, 20.
 Eliseus, propheta, 15, 6; 76, 23.

 Franci, 154, 24.

 Gabriel, ep. metrop., 63, 3; 74,
 6; 76, 32.

 Galatia, 154, 28.
 Georgius, ep. Šuštrae, 187, 19.
 Georgius, metrop. Mesenes, 198,
 3.
 Graeci, 101, 33; 102, 1, 4.
 Graecia, 154, 28.
 Gregorius, mon. Izalensis, 22, 1.
 Guria, ep. Nisibenus, 103, 14.

 Ĥabiba, mon. Izalensis, 15, 32;
 17, 22; 21, 35; 76, 1.
 Hagar, locus, 194, 1.
 Ĥaṭṭa, locus, 194, 1; 204, 5.
 Henoch, episc., 113, 20.
 Herodes, 52, 15.
 Hierosolyma, vide Ierusalem.
 Hierosolymitae, 157, 4; 177, 18.
 Ĥirta Arabum, urbs, 157, 24.
 Ĥnānia, sacerdos et doctor, 19,
 21.
 Ĥnānīšō', 19, 17.
 Ĥnānīšō', archimandrita, 14, 31.
 Ĥnānīšō', archimandrita, 60, 26;
 65, 29.
 Ĥnānīšō', episc., 100, 9.
 Ĥnānīšō', monachus, 8, 31.
 Ĥnānīšō', monachus, 71, 4.
 Hormizd, syncellus et postea episc.,
 12, 21; 48, 16; 76, 33; 120,
 12; 124, 2; 147, 22; 150, 20.
 Hormizdardašir, urbs, 187, 18.
 Huzaei, 80, 4; 100, 25; 173, 18.
 Huzaei episcopi, 192, 14.

 Iacobus, f. Isaaci, 23, 6.
 Iacobus, conditor coenobii Bēth
 'Abhē, 100, 11.
 Iacobus, episcopus, 92, 7.
 Iacobus, ep. Siarzur, 171, 20.
 Iazdannan, princeps, 59, 20.
 Iazdegerd, 35, 22.
 Iazdīn, 13, 2.
 Iazdīn, monachus Izalensis, 22, 1.

- lazdsāpōr, 31. 23.
 Ierusalem, 153, 1; 154, 28; 157, 23; 177, 23, 35; 178, 1.
 Illyricum, 153, 2.
 India, regio, 182, 18, 27, 29; 186, 31.
 Ioatham, 42, 28.
 Iohannes, 45, 15.
 Iohannes, evang., 208, 11.
 Iohannes, archipresbyter Edessenus, 204, 28.
 Iohannes, sacerdos, archimandrita, Bēth 'Abhē, 28, 31; 32, 35; 34, 19; 47, 9.
 Iohannes, mon. Bēth 'Abhē, 27, 2.
 Iohannes, sacerd. Arbelensis, 75, 1.
 Iohannes, metrop. Bēth-Lapa!, 80, 11; 100, 21.
 Iohannes, philosophus, 129, 27.
 Iohannes Qaṣaraeus, 146, 16.
 Iordanis, fl. 15, 13.
 Ionan, 25, 11.
 Isaac, monachus, 71, 4.
 Isaac Nisibenus, 157, 4; 159, 3.
 Isaac Taḥalensis, 26, 10; 100, 6.
 Isaias, propheta, 134, 31.
 Isauria, 154, 28.
 Išo'rahmech, fidelis, 141, 21.
 Išo'sabran, 37, 14.
 Išo'yahb, doctor, 48, 4.
 Išo'yahb II, patr., 20, 17; 38, 1.
 Išo'yahb III, patr., 7, 1; 8, 3; 9, 10, 31, etc. (initio fere uniuscuiusque epistulae); 136, 35.
 Išo'zka, mon. Bēth 'Abhē, 27, 3.
 Israel (carnalis : populus Iudaeorum), 14, 20, 23; 161, 12; 164, 4; 198, 34; 199, 1; 206, 21; — (spiritalis, seu metaph. populus Christ.), 14, 26; 161, 13; 179, 17; 195, 29; 206, 22.
 Italia, 154, 23.
 Iudaei, 40, 30; 199, 13.
 Iudas f. Iacobi, 23, 3.
 Iudas (Iscariotes), 52, 20, 22, 24; 193, 11, 16.
 Iulianistae, 203, 30.
 Izala, mons et coenobium, 15, 31; 17, 19; 21, 31, 33; 22, 36; 160, 17; 172, 21.
 Kabab, monophysita, 65, 3.
 Kōkhē (Seleucia), 20, 29.
 Lazarus, 20, 10.
 Levi, f. Iacobi, 164, 9; — metaphrice, 154, 29.
 Longobardi, 154, 24.
 Loth, 191, 7.
 Lucas, evang., 208, 11.
 Lucas, monachus Izalensis, 22, 1.
 Lulianus, 44, 3.
 Lycaonia, 154, 27.
 Magi, 171, 33.
 Maḥōzē d'Arēwān, urbs, 93, 22; 176, 22.
 Maḥūzaei cives, 166, 10, 32; 169, 25.
 Mamre, locus, 120, 20.
 Marcionitae, 203, 30.
 Marcus, evang., 208, 11.
 Maremmeh, metrop., et postea patriarcha, 77, 1; 83, 10; 136, 35; 143, 34.
 Maremmeh, monachus Izalensis, 45, 24; 76, 2.
 Maruzan, episcopus, 57, 9.
 Marvai, sacerd. Huzaeus, 173, 18.
 Mašmahig, urbs, 194, 1; 196, 30; 197, 7.
 Matthaeus, 54, 32.
 Matthaeus, evang., 208, 11.
 Matthias, apost., 140, 34.
 Mazun, locus, 191, 24.

Mazunaei, cives, 179, 30; 182, 6,
7, 13; 186, 14; 187, 14; 189,
27; 192, 6, 11; 193, 1.
Melchisedec Hierosolym., 178, 32.
Mesene, regio, 198, 4.
Mesenenses episcopi, 192, 16.
Mohammetani, 73, 36, 38.
Moses, propheta, 198, 29, 32.
Mōšē, sacerd. et notarius, 42, 23;
54, 24; 117, 13.
Naaman, 76, 11.
Narsai, episc. schismaticus, 53, 35.
Narsai, monachus Izalensis, 45, 24;
76, 2.
Neduba'al, 161, 11.
Nicaenum concil., 149, 11.
Nimparuk, f. Dustar, 204, 4, 5.
Ninive, urbs, 39, 25; 45, 10.
Ninivitae, 68, 33; 71, 5; 155,
34.
Nisania, 111, 20.
Nisibena Schola, 12, 20; 174, 5.
Nisibeni (cives et clerici), 43, 23;
161, 7, 19; 164, 1.
Nisibis, urbs, 69, 32, 33; 70, 26;
105, 6, 26; 175, 27. V. Šoba.
Noe, 14, 3.
Novum coenobium, 170, 12.
Nuhadraei, 108, 5.
Oasis, 205, 4, 13.
Olivarum mons, 52, 24.
Palestinenses, 154, 29.
Pamphylia, 154, 27.
Pauliniani, 147, 28; 148, 21; 153,
21.
Paulus, apostolus, 89, 15; 110,
39; 116, 29; 152, 3, 8, 27;
174, 17, 19; 183, 24; 186, 9,
14; 199, 3.
Paulus, archimandrita, 99, 27.
Paulus, archid. Hierosol., 177, 21.

Paulus, ep. Nisibenus, 57, 2.
Paulus, monachus, 18, 8.
Pelagia, Hierosolymitana, 178, 34.
Persae, 100, 25; 148, 26; 172,
34; 180, 11; 182, 30; 191, 10;
201, 7, 18; 202, 18, 24, 36;
203, 17, 20, 22, 23, 25, 26.
Persis, regio, 180, 3, 10, 25; 181,
13, 37; 182, 32; 185, 2,
31; 190, 31; 191, 10, 23, 28,
36; 192, 6, 15, 27; 195, 4.
Petrus, apostolus, 52, 28; 60, 10;
186, 11, 13; 198, 36. V. Cephas.
Pharao, 107, 26.
Phoenicii, 154, 29.
Pilatus, 52, 15.
Procopius, Hierosolym., 177, 25.
Qaiōma, Hierosolymitanus, 178, 32.
Qalah, locus seu regio, 182, 30.
Qamišō', monachus, 71, 4.
Qamišō', monachus Bēth 'Abhē, 27,
3; — abbas, 30, 12.
Qamišō', episc., 73, 1.
Qardawaia, 108, 12; 109, 5, 24;
110, 16, 23, 29, 30, 33, 35,
39; 111, 7.
Qatārenses; 188, 21; 189, 32; 192,
6, 27; 196, 9, 18, 26, 28;
198, 1; 201, 1, 7, 19; 202, 11,
18, 25; 203, 1, 17, 20, 24,
26; 204, 3, 12, 15.
Radanensis regio, 181, 33.
Raḥil, 54, 30.
Ravenna, 154, 23.
Rēvardašīr, urbs, 179, 1, 3; 184,
23; 185, 28; 200, 21, 23.
Rhodus, insula, 154, 26.
Roma, 154, 23.
Romani, 13, 30; 153, 27; 154,
13, 16, 19; 155, 2, 9, 17;
186, 10.
Ruben, f. Iacobi, 23, 3.

- Saba, ep. Maḥōzē d'Arēwān, 176, 21.
 Sabrīšō', archimandrita, 13, 3.
 Sabrīšō', episc., 46, 16.
 Sabrīšō', metrop., 122, 33.
 Sabroi, 12, 2.
 Šafnatpa'naḥ, f. Raḥil, 54, 30.
 Sāhdā, episc. (Salidona), 98, 27.
 Sāhdōnā, episcopus Maḥōzē, 147, 22, 25; 148, 15, 17; 149, 4; 151, 3, 6, 14, 22, 23, 32, 33, 37; 152, 19, 28; 153, 7, 14, 17, 35; 168, 17, 21, 32, 35.
 Salomon, 205, 22.
 Samuel, sacerdos, 46, 31.
 Samuel, propheta, 35, 2; 198, 32.
 Sanā, monachus, 71, 4.
 Saphira, 199, 2.
 Šapōr, 38, 7.
 Seleucia, urbs, 17, 36; 23, 39; 105, 31; 106, 32, 36; 126, 10.
 Semīšō', episc. schismaticus, 53, 34.
 Sergius, 111, 20.
 Sergius, episc., 124, 24.
 Sergius, medicus, 9, 10; 13, 31.
 Sergius, sac. et doctor, 46, 23; 47, 20.
 Šeroe, 126, 23.
 Severiani, 203, 30.
 Severus, antiochenus, 154, 17.
 Siarzur, urbs, 171, 20.
 Sicilia, insula, 154, 25.
 Simeon, episcopus, 72, 22.
 Simeon, ep. Rēvardašir, 179, 1, 2; 185, 28, 30; 200, 20, 23, 30.
 Simeon, magus, 199, 2.
 Simeon, mon. Bēth 'Abhē, 27, 2.
 Simeon, monachus Izalensis, 22, 1.
 Simeon, sacerd. Israel, 206, 18.
 Simeonis (coenobium S.), 151, 2.
 Sinai, 80, 26; 116, 6.
 Šoba (Nisibis), 205, 12, 14.
 Sodoma, 191, 8.
 Stephanus, monachus, 22, 1.
 Stephanus, protomartyr, 199, 12.
 Šubḥa, fidelis, 83, 29.
 Šuštra, urbs, 186, 19.
 Syri, 100, 25.
 Tagritenses (cives), 63, 31.
 Tagritum, urbs, 65, 2.
 Taḥal, locus, 100, 6.
 Talon, locus, 194, 1.
 Te'ī, princeps fidelium Arbelensium, 75, 2.
 Terišīšō', chorepiscopus, 91, 19.
 Terra sancta, 157, 15.
 Theodorus, archidiaconus Edessae, 204, 28.
 Theodorus, clericus Hierosol., 177, 22.
 Theodorus, episcopus, 21, 6.
 Theodorus, ep. Hormizdardašir, 187, 17.
 Thracia, 154, 25.
 Tigris (Deqlat), fl., 105, 29.
 Ukana, puer, 144, 1.
 Xenaias (Philoxenus Mahbugensis), 153, 37.

11

INDEX BIBLICUS.

	Paginae.		Paginae.
<i>Gen.</i> , I, 2	157	LV, 3	53
XVIII, 1	120	LXVII, 30	177
XXXVII, 17	22	XCIII, 14	15
<i>Ex.</i> , XII, 30	107	CII, 14	35
XVI, 16	90	CV, 17	202
XXXII, 26	164	CXXV, 2, 3	7
<i>Lev.</i> , XV, 33	33	CXXXVI, 1	161
<i>Num.</i> , XII, 8	54	CXXXVII, 2	88, 89
XVI, 1, 32	202	CXLI, 4	39
XXI, 21	204	CXLIV, 13	15, 30
XXVI, 9	202	CXLIV, 18-21	176
<i>Deut.</i> , II, 26	204	<i>Prov.</i> , XVII, 3	61
IV, 26	159	XX, 9	58
XI, 6	202	XXV, 20	182
<i>Iud.</i> , VI	161	<i>Eccle.</i> , v, 7	49
IX, 7-15	42	VII, 29	176
XI, 19	204	<i>Eccli.</i> , I, 2	200
I SAM., XVII, 45	53	IV, 21(25)	35
<i>II Reg.</i> , II, 7	15	XI, 33	107
II, 9, 12	14	XI, 34	127
V, 11, 13, 19	76	XVI, 3	90
XVIII, 2	44	XLI, 15	84
<i>Job.</i> , VIII, 9	61	XLV, 22	202
XIV, 19	49	<i>ISAIAS</i> , V	134
<i>Psal.</i> VI, 5	176	VII, 4	179
XXXI, 1, 2	45	VIII, 14	206
XXXIV, 21	62	XXIV, 2	122
XXXVI, 8-9	24	XXXII, 17	47
XXXVI, 34	31	XXXVI, 6	44
XXXVI, 35	64	LI, 9	25
XLIV, 14	68	<i>IEREM.</i> , II, 36	53
		VI, 15	122
		VIII, 12	122

<i>Thren.</i> , III, 27-28.....	46	VII, 42.....	178
EZECH., II, 6.....	63	XIV, 26, 45.....	52
XI, 19.....	62	LUC., II, 34.....	206
XXXIII, 11.....	170	VI, 35.....	133
DAN., III.....	160	IX, 5.....	188
VII, 10.....	51	XII, 42.....	176
OS., IV, 9.....	122	XV, 4.....	167
MATTIL., V.....	50	XV, 10.....	38
V, 4.....	147	XVI, 9.....	197
V, 29.....	152	XV, 10.....	51
VI, 1-4.....	40	XVIII, 8.....	63, 71, 96
VI, 20.....	147	XVIII, 9-14.....	175
VII, 2.....	34	XVIII, 13.....	62
IX, 24.....	176	XVIII, 29.....	41
X, 14.....	188	XX, 9.....	134
X, 14-15.....	134	XX, 22.....	194
XI, 30.....	78	XX, 25.....	74
XII, 34.....	176	XXI, 1-4.....	178
XIII, 28.....	22	XXII, 48.....	52
XVIII, 22.....	152	XXIII, 31.....	70
XIX, 29.....	41	IOHAN., I, 1-5.....	208
XX, 26-27.....	195	IX, 33.....	203
XXI, 21-22.....	201	X, 10.....	188
XXI, 33.....	134	XI, 39.....	189
XXII, 21.....	74, 194	XIV, 2.....	112
XXIV, 20.....	197	XVII, 3.....	188
XXIV, 24.....	194	XVIII, 10.....	52
XXV, 27.....	109	Act. Ap., I, 23.....	33
XXVI, 30, 47.....	52	IV, 6.....	199
XXVI, 49, 53.....	52	XII, 7-8.....	195
XXVII, 51.....	13	XVII, 14.....	77, 135
MARC., IV, 6, 7.....	157	XVII, 28.....	133
VI, 11.....	188	XX, 34.....	88
IX, 22.....	78	Rom., I, 11-12.....	186
IX, 35.....	195	I, 17.....	116
X, 29.....	41	VII, 18.....	31, 173
XI, 24.....	201	IX, 5.....	94
XII, 1.....	134	X, 10.....	206
XII, 14.....	194	X, 12.....	30
XII, 17.....	74	XII, 8.....	170
		XIII, 10.....	43

XIII, 11	12	III, 21	205
XIV, 11	94	<i>Coloss.</i> , II, 23	92
XV, 19	153	I <i>Thess.</i> , II, 7-8	187
I <i>Cor.</i> , III, 4	61, 174	II, 9	88
III, 6	33	II <i>Thess.</i> , II, 3	63, 180, 185,
III, 22	116	194, 195.	
X, 11	183	II, 7	9
XI, 16	111	II, 8, 9	180
XV, 28	36, 134	II, 10	72, 117
XV, 33	170	III, 9, 10	88
II <i>Cor.</i> , IV, 9	48	I <i>Tim.</i> , II, 4	62
IV, 16	29	V, 25	171
VIII, 9	43	II <i>Tim.</i> , II, 19	31
IX, 8	38, 65, 74, 98, 120,	II, 21	85
155, 171, 184		III, 2	8
X, 4-6	198	III, 5	170
XI, 21	27	III, 12	119
XII, 9	159, 183	III, 17	184
<i>Gal.</i> , I, 8	144	IV, 2	172
II	199	<i>Tit.</i> , I, 12	86
VI, 4	175	II, 7	87
<i>Eph.</i> , III, 20	30, 34	II, 8	82
III, 20-21	200	III, 11	152
IV, 4	29	<i>Hebr.</i> , VIII, 11	94
IV, 6	134	XI, 19	16, 44, 103, 189
IV, 13	119	XI, 32	161
IV, 23	16	XII, 7	12
V, 2	56	XII, 15	178
V, 8	26	I <i>Ac.</i> , II, 22	117
V, 15-16	40	I <i>ud.</i> , 25	113
VI, 10-11	195, 197	<i>Apoc.</i> , VII, 12	113
<i>Philip.</i> , II, 11	163, 207		
II, 13	121		

EMENDANDA IN TEXTU SYRIACO.

- Pag. 65, l. 19, lege ܕܡܕܝܟ pro ܕܡܕܝܟ
 Pag. 70, l. 28, lege ܕܗܩܡ ܕܡܕܝܟ pro ܕܗܩܡ ܕܡܕܝܟ
 Pag. 89, l. 11, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 89, l. 22, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 132, l. 3, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 139, l. 23, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 141, l. 21, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 141, l. 26, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 147, l. 14, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 150, l. 5, lege ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ
 ܕܗܩܡ; — l. 8, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 151, l. 26, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 180, l. 21, lege ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ
 Pag. 185, l. 16, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 187, l. 2, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 193, l. 6, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 195, l. 4, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 219, l. 7, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 227, l. 3, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 231, l. 6, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 232, l. 8, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 242, l. 29, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 247, l. 10, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ
 Pag. 263, l. 5, ante ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ , adde ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ
 ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ, ܕܗܩܡ ܕܗܩܡ
 Pag. 275, l. 14, lege ܕܗܩܡ pro ܕܗܩܡ

Aliquot nomina propria ommissa sunt in indice syriaco : ea facile supplebit benevolus lector ex indice latino versioni adnexo.

INDEX TOMI LXIV.

De Išō'yahb patriarchae III, vita et scriptis	1
De epistulis	3

LIBER EPISTULARUM MAR IŠŌ'YAHB.

PARS PRIMA :

EPISTULAE QUAS SCRIPSIT IŠŌ'YAHB CUM ESSET EPISCOPUS.

I. (Initium deest)	7
II. Ad congregationem monachorum, de studio fidei	8
III. Ad Sergium medicum, de auditione morbi	9
IV. Ad Hnānīšō' monachum, de rebus contra fidem	9
V. Ad doctorem Arbelensem, Mar Daniel	10
VI. Ad fidelem Sabroi	12
VII. Ad Hormizd, syncellum suum in schola Nisibena	12
VIII. Ad Sabrīšō', superiorem monasterii S. Crucis	13
IX. Ad Sergium, amicum suum, post vastationem Romanorum	13
X. Ad Mar 'Abdīšō', monachum, de obitu eius magistri	14
XI. Ad Fratres in monte Izala, de obitu eorum superioris	15
XII. Ad eosdem, de mora responsionis et auditione adversa	17
XIII. Ad Paulum monachum ad directionem monasterii vocatum	18
XIV. Ad doctorem Mar Hnāniam, de morbo et paupertate	19
XV. Mar Išō'yahb II ^o catholico; excusatio propter fugam	20
XVI. Theodoro episcopo, amico fido	21
XVII. Ad Fratres in monasterio Izala, qui se separaverant	21
XVIII. Ad Fratres in mon. Bēth 'Abhē, de institutione directoris	27
XIX. Ad Mar Qamīšō' nuper constitutum in directione monasterii	30
XX. Ad Mar Iazdšapōr	31
XXI. Ad eundem	34
XXII. Honorabili Mar Iazdegerd	35
XXIII. Fidei vero Mar Išō'sabran	37
XXIV. Mar Išō'yahb II, catholico	38
XXV. Eidem	38
XXVI. Fratribus monachis in monte Alfāf	39
XXVII. Mar Mōšē, sacerdoti	42

XXVIII.	Fideli vero Mar Luliano.....	44
XXIX.	Fratri Iohanni.....	45
XXX.	Fratribus Narsai et Maremmeh.....	45
XXXI.	Mar Sabrišō, episcopo.....	46
XXXII.	Mar Samueli, sacerdoti.....	46
XXXIII.	Mar Iohanni, sacerdoti.....	47
XXXIV.	Catholico.....	47
XXXV.	Amico suo Hormizd.....	48
XXXVI.	Mar Alahazeka, sacerdoti et doctori.....	48
XXXVII.	Catholico.....	50
XXXVIII.	Mar Abba, episcopo.....	50
XXXIX.	Catholico.....	51
XL.	Eidem.....	53
XLI.	Mōšē, sacerdoti.....	54
XLII.	Cyriaco, episcopo metropolitae.....	56
XLIII.	Fideli honorato Mar Iazdannan.....	59
XLIV.	Mar Gabrieli, episcopo metropolitae.....	63
XLV.	Clericis et populo urbis Balad.....	66
XLVI.	(Inscriptio deest).....	67
XLVII.	Mar Cyriaco, episcopo metropolitae.....	69
XLVIII.	Monachis quibusdam.....	71
XLIX.	Gabrieli, episcopo metropolitae.....	74
L.	Iohanni, sacerdoti, et Te'i, principi fidelium Arbelensium.....	75
LI.	Monachis quibusdam.....	76
LII.	Gabrieli, episcopo metropolitae, et Hormizd, episcopo..	76

PARS SECUNDA :

EPISTULAE QUAS SCRIPSIT IŠŌ'YAHB CUM ESSET METROPOLITA.

I.	Clero et populo urbis Bēth Lapaṭ.....	80
II.	Maremmeh, metropolitae.....	83
III.	Ad fratres monachos dioecesis suae Adiabenes.....	84
IV.	Tērīšīšō', chorepiscopo.....	91
V.	Iacobo, episcopo.....	92
VI.	Clericis et fidelibus ecclesiae urbis Maḥōzē d'Arēwān....	93
VII.	Mar Sahda (Sahdōnā), episcopo.....	98
VIII.	Guriae.....	103
IX.	Presbyteris, clericis et fidelibus nobilibus urbis Nisibis..	105
X.	Ad Nuhadraeos.....	108
XI.	Ad fratres certamini passionum temporalium addictos..	111

XII.	Mar Henoch, episcopo.....	113
XIII.	Bar Hadbsaba, archimandritae et fratribus qui cum eo sunt	115
XIV.	Mar Mōšē, sacerdoti et notario.....	117
XV.	Mar Abrahæ, archimandritae.....	118
XVI.	Mar Hormizd, episcopo.....	120
XVII.	Mar Abba, episcopo.....	121
XVIII.	Mar Sabrišo', episcopo metropolitae.....	122
XIX.	Mar Hormizd, episcopo.....	124
XX.	Mar Sergio, episcopo.....	124
XXI.	Ad Mar Bar Šauma, episcopum.....	125
XXII.	Mar Šeroe.....	126
XXIII.	Ad Mar Iohannem.....	129
XXIV.	Ad virum qui recusavit venire cum vocatus esset.....	139
XXV.	Ad fidelem, de obitu fratris eius.....	141
XXVI.	Ad Maremmeh catholicum, de sollicitatione discedendi...	143
XXVII.	Ad Iohannem Qaṭaraeum; exhortationes ad opera bona...	146
XXVIII.	Ad Hormizd episcopum, de Sabdōnā.....	147
XXIX.	Eidem, de zelo in operibus ecclesiasticis.	150
XXX.	Ad Episcopos provinciae Bēth Garmai, de Sabdōnā.....	151
XXXI.	Ad Ninivitas, de pestilentia.....	155
XXXII.	Ad Isaacum Nisibenum, de Hierosolymitis.....	157

PARS TERTIA :

EPISTULAE QUAS SCRIPSIT IŠŌYAHB CUM ESSET PATRIARCHA.

I.	Ad Isaacum Nisibenum, de erectione sua ad catholicatum.	159
II.	Ad Fratres monasterii Izalae, de eodem argumento.....	160
III.	Ad nobiles Nisibenos, de haeticis.....	161
IV.	Ad clericos Nisibenos, de haeticis.....	164
V.	Ad Berīkvai, de Maḥuzaeis.....	166
VI.	Ad abbatem coenobii Novi et Fratres coenobii in Ba'arabīn.	170
VII.	Ad Iacobum, episcopum urbis Siarzur.....	171
VIII.	Ad Fratres in monte Izala.....	172
IX.	Ad Marvai, sacerdotem et medicum Maḥuzaeum.....	173
X.	Ad Doctorem scholae Nisibenae.....	174
XI.	Ad Fidelem zelotem in urbe Nisibi.....	175
XII.	Ad Saba, episcopum urbis Maḥōzē d'Arewan.....	176
XIII.	Ad Hierosolymitas.....	177
XIV.	Ad Simeonem, episcopum urbis Revardašir.....	179
XV.	Ad Doctorem, in urbe Rēvardašir.....	184

XVI.	Ad Mar Simeonem Rēvardasirensē	185
XVII.	Ad Episcopos Qaṭarenses	188
XVIII.	Ad Qaṭarenses	189
XIX.	Epistula altera ad Qaṭarenses	196
XX.	Ad monachos provinciae Qaṭarensium	198
XXI.	Ad eosdem monachos	201
XXII.	Ad Edessenos	204
	Index nominum	209
	Index biblicus	214
	Emendanda	217

.274, 24 קיִּדֵּחַ	.110, 5 קיִּבְּחַח קיִּבְּחַח
.171, 19 קיִּדֵּחַ	.259, 5 קיִּדֵּחַח
∴ ה ∴	.53, 5 קיִּדֵּחַח
.259, 3 "קִּדֵּחַח קיִּדֵּחַח	.274, 18 קיִּבְּחַח
.245, 5 "חַח קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	.57, 22 "חַח קיִּבְּחַח
.283, 11 "חַח קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	.67, 28 "קִּדֵּחַח קיִּבְּחַח
.26, 6 "קִּדֵּחַח קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	.207, קיִּבְּחַח (קיִּדֵּחַח קיִּבְּחַח)
.141, 20 (קִּדֵּחַח) קיִּבְּחַח	15.
.84, 7; 82, 16 קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	.95, 1 "קִּדֵּחַח קיִּבְּחַח
.267, 25 קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	29, 22, 13 קיִּדֵּחַח קיִּבְּחַח
.120, 20 קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	29.
.212, 22 קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח	.285, 23 קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח
.	247, 6, קיִּבְּחַח קיִּדֵּחַח קיִּבְּחַח
.	8; 256, 21, 23, 276, 31;
.	277, 2,

71, 6 "חֲפִיזָה מְשֻׁמָּה
90, 21.

212, 8, 205, 7, 10 מְשֻׁמָּה
12, 30; 213, 7, 10.

265, 12; 260, 14 חֲפִיזָה
266, 4; 270, 26; 271, 12,
15, 16, 18; 273, 11; 277,
20; 278, 1, 15; 279, 21,
30; 280, 7, 22; 281, 23,
27; 282, 12, 24, 26.

247, 2 מְשֻׁמָּה

252, 19 מְשֻׁמָּה

92, 24 מְשֻׁמָּה

95, 20 מְשֻׁמָּה

30, 1 מְשֻׁמָּה חֲפִיזָה
34, 24.

146, 17 מְשֻׁמָּה חֲפִיזָה
147, 9, 10; 148, 14, 21,
25, 28, 31; 149, 2, 4, 13.

212, 22 חֲפִיזָה

⋮ ח ⋮

(V. חֲפִיזָה) חֲפִיזָה
251, 6 חֲפִיזָה

219, 19 חֲפִיזָה

203, 27; 10, 27 חֲפִיזָה
211, 13; 212, 8, 15; 213,
24; 259, 11.

213, 7, 15 חֲפִיזָה

23, 29 חֲפִיזָה

212, 22 חֲפִיזָה

69, 7 חֲפִיזָה

247, חֲפִיזָה, חֲפִיזָה
7, 9; 255, 4; 256, 21;
276, 31; 277, 2.

⋮ ח ⋮

45, 22 חֲפִיזָה

72, 13 חֲפִיזָה

245, 5 חֲפִיזָה

17, 3 חֲפִיזָה
132, 19.

116, 20; 79, 6 חֲפִיזָה
117, 25; 149, 5; 157, 14;
183, 3; 209, 5, 10; 210, 2;
240, 28; 241, 2; 253, 24;
257, 10, 15; 274, 26.

212, 26 חֲפִיזָה

259, 12; 77, 7 חֲפִיזָה
15; 274, 22.

65, 24 חֲפִיזָה

247, 4 חֲפִיזָה

212, 26 חֲפִיזָה

212, 24 חֲפִיזָה

245, 10 חֲפִיזָה

221, 21 חֲפִיזָה

248, 21, 28; 238, 24 חֲפִיזָה
249, 17; 251, 11; 252, 8,
18, 20; 255, 21; 256, 25;
265, 4, 11, 22; 269, 10.

264, 2; 248, 29; 204, 2 חֲפִיזָה

266, 1, 4; 278, 1, 15; 279,

30; 280, 7, 22; 281, 14, 18,

20, 21, 23, 26.

144, 17 חֲפִיזָה

⋮ ח ⋮

9, 20 חֲפִיזָה

69, 7 חֲפִיזָה

⋮ ח ⋮

195, 1 חֲפִיזָה

245, 11 חֲפִיזָה

212, 23 חֲפִיזָה

212, 25 חֲפִיזָה

279, 18 חֲפִיזָה

∴ ∞ ∴

מכאכא "25, 243.

מכא, 8, 10.

מכאכא, 9, 22.

מכאכא "4, 57, 166.

מכא, 264, 1.

מכא (מכאכא), 131, 2.

מכאכא, 13, 15, 18, 202.

203, 18, 21; 204, 19; 207,

15, 20, 25; 208, 2, 4, 14,

15, 16, 27, 28; 209, 1, 23,

27; 210, 3, 21, 29; 211, 1,

3, 21; 213, 10, 21; 232,

14, 19; 233, 2, 5.

מכאכא, 212, 13.

מכאכא, 134, 2.

מכאכא, 282, 2.

מכאכא, 212, 21.

מכאכא, 274, 26.

מכאכא, 156, 15; 106, 5.

מכאכא, 236, 25.

מכאכא, 143, 16.

מכאכא, 141, 17; 25, 13; 16, 21.

מכאכא, 92, 24.

מכאכא, 10, 28; 4, 3.

מכאכא, 149, 29.

מכאכא "17, 168.

מכאכא "13, 57.

∴ ד ∴

דכאכא, 11, 20.

דכאכא, 103, 30; 102, 25.

106, 29.

דכאכא, 69, 9.

∴ א ∴

דכאכא, 203, 27; 202, 21.

211, 6.

מכאכא, 123, 22.

243, 26.

מכאכא, 234, 6; 230, 8; 229, 9.

מכאכא, 273, 14.

מכאכא, 265, 23.

מכאכא, 247, 2.

מכאכא, 144, 16; 24, 4; 23, 28.

מכאכא "72, 20.

מכאכא (מכאכא) [1. מכאכא].

264, 20.

מכאכא, 239, 15.

מכאכא [1. מכאכא], 248, 11.

251, 19, 21, 27; 259, 1; 262,

1; 265, 11; 266, 16.

מכאכא, 100, 6; 56, 3.

מכאכא, מכאכא, מכאכא.

101, 16, 107, 9; 109, 14;

186, 25; 197, 4,

מכאכא, 282, 3.

מכאכא, 271, 20; 267, 25;

272, 6.

מכאכא, 69, 9.

∴ נ ∴

מכאכא, 145, 5.

מכאכא, 89, 20; 55, 16; 47, 27.

93, 1.

מכאכא, 214, 8.

מכאכא, 149, 28.

מכאכא, 204, 27, 28.

מכאכא, 100, 15.

מכאכא, 91, 5, 6; 53, 9; 9, 4.

92, 8; 141, 17; 215, 26;

219, 2; 222, 1, 17; 225, 28;

240, 13; 242, 23.

מכאכא, 100, 5; 56, 3.

מכאכא "67, 28.

- 121, 22 "צמח ק" 77, 26 צמח ק" 77, 26
 236, 25 "צמח ק" 85, 6.
 30, 2 צמח ק" 30, 2
 59, 13 צמח ק" 59, 13
 20, 8; 45, 15. צמח ק" 20, 8; 45, 15.
 1. 1, 2; 2, 11; 4, 4; 5, 4 etc. צמח ק" 1. 1, 2; 2, 11; 4, 4; 5, 4 etc.
 (initio fere uniuscuiusque epis-
 tulae).
 44, 14 צמח ק" 44, 14
 193, 22 צמח ק" 193, 22
 266, 26; 66, 4; 65, 28 צמח ק" 266, 26; 66, 4; 65, 28
 31.
 275, 7; 65, 25 צמח ק" 275, 7; 65, 25
 283, 10 צמח ק" 283, 10
 55, 21; 40, 14; 38, 8 צמח ק" 55, 21; 40, 14; 38, 8
 176, 5 צמח ק" 176, 5
 30, 1 צמח ק" 30, 1
 133, 28; 105, 13 צמח ק" 133, 28; 105, 13
 200, 22 צמח ק" 200, 22
 32, 17 צמח ק" 32, 17
 98, 19 צמח ק" 98, 19
 212, 25 צמח ק" 212, 25
 136, 3, 6; 135, 27 צמח ק" 136, 3, 6; 135, 27
 27, 10 צמח ק" 27, 10
 38, 22 צמח ק" 38, 22
 38, 22 צמח ק" 38, 22
 12, 29 צמח ק" 12, 29
 52, 6 צמח ק" 52, 6
 42, 2 צמח ק" 42, 2
 9, 21 צמח ק" 9, 21
 22, 13 צמח ק" 22, 13
 6, 3 צמח ק" 6, 3
 36, 14 צמח ק" 36, 14
 119, 3, 12, 24, 23, 26 צמח ק" 119, 3, 12, 24, 23, 26
 28; 222, 7, 10; 226, 2; צמח ק" 28; 222, 7, 10; 226, 2;
 274, 15, 21, 24; 285, 25, צמח ק" 274, 15, 21, 24; 285, 25,
 26.
 97, 4, 7 צמח ק" 97, 4, 7
 274, 18; 69, 2 צמח ק" 274, 18; 69, 2
 158, 8; 52, 2 צמח ק" 158, 8; 52, 2
 24, 3 צמח ק" 24, 3
 133, 16 צמח ק" 133, 16

הדגמב זעמבזא 23, 11
 דסב 116, 18
 דסל 23, 25
 דוסנב, 22, 12 (Cf. דוסנב)
 דנר לאזא 267, 25
 דנאב דנא 30, 1
 דנאב מלפא 6, 14
 דמלח 141, 21
 דל 279, 18

⋈ מ ⋈

מז (אזא) 267, 25
 מווא 265, 22; 134, 2; 105, 5
 מזכור 59, 25; 9, 5
 מזכורא 162, 17; 101, 13
 167, 23; 202, 12; 206, 20.
 מזכוראזע 259, 4
 מזנא 252, 3, 17
 מזדדס 65, 24

⋈ א ⋈

אנב, 5, 100 (Cf. דוסנב)
 אנא (אזא) 66, 4

⋈ נ ⋈

נבא 22, 12; 16, 5; 13, 22
 100, 5.
 נבב 124, 21; 120, 19; 111, 10
 נמאב 35, 17
 נא (אזא) 267, 25
 נאזא 152, 26
 נא 274, 24
 נאב מלפא 18, 29
 ננב 18, 24; 12, 9; 5, 4
 ננב 92, 25
 ננב 133, 14

כבז 27, 10
 כבא 162, 21
 כבבא 149, 28
 כבז 208, 1
 כבז לא 105, 4; 101, 15
 133, 29.
 כבז מלפא 197, 9
 כבז חא 33, 27; 30, 3
 כבז צעסא (Vair זע el) צעסא).

כבז מלפא (V. מלפא)

כלב 143, 7; 85, 17; 72, 7
 כלבא 86, 6
 כזכב (נא) 235, 4
 כזס 22, 13
 כזנא 30, 1
 כזנא 30, 1
 כזנבא 155, 12
 כזנב, 9 229,
 כזנב 30, 2
 כזנבא 92, 25
 כזנבא 169, 15
 כזנבא 38, 22
 כזנבא 212, 14

⋈ ז ⋈

זבא 97, 15
 101, 12.
 זבא 81, 8
 זבא 138, 6
 זבא 259, 4
 זבא 273, 13
 זבא 212, 24
 זבא 22, 12

⋈ ד ⋈

דבב 92, 26

[illegible]

¹ P 9123. — ² V om. — ³ Hic in fine folii 124 vⁱ desinit codex Vaticanus.

* Pl. 177 v°.

* V f. 124 v°.

* P f. 178 r°.

מחללים לה * בהם חסד ארץ כהנא דחיים. ארץ
30 לה כמחללים כי חסד הילך: משה מחלל הילך
בדמיון משה הילך ארץ כלל מחללים דחיים

אלא כוּנַע בלשמה. מַחֲמֵה דִּי אֲחִינֹחַ: דִּלְכָּ
אֲחִינֹחַ, כוּנַע מַחֲמֵה. אֲלֵךְ אֲלֵךְ בלשמה.
מַחֲמֵה וְהִכּוּ אֲחִינֹחַ: דִּלְכָּ אֲלֵךְ אֲלֵךְ
כוּנַע. אֲלֵךְ לֵאמֹר דִּכְדִּירָא. אֲלֵךְ כוּנַע
דִּכְדִּירָא. אִם לֵאמֹר מַחֲמֵה מַחֲמֵה כִּי
מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא. אִם בִּי אֲחִינֹחַ דִּכְדִּירָא מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא.
מַחֲמֵה לֵאמֹר כִּי אֲחִינֹחַ: כִּי נִשְׁמַע מַחֲמֵה
דִּכְדִּירָא בלשמה. דִּכְדִּירָא אֲלֵךְ מַחֲמֵה מַחֲמֵה.
דִּלְכָּ כִּי מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא: אֲלֵךְ אֲלֵךְ מַחֲמֵה כִּי
מַחֲמֵה. אֲלֵךְ דִּכְדִּירָא דִּכְדִּירָא. אֲלֵךְ לֵאמֹר
אֲלֵךְ לֵאמֹר מַחֲמֵה. אֲלֵךְ בלשמה: דִּלְכָּ
אֲלֵךְ מַחֲמֵה אֲלֵךְ. אֲלֵךְ נִשְׁמַע * מַחֲמֵה. אֲלֵךְ
מַחֲמֵה * מַחֲמֵה מַחֲמֵה ⁷ בִּי ¹ נִשְׁמַע דִּכְדִּירָא
⁷ מַחֲמֵה ² מַחֲמֵה מַחֲמֵה. מַחֲמֵה ⁷ דִּי ¹ אֲלֵךְ אֲלֵךְ
דִּכְדִּירָא: דִּלְכָּ לֵאמֹר מַחֲמֵה, מַחֲמֵה כִּי מַחֲמֵה
דִּלְכָּ: מַחֲמֵה אֲלֵךְ לֵאמֹר אֲלֵךְ לֵאמֹר דִּלְכָּ
מַחֲמֵה. דִּלְכָּ לֵאמֹר כִּי מַחֲמֵה: מַחֲמֵה מַחֲמֵה
כִּי מַחֲמֵה מַחֲמֵה מַחֲמֵה כִּי מַחֲמֵה: אִם דִּלְכָּ
אֲלֵךְ מַחֲמֵה, מַחֲמֵה לֵאמֹר מַחֲמֵה: אֲלֵךְ לֵאמֹר
מַחֲמֵה מַחֲמֵה מַחֲמֵה אֲלֵךְ. מַחֲמֵה לֵאמֹר
אֲלֵךְ מַחֲמֵה דִּלְכָּ נִשְׁמַע מַחֲמֵה, דִּלְכָּ
דִּכְדִּירָא. אֲלֵךְ מַחֲמֵה דִּלְכָּ מַחֲמֵה. אֲלֵךְ מַחֲמֵה
דִּלְכָּ מַחֲמֵה. אֲלֵךְ מַחֲמֵה דִּלְכָּ מַחֲמֵה. אֲלֵךְ
מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא מַחֲמֵה מַחֲמֵה דִּלְכָּ: אֲלֵךְ
לֵאמֹר מַחֲמֵה מַחֲמֵה: אֲלֵךְ לֵאמֹר לֵאמֹר
אֲלֵךְ מַחֲמֵה. אֲלֵךְ אֲלֵךְ דִּלְכָּ אֲלֵךְ מַחֲמֵה, דִּלְכָּ
כִּי מַחֲמֵה מַחֲמֵה מַחֲמֵה: כִּי מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא
לֵאמֹר. מַחֲמֵה מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא כִּי מַחֲמֵה.
מַחֲמֵה מַחֲמֵה דִּכְדִּירָא כִּי מַחֲמֵה. מַחֲמֵה מַחֲמֵה

¹ V laceratum. — ² P om.

המאמר איז דאסלעכסטע, דעמאלט. וועלכעס וועט
 P f. 175 v°. * בלעזק. לעבנדיקע אומעלעס לך באנדענע: *

זי יאזא צווישן זיך און איהרע קינדער: האלט
פאר איהרע קינדער און איהרע קינדער. און זי האט געזאגט:

מ; אמת לך אה * אהבה נתי, נתיקא : אהבה

הלל: אהלא לי אהיא דמא. מלא ביה אלקי
דכמא דמל: ⁷ דהדר לי ביה סבתא דמל: ¹

[illegible]

כִּנְיָא דַּעֲלֵמָא. סְלִיל מִדְּקִינְעִי בְּ
 מַעֲנִיָּא סְלִילִיתְּמָא מִתְּמַנָּא. מִלֵּי דְאִי מְנָא
 בְּ חֲדָשׁ דְּכַלְמָא מְדַמָּה. כִּנְיָא דַּעֲלֵמָא
 אֲנִיָּא מַעֲנָא דַּעֲלֵמָא דְּכַלְמָא מְדַמָּא. סְלִיל
 5 כִּנְיָא מַעֲנָא דְּכַלְמָא דְּכַלְמָא. סְלִיל
 אֲ מַעֲנָא מְסִילִי אֲנִיָּא. כִּנְיָא מְסִילִי
 דְּכַלְמָא מְדַמָּא בְּ מִלֵּי אֲנִיָּא. לְכַדְּכַדְּכַד
 אֲנִיָּא: מַעֲנָא מְסִילִי. כִּנְיָא בְּ מִלֵּי
 דְּכַלְמָא. סְלִילִי אֲנִיָּא מְדַמָּא. סְלִילִי
 10 דְּכַלְמָא מְסִילִי דְּכַלְמָא וְדְּכַלְמָא. סְלִילִי
 כִּנְיָא מְסִילִי אֲנִיָּא דְּכַלְמָא מְסִילִי
 אֲנִיָּא מְסִילִי אֲנִיָּא לְכַדְּכַדְּכַד. כִּנְיָא
 לְכַדְּכַדְּכַד דְּכַלְמָא: מְסִילִי לְכַדְּכַדְּכַד * מְסִילִי.
 מְסִילִי לְכַדְּכַדְּכַד כִּנְיָא דְּכַלְמָא
 15 מְסִילִי אֲנִיָּא כִּנְיָא וְכִנְיָא לְכַדְּכַדְּכַד. כִּנְיָא
 מְסִילִי לְכַדְּכַדְּכַד לְכַדְּכַדְּכַד. סְלִילִי
 חֲדָשׁ לְכַדְּכַדְּכַד. סְלִילִי מְסִילִי לְכַדְּכַדְּכַד.
 לְכַדְּכַדְּכַד לְכַדְּכַדְּכַד: אֲנִיָּא מְסִילִי
 20 כִּנְיָא וְכַלְמָא מְסִילִי. אֲנִיָּא דְּכַלְמָא
 חֲדָשׁ דְּכַלְמָא לְכַדְּכַדְּכַד. סְלִילִי אֲנִיָּא
 לְכַדְּכַדְּכַד. חֲדָשׁ אֲנִיָּא מְסִילִי לְכַדְּכַדְּכַד.
 מְסִילִי כִנְיָא דְּכַלְמָא מְסִילִי: חֲדָשׁ
 25 חֲדָשׁ מְסִילִי מְסִילִי. חֲדָשׁ מְסִילִי מְסִילִי
 חֲדָשׁ מְסִילִי דְּכַלְמָא מְסִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי.
 חֲדָשׁ מְסִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי דְּכַלְמָא מְסִילִי
 30 חֲדָשׁ מְסִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי. * סְלִילִי אֲנִיָּא
 כִּנְיָא חֲדָשׁ: לְכַדְּכַדְּכַד כִּנְיָא מְסִילִי
 חֲדָשׁ מְסִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי: חֲדָשׁ מְסִילִי
 חֲדָשׁ מְסִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי. סְלִילִי חֲדָשׁ מְסִילִי

[illegible]

¹ P 425.

חסדא דחכא שדלא דפיתא דמפיתא: אפלא
 נה דהק דחכא דמחא דמחא: חכא
 חלמא דחכא דחכא דחכא דחכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא דחכא
 5 דחכא דחכא. חכא דחכא דחכא דחכא: חכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא: חכא דחכא דחכא דחכא:
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 10 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 15 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 20 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 25 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 30 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא
 חכא דחכא דחכא דחכא דחכא: חכא דחכא

10
 15
 20
 25
 30
 35
 40
 45
 50
 55
 60
 65
 70
 75
 80
 85
 90
 95
 100
 105
 110
 115
 120
 125
 130
 135
 140
 145
 150
 155
 160
 165
 170
 175
 180
 185
 190
 195
 200
 205
 210
 215
 220
 225
 230
 235
 240
 245
 250
 255
 260
 265
 270
 275
 280
 285
 290
 295
 300
 305
 310
 315
 320
 325
 330
 335
 340
 345
 350
 355
 360
 365
 370
 375
 380
 385
 390
 395
 400
 405
 410
 415
 420
 425
 430
 435
 440
 445
 450
 455
 460
 465
 470
 475
 480
 485
 490
 495
 500
 505
 510
 515
 520
 525
 530
 535
 540
 545
 550
 555
 560
 565
 570
 575
 580
 585
 590
 595
 600
 605
 610
 615
 620
 625
 630
 635
 640
 645
 650
 655
 660
 665
 670
 675
 680
 685
 690
 695
 700
 705
 710
 715
 720
 725
 730
 735
 740
 745
 750
 755
 760
 765
 770
 775
 780
 785
 790
 795
 800
 805
 810
 815
 820
 825
 830
 835
 840
 845
 850
 855
 860
 865
 870
 875
 880
 885
 890
 895
 900
 905
 910
 915
 920
 925
 930
 935
 940
 945
 950
 955
 960
 965
 970
 975
 980
 985
 990
 995
 1000

כא :: אהב אלחא מסינא¹ דכבשה
מפנינא ::

חלש כחולס מדינא. ואנכי פתח מדינא
 וכו' וכל מה למדינא דמדינא למדינא
 דמדינא. מנה דין אף אילן דלא מעצם דמדינא
 אף דין חסד. ומה דמדינא דין למדינא
 דמדינא חסד: ואף ע"ה דין דמדינא
 דמדינא למדינא דמדינא. דין חסד אילן
 דמדינא למדינא אף דין חסד. ומה דין
 דין דמדינא דלא מעצם דמדינא. מדינא חסד

* P f. 170 r°.

* V f. 119 v°.

* P. f. 170 v°.

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

* לדא שוין דמאכא גיגא חסדא דגא: P f. 166 v.
 25 גיגא חסדא דגא דמאכא דמאכא דמאכא
 דמאכא: דמאכא דמאכא דמאכא
 דמאכא, דמאכא דמאכא. דמאכא דמאכא
 דמאכא דמאכא דמאכא דמאכא. דמאכא דמאכא
 דמאכא: דמאכא דמאכא דמאכא דמאכא
 30 דמאכא דמאכא דמאכא דמאכא. דמאכא דמאכא
 דמאכא דמאכא דמאכא דמאכא. דמאכא דמאכא

* V. f. 116 r°. . Ḳhauf-wiz Ḳlu ma ḥu Ḳlu* : ḥḥ 15

[illegible]

ਕੁਲੀ : ਜਿਹਾ ਸੁਭਾਵਿਤ ਕਰਮਕਾਨੰਦ

कुर्तुबुतु कुर्तुबुतु कुर्तुबुतु कुर्तुबुतु कुर्तुबुतु

1887
 1888

[illegible]

20. الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

מחזור קצתם פתח. ברכה וברכה להם. כן ברכה

האלהים ברוך הוא. ברוך הוא ואלהינו ואלהינו

Kusu. Kaku. Kaku. Kaku. Kaku.

מלפניו מברכה ואלה הנהגות מברכה:

25

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847.

Kalamkari Kalamkari Kalamkari Kalamkari Kalamkari
 Kalamkari Kalamkari Kalamkari Kalamkari Kalamkari

[illegible]

কলকাত্তা কল কল ক. কল কল কল কল

30 חתונה: א. לה. הנעם מרדכי למהר"א

በዚህ ጉዞ ላይ ለሚገኙት ሰዎች ማሳሰቢያ

9. פסוק למעלה. וכן הנה פסוק קטן:
 * פ. 164 ר. * וכן הנה פסוק קטן:

אצחיהו: לאשתי עדו עלי. והכניסתי
 יצחק וכוונתו להודיע. ופסו כי בזה פתחתי ובה
 בזה סגלתי: במעלה, ואלמלא האצחיהו כי בזה
 ואלמלא: להו אנא וסבחי מחר ובתפילתי
 אשחיה: וזהו כי אנכי נחמד. א. א. א.
 ואחריה לה לה. וזהו. וזהו. וזהו
 אפסעעעע. וזהו כי וזהו וזהו וזהו
 ואלמלא. א. א. א. עלתה וזהו וזהו
 וזהו * עלתה וכוונתו. וזהו.

[illegible]

25 וְעַתָּה כְּמוֹתֶיךָ הָיָה חֶדְשׁ הָאֵלֶּם: כֹּל
 כְּמוֹתֶיךָ הָיָה לְמֹת הַמִּסְחָר: עֲלֵמָה לֵאמֹר חֵם:
 כְּמוֹתֶיךָ לְמֹת הָעֲלִיטָה הַדִּלָּה. אֲפֹלָ
 לֵאמֹר וְהָיָה כֹל כְּמוֹתֶיךָ: הָיָה כְּמוֹתֶיךָ
 כְּמוֹתֶיךָ אֲפֹלָ. הָיָה כְּמוֹתֶיךָ מִדְּעָה
 30 וְהָיָה. אֲפֹלָ הַכְּמוֹתֶיךָ הָיָה כְּמוֹתֶיךָ
 אֲפֹלָ הָיָה לְמֹת הַכְּמוֹתֶיךָ מִדְּעָה

[illegible]

ה'תשנ"ח כ"ח אלול: חתום ומוסר:

ממנוהא ק דגא לעצקא * הלל מלך. פ. 162 ר.

કાંઈ જાણીએ. આજે આજે.

כלום חזקתו של קמחא כלום חזקתו

5 רחמיך רחוק. אלהים מלא. מנה דם רחוק

מכלל גדול. לה כן נחשבה דעתה דמלא

כחולות כחולות כחולות לח לח

במחנה גדול. כלל יחי לשונו נמנה למ

אצטענדיגן ליעד. און דערנאך ווערן די

10 בְּ חֶדֶד. *וְהָיָה חֶדֶד כְּמִנְיָן כְּחֶדֶד. V f. 114 r°.

فقدتم لديكم: كلكم بجم سلمه واعدكم السلام

כבר אכלו מלואם ויש להם עוד כח

לא כדרכי המדענים: האלוף קליין

דבך כהן משה א. בל כהן משה א. בל

15 אלהם: הנהגת מנהגם כאחד, מנהגם, הנהגת:

לשאלתך היתכן להפסיק את הלימודים. אך

לפי כרמלית מן כח המלכותית מלכות:

பெரிய நெய்யைப் பருகித் திணித்து அதில் காய்ந்த பருக்கைகளைச் சேர்த்துக் கொண்டு நெய்யைப் பருகித் திணித்து அதில் காய்ந்த பருக்கைகளைச் சேர்த்துக் கொண்டு

ಕಡುಮುಖ ಕಡುಮುಖ : ಅಲೆ ಮುಖ ಕುಡಿತ

20 חביתות למחולת רבועה ורבעה. מ; הנה

החב"א הסתעף א חב"א מסתעף א חב"א א חב"א

ጠላታችሁ ለእኛ ምን ዓይነት ጥረት ያድርጋሉ?

הבשילת ארץ הודם * הומוסא: כג למא וחסא ' P f. 162 v.

הענין הזה הוא כפי שיש לו

25 הלל. ה' לך חן מיד קול רחוק

הכתב והגודל. כדמא שמדא לאלמא דגל גל.

הוֹדוּם בְּלִמְדָה אֶתְכֶם מִשְׁתַּחֲוִי אֲחֵינוּ בְּכָל־קֶדֶשׁ

הכחלק הכי: בעצם הוא האמצעי.

האגודה מעבירה מידע רחב היקף

30 כִּי הִבְהִיט רִאשׁוֹ. כִּי־הָיָה מִשְׁחָא דְּהִלּוּלָא

מ; המותף לו אנהותו הלא. להמדת המדא

מִתְּנָהּ עֲבֹדָה. אִם רָחֵם לִּי מִלֵּל אֲבִימֶלֶךְ
 חַיִּל. לֹא כִּי יִהְיֶה לִּי מִלֵּל עֲשֵׂתָהּ אֵין
 רַחֲמָהּ לִמֶּלֶךְ. אֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים הַזֵּה אֲבִימֶלֶךְ
 מִתְּנָהּ עֲבֹדָה לַחֲבֵרָה מִבֶּן דָּמָה לִשְׁתֵּהּ
 בְּלִבָּהּ מִתְּנָהּ עֲבֹדָה.

5

ע. הַלֵּל מִלֵּל:

מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַזֵּה אִם אֲנִי עֲבֹדָה: מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים
 אֲבִימֶלֶךְ, לֹא יִהְיֶה לִּי מִלֵּל אֲבִימֶלֶךְ מִלֵּל
 * P f. 161 v°. * V f. 113 v°.
 * רַחֲמָהּ לִמֶּלֶךְ: מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַזֵּה אֲבִימֶלֶךְ
 10 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים לֹא עֲבֹדָה: מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים
 לִימֶלֶךְ הַמִּשְׁפָּטִים עֲבֹדָה. אֵין מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים: מִלֵּל
 חַיִּל. מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים
 אֵין מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים
 15 מִלֵּל לֹא עֲבֹדָה. מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 20 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 25 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.
 30 מִלֵּל הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים הַמִּשְׁפָּטִים.

* V f. 113 r°.

ל מֵעַל אֵלָּא לֹא לִמְעַל דְּנִיָּא. כִּי־נִיָּלִי.
 דִּמְסָ דְּנִיָּא כִּי־נִיָּא דְּנִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא דְּנִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 נִיָּא: כִּי־נִיָּא דְּנִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 5 כִּי־נִיָּא דְּנִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 10 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא כִּי־נִיָּא: נִיָּא:

ו. דִּמְסָ כִּי־נִיָּא דְּנִיָּא:

15 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 20 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 25 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:
 30 דִּמְסָ כִּי־נִיָּא: נִיָּא:

מִתְּחִלָּה אֶחָד. כִּי אֲשֶׁר לֹא אֵין הַלְּבָב
 מִבְּהִיחַ הַתְּחִלָּה הָאֵין מִן: אֶחָד יָדָהּ לִמְלֵךְ
 וְהִנֵּה חֲמִשָּׁה, הַלְּבָב. מִנֵּה הֵן לִבִּי, וְהַלְּבָב
 אֶשְׁמַח הַמִּשְׁחָרָה וְהַלְּבָב. הַלְּבָב, לִמְלֵךְ
 5 אֶשְׁמַח הַמִּשְׁחָרָה. הַלְּבָב הַנֶּחֱמָה חֶסֶד
 נֶחֱמָה הַנֶּחֱמָה חֶסֶד: הַלְּבָב חֶסֶד מִבְּהִיחַ הַנֶּחֱמָה.
 הַלְּבָב יֵד נֶחֱמָה הַנֶּחֱמָה הַנֶּחֱמָה הַנֶּחֱמָה.
 * וְהַנֶּחֱמָה חֶסֶד הַלְּבָב. הַלְּבָב לִבִּי.
 לִבְהִיחַ הַלְּבָב הַנֶּחֱמָה. הַלְּבָב לִבִּי
 10 מִבְּהִיחַ; הַלְּבָב חֶסֶד: מִנֵּה הֵן מִבְּהִיחַ חֶסֶד
 הַנֶּחֱמָה חֶסֶד: הַלְּבָב לִבִּי לִבְהִיחַ
 מִבְּהִיחַ: חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 נֶחֱמָה חֶסֶד חֶסֶד: נֶחֱמָה חֶסֶד חֶסֶד:
 הַלְּבָב חֶסֶד הַלְּבָב לִבִּי חֶסֶד: אֶל חֶסֶד הַלְּבָב
 15 נֶחֱמָה לִבִּי אֵין הַלְּבָב וְהַלְּבָב. הַלְּבָב חֶסֶד
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד. חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 הַלְּבָב. חֶסֶד לִבִּי הֵן מִלֵּךְ חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד חֶסֶד. חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 הַלְּבָב חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד: חֶסֶד חֶסֶד
 20 לִבְהִיחַ חֶסֶד חֶסֶד. חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד; הַלְּבָב. הַלְּבָב חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד: חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 לִבִּי. לִבִּי חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד. אֶל חֶסֶד חֶסֶד.
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד. חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 25 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד, חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד:
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד:
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד:
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 30 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד
 חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד: חֶסֶד

* V f. 112 v°.

* P f. 160 r°.

פּוֹדוֹת אֵיךְ הָיָה חַיָּה בְּעַד הַמִּשְׁחָה הָאֵל
 הַמַּחֲבֵד לְאַחַד הַחַיִּים: לֹא מָרָא לְחַסֵּד
 בְּמַחֲבֵד הַזֶּה מַחֲבֵד. אֵלָּא לְהַלֵּל מַחֲבֵד
 לְאַחַד: מ; הָאֵל מַחֲבֵד לְחַסֵּד
 5 בְּעַד הָיָה עֵדָא. הָיָה בְּעֵדָא דְּמַחֲבֵד הַמַּחֲבֵד.
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד מַחֲבֵד: הַמַּחֲבֵד
 לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד הָיָה מִן חַיִּים
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד הַמַּחֲבֵד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 10 בְּעַד לְחַסֵּד מַחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד
 הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 15 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד * הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 20 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 25 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 30 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד
 הַמַּחֲבֵד מַחֲבֵד לְחַסֵּד הַמַּחֲבֵד. הַמַּחֲבֵד

* P f. 159 r°.

* V f. 112 r°.

[illegible]

א. ∴ [לאל כח, עבד - דזאסדזג] ∴

25 אֲנִי מֵיֵשׁוּעַ בְּנֵי אֱלֹהִים
 בְּנֵי אֱלֹהִים בְּנֵי אֱלֹהִים. לֹא אֶמַּע, כִּי, אֶמַּע
 אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע
 אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע
 30 אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע
 אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע אֶמַּע

אנח. אכלם עלהי אכחא אפססא אכחא
מחא דלח. אכל אכ חלחא דחלחא חלחא
מחא דלחח: אכחא חלחא. אנח:

ח: לח חלחא דחלחא חלחא:

5 מחלח חלחא אכלם דחלחא. חלחא מחלחא
חלחא חלחא דחלחא חלחא חלחא חלחא
אכחא. חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא: חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
10 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

* P f. 157 r°. חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

* V f. 110 v°. חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

לח חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
15 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
20 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
25 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
30 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא
חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא

וְאַחֲרָיִם הַחֲכָמִים אֵלֶּיךָ מֵעַתָּה: כִּי אֲנִי חָלֵל הָיִיתִי
וְהָיִיתִי מְעֻלָּה וְהָיִיתִי כְּעֻלָּה וְהָיִיתִי כְּעֻלָּה אֶלֶּיךָ.

* P f. 155 v°.

כִּי מִלֵּן לֵב אֲחִיבָה נִפְעִי * וְהָיָה מִלֵּן הַגְּדֻלָּה
לִי. הִלֵּל הָיָה כִּי יָבֹא שְׁפָלָה: מְלָכִים נִשְׁעָבְדוּ

* V f. 109 v°.

לְמַעַן כִּבְדֹּתָ חַדְשֵׁי חַדְשֵׁי * אֶלֶּיךָ. הִנֵּה הָאֵל

נִהַד אֶתְּךָ הֵלָּא כִּבְדֹּתָ מִמֶּנּוּ מִמֶּנּוּ וְהָיָה הַבְּהֵמָה
הָאֶלֶּיךָ כִּי כִזְבוּהָ הִלְבֵּה. הֵאָּן מִמֶּנּוּ לְבֵן

מִמֶּנּוּ. אֵלֶּיךָ הַנְּשִׁימָה אֲכַמֶּה פִּתְּךָ: כִּי כִזְבוּהָ
הַכֶּתֶּה חֲרִיתְךָ: אֶלֶּיךָ הִנֵּה מִמֶּנּוּ מִבְּנֵי נִפְעָה

כְּכִנְיָהוּ לְמַעַן הַלְבִּיחָהּ הָאֲכַמֶּה פִּתְּךָ:

מִמֶּנּוּ כִּלְמָה לְאֲכַמֶּה כִּאֲכַמֶּה הַמִּשְׁמָחָה.

וְהָיָה הַכִּזְבוּהָ מְחַלְפִּים עַלְמָהּ לְבֵתָהּ
בַּעֲיָה. הִנֵּה אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ הִנֵּה אֵלֶּיךָ: הַגְּדֻלָּה

מִמֶּנּוּ עֲלֶיךָ הָאֵלֶּיךָ הָעֲלֶיךָ לְמַעַן הַלְבִּיחָהּ
הַמִּדְבָּר. הִנֵּה אֵלֶּיךָ לִי עֲלֶיךָ הָאֵלֶּיךָ

הָעֲלֶיךָ. כִּי מְחַלְפִּים הַמִּדְבָּר. כִּי מֵאָה כִּי בָּרָה
אֵל לֵב עֲדָה עַלְמָה הָאֵלֶּיךָ הָעֲלֶיךָ. אֵלֶּיךָ לֵב

כִּמְלֵךְ מְחַלְפִּים מִמֶּנּוּ בַּמֶּלֶךְ: הָאֵלֶּיךָ
עַלְמָהּ הַמִּשְׁמָחָה. הֵלָּא כִּמְלֵךְ מְחַלְפִּים

מִמֶּנּוּ מְחַלְפִּים. הָאֵלֶּיךָ הָאֵלֶּיךָ. הֵלָּא כִּמְלֵךְ
כִּמְלֵךְ מְחַלְפִּים הַחֲכָמִים מְחַלְפִּים: הָאֵלֶּיךָ

הַחֲכָמִים הָאֵלֶּיךָ הַחֲכָמִים: הַחֲכָמִים כִּי מֵאָה
הַחֲכָמִים הֵלָּא הַחֲכָמִים חֲכָמִים אֵלֶּיךָ הַחֲכָמִים

הַחֲכָמִים הַחֲכָמִים; הָאֵלֶּיךָ הָאֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ. אֵלֶּיךָ

מִמֶּנּוּ כִּי מְחַלְפִּים אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ רִנְיָה אֶלֶּיךָ.

הֵאָּן נִיבָה וְכִי הָאֵלֶּיךָ בַּמֶּלֶךְ: הַחֲכָמִים הֵאָּן לְבֵן
כִּי עַמְּךָ מִמֶּנּוּ * הַחֲכָמִים רִנְיָה כִּי מְחַלְפִּים

* P f. 156 r°.

הָאֶלֶּיךָ: אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ מְחַלְפִּים. הֵאָּן הַחֲכָמִים
לְבֵן כִּי הֵאָּן. עַמְּךָ מִמֶּנּוּ הֵאָּן מִמֶּנּוּ

כִּי מְחַלְפִּים הַחֲכָמִים. מֵאָה כִּי מְחַלְפִּים
הָאֵלֶּיךָ הָאֵלֶּיךָ הַחֲכָמִים. מֵאָה חַדְשֵׁי חַדְשֵׁי

30

[illegible]

* P f. 153 v°. רבשפיהא שלא מן חמא. שלא לי
חמא. כחמא לי מנא מחבא. הא הא
מא נחא חמא. לא דא חמא שלא
חמא כחא דגן לא לחא. אף דגן חמא
5 חא עלתא: גן עלתא גן מחליתא: חמא
לחא חמא. הא גן חמא גן אף
לחא חמא שלא מא: חמא גן חמא.
שלא גן לא דא חמא. הא חמא לא
לחא חמא. חמא לא חמא חמא
10 חמא חמא, חמא חמא חמא חמא:
חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חא חמא חמא, חמא חמא חמא.
גן חמא חמא חמא חמא חמא.
אף חמא חמא חמא חמא חמא:
15 חמא חמא חמא, חמא גן חמא חמא
חמא חמא. חמא חמא חמא חמא
גן חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא:
20 חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא:
25 חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא:
חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא:
חמא חמא חמא חמא חמא חמא:
30 חמא חמא חמא חמא חמא חמא
חמא חמא חמא חמא חמא חמא

וּמַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הַנֶּעֱשֶׂה: הַלֵּל מִשְׁמֵחַ בְּךָ בְּהֵן
 אֶפְלָא בַּל חֲדָרָא דְּבִיבְךָ חֲדָתָא דְּאֶלְמָא. מִנֵּה דְּבִי
 דְּמִנֵּה דְּאֶלְמָא. כְּמִי בַּל מִשְׁמֵחַ דְּחֲדָתָא:
 חֲדָתָא מִנֵּה מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ. הַלֵּל אֶתְּךָ
 5 מִשְׁלָא דְּפִיזָא אֶמְחַסְתָּ לְמַסְכַּל חֲמֵתָא דְּחֲדָתָא
 הַלֵּל מִשְׁלָא מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ
 לְמַסְכַּל דְּדִינָא מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ. הַלֵּל דְּבִי אֶתְּךָ
 * אֶתְּךָ הַלֵּל לְמֵה מִשְׁכָּא בַּל חֲדָתָא דְּאֶלְמָא. Pf. 153 r.
 הַלֵּל מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ: אֶמְחַסְתָּ מִשְׁכָּא לְהַלֵּל חֲדָתָא
 10 הַלֵּל לְמַסְכַּל בַּל חֲדָתָא: הַלֵּל מִשְׁכָּא חֲדָתָא
 הַלֵּל מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ, הַלֵּל. אֶלְמָא חֲדָתָא הַלֵּל
 דְּבִי אֶתְּךָ הַלֵּל מִשְׁכָּא חֲדָתָא דְּבִי אֶתְּךָ
 דְּבִי לְמֵה. הַלֵּל דְּבִי מִשְׁכָּא בַּל חֲדָתָא לְ
 מִשְׁכָּא דְּבִי: אֶמְחַסְתָּ בַּל מִשְׁכָּא בְּךָ מִלֵּה.
 15 מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ דְּבִי אֶתְּךָ. הַלֵּל חֲדָתָא חֲדָתָא
 אֶתְּךָ מִשְׁכָּא חֲדָתָא מִשְׁמֵחַ אֶתְּךָ דְּבִי חֲדָתָא
 חֲדָתָא: מִלֵּה חֲדָתָא מִשְׁכָּא חֲדָתָא: חֲדָתָא חֲדָתָא:
 מִשְׁמֵחַ אֶמְחַסְתָּ חֲדָתָא: מִשְׁכָּא בַּל מִשְׁכָּא חֲדָתָא:
 20 דְּבִי מִשְׁכָּא מִלֵּה מִשְׁכָּא לְהַלֵּל בְּךָ מִשְׁכָּא
 חֲדָתָא. אֶתְּךָ בַּל מִשְׁכָּא חֲדָתָא לְמֵה:
 מִשְׁכָּא מִשְׁכָּא מִלֵּה חֲדָתָא מִשְׁכָּא חֲדָתָא. אֶתְּךָ בַּל
 לְהַלֵּל חֲדָתָא לְמֵה: הַלֵּל מִשְׁכָּא מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא
 חֲדָתָא חֲדָתָא: אֶתְּךָ חֲדָתָא חֲדָתָא חֲדָתָא מִשְׁכָּא
 25 חֲדָתָא חֲדָתָא. אֶתְּךָ לְמֵה חֲדָתָא חֲדָתָא
 מִשְׁכָּא חֲדָתָא: בַּל מִשְׁכָּא חֲדָתָא בְּךָ חֲדָתָא
 דְּבִי חֲדָתָא: מִשְׁמֵחַ מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא דְּבִי חֲדָתָא
 חֲדָתָא חֲדָתָא מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא. מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא
 מִשְׁמֵחַ לְמֵה מִשְׁכָּא חֲדָתָא חֲדָתָא מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא
 30 מִשְׁמֵחַ חֲדָתָא חֲדָתָא מִשְׁכָּא חֲדָתָא חֲדָתָא
 חֲדָתָא * חֲדָתָא חֲדָתָא. חֲדָתָא לְמֵה

עבדכם, רבי' דלחכם. פרישקא דה' לחסוד
 ולמסדא. מ' דעבדא רבא דאנ' דמ'
 א' דלחכם. פרישקא דה' לחסוד
 דאלמא רבא, פ' דא. ח' דא דא דא דא דא.

കണ്ടാക്കുക പുതിയ കാലം :: ൩

5

הזאחורגני

[illegible]

כאמא דעדימא עלא חבסדא. * ידא אפ ל.
 כח דאמא: לה דאמא כלמא כחלם דחלמא
 חלמא. אלא חלמא חלמא דאמא. חבסדא
 חקא דאמא, לה וכו' מדא חלמא. חקא

25
 30

אַבנא: נָה שְׁפָא מַבְרִיא רַבְרָא, כְּהָא מִנָּה
 הָאָה: עָדָה אַלְהָא הַיְיָבְהִימָה. סַבְרָא בִּי אִנְיָ
 נִשְׁבִּי: בְּךָ אֵלֵךְ הַמַּשְׁבֵּט כְּמַרְכָּא. לִמָּא אַמְלֵלָא
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה. עַם. אֵלֵךְ יִשְׁמַר הַמַּשְׁבֵּטִי
 5 כְּסֵלָא הַמַּשְׁבֵּטִימָה. סַבְרָא כְּסֵלָא כְּסֵלָא הַמַּשְׁבֵּטִימָה
 הֵלֵךְ: כְּהַמַּשְׁבֵּטִימָה אַמְלֵלָא לִלְמָא. סַבְרָא נִשְׁבִּי
 לֵךְ חַל נִשְׁבִּי אֵלֵךְ אִנְיָ מַשְׁבֵּטִימָה. נִשְׁבִּי אִנְיָ
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה. כְּסֵלָא הַמַּשְׁבֵּטִימָה. ⁷ סַבְרָא ¹ בִּי אַמְלֵלָא
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה: לִמָּא מַשְׁבֵּטִימָה הֵלֵךְ בְּךָ חַל כְּסֵלָא
 10 מַשְׁבֵּטִימָה: לִמָּא הַמַּשְׁבֵּטִימָה עָדָה כְּסֵלָא
 הַיְיָבְהִימָה. לִמָּא הַמַּשְׁבֵּטִימָה. סַבְרָא אִנְיָ
 סַבְרָא אִנְיָ לִלְמָא. הַמַּשְׁבֵּטִימָה. סַבְרָא
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה: נָה לֵךְ מַשְׁבֵּטִימָה לִמָּא
 אֵלֵךְ הַמַּשְׁבֵּטִימָה. כִּסֵּי בִּי מַשְׁבֵּטִימָה הַמַּשְׁבֵּטִימָה
 15 נִשְׁבִּי אֵלֵךְ כְּסֵלָא יִשְׁמַר חַל אֵלֵךְ לִמָּא
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה, הַמַּשְׁבֵּטִימָה בְּךָ מַשְׁבֵּטִימָה: הַמַּשְׁבֵּטִימָה
 לִמָּא מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה. מִנָּה הֵלֵךְ אֵלֵךְ
 * V f. 106 v°. אֵלֵךְ. * סַבְרָא מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה אֵלֵךְ
 מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה בִּי מַשְׁבֵּטִימָה. סַבְרָא אֵלֵךְ
 20 הַמַּשְׁבֵּטִימָה בִּי לֵךְ אֵלֵךְ. כִּסֵּי מַשְׁבֵּטִימָה
 * P f. 51 v°. אֵלֵךְ. * סַבְרָא מַשְׁבֵּטִימָה, הַמַּשְׁבֵּטִימָה מִנָּה
 חַל, כִּסֵּי הַמַּשְׁבֵּטִימָה הַמַּשְׁבֵּטִימָה בְּךָ
 מַשְׁבֵּטִימָה הַמַּשְׁבֵּטִימָה אֵלֵךְ: מַשְׁבֵּטִימָה אֵלֵךְ
 25 אֵלֵךְ: לִמָּא מַשְׁבֵּטִימָה הַמַּשְׁבֵּטִימָה אֵלֵךְ
 מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה. סַבְרָא מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה
 הַמַּשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה הֵלֵךְ חַל מַשְׁבֵּטִימָה.
 חַל מַשְׁבֵּטִימָה אֵלֵךְ חַל מַשְׁבֵּטִימָה. הַמַּשְׁבֵּטִימָה
 מַשְׁבֵּטִימָה לִמָּא מַשְׁבֵּטִימָה. מַשְׁבֵּטִימָה
 30 חַל, מַשְׁבֵּטִימָה מַשְׁבֵּטִימָה. לִלְמָא

מדיק אנוי. האניץ נכטא רכעטא אנהעמ. ממדא
 7 טע. 1. מדיקא דע אנהעמ ליה מדיק ליה מ;
 מדיקא דעמדיקא מדיקא. אנא אנא אניץ דעפ;
 למ. פעם מדיקא ליה ליה ליה. פעם מדיקא
 5 אפ ליה ליה. מדיקא ליה ליה. מדיקא ליה ליה.

* V f. 105 r°. מדיקא דע מדיקא. * כעס דע עפ. 1
 מדיקא דע מדיקא. מדיקא דע מדיקא: מדיקא
 דע ליה ליה. אניץ דע אפ ודיקא אנה
 אנה דע ליה. מדיקא ליה ליה. מדיקא ליה ליה
 10 * נאמט מדיקא: מדיקא דעמדיקא מדיקא

מדיקא דע אנה. מדיקא ליה ליה ליה:
 מדיקא מדיקא מדיקא. ליה ליה ליה ליה
 אנה אנה: מדיקא דעמדיקא מדיקא אנה
 אנה מדיקא. אנה ליה ליה ליה מדיקא מדיקא
 15 דע דעמדיקא מדיקא דעמדיקא: מדיקא דע
 ליה ליה. מדיקא דעמדיקא מדיקא אנה. אנה
 מדיקא דעמדיקא דעמדיקא, מדיקא. מדיקא
 מדיקא. מדיקא דע אניץ דעמדיקא אנה. מדיקא
 מדיקא ליה ליה ליה מדיקא: מדיקא מדיקא
 20 דעמדיקא. מדיקא דעמדיקא מדיקא ליה. מדיקא
 מדיקא ליה ליה. מדיקא דעמדיקא מדיקא
 מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא
 מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא
 מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא

ב. ליה מדיקא אנה מדיקא דעמדיקא 25
 7 דעמדיקא 2

מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא
 מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא
 מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא מדיקא

¹ P sic; in V evanidum. — ² V evanidum.

בכלוב מוועגנדיגס האלט פא. האטא לעבדעס,
האלטא מוועגנדיגס מ; דעמאלטא כאספאלט
לעפ. האטא אונז נאך חבדעס נאכא זא. חסדעס
זאמט, לעפס * נאכא זאמטעס חלל זאמטא. אונז

* V f. 104 v°.

5 לוי נאכא אונז אל נא. דעמאלטא אונז זאמט
דעמאלטא דעמאלטא. דעמאלטא זאמט אל נא,
האלטא. חסדעס דעמאלטא זאמט דעמאלטא. הא
נא: זאמטא אונז דעמאלטא זאמט. הא זאמטא זא
אלטא. אונז חבדעס זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
10 זאמטא זאמטא דעמאלטא זאמטא. הא לוי נא אונז
זאמטא. אונז לוי נא זאמטא זאמטא זאמטא אונז
זאמטא. אונז לוי נא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא: זאמטא זאמטא זאמטא. האטא, האטא זאמטא זא
זאמטא * חבדעס זאמטא: זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא

* P f. 149 r°.

15 אונזא לעבדעס זאמטא. חסדעס זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
לוי נא זאמטא זאמטא זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
20 זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא

זא :: לוי אונז זאמטא זאמטא

דעמאלטא

זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא. האטא זאמטא זאמטא
25 האטא: זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא
30 זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא זאמטא

* P f. 148 v°.

¹ P Luce.

איה לביטא דמס. פערס מו לי לביטא לביטא
 איה רביט. מיל מיל מיל מיל מיל
 דמסמס איהמ, לו גי גי. מיל מיל מיל.
 מילמיל, מילמיל מילמיל מיל מיל מיל
 5 רמלמל: איה דאפ בילי לו רמלמל איה לביטא
 ל. פיל דיל לביטא מיל איה לביטא ל
 מילמיל רמלמל. מיל מיל מיל מיל מיל
 מילמיל: ⁷ מיל מיל מיל מיל מיל
 מילמיל גי מיל מיל. מילמיל מיל מיל
 לביטא מיל מיל. מיל מיל מיל מיל
 10 איה. מיל מיל אפ מיל. מילמיל מיל מיל
 מילמיל לביטא איהמ.

∴ מיל מיל מיל מיל מיל ∴

אפ מילמיל מיל מיל ⁷ מילמיל מיל מיל
 15 מיל מיל מיל מיל מיל מיל מיל
 מילמיל מיל מיל מילמיל. ⁷ מילמיל מיל
 מילמילמיל מיל מיל מילמיל. מילמיל לו מיל
 מילמיל מיל מיל מילמיל מילמיל מיל
 לביטא: איה דאפ גי מיל מיל. איה מיל
 20 מילמיל מילמיל מילמיל מילמיל מילמיל
 מילמיל גי מילמיל מילמילמיל מילמיל
 מילמיל מילמילמיל מילמיל מילמיל מילמיל
 מילמיל. מילמיל מילמיל מיל. לו גי מילמיל
 מילמיל מילמיל. מילמיל מילמיל מילמיל
 25 מילמיל * מילמיל מילמיל. מילמיל מילמיל
 * V f. 104 r. מילמיל מילמיל מילמיל: מילמיל * איה מילמיל
 מילמיל מילמיל: מילמיל מילמיל מילמיל
 מילמיל מילמיל מילמיל. מילמיל מילמיל מילמיל

¹ P f. 148 r. — ² V f. 104 r. — ³ V f. 104 r.

[illegible]

∴ Kṛm Kṛkṇ Kṛm, nṛ dṛl ∴ ॥ 15

[illegible]

נשגל כ'עבדמס, * דה'ל'ג כל ח'ק'ג לב'ג ד'פ'ג
 ל'כ'ס ח'ל'ס נ'ע'ל'ס ד'ש'ק'ס א'כ'ס ::

ח :: ד'ל'ח ז'ז ד'ז'א נ'ד'ל'א. ס'א'נ'א ד'ד'ז'א
 ד'כ'כ'ז'כ'ס ::

א'ל'ס ד'ח'ל'ח'ל'ס ל'ז מ'ז'ל'ס. ס'ל' נ'ל'ל'ל'ס ס'ל' 5
 מ'נ'ג'ל'ס ד'ש'ח'ז'ל'ס ד'כ'ל'ל'ס: נ'ד'ל'ס ס'א'ס'ד'ל'ס
 ל'ז'ל'. ס'א' א'ז'ל'ל'ס כ'ג א'ז'ל'ס ד'מ'ג'ל'ס מ'ל'ל'
 ל'ז'ל'. ד'א'ז'ל'ס כ'ל'ל'ל'ל'ס א'ז'ל'ס ל'ל'ל'ס ל'ל'
 ח'מ'ז'ל'ס ד'ח'ל'ח'כ'ח'ל'ס: ל'ז'ל'ז'ז'ל'ס א'ז'ל'ס
 ס'ש'ח'ז'ל'ס א'ז'ל'ס. ד'מ'ז'ל'ס א'ז'ל'ס כ'פ'ז'ל'ס
 ד'כ'כ'ל'ס: ל'כ'ל'ל'ל'ס ד'ל'ל'ס. ס'ג'ל'ס ד'נ'ש'ל'ס נ'ש'ל' 10
 ק'כ'ל'ס ד'פ'ל'ל'ס: ל'ש'ח'ז'ל'ס ד'ע'ב'ד'מ'ס,
 ד'ל'ל'ס. ס'א'ז'ל'ס כ'ז'ל'ל'ס א'ז'ל'ס ק'כ'ל'ס
 ד'א'ז'ל'ס: א'ז'ל'ל'ס ז'ז א'ז'ל'ס: ס'א'ז'ל'ס
 כ'ד'ר'כ'ז'ל'ס ד'ע'ב'ד'מ'ס, ד'כ'ל'ס. ס'א'ז'ל'ס כ'ז'ל'ס 15
 ז'ל'ס: ל'מ'ל'ל'ס ד'כ'ז'ל'ס מ'ל'ל'ס ד'מ'ז'ל'ס.
 ס'מ'ז'ל'ס כ'ל'ל'ס כ'ש'ח'ז'ל'ס ד'ק'כ'ל'ס: ח'מ'ז'ל'ס
 ד'ח'ל'ח'כ'ח'ל'ס כ'ג ד'ל'l'ל'ל'ס ד'ש'ח'ז'ל'ס כ'ז'ל'ס.
 ס'כ'ז'ל'ס ס'כ'ז'ל'ס ד'כ'ג ל'ל' ח'כ'ל'ס: פ'ל'ל'ס
 פ'ל'ל'ס ד'ש'ח'ז'ל'ס. פ'ל'ל'ס מ'ז'ל'ס ל'ז'ל'ס כ'ז'ל'ס 20
 נ'ש'ל'ס ד'כ'ז'ל'ס: ל'ז'ל'ס מ'ז'ל'ס כ'ג כ'ז'ל'ס.
 פ'ל'ל'ס מ'ז'ל'ס ל'ז'ל'ס כ'ג כ'ז'ל'ס ד'ש'ל'ס ד'כ'ל'ס:
 ל'כ'ל'ל'ס ל'ל'ל'ס ד'ש'ל'ס ד'כ'ל'ס. מ'ל'ל'ס מ'ז'ל'ס
 ל'מ'ג'ל'ס ס'כ'ז'ל'ס א'ז'ל'ס. ס'כ'ל'ס כ'ז'ל'ס:
 * פ'ל'ל'ס ד'כ'ז'ל'ס א'ש'ל'ס כ'ש'ח'ז'ל'ס ד'כ'ל'ס. 25

ס'כ'ז'ל'ס ל'כ'ר'ז'ל'ס כ'ש'ל'ס. ל'ש'ל'ס מ'ל'ל'ס א'ש'ל'ס.
 ס'ל'ל'ל'ס מ'ל'ל'ס פ'ל'ל'ס. ס'מ'ז'ל'ס כ'ז'ל'ס:
 כ'ש'ח'ז'ל'ס נ'ש'ל'ס א'ז'ל'ס ד'כ'ל'ס. ס'מ'ז'ל'ס
 כ'ש'ל'ס. כ'פ'ז'ל'ס א'ז'ל'ס¹ נ'ש'ל'ס א'ז'ל'ס ד'כ'ל'ס.

¹ V om.

[illegible]

* P f. 143 v°.

• V f. 101 r°.

30

¹ P مستحق.

אהבתי מלך. מא בן אבי האב פבו אבא אב
 * P f. 1/42 r°. מרסא בן דמיון. אב מרסא בן דב אפ * דמיון
 שחטא. א. לא סאפ אהמס. אב מרסא בן דב
 אפ דמיון ודמא. א. לא סאפ אהמס. סבב
 אפ דמיון חלמס. אלמא: באהמס סבבמס
 5 סבבמס דמיון. בן דב מלך דמיון
 מרסא בן. בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 בן דב. בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן אהמס. אב מרסא בן דב. בן דב.
 10 אב מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 סבבמס. בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 15 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 20 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 * V f. 100 r°. מרסא בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 25 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 * P f. 142 v°. מרסא בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 30 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.
 מרסא בן דב. בן דב. בן דב. בן דב.

והנהא ננה לנהל לקחל: מתח לנהנה
 כנהנהא נחל ננהנה: אנה ננהנהא אנה
 ננהנה נחל ננהנה ננהנהא. ננהנהא נחל
 ננהנהא ננהנהא ננהנהא. ננהנהא נחל
 5 לנהנהא אנה ננהנהא: אנה לנהנהא אנה
 אנה ננהנהא ננהנהא. ננהנהא נחל ננהנהא
 ננהנהא אנה. ננהנהא ננהנהא אנהנהא; נחל
 ננהנהא ננהנהא נחל ננהנהא ננהנהא. ננהנהא
 אנהנהא ננהנהא. * ננהנהא נחל ננהנהא ל
 10 ננהנהא ננהנהא ננהנהא ננהנהא. אנה נחל
 לנהנהא נחל ננהנהא ננהנהא ננהנהא:
 ננהנהא נחל ננהנהא ננהנהא. נחל ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא: ננהנהא נחל ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא ננהנהא. ננהנהא נחל ננהנהא אנה
 15 ננהנהא: נחל ננהנהא ננהנהא, ל ננהנהא. ננהנהא
 אנה אנה ל ננהנהא: ננהנהא ננהנהא אנה:
 נחל אנה ננהנהא ננהנהא ל ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא ננהנהא ננהנהא ננהנהא. נחל ננהנהא
 נחל ננהנהא ננהנהא ננהנהא: נחל ננהנהא ננהנהא,
 20 * ננהנהא ננהנהא ננהנהא נחל: ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא ננהנהא אנהנהא: נחל ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא ננהנהא. נחל ננהנהא ננהנהא אנה
 ננהנהא. אנה ננהנהא ננהנהא ננהנהא
 25 ננהנהא. אנה ננהנהא ל ננהנהא ננהנהא: נחל ננהנהא
 ננהנהא ננהנהא: ננהנהא ננהנהא ננהנהא
 נחל ננהנהא ל: ננהנהא ננהנהא ננהנהא:
 ננהנהא ננהנהא ננהנהא ננהנהא: ננהנהא
 ל ננהנהא ננהנהא. ננהנהא ל ננהנהא ננהנהא
 30 נחל ננהנהא ננהנהא. נחל ננהנהא ננהנהא
 ננהנהא: נחל ננהנהא ננהנהא ננהנהא ננהנהא

[illegible]

• ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

∴ ഇക്കിടെർ യിറ്റം കറമ്മു

[illegible]

* V f. 99 r°.
* P f. 141 r°.

¹ V مستهل. — ² P مصل.

[illegible]

הגבולות. אם לא מזה כללם הכלל.
 אהבה אהבה אהבה: אהבה, אהבה אהבה
 הלבבות. אם לא מזה הלבבות.
 אהבה למ אהבה אהבה. אהבה אהבה

5 * V. l. 98 r°. אהבה אהבה: אהבה אהבה * אהבה אהבה.

אם אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

10 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

15 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

20 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

25 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

30 * Pf. 140 r°. אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה
 אהבה אהבה אהבה אהבה אהבה

5
 10
 15
 20
 25

30

35

40

45

50

55

60

65

70

75

80

85

90

95

100

105

110

115

120

125

130

135

140

145

150

155

160

165

170

175

180

185

190

195

200

205

210

215

220

225

230

235

240

245

250

255

260

265

270

275

280

285

290

295

300

305

310

315

320

325

330

335

340

345

350

355

360

365

370

375

380

385

390

395

400

405

410

415

420

425

430

435

440

445

450

455

460

465

470

475

480

485

490

495

500

505

510

515

520

525

530

535

540

545

550

555

560

565

570

575

580

585

590

595

600

605

610

615

620

625

630

635

640

645

650

655

660

665

670

675

680

685

690

695

700

705

710

715

720

725

730

735

740

745

750

755

760

765

770

775

780

785

790

795

800

805

810

815

820

825

830

835

840

845

850

855

860

865

870

875

880

885

890

895

900

905

910

915

920

925

930

935

940

945

950

955

960

965

970

975

980

985

990

995

1000

30

35

40

45

50

55

60

65

70

75

80

85

90

95

100

105

110

115

120

125

130

135

140

145

150

155

160

165

170

175

180

185

190

195

200

205

210

215

220

225

230

235

240

245

250

255

260

265

270

275

280

285

290

295

300

305

310

315

320

325

330

335

340

345

350

355

360

365

370

375

380

385

390

395

400

405

410

415

420

425

430

435

440

445

450

455

460

465

470

475

480

485

490

495

500

505

510

515

520

525

530

535

540

545

550

555

560

565

570

575

580

585

590

595

600

605

610

615

620

625

630

635

640

645

650

655

660

665

670

675

680

685

690

695

700

705

710

715

720

725

730

735

740

745

750

755

760

765

770

775

780

785

790

795

800

805

810

815

820

825

830

835

840

845

850

855

860

865

870

875

880

885

890

895

900

905

910

915

920

925

930

935

940

945

950

955

960

965

970

975

980

985

990

995

1000

30

35

40

45

50

55

60

65

70

75

80

85

90

95

100

105

110

115

120

125

130

135

140

145

150

155

160

165

170

175

180

185

190

195

200

205

210

215

220

225

230

235

240

245

250

255

260

265

270

275

280

285

290

295

300

305

310

315

320

325

330

335

340

345

350

355

360

365

370

375

380

385

390

395

400

405

410

415

420

425

430

435

440

445

450

455

460

465

470

475

480

485

490

495

500

505

510

515

520

525

530

535

540

545

550

555

560

565

570

575

580

585

590

595

600

605

610

615

620

625

630

635

640

645

650

655

660

665

670

675

680

685

690

695

700

705

710

715

720

725

730

735

740

745

750

755

760

765

770

775

780

785

790

795

800

805

810

815

820

825

830

835

840

845

850

855

860

865

870

875

880

885

890

895

900

905

910

915

920

925

930

935

940

945

950

955

960

965

970

975

980

985

990

995

1000

[illegible]

אָט דאָס מאַמענט, ליל: רובעמס דעמא
 נאָ מעמענט דאָס דאָס מעמענט. מעמענט
 דאָס דאָס דאָס * דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 5 דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 10 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 15 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 20 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 25 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס
 30 דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס

לֵאמֹר זִכְרוּנֵי הַיָּמִים הַהֵם מִיָּלֶפֶת:

פֶּלֶא מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ כֹּהֵל אֵל אֵלֶיךָ אֲנִי.
 לִפְנֵיךָ יְיָ הַמֶּלֶךְ: מִיָּלֶפֶת חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 הַמִּשְׁתַּחֲוֶה מִיָּלֶפֶת: אֲנִי כֹהֵל הַמִּשְׁתַּחֲוֶה חַדְשֵׁיךָ
 5 וְכִתְּבֵנִי לְלֵךְ בְּיָדְךָ אֲמִיגְלֵה. וְכִתְּבֵנִי בְּיָדְךָ
 מִלְּפָנֶיךָ וְכִתְּבֵנִי בְּיָדְךָ: מִיָּלֶפֶת לֵאמֹר כֹּהֵל
 כֹּהֵל אֲמִיגְלֵה: הַמִּשְׁתַּחֲוֶה מִיָּלֶפֶת * P f. 136 v.
 עַל כֵּן כִּתְּבֵנִי בְּיָדְךָ חַדְשֵׁיךָ. אֲנִי בְּיָדְךָ
 10 מִיָּלֶפֶת: לִפְנֵיךָ חַדְשֵׁיךָ. לִפְנֵיךָ חַדְשֵׁיךָ
 הַמִּשְׁתַּחֲוֶה מִיָּלֶפֶת: מִיָּלֶפֶת חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ מִיָּלֶפֶת חַדְשֵׁיךָ. חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 15 כֹּהֵל מִיָּלֶפֶת: מִיָּלֶפֶת * V f. 96 r.
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ: חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 מִיָּלֶפֶת חַדְשֵׁיךָ. אֲנִי חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ.
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 20 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 25 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ
 30 חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ חַדְשֵׁיךָ

ב. ליהא אנוא רבגמריא זכא האילא
מילא איה, ממכא רבמחלמחא א.

5
 10
 15
 20
 25

7 אהבך משה ואהרן

א. למה אהבם וירצוהו
 משה ואהרן

בה נפגו בך משה ואלהא אהבך כל
 5 אה אהבך. לעמך ואלהא אהבך משה ואהרן
 והללם ואלהא בשרם. בך דה בך כל מלכא
 ואלהא אהבם. א. לא דמך ומחך נאחז:
 בשרך לא דמך אהבם. למה דמך למה
 למה משה ואהרן. מלך דה וכל
 10 דמך: כמלך דה ואהרן. למה למה
 דמך אהבך אהבם. מלך נאחז
 דמך לא משה. משה מלך דה ואהרן.
 משה משה משה דה ואהרן. משה
 דהבם דה. הלא משה דה מלך: אלא
 15 בך בך בך משה דה. הלא בך משה
 דמך מלך דה: משה אהבך דה ואהרן
 דה * משה ואהרן: ואלהא אהבך משה
 דה ואהרן: א. הלא דה משה נאחז. בך דה
 מלך דה: משה דה משה משה דה
 20 בך דה בך דה משה משה דה: משה
 משה דה משה משה דה. משה משה
 אהבך משה. דה אהבך דה ואהרן
 משה אהבך בך משה דה. בך דה
 דה משה משה דה ואהרן משה אהבך:
 25 בשרך ואלהא משה אהבך משה
 משה. אהבך דה בך דה דה אהבך
 בך משה בשרך אהבך * משה דה

* P f. 135 r°.

* V f. 95 r°.

¹ P add. in margine משה ואהרן

[illegible][illegible]

∴¹ አካላት እንዲሁ ናቸው።⁷

בך ביה מוֹפֵא אִי: לֵא פִּיחֵמֵהָ הַמִּבְחָה
 הַמִּבְחָה מִבְחָה: הַמִּבְחָה לִמְדָה לִמְדָה.
 בִּיחֵה לֵא בך מִדָּה מִדָּה: וְיִחֵה בִּיחֵה לִמְדָה.
 הַמִּבְחָה לֵא בך בִּיחֵה מִדָּה: מִבְחָה מִדָּה מִדָּה.
 5 הַמִּבְחָה לֵא בך * מ, הַמִּבְחָה מִבְחָה אִי בך
 ביה אִיחֵה. כֵּן; הַמִּבְחָה לִמְדָה מִבְחָה
 הַמִּבְחָה מִדָּה מִדָּה. הַמִּבְחָה אִי אִיחֵה וְיִחֵה
 הַמִּבְחָה הַמִּבְחָה הַמִּבְחָה. כֵּן אִי מִדָּה
 מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה בך הַמִּבְחָה לִמְדָה:
 10 בִּיחֵה לֵא לִבְחָה לִבְחָה. כֵּן בך אִיחֵה
 אִי מִדָּה בך מִבְחָה מִבְחָה. כֵּן
 מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה: הַמִּבְחָה מִבְחָה
 הַמִּבְחָה מִדָּה מִדָּה * הַמִּבְחָה: הַמִּבְחָה מִדָּה
 15 מִבְחָה¹ הַמִּבְחָה. מִבְחָה מִבְחָה בך הַמִּבְחָה
 לִמְדָה מִדָּה לֵא בִּיחֵה: אִי הַמִּבְחָה
 הַמִּבְחָה מִבְחָה הַמִּבְחָה מִבְחָה לִמְדָה
 מִדָּה מִבְחָה. אִי בִּיחֵה מִדָּה: בך
 אִיחֵה מִבְחָה בִּיחֵה מִבְחָה מִבְחָה:
 אִיחֵה מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה. הַמִּבְחָה
 20 אִי בך אִיחֵה מִבְחָה לִמְדָה מִבְחָה
 הַמִּבְחָה מִדָּה. מִדָּה לִבְחָה מִבְחָה. בך מִבְחָה
 מִדָּה אִי מִבְחָה מִדָּה: הַמִּבְחָה מִבְחָה מִבְחָה
 מִדָּה מִבְחָה מִבְחָה: מִבְחָה מִבְחָה
 הַמִּבְחָה מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה. כֵּן
 25 הַמִּבְחָה מִבְחָה. הַמִּבְחָה מִבְחָה מִבְחָה
 מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה. הַמִּבְחָה מִבְחָה
 מִבְחָה מִבְחָה מִבְחָה. הַמִּבְחָה מִבְחָה
 מִבְחָה מִבְחָה * מִבְחָה בך מִבְחָה מִבְחָה
 30 מִבְחָה מִבְחָה. הַמִּבְחָה מִבְחָה: מִבְחָה

¹ V מִבְחָה.

* V f. 93 v°.

* P f. 133 r°.

∴ Kutubion

⁷ כאן! בארבע זיי האבן אים לייעל דעם סת"ק:
דערנאך איז געווען צומיטל דערמאל: וואס ער האט

- המקדש. אלא דהעבדא דהאידהבא כחבא
 דהביתא דהעבדא. * V f. 92 r°. * אשכחא
 דהאידהבא דהעבדא דהאידהבא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא. * P f. 131 r°. * אשכחא
 5 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 10 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 15 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 20 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 25 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 30 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 דהעבדא דהעבדא דהעבדא דהעבדא
 * P f. 131 v°

7 לפסחא¹ אה פאכא: דלא חבנה למ לאחא
 הנחנה מנחמה דלח. דה נחמה, מח:
 מנה נחנה עם דכחלל אנהם, נחמה דה.
 אלא חו אה גה אלה דנה גה חו נח
 5 פלה חנה. נחא ל; נחמה חל עב.
 אלא אה פאכא: נחמה אה למחמה פא
 נח. דלא אנהם, גה נחא דלא נחמה
 נחמה. חו נח: נחמה נחמה
 נחמה נחמה * נחמה נחמה נחמה
 10 נחמה נחמה. נחמה דה נחמה נחמה:
 נחמה נחמה ונחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה אה חלה נחמה נחמה. אה נח
 נחמה נחמה. נחמה נחמה נחמה
 15 נחמה נחמה. נחמה נחמה. נחמה
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 20 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 25 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.
 30 נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה נחמה.

¹ P. 109.

[illegible][illegible]

[illegible]

כפסל קטן *⁷ חזק. ¹ אלל במזרחו. וזוהי. V f. 90 r°.

20 הלל והבבא * כצרכי המעשה כדק דעמ לכ P f. 128 r°.

١ P حبر.

והאלהים משה כדבריו כדבריו. וכל
מכלה מהם אלה ללכת כעלמיהם וכל
הלכותיהם כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

5 וכל מהם ללכת וכל מהם ללכת
* P f. 126 v. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

10 וכל מהם ללכת וכל מהם ללכת
* V f. 89 r. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

15 וכל מהם ללכת וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

20 וכל מהם ללכת וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

25 וכל מהם ללכת וכל מהם ללכת
* P f. 127 r. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת
והאלהים כדבריו. וכל מהם ללכת

הכין לא הילף. סמיון הילף, וסמיון לטמא
 אטמא נטמא לי. סמיון הילף אטמא: חבא
 * P f. 124 v°. הילף נטמא כדמילת דאלמא. סמיון אטמא
 הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 5 סמיון הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 חבא וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 סמיון הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 סמיון הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 10 סמיון הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 סמיון הכין הילף וסמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת

חבא: הילף סמיון אטמא כדמילת דאלמא סמיון

כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 15 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 20 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 25 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת
 30 אטמא כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת דאלמא. סמיון כדמילת

[illegible]

١٠٠: لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين
 سبحانك يا ذا الجلال والإكرام

מכלה מסתה אלה דבאכה. חבל מלכותי דה
 חבל מדינתה מלכותה דממלכתא דלוא כתיבא, 25
 ענה מאהרה לחי. * חזקא מנהה דהך ממלכא
 ביה לא פליא דפירופי כלמבא ממלכא.
 אמבא דלמנה האנה כננה דגלג לאסמנה
 דהך: גנה למנה אנה דפליא ממלכא
 כננה אכמה אנה ממלכא ענה דלוא 30

[illegible]

אמר משה ואלה שמות בני ישראל: * ואלה שמות בני ישראל.

אשר דמיון המעלה. הא. כל פירוש חכם

חלום אנוש אנוש אנוש: אנוש אנוש אנוש

5. זכר אדם קידוש: אדם נשבע לה' אלהיו, וכל

הַיֵּלֶךְ. לֹא בָּהֶן לֵךְ נִבְרָא אָדָם לֹא אֵינִי הַנִּבְרָא אֲנִי לֹא.

אלא בר דהבחה, אפ' איהו אשף דגב איהו למ.

מנה דג כחלף המגדולא הדוכא הדגמא

האסאבא. חת, מלחא מלחא חתא חתא

10. קריאתו. וזהו חזק מן המצות: וזהו

9000 אבן עזר. כל קלס קלס : כל

כאשר יהיו, פה. מה דאזלך חסדך גם כאלה

[illegible]

መገናኛ ፡ ጋራ ጠቅላይ ሚኒስትር ምክር ቤት ፡

15 لکھو کہ ہم نے تم کو کھانا کھانے کے لئے دیا ہے۔

הנהגתו היתה כאלה המעשים וההנהגות.

— መከላከል የሚል ምንጭ ምንጭ ምንጭ ምንጭ ምንጭ

קאמפאזיציע: פאר אונזערע קלאסן און אונזערע קלאסן, און

אנשי חב' לא נחמ * למ'. האחריו מלל כפ' לל' 86 v. *

20. *in Khamsy; 7. d. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.*

כחצוהו ויהי קולו כקול המים.

בביתנו רבו. גם מרדכי לא חסדו.

كلک لی وحدی کو لکنقم مہفک حبہک.

[illegible]

* P f. 123 r°. ንብሉ ስኢስ፡ ባርዳ ባርዳ * ባርዳ ይከብሩ ይህ 25

[illegible]

الحل. من حيث كذا وكذا وكذا

कालो . किहो कालो कालो कालो . किहो

ኢህአዴግ፡ ለሕዝብ ጥራት ምክንያት፡

30. አገሪቱን ለማስገደድ የሚሞክሩት

ኢትዮጵያን ለማዳን ለሚሞከሩት ሕዝቦች ምስጋናዎቼን ያቀርባል።

נִכְּחָה. מִשְׁכָּח אֶפֶס עֲזָבָה הִתְחַלָּה וְחֵטֶא:
 הִתְחַלְּתִי לִי בְּכִי כִּי כִּלְכֵּל מִמֶּנּוּ. הֵאָּה מִשְׁכָּח
 הֵן הֵאָּה מִשְׁכָּח. שְׂכִי אִי הִתְחַלָּה אִי אִי
 לִמֵּל אֲכַמְחֵל לִמְחָה מִנֶּחָה. כִּי אֲכַמְחֵל
 חֲבֵה כִּלְכֵּל מִשְׁכָּח הִנֵּחַ לִנְחָה מִנֶּחָה. הֵאָּה
 5 הֵן חֵטֶא הִשְׁכָּח מִן הִנֵּחַ אִי: אֶפֶס מִמֶּנּוּ חֵטֶא
 אִי לִכְמֵחֵל. הִאֻדְּמִי עֲזָבָה בְּכִי פִּינְחָה מִן
 הִאֻדְּמִי. הִשְׁכָּח אִי הִלְכֵּל אִי. הֵאָּה
 מִשְׁכָּח לִי לִכְמֵחֵל בְּכִי אִי הֵן חֵטֶא
 10 * P f. 122 r°. * הֵאָּה. שְׂכִי לִי כִּי מִשְׁכָּח: מִן
 הִבְחֵל בְּכִי עֵא הִפְחֵחַ מִכְּחֵחַ. הֵאָּה חֵטֶא
 מִמֶּנּוּ אִי הִכְּחָה וְחֵטֶא אִי: מִמֶּנּוּ חֵטֶא
 מִכְּחָה אִי: לִי כִּי מִשְׁכָּח אִי כִּי כִּלְכֵּל
 הִכְּחָה מִכְּחָה. נִשְׁכָּח בְּכִי מִכְּחָה מִנֶּחָה
 15 מִשְׁכָּח: לִי כִי חֵטֶא מִכְּחָה הֵאָּה חֵטֶא:
 אִי לִי לִכְמֵחֵל מִכְּחָה. חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 שְׂכֵחָה: אֶפֶס מִנֶּחָה מִכְּחָה, הֵאָּה חֵטֶא
 חֵטֶא. * חֵטֶא חֵטֶא מִכְּחָה בְּכִי מִשְׁכָּח
 * V f. 86 r°. אִי הִתְחַלָּה: אִי חֵטֶא חֵטֶא
 20 לִכְמֵחֵל. חֵטֶא מִכְּחָה מִכְּחָה: נִשְׁכָּח בְּכִי
 מִכְּחָה חֵטֶא לִכְמֵחֵל. חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 חֵטֶא: חֵטֶא חֵטֶא מִכְּחָה מִכְּחָה
 לִכְמֵחֵל: מִכְּחָה חֵטֶא חֵטֶא. אִי חֵטֶא
 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא. הֵאָּה לִי חֵטֶא חֵטֶא
 25 מִכְּחָה חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא: מִכְּחָה חֵטֶא
 חֵטֶא. אִי חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא. הֵאָּה חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא:
 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 30 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא
 חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא חֵטֶא:

מאן ארלע. ס'נעם ב' דערנאך ב' מ'א. א'ס נעם ב'
 דעלע ב' ב' דעלע: א'ל א' מ'ס דא דלעב'א
 דאנ'ט מ'ל' * דעבע געל ב' ל'א דאנ'ט. ל'א ל'א
 א'נעם ל'עב'א: א'לע ל'א ל'א ב'ל'א ד'ב'
 5 מ'ז'א: דאנ'ט דלעב'א א'לע ל'א ל'א
 ל'ב'א: א'פ מ'ס ב'כ'א דלעב'א ד'עס'א. ס'נעם
 א'פ' * ל'א ד'עס'א א'ס א'נע. ס'נעבע א'לע נ'עב'א
 ל'א ל'א מ'; ד'לעס'א מ'ס ב'נ'עס'א מ'ס מ'ל'א: ב'
 מ'ל'א מ'א א'פ: ב' מ'ל'א מ'ס מ'ל'א.
 10 ל'ל'א מ'ס ד'פ' מ'ס מ'ס ו'ל'א ד'עס'א א'נעס'א:
 ב' מ'ל'א מ'א ב'ל'א ד'עס'א א'נעס'א.
 ל'עס'א ב'ל'א ע'ד'א: ד'עס'א מ'ס ב'ל'א
 ד'עס'א ל'א ל'א נ'עס'א: ב' מ'ל'א מ'א
 ב'ל'א מ'ס ל'א ל'א ד'עס'א א'נעס'א.
 15 ל'א מ'ס ד'ב' מ'ל'א מ'ל'א מ'ס מ'ס
 ב'ל'א: מ'עב'א א'לע ל'א ל'א ב'ל'א א'פ
 מ'ל'א: ב' מ'ל'א מ'ס א'ל'א ב'ל'א
 ד'עס'א מ'ס. א'ל'א א'ל'א ד'עס'א ד'עס'א:
 ד'עס'א מ'ל'א ד'עס'א ל'א א'ל'א ל'א
 20 מ'ל'א ב'ל'א מ'ס, א'ל'א ל'א: מ'ל'א מ'ס
 מ'ל'א ב' א'פ מ'ס מ'ס ב'ל'א מ'ס
 מ'ל'א מ'ס. א'ל'א מ'עס'א מ'ס
 א'ל'א: ד'עס'א ⁷ ב' מ'ס א'ל'א ד'ב'
 ב'ל'א: מ'ס ד'ל'א ב' ד'אנ'ט מ'ס מ'ס
 25 ד'עס'א. א'ל'א א'ל'א מ'ל'א: ד'עס'א מ'ס
 ד'עס'א: ד'עס'א מ'ס ד'ל'א מ'ס: א'ל'א
 א'ל'א ב' מ'ס ד'עס'א מ'ס ל'א מ'ס:
 א'ל'א ב' ל'א ל'א מ'ס מ'ס
 30 מ'ל'א. א'ל'א * ל'א ל'א ל'א ל'א
 ד'עס'א ג'ל'א מ'ל'א: ס'נעם ב' מ'ל'א ב' מ'ל'א

¹ P. 13.

כִּינִיךָ בְּךָ מְהִירוֹת מִשְׁבִּיחוֹת הַבְּרָכָה לְמַעַן
 הַחַיִּים. וְהָלַךְ בְּךָ מִשְׁמֹחֵה אֱלֹהִים אֵיךְ הָאֵל כִּי
 אֱלֹהֵי הָאֵל כֹּדֶם כֹּדֶם הָאֵל הָאֵל הַמִּשְׁמֹחֵה.
 שָׁמַע הַמִּשְׁמֹחֵה בְּלִמְדָּה בְּנֵם לֵךְ: מִשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה;
 5 הַמִּשְׁמֹחֵה לֵךְ הַבְּרָכָה. * לֵךְ נִשְׁמַע אֵם מְהִירוֹת לֵךְ
 נִשְׁמַע אֵם לֵךְ; הַמִּשְׁמֹחֵה אֵל אֲשֶׁר הָאֵל הַנִּשְׁמַע אֵם.
 הָאֵל בְּלִמְדָּה בְּךָ שְׁמֵרָה הַבְּרָכָה לֵךְ נִשְׁמַע אֵם. אֵל
 הַבְּרָכָה שְׁמֵרָה הַמִּשְׁמֹחֵה הָאֵל נִשְׁמַע לֵךְ לְבָרָה. מִיָּה הַבְּרָכָה
 נִשְׁמַע. אֵל מִיָּה נִשְׁמַע לֵךְ. הָאֵל מִיָּה הַבְּרָכָה
 10 לְבָרָה שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה בְּרָכָה מִלֵּךְ: אֵיךְ הָאֵל
 אֲשֶׁר הַמִּשְׁמֹחֵה. הָאֵל הַמִּשְׁמֹחֵה: הַבְּרָכָה מִשְׁמֹחֵה
 מִיָּה שְׁמֵרָה: אֵם בְּךָ מִשְׁמֹחֵה מִיָּה, מִשְׁמֹחֵה
 שְׁמֵרָה לֵךְ שְׁמֵרָה: הָאֵל בְּךָ אֲשֶׁר הָאֵל שְׁמֵרָה
 חַל נִשְׁמַע. הָאֵל נִשְׁמַע הַמִּשְׁמֹחֵה לֵךְ כִּי
 15 אֵל שְׁמֵרָה אֵם הַמִּשְׁמֹחֵה נִשְׁמַע כִּי מִלֵּךְ הָאֵל מִיָּה.
 הָאֵל הַמִּשְׁמֹחֵה אֵם הַמִּשְׁמֹחֵה: הַמִּשְׁמֹחֵה שְׁמֵרָה
 לְבָרָה: הָאֵל מִשְׁמֹחֵה הַבְּרָכָה הַמִּשְׁמֹחֵה
 לְאֵל. הָאֵל מִיָּה אֵל מִיָּה. הָאֵל מִיָּה
 20 הַמִּשְׁמֹחֵה לֵךְ הַמִּשְׁמֹחֵה: הַמִּשְׁמֹחֵה אֵל הַמִּשְׁמֹחֵה:
 הַמִּשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה לֵךְ לְבָרָה אֵל אֵם כִּי
 הַמִּשְׁמֹחֵה מִיָּה הַמִּשְׁמֹחֵה: הַמִּשְׁמֹחֵה מִיָּה
 לְבָרָה. אֵל הַבְּרָכָה לֵךְ לֵךְ: הָאֵל מִיָּה
 25 מִשְׁמֹחֵה מִשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה: הָאֵל מִיָּה
 הַמִּשְׁמֹחֵה מִיָּה, אֵם לֵךְ לְבָרָה: אֵל הַמִּשְׁמֹחֵה
 אֵם לְבָרָה הָאֵל אֲשֶׁר שְׁמֵרָה: * אֵל
 30 הַמִּשְׁמֹחֵה אֵל מִיָּה הַמִּשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה
 אֵל הָאֵל מִיָּה לֵךְ לְבָרָה. הַמִּשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה
 לְבָרָה מִשְׁמֹחֵה הַמִּשְׁמֹחֵה:

¹ P 110.

[illegible][illegible]

Vf. 83 r°. : *ḥayim ḥayim ḥayim ḥayim** *ḥayim ḥayim ḥayim*

פֿרעמדיק דאָסמירט. אָדער אָפּ בײַ לאַ דער צײַט
 לויט: דעמאלט אַ געפֿיגט דאָס דעמאלט לאַ
 ווערט. סײַדעס, דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס.
 געבט זיך דאָס דאָס. אַלס דאָס דאָס
 7 ^א דאָס דאָס לויט דאָס; דאָס דאָס: אַ
 דאָס דאָס דאָס דאָס, לויט: אַלס דאָס דאָס
 אַלס דאָס. דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס
 7 ^ל דאָס דאָס דאָס. אַלס דאָס דאָס דאָס:
 דאָס דאָס דאָס דאָס. אַלס דאָס דאָס
 10 דאָס דאָס לויט דאָס: אַלס דאָס לאַ אַלס.
 דאָס דאָס דאָס אַלס דאָס דאָס. אַלס
 אַלס דאָס דאָס דאָס אַלס דאָס דאָס
 דאָס. אַלס דאָס לויט דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס דאָס.
 15 דאָס דאָס אַלס דאָס דאָס דאָס. אַלס
 דאָס דאָס זיך דאָס דאָס דאָס דאָס. דאָס
 לויט דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס:
 דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס:
 דאָס דאָס לויט דאָס. אַלס דאָס דאָס
 20 דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס. אַלס דאָס
 אַלס דאָס דאָס: דאָס דאָס * לויט: אַלס
 דאָס לאַ דאָס דאָס לויט דאָס: דאָס
 דאָס דאָס דאָס דאָס לויט: אַלס
 דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס:
 דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס דאָס
 25 דאָס דאָס דאָס דאָס. אַלס דאָס דאָס. אַלס
 דאָס דאָס דאָס. אַלס דאָס דאָס דאָס
 דאָס דאָס דאָס. דאָס דאָס דאָס
 לויט דאָס דאָס: אַלס דאָס דאָס
 אַלס.

* P.E. 116 v.

אלא אהרבי ליהוי סגורא ליהוי חסד.
 דבליבא דאני מלי ארץ, דמחזירי לי.
 סגורא דהוי מן המלי ארץ דמחזירי למחזירי. דה
 חסד לא וסגורא למחזירי דמחזירי. דבליבא
 5 ארץ חסד ארץ דמחזירי לי ארץ דמחזירי
 * P f. 115 v°. סגורא * מלי ארץ: ארץ דאפ מלי מלי
 מלי דמחזירי דמחזירי לי. כדמחזירי מלי
 מחזירי דמחזירי ארץ מלי דמחזירי דמחזירי:
 דמחזירי דמחזירי. דבליבא חסד ארץ
 10 דמחזירי לי. דמחזירי דמחזירי מלי ארץ
 לי. דמחזירי דמחזירי. דבליבא חסד ארץ
 דמחזירי לי: דמחזירי מלי דמחזירי ארץ
 דמחזירי מלי דמחזירי. דבליבא חסד ארץ
 דמחזירי לי: דמחזירי דמחזירי מלי דמחזירי.
 15 דמחזירי מלי דמחזירי. דבליבא חסד ארץ
 דמחזירי מלי. מלי דמחזירי מלי דמחזירי
 מלי דמחזירי. מלי דמחזירי מלי דמחזירי.
 מלי דמחזירי מלי דמחזירי מלי דמחזירי
 20 לי ארץ דמחזירי: ארץ דמחזירי לי
 מלי ארץ דמחזירי: דמחזירי מלי ארץ דמחזירי.
 דמחזירי מלי דמחזירי דמחזירי. דמחזירי ארץ
 דמחזירי לא ארץ לי דמחזירי דמחזירי: ארץ
 דמחזירי מלי דמחזירי. דמחזירי מלי דמחזירי
 25 דמחזירי: דמחזירי מלי דמחזירי. דמחזירי מלי דמחזירי
 דמחזירי דמחזירי דמחזירי ארץ דמחזירי מלי דמחזירי.
 מלי ארץ דמחזירי לי ארץ ארץ לי ארץ דמחזירי לי
 דמחזירי לי דמחזירי דמחזירי. דמחזירי לי
 30 דמחזירי: ארץ דמחזירי דמחזירי. * ארץ דמחזירי
 * P f. 116 r°. דמחזירי. ארץ דמחזירי לי
 דמחזירי דמחזירי מלי דמחזירי: דמחזירי

מִכֹּחַ הַיָּד: אֵיךְ הָאֵף מִנְחָה הַיָּד לַחֲבֵר.
 מִנְחָה לְמִסְכָּה חֲלֹחַ הַנֶּחֱמָה. מִנֵּה הֵן לְמִסְכָּה
 לְכֹחַ כִּי אֵיךְ מִנְחָה: הַנְּחָה מִנְחָה:
 הַנְּחָה מִנְחָה. הֵן לְמִסְכָּה לְמִסְכָּה
 5 אֵיךְ הַנְּחָה לְמִסְכָּה: מִנֵּה הַנְּחָה, הַנְּחָה מִכֹּחַ
 מִכֹּחַ. הַנְּחָה הַנְּחָה מִכֹּחַ חֲלֹחַ הֵן הַנְּחָה
 אֵיךְ הַנְּחָה אֵיךְ הַנְּחָה. מִנֵּה מִכֹּחַ הֵן לְמִסְכָּה
 מִנְחָה אֵיךְ הַנְּחָה: מִנֵּה הַנְּחָה: מִנֵּה
 עֲבֹדָה הַנְּחָה. אֵיךְ הַנְּחָה אֵיךְ הַנְּחָה מִכֹּחַ
 10 חֲלֹחַ מִנְחָה: הַנְּחָה מִנְחָה חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ הַנְּחָה: חֲלֹחַ חֲלֹחַ הַנְּחָה חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 אֵיךְ הַנְּחָה. חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 מִכֹּחַ הַנְּחָה. חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 15 הֵן חֲלֹחַ לְמִסְכָּה * הַנְּחָה: אֵיךְ חֲלֹחַ
 מִנְחָה חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 הַנְּחָה: חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 מִנְחָה חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 20 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 25 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 30 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ
 חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ חֲלֹחַ

* P f. 115 r°.

* V f. 81 v°.

וְיִשְׂרָאֵל בְּהַשְׁמִיט מִמֶּנּוּ מִיָּד: אֲבָל מִיָּד לֹא
 לְפָנָיו מְבַלְבֵּל: חַד הַכֹּהֵן, לְבָרָא הַעֲבִיד
 אֵת חַלְמָה, אֲמַלְלָהּ. וְיִשְׂרָאֵל אֵת בְּהַשְׁמִיט
 הַלֵּל: הַכֹּהֵן מִיָּד בְּיָדָא הַכֹּהֵן הַכֹּהֵן.
 5 מִיָּד בְּיָדָא הַכֹּהֵן. חַד הַכֹּהֵן מִיָּד מִיָּד מִיָּד
 בְּיָדָא הַכֹּהֵן. הַכֹּהֵן אֲבָל אֲבָל אֲבָל.
 מִיָּדָא לְחַד: מִיָּדָא בְּיָדָא הַכֹּהֵן. מִיָּד
 הַכֹּהֵן אֲבָל אֲבָל אֲבָל אֲבָל אֲבָל אֲבָל:
 לְפָנָיו מְבַלְבֵּל; הַכֹּהֵן אֲמַלְלָהּ: אֲבָל לְפָנָיו
 10 חַד הַכֹּהֵן. הַכֹּהֵן אֲבָל. הַכֹּהֵן אֲבָל חַד הַכֹּהֵן
 הַכֹּהֵן: הַכֹּהֵן חַד הַכֹּהֵן הַכֹּהֵן מִיָּד: אֲבָל בְּיָדָא
 הַכֹּהֵן מִיָּדָא מִיָּדָא הַכֹּהֵן מִיָּדָא לְחַד. הַכֹּהֵן
 אֲבָל אֲבָל לְחַד לְחַד לְחַד לְחַד לְחַד אֲבָל.
 מִיָּדָא הַכֹּהֵן לְחַד לְחַד לְחַד: אֲבָל חַד לְחַד לְחַד
 15 חַד לְחַד. אֲבָל מִיָּדָא לְחַד לְחַד לְחַד:
 מִיָּדָא הַכֹּהֵן מִיָּדָא. לְחַד לְחַד הַכֹּהֵן מִיָּדָא
 מִיָּדָא לְחַד. מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא
 מִיָּדָא מִיָּדָא. הַכֹּהֵן מִיָּדָא לְחַד
 מִיָּדָא הַכֹּהֵן הַכֹּהֵן אֲבָל: חַד מִיָּדָא
 20 מִיָּדָא מִיָּדָא * V f. 81 r.
 מִיָּדָא מִיָּדָא: אֲבָל לְחַד מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא.
 * P f. 114 v.
 אֲבָל חַד מִיָּדָא בְּיָדָא מִיָּדָא מִיָּדָא
 מִיָּדָא: אֲבָל מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא.
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 25 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 30 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:
 מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא מִיָּדָא:

אנש מעל למבול דליל. ושמעיהא דשמעיהא דחל
במנא דמנהא קני דא דמנהא. דב אס נחא
דב דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה אפ
לכא כז אפ. ספיה למנהא דמנהא:

5 דל אנה * דמנהא דמנהא. ספיה דלילא

דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה אפ
למ כח. אפ לו דמנהא דמנהא: אפ אפ
דמנהא דמנהא דמנהא. אפ דמנהא דמנהא
אנהא למנהא דמנהא דמנהא. כח דמנהא
אפ דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה.

10 דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
15 דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה

20 דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה

אפ אנה דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
25 דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה

30 דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה

דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה
דמנהא דמנהא דמנהא דמנהא: אפ אנה

ארבעה ח' . דלמא נח ארבעה . לכ דה ארבעה .
 נעני נח ד' : א' . מ' דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח : א' . דלמא נח ארבעה ארבעה .
 א' . ל' . דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 5 א' . דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 א' . דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 10 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 15 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 20 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 25 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .
 30 דלמא נח ארבעה . דלמא נח ארבעה .

לבדא. אה אהי דכל קינחא לבינא. אה
 אהי דלילא לבינא. ככלא דה אהנא
 כחיהי דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 להא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 כחיהי דהא דהא דהא דהא דהא דהא 5
 אהאליה: דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 10
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 15
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 20
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 25
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 30
 דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא

* P f. 110 r. דהא דהא דהא דהא דהא דהא * דהא דהא דהא דהא דהא דהא

* V f. 78 r. דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא דהא 25

דהא דהא

מר. בלל מרסל כרסל מרסל: כר.
 חכ כל מרסל מרסל: כר. מרסל
 מרסל מרסל מרסל: כר. מרסל
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 5 חכ כל מרסל מרסל: כר. מרסל
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 * P f. 109 r.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 10 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 15 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 20 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 25 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 30 מרסל מרסל: כר. מרסל מרסל: כר.
 * P f. 109 v.

[illegible]

מסע ארבע .. הלך בן עשרה שנה
העבדתי: ומה בן עשרה שנה
לעבדתי ארבע: עבדתי:

בן עשרה שנה, עבדתי

5 עבדתי בן עשרה שנה, עבדתי:

לעבדתי כעבדתי השלישית שנה: ומה בן עשרה שנה
בן עשרה שנה. מן הילולתי לעבדתי: ארבע
שנים ומה בן עשרה שנה. הלך בן עשרה שנה
העבדתי כעבדתי כעבדתי שנה. ומה בן עשרה שנה
10 העבדתי כעבדתי כעבדתי, ל. מן הילולתי בן עשרה שנה
העבדתי בן עשרה שנה. ארבע שנים ומה בן עשרה שנה
העבדתי, הלך: ל. לילולי. שנה ארבע
ל. מן הילולתי לילולי ארבע שנה * ומה.
ל. כלומר ארבע שנים ומה בן עשרה שנה: ארבע שנים
15 העבדתי כעבדתי כעבדתי בן עשרה שנה: מן הילולתי
מן הילולתי כעבדתי כעבדתי. שנה ארבע שנה
ארבע שנים ומה בן עשרה שנה: ומה:
בן עשרה שנה ומה בן עשרה שנה: בן עשרה שנה
20 ארבע שנים ומה בן עשרה שנה בן עשרה שנה
ל. בן עשרה שנה מן הילולתי שנה ארבע. א
ל. בן עשרה שנה *⁷ כעבדתי כעבדתי¹ ומה
בן עשרה שנה: ארבע שנים ומה בן עשרה שנה
בן עשרה שנה ומה בן עשרה שנה: מן הילולתי
25 בן עשרה שנה בן עשרה שנה ומה בן עשרה שנה. בן עשרה שנה
בן עשרה שנה ארבע שנים ומה בן עשרה שנה.
והם מה בן עשרה שנה⁷ כעבדתי כעבדתי² כעבדתי ארבע שנה
מן הילולתי בן עשרה שנה: מן הילולתי בן עשרה שנה

* V f. 76 v.

* P f. 108 r.

¹ P f. 108 r. — ² God. sic.

הנהגה פאמאטא למהגה חתא. אטא לי
הלגאטא דכפאמאטא דמללמאטא נא לאגאטא
הב ירגא למ כמאטא. לא נא לאגאטא. ופא
מרגא מללמאטא אפ גא חתא דאטא מא. אטא

5 אפלא מ; אפלא מרא: *אלא כעזא חל טא. * P f. 107 r°.

הלגאטא אטא לי זאטא: חמ מ; אפ מ; ומרג
מרא: דא למרגא לזאטא טמא זאטא. דלא

הלגאטא טא לזאטא דאטא *מלמ דלגאטא:
הלגאטא דלגאטא אטא חל דלמאטא דלגאטא.

10 מרגא מלמ אטא מרא דאטא לי מלמ נא אטא:

ממא חל כעזא אטא. דאטאטאטא אטא מהגה
נאטא. גא מלמ דממאטא כאלזאטא דאטא
דאמאטא. ממא לזאטאטא דלא כמאטא
דאטא למ. חל נאטאטא אטא דאטא נאטא.

15 אטא, דלא ממאטאטא חלזאטא: כמאטא

דלא ממא. אלא ממאטאטא ממאטאטא
ממאטא דגא אלמא. אטא נאטא דאטא פמא
לממאטא: מלמאטאטא אלמא דממאטא מלמאטא
לזאטא נאטא. ממאטא כמאטא דלגאטא: אפ לזאטא

20 כז אטא. דממאטא אפ מלמ לממאטא דאטא מלמ:

דממאטא ממאטא לממאטא נאטאטא
לממאטא. מ; דממאטא אטאטא אפ לאטא
ממאטא דממאטא דלגאטא דאטא. אטאטא דאטא
ממאטא: נאטא דממאטאטא אטאטא: אטא

25 דאטא. אטא מרגא אטאטא גאטאטא מלמאטא

דממאטא לממאטאטא מרגאטא לממאטאטא חל
אלמא דממאטאטא: ממאטא גאטאטא מלמ דלמא

* P f. 107 v°. לזאטא כז אטאטאטא. מרגא *דאטא מלמ מרגא

דאטא מלמ: אטאטא דממאטאטאטא ממאטא גא
ממאטאטא כממאטא דאטא למ. ממאטא נאטא

30 כממאטאטאטא כממאטאטאטא נאטאטאטא

ונאמרו: מן הבעל נאמרו ונאמרו
 אלא אהא, כוכ: משה דם לכלל חמם הנדן
 אלא מן הנדן לא נאמרו. ונאמרו מן חמם
 הנדן נאמרו. אלא למאן נאמרו נאמרו נאמרו
 5 למאן נאמרו נאמרו נאמרו. הנדן כל
 נאמרו נאמרו, למאן נאמרו נאמרו. כל הנדן
 מן נאמרו נאמרו. מן הנדן אלא. נאמרו מן
 נאמרו נאמרו נאמרו לא נאמרו נאמרו
 הנדן נאמרו. לא נאמרו נאמרו הנדן נאמרו
 10 הנדן נאמרו. אלא נאמרו נאמרו למאן נאמרו
 נאמרו. נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו למאן
 נאמרו. * נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו. כוכ
 נאמרו נאמרו למאן נאמרו נאמרו נאמרו:
 נאמרו נאמרו לא נאמרו: אלא נאמרו נאמרו
 15 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו. למאן
 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו. נאמרו נאמרו
 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו. נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו:
 נאמרו לא נאמרו נאמרו נאמרו:
 20 נאמרו¹ נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו. כל לא נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו. נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו: נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 למאן נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו.
 25 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו נאמרו: נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו
 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו. אלא נאמרו
 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו: אלא
 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו:
 30 נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו נאמרו

¹ נאמרו.

וְיִזְכְּרֶהָ: כִּי כָכָה לָא מַשְׁחָא נִשְׁכָּם. מַשְׁחָא
 אֵיזָא תָלָא. הַכֵּלָּה בִּדְכִיכָא מַשְׁחָא אֵיזָא הַלָּא
 מַשְׁחָא: עֲדִידָא אֵיזָא לִשְׁמִיכָא. עֲלִימָא אֵיזָא:
 בְּיָדָא פִּיכָא לֵי: אֵיזָא לָא מַשְׁחָא אֵיזָא
 5 חֲסִיכָא. מִלֵּי הַכֵּסָא הַכֵּסָא אֵיזָא לִשְׁמִיכָא
 הַכֵּסָא אֵיזָא הַכֵּסָא הַכֵּסָא הַכֵּסָא: פִּיכָא לִשְׁמִיכָא
 * P f. 105 r°. מִלֵּיכָא * הַכֵּסָא אֵיזָא. הַלָּא מַשְׁחָא
 הַכֵּסָא: וְיִזְכְּרֶהָ לֵי הַכֵּסָא מַשְׁחָא כָכָה הַלָּא
 חֲסִיכָא לִשְׁמִיכָא. אֵיזָא מַשְׁחָא חֲסִיכָא בִּדְכִיכָא
 10 מַשְׁחָא לִשְׁמִיכָא. הַכֵּסָא אֵיזָא מַשְׁחָא כָכָה אֵיזָא
 מַשְׁחָא. הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 לֵי לִשְׁמִיכָא הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 הַלָּא מַשְׁחָא לִשְׁמִיכָא: אֵיזָא לִשְׁמִיכָא לִשְׁמִיכָא:
 אֵיזָא מַשְׁחָא לִשְׁמִיכָא: לִשְׁמִיכָא הַכֵּסָא מַשְׁחָא
 15 מַשְׁחָא אֵיזָא: הַכֵּסָא אֵיזָא הַלָּא מַשְׁחָא אֵיזָא
 אֵיזָא אֵיזָא הַכֵּסָא מַשְׁחָא: הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא
 אֵיזָא. לֵי הַכֵּסָא אֵיזָא וְיִזְכְּרֶהָ: לִשְׁמִיכָא
 הַכֵּסָא הַלָּא מַשְׁחָא אֵיזָא לִשְׁמִיכָא מַשְׁחָא
 20 מַשְׁחָא אֵיזָא. אֵיזָא מַשְׁחָא לֵי. הַכֵּסָא מַשְׁחָא
 מַשְׁחָא הַכֵּסָא מַשְׁחָא: מַשְׁחָא אֵיזָא לִשְׁמִיכָא
 מַשְׁחָא לִשְׁמִיכָא. מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 מַשְׁחָא לֵי מַשְׁחָא הַלָּא אֵיזָא. אֵיזָא לֵי
 25 הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא:
 * P f. 105 v°. אֵיזָא הַכֵּסָא אֵיזָא * אֵיזָא מַשְׁחָא * אֵיזָא מַשְׁחָא
 * V f. 75 r°. הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא. אֵיזָא מַשְׁחָא
 30 מַשְׁחָא: אֵיזָא מַשְׁחָא הַכֵּסָא מַשְׁחָא מַשְׁחָא

* P f. 104 v°.

20 **המבוא**

* V f. 74 v°.

1 V No.

הלל בליל יחידה דמחמ דלך וסבד חסד
דעזר לרמח חסד נעבדא דעזר ארמ: עלבד:

ע: למדח דרז אכא עמא דרז,
סבדחא ארמחא סבדחא חסד.
סבדחא דרז עמ:

5

לר חסד אכא עמא: חסדא מ;
דמבדא חסד לר חסדא דרז¹ דרז¹ חסדא
מ דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
דמבדא ארמחא. חסד לרמח חסדא דרז¹ חסדא
10 דרז¹ חסדא: חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
P f. 101 v°. דרז¹ חסדא. חסד^{*} דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא:
סל דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא. חסדא
ער חסד. חסדא אכא עמא, חסדא חסדא.
הלל אכא לרמחא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
15 דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא, חסדא. חסדא דרז¹ חסדא
דרז¹ חסדא לרמחא דרז¹ חסדא: חסדא דרז¹ חסדא
עמא דרז¹ חסדא, חסדא, חסדא. חסדא לר
20 לרמחא חסדא^{*} חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
דרז¹ חסדא. חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
דרז¹ חסדא לרמחא דרז¹ חסדא חסדא חסדא
דרז¹ חסדא. חסדא דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא
25 דרז¹ חסדא דרז¹ חסדא, חסדא דרז¹ חסדא: חסדא
דרז¹ חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא חסדא
דרז¹ חסדא. חסדא דרז¹ חסדא לרמחא דרז¹ חסדא
אכא, חסדא חסדא. חסדא אכא חסדא דרז¹ חסדא

¹ P.

חתונה ופירושא דאנא דהנהא חתונה
 דהנהא: מ, גלגל דהנהא גלגל. חתונה
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא.
 אחרונה דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 5 חתונה דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 אחרונה דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 אחרונה דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא.
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 10 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 15 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 20 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 25 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא
 30 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא:
 דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא דהנהא

* V f. 72 r°.

* P f. 101 r°.

זוֹ נֶחֱדַח כְּאִתְּךָ כְּלִיכָה לְהַעֲבֹדָהּ רַעֲמָה
מִנָּה: חֲלֹמֶה נֶחֱדַח דִּשְׁתִּי אֶחָד: עֲלֵהָ:

ו: לִבְרָא חֲזִינָה אֶלְמָא אֶמֶל נִמְסִי
זוֹ, אֶחָד אֶמֶל אֶמֶל אֶמֶל * P f. 100 r°.

5 כְּחִי עֲלֵה:

* V f. 71 v°.
בְּ אֶחָד דִּשְׁתִּי: דִּתְלִי מֶה, עֲלֵה אֶמֶל
לְהַעֲבֹדָהּ אֶלְמָא. חֲזִינָה וְדִסְכָּה אֶמֶל
לְזוֹ. חֲזִי לֵא בְּחֵל אֶמֶל מִנְהָ וְכֵן חֲלֵה
חֲזִינָה: לְבָרָה לִשְׁתִּי חֲזִינָה דִּשְׁתִּי:
10 נֶחֱדַח כְּחִי מִלֵּל בְּחֵל אֶמֶל דִּשְׁתִּי:
דִּתְלִי בְּחֵל אֶמֶל מִנְהָ לְזוֹ נֶחֱדַח.
חֲזִינָה נֶחֱדַח אֶמֶל דִּשְׁתִּי. אֶמֶל אֶמֶל
מִלֵּל. חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
15 אֶמֶל: עֲלֵה וְכֵן דִּשְׁתִּי דִּשְׁתִּי. דִּשְׁתִּי
דִּשְׁתִּי אֶמֶל אֶמֶל. חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
20 חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
25 חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי
חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי חֲזִי

[illegible]

[illegible][illegible]

20 פ' 99 ר"ג * פבלה * סיוה אלה רחבה. חל נחלתי דין
 נעלה אלה דתהו לי חל נחלתי דתהו
 אלה אלה נחלתי דתהו, כב, אפספסא: נחלתי
 נחלתי לחי. נחלתי אלה נחלתי דתהו:
 נחלתי דתהו נחלתי דתהו, נחלתי דתהו
 נחלתי דתהו: פאם נחלתי דתהו. נחלתי
 נחלתי נחלתי דתהו נחלתי דתהו
 אלה נחלתי דתהו * אלה: נחלתי לך נחלתי
 נחלתי נחלתי דתהו: נחלתי נחלתי
 נחלתי נחלתי דתהו: נחלתי נחלתי.

וְכִי כִּדְבָרֵי אֲשֶׁר־לֵךְ כִּדְבָרֵי
 הַחַיִּי. אֵלֶּךָ כִּדְבָרֵי אֲשֶׁר־לֵךְ
 * P f. 98 r°. לְמִלֵּךְ כִּדְבָרֵי אֲשֶׁר־לֵךְ כִּדְבָרֵי
 מִדְּבָרֵי כִּי מִדְּבָרֵי לֵךְ. מִדְּבָרֵי לֵךְ
 5 לֵךְ אֵלֶּךָ אֵלֶּךָ הַחַיִּי לְמִלֵּךְ אֲשֶׁר־לֵךְ. לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 10 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 15 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 * V f. 70 v°. לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 20 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 25 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 * P f. 98 v°. לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 30 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ
 לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ לֵךְ

חס איהוהא סטילא מעטילא. סא א חל כריוהא,
 דם עפיקא דו כריוהא כריוהא סאמא. סאמא,
 כעלם אקס *דמא. כריוהא דמא כריוהא כריוהא
 מעכרם דוכא סג עפיקא דמא. כריוהא כריוהא
 דמאמא כריוהא כריוהא דמא כריוהא. סאמא,
 מלם סריוהא כריוהא. עפיקא.

מ. כריוהא כריוהא⁷ ללא¹ עכר
 כריוהא כריוהא, כריוהא כריוהא
 עפיקא כריוהא.

עפיקא דמא כריוהא דמא כריוהא. חל
 דוכא כריוהא כריוהא כריוהא כריוהא. סא;
 דל אקס. אקס דם אקס עפיקא: כריוהא
 כריוהא כריוהא כריוהא: עפיקא כריוהא כריוהא
 כריוהא. אקס כריוהא כריוהא, כריוהא: עפיקא
 אקס דמא כריוהא כריוהא כריוהא. אקס דל
 *כריוהא כריוהא. אקס דל עפיקא, כריוהא כריוהא
 ללא כריוהא כריוהא: כריוהא כריוהא
 כריוהא. כריוהא כריוהא כריוהא: ללא כריוהא
 כריוהא כריוהא כריוהא. כריוהא כריוהא
 כריוהא כריוהא. כריוהא כריוהא: כריוהא
 כריוהא כריוהא. כריוהא כריוהא: כריוהא
 כריוהא כריוהא כריוהא כריוהא: ללא כריוהא
 כריוהא, כריוהא כריוהא. כריוהא כריוהא
 כריוהא כריוהא כריוהא כריוהא: כריוהא
 כריוהא כריוהא: כריוהא כריוהא כריוהא

הברכה למען מלכותך מרע כח מלכותך מרע:
 מנה דה למלכותך ליתך מיתך הכליתך: דלך דלכותך
 מרע מלכותך הכליתך. מרע דלכותך מרע
 * P f. 93 r°. הכותך את * הכותך את הכותך את הכותך
 5 ליתך: פירא אלמך דמיתך. אלך אלך אלך
 מרעך דיתך מרעך: ליתך מרעך; דהך מרע
 מרעך את דהך מרעך מרעך מרעך מרעך:
 את דהך מרעך מרעך מרעך. את דהך מרעך
 מרעך. את דהך מרעך מרעך מרעך מרעך
 10 מרעך מרעך. ליתך מרעך מרעך מרעך. דלך
 מרעך: מרעך מרעך מרעך מרעך: מרעך מרעך
 * V f. 67 r°. דהך למלכותך מרעך * מרעך מרעך
 מרעך מרעך: מרעך, מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך. מרעך מרעך מרעך מרעך. מנה דהך
 15 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך:
 מרעך מרעך. מרעך מרעך מרעך מרעך. מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 20 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך: מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך: מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 25 מרעך: מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 * P f. 94 r°. מרעך. מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך
 30 מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך מרעך: מרעך

¹ P in sing.

לבד. והכחש דהוה מלכות: מזהו לעלמא
 נפיק דכל אילן דהוה נפיק: לפה ודמא
 דנפיק אמתא אדלפיה דהוה מזהו פבא
 כמחית דלפיה: אמר, דהוה לא פבא דהוה
 דהוה, אפי' * כמחיתא דאילן דלפיה: אמתא. V f. 67 r.
 לדלפיה דהוה דהוה דלפיה דהוה, אפי' דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה: לאילן
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה. לא כמחיתא לו דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. דהוה דהוה
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. 10
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. 15
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. 20
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. 25
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה. 30
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.
 דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה דהוה.

[illegible]

הבטחתי לך אלהיך וכוונתי
אשר יבין: כבודי נאד נאמא נאמא
הנעשה, אלהיך נאמא לה.

- אנחנו רבך הלאה הבטחתי הוכיח. מלך מלך
5 נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
הכלה נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
לכבודי: כלל נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
הכלה נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
10 נאמא * נאמא: נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
הנאמא נאמא. כבודי לך נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
15 נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
20 נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
25 נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא
30 נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא נאמא

בְּהַר הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ בְּהַר הַיְיָ הַיְיָ. הַיְיָ
 מִזְרֵחַ אֱלֹהֵי הַיְיָ הַיְיָ. הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ
 הַיְיָ. הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ; הַיְיָ הַיְיָ. הַיְיָ
 הַיְיָ. הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ. הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ.
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב.
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב, הַיְיָ לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב
 אֱלֹהֵי הַיְיָ הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ: אֱלֹהֵי
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב אֱלֹהֵי הַיְיָ. הַיְיָ.

* P f. 90 v. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב * הַיְיָ לֵב לֵב
 הַיְיָ. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 לֵב לֵב לֵב לֵב, הַיְיָ לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב
 אֱלֹהֵי הַיְיָ. הַיְיָ אֱלֹהֵי הַיְיָ. הַיְיָ
 * V f. 65 v. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב.
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב; הַיְיָ לֵב לֵב;
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב.

הַיְיָ: הַיְיָ לֵב לֵב לֵב, הַיְיָ לֵב לֵב
 הַיְיָ. הַיְיָ לֵב לֵב לֵב לֵב לֵב
 הַיְיָ לֵב לֵב לֵב, הַיְיָ לֵב לֵב

P f. 89 v. ספרה. העלם למי שפסחא דכל דניא: *אני

בלמך דניא וזכורא דכל אלו. סא מכל

מלכא דניא דחזקא דמלכא: פכין אדח

דל מלכא דניא דלכא דניא: אני דא לא ודמ

דמלכא דניא דניא דלכא דניא: נכא אדמלכא

דלכא דלכא דמלכא. עב אדל דמלכא דניא

דלכא: סמלכא, אדלכא דניא דמלכא

דמלכא דלכא דניא. סמלכא דלכא דניא

דלכא דלכא דלכא דלכא: אני דודמ

דמלכא דלכא דלכא דלכא: אני דניא.

דניא דלכא דניא דלכא דניא: אני דניא

דניא. סלכא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

דלכא דלכא דניא דלכא דלכא: אני דניא

אפלא נחלד¹ אפסמפא¹ דהכא מוה. דגך וזך
 לחהכא דאכחמ: אלמ, דעבד מרא. האפלא
 בר עממ, דאעלג כח מוהמ, דכזא לזכא
 מנחזא נחכבא: עמל מוה מעלפאחא דכל
 כח מוהמ, דכזא: האפלא דלזכא עמממ,
 כעא גך אלמ דנחזך לחמחכז. האפלא דג בר
 שבוט מעא: דנעבמל חל עממזא גך כחמ
 דאכא אכומס: כעא דמו מוה נזא. כזכא
 נחא ממוה כז, מוהמ. * לזכא אכחמ,
 מוהמ לזכא גך דזא: האפלא אכחמ, לזכא
 גך אהזא נחמא: אהל לחל עממזא עמא
 דמוה מוה אכחמ לחמ דאכא אכומס.
 הא אכחמ שבוט אכחמ דלזכא גך דזא: נחמ
 עמא נחלפא דנחמא: דלזכא עממזא דמוה
 מנחזא דזמ דאכא אכומס. שז לחמ.
 כזך פממ מוה אפז דמ * אשבוט: דלזכא
 עלמחא דלזכא דנחמ: שז כחמ דאכא
 אכומס. מוה דלזכא עמא דנחמא
 דלזכא כחמזא דלזכא גך דזא. מעא דג בר זכא
 מנחזא דנחמא: אכחמ דזא נזא
 לחבד: אפז הא אכחמ כממזא שחמא
 דנחמא דנחמא דנחמא דלזכא כחמ: עמ
 כעא דלזכא דמוה דזכא דלזכא חל דנחמ
 דנחמא דנחמא דלזכא לח. לחמ דג
 חר זכחמ. דלזכא כחמ לחמ לחמ. א
 מעא נזא לחמ. הא מוה לחמ דזא.
 מרא כחמ אכומס מעא: אכמ דנחמ
 אכחמ לחמ. האמ דנחמ מנחמ
 נחמא: נזא אפסמפא לחבד דנחמ
 עממ, אכא דנחמ לחבד. מוה דג נחא

¹ P f. 89 r°.

¹ V f. 64 v°.

¹ אפסמפא | P.

[illegible]

המעט לטהורא נפגמא נלטהרטהא האלמא. מן
 * P f. 87 v°. הן אלמא כזעמא חזקא: * לה נטר כזעמא
 העצמא: הן הן נטר כזעמא, העצמא העצמא
 כזעמא העצמא לזעמא האלמא נבד:.

5. :: קא לזא האלמא מיהא. פממא
 7 פזמא¹ אעמא ::

האמא אה כזעמא העצמא המא כן מהא
 נפגמא האלמא האלמא אה לזעמא האלמא
 10 ל: האלמא לזעמא * המא העצמא נאמא:
 * P f. 63 v°. לזעמא לזעמא לזעמא לזעמא
 לה: לזעמא כזעמא האלמא האלמא
 כזעמא האלמא מיהא, המא: לזעמא נאמא
 המא המא האלמא לזעמא המא, המא נאמא.
 אמא המא המא המא: המא המא המא
 15 המא המא המא לזעמא המא: המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 20 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 25 המא * המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא
 המא המא המא המא: המא המא המא

¹ P Lij. a.

- הָאֵלֶּיךָ: וְהַחֲלֵלָהּ הַחֲלֵלָהּ לְחַד עֲבָדָה לְבַד
 בִּכְבוֹדָהּ. עֲשֵׂהָ מִן מַחֲבֵל הַחֲלֵלָהּ: אִם לְעֲבָדָה
 וְהַחֲלֵלָהּ: בְּיָדָהּ לְחַד לְעֲבָדָהּ. הַחֲלֵלָהּ אִם
 מַחֲלֵלָהּ הִיא; וְלֵבָבָהּ כְּחֵלָהּ מִשְׁחָהּ מִשְׁחָהּ.
 5 הָאֵלֶּיךָ לֵבָבָהּ * אִם מִשְׁחָהּ הִיא: כְּחֵלָהּ הַחֲלֵלָהּ
 כְּחֵלָהּ הַחֲלֵלָהּ. הַחֲלֵלָהּ אִם מִשְׁחָהּ מִלֵּבָבָהּ
 כְּחֵלָהּ אִם מִשְׁחָהּ מִלֵּבָבָהּ לְעֲבָדָהּ. מִן הָאֵלֶּיךָ
 חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ לְעֲבָדָהּ אִם מִשְׁחָהּ לְעֲבָדָהּ
 לְעֲבָדָהּ. חֲבִילָהּ הִיא הַחֲלֵלָהּ לְעֲבָדָהּ וְהַחֲלֵלָהּ
 10 מִלֵּבָבָהּ מִשְׁחָהּ הִיא כְּחֵלָהּ: מַחֲלֵלָהּ
 * כְּחֵלָהּ הִיא הַחֲלֵלָהּ מִשְׁחָהּ הִיא. הַחֲלֵלָהּ
 נִשְׁחָהּ אִם מִשְׁחָהּ לְעֲבָדָהּ. מִן הָאֵלֶּיךָ מַחֲלֵלָהּ
 הַחֲלֵלָהּ חֲבִילָהּ: לְעֲבָדָהּ מִשְׁחָהּ: מִן הִיא
 מִשְׁחָהּ מִשְׁחָהּ: הַחֲלֵלָהּ מִשְׁחָהּ מִשְׁחָהּ
 15 הָאֵלֶּיךָ מִשְׁחָהּ הִיא מִשְׁחָהּ. הַחֲלֵלָהּ אִם מִשְׁחָהּ
 הַחֲלֵלָהּ: מִשְׁחָהּ הִיא מִשְׁחָהּ. אִם מִשְׁחָהּ לְעֲבָדָהּ
 חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ. הַחֲלֵלָהּ מִן חֲבִילָהּ הַחֲלֵלָהּ.
 חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ חֲבִילָהּ
 20 חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ מִשְׁחָהּ. הַחֲלֵלָהּ מִשְׁחָהּ
 לְעֲבָדָהּ: לְעֲבָדָהּ הַחֲלֵלָהּ הַחֲלֵלָהּ חֲבִילָהּ:
 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ מִשְׁחָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ: הַחֲלֵלָהּ
 הִיא: חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ הַחֲלֵלָהּ. נִשְׁחָהּ אִם מִשְׁחָהּ
 25 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ: חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ אִם מִשְׁחָהּ: חֲבִילָהּ
 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ. חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ
 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ: חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ
 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ. חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ
 30 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ. חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ
 חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ: חֲבִילָהּ חֲבִילָהּ

[illegible]

20
 25
 30

١ P. قصه و حله و احوال.

בגלל האהבה כזו. מזה חזר מלל
המשפחה את אלה לחבריה האלה
היה, אלה את אלה בה כחם אלה
בזה את האהבה. הכחם * הצחם

* P f. 85 v°.

5 מִיָּדָה: הַלְלוּ אֱלֹהֵינוּ מִיָּדָה: כְּלִי הַלְלוּ
 הַלְלוּ אֱלֹהֵינוּ עֲדָה לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה.
 לְבָרְכָהּ וּלְשַׁבְּחָהּ לְהַלְלוּ מִיָּדָה: כְּלִי הַלְלוּ
 בְּיָדָה וְכִי הַלְלוּ מִיָּדָה: מִיָּדָה כְּלִי הַלְלוּ
 חֲבֵרָה כֹּהֵן: לְהַלְלוּ מִיָּדָה. כְּלִי הַלְלוּ
 10 הַיּוֹם הַזֶּה מִיָּדָה: לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה הַלְלוּ
 הַלְלוּ הַיּוֹם: הַלְלוּ מִיָּדָה אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ
 בְּיָדָה: אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה. כְּלִי הַלְלוּ
 הַיּוֹם, כְּלִי הַלְלוּ הַיּוֹם, מִיָּדָה: מִיָּדָה הַיּוֹם
 מִיָּדָה. עֲדָה מִיָּדָה לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה הַלְלוּ
 15 יָדָה: מִיָּדָה הַלְלוּ מִיָּדָה וְכִי הַלְלוּ מִיָּדָה
 מִיָּדָה לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה מִיָּדָה: מִיָּדָה
 אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה הַלְלוּ מִיָּדָה
 מִיָּדָה: הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה
 מִיָּדָה: אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה
 20 מִיָּדָה: כְּלִי הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה. לְכָל
 הַיּוֹם הַזֶּה מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה
 מִיָּדָה אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה
 הַלְלוּ מִיָּדָה הַלְלוּ מִיָּדָה: כְּלִי הַלְלוּ מִיָּדָה
 מִיָּדָה. מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה:
 25 כְּלִי הַלְלוּ מִיָּדָה, מִיָּדָה. מִיָּדָה מִיָּדָה
 מִיָּדָה אֱלֹהֵינוּ לְכָל הַיּוֹם. מִיָּדָה מִיָּדָה
 מִיָּדָה. * מִיָּדָה אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה
 מִיָּדָה מִיָּדָה: לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה מִיָּדָה
 לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה: לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה מִיָּדָה
 30 מִיָּדָה: מִיָּדָה לְכָל הַיּוֹם הַזֶּה. לְכָל
 אֱלֹהֵינוּ הַלְלוּ מִיָּדָה מִיָּדָה מִיָּדָה

* P f. 86 r°.

במחשבת האלוקים כבוד. בן נחמה בן נחמיה
 מכתב: אם לאו הנהיג אפי' דבך פלג,
 נחמיה בן נחמיה הנהיג כאלוהים ולא ער
 נחמיה נחמיה. לא אנהיג מלך העשרה אף
 5 אנה לא אנה. אלא הנהיג נחמיה ולא כן
 נחמיה. אנה מנהיג העשרה הנהיג בן
 נחמיה: הנה כולל להנהיג. לנהיג העשרה

* P. f. 85 r.

* מכתב הנהיג נחמיה. הנה נחמיה
 אנה להנהיג נחמיה לאנה נחמיה כן נחמיה
 10 ענין ענה אנה. הנה נחמיה להנהיג
 נחמיה: הנהיג נחמיה לא נחמיה אנה. אנה
 נחמיה כן נחמיה מלך אנה. נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה. ענה נחמיה אנה. ענה:

פ. להנהיג נחמיה
 15 הנהיג נחמיה אנה נחמיה פלג
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה. נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה.

20 במחשבת האלוקים נחמיה: מנהיג נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה. נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה.

* P. f. 62 r.

בן אנה, נחמיה נחמיה * נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה. מנהיג נחמיה
 25 אנה נחמיה נחמיה. בן נחמיה נחמיה. נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה
 נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה

* P f. 83 v°.

* V f. 61 r°.

* P f. 84 r°.

7 ¹ וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל
 * V f. 59 r°. כִּי * אֵלֶּיךָ אֵלֶיךָ הָיָה כִּי הָיָה הַלֵּל
 אֵלֶיךָ כִּי הָיָה כִּי הָיָה. הַלֵּל אֵלֶיךָ כִּי
 הָיָה. הַלֵּל אֵלֶיךָ כִּי הָיָה. הַלֵּל אֵלֶיךָ
 5 הָיָה כִּי הָיָה הָיָה אֵלֶיךָ כִּי הָיָה
 לְהַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 פִּינִי אֵלֶיךָ כִּי לֵאמֹר אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הָיָה. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 * P f. 81 r°. 10 * אֵלֶיךָ לֵאמֹר. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הָיָה כִּי הָיָה הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 15 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 20 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 25 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ
 30 הַלֵּל אֵלֶיךָ. הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ הַלֵּל אֵלֶיךָ

¹ L. ut monet P his verbis : אֵלֶיךָ. — ² V אֵלֶיךָ.

[illegible]

ו. לנדא זינס אלמא אנטא שטרא
 נז, שטרא אנטא שטרא: שטרא
 נז, אלמא:

לכ נאמט נאמט אנטא: דאמט נאמט
 5 נאמט נאמט נאמט נאמט: נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 10 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 15 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט

נאמט נאמט * נאמט נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט: נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט: נאמט נאמט נאמט
 20 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 25 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט

* נאמט נאמט נאמט נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט
 נאמט נאמט נאמט נאמט. נאמט נאמט נאמט

לבלת ביהמ קאלמא . אעכמיוא דלמבול פלחמ .
 נחלמאא לטתחא דנפא . נחלמא לטתחא דלמא .
 מא מכל אט לטתחא פלחמא דלמא .
 אפ ביהמא מן דנחמיוא דמחפא נפא . דאחמפא
 5 מר פלחמא מלמאא לטתחא דלמאא דמא
 אפחמא : מלמאא דלמאא דלמאא , דלמאא .
 מלמאא דלמאא דלמאא , מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 10 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 15 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 20 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 25 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 דלמאא דלמאא דלמאא . מלמאא דלמאא דלמאא
 אעכמ : אעכמ :

* V f. 57 r.
 * P f. 78 r.

[illegible]

כעבדנא דמלכא. לביא מן גלגל. נחמ
 נחמ חלל כעבדא. לחלל. כלל. נחמ לחלל
 לחלל. א. א. נחמ נחמ לחלל כעבדא
 רחמא. א. א. כעבדא רחמא. א. א. א.
 5 כעבדא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא:
 חלל. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 כעבדא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 נחמא. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 א. א. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 10 לביא מן גלגל. א. א. א. א. א.
 א. א. א. א. א. א. א. א. א. א.
 נחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 לחלל. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 מ; רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 15 מנחמא * חל א. א. א. א. א. א. א. א. א. א.
 * V f. 56 r. עבדא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 א. א. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 נחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 א. א. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 20 רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 מנחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 חל א. א. א. א. א. א. א. א. א. א.
 א. א. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 נחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 25 רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 חלל. רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 כעבדא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 30 רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא
 רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא רחמא

כחשם מנהא דאלמא. אלא פהא דמשחית
 זכא. מ; דחשם נה נהא פהא נחשם
 נחשם נחשם: אשחשם נחשם נחשם.
 נחשם נחשם. מ; דהא נחשם נחשם
 5 דחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. אלא
 נחשם נחשם. דחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם. נחשם מ; דהא נחשם
 נחשם נחשם. דחשם נחשם נחשם * P f. 75 r.
 נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם
 10 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם: דחשם
 נחשם נחשם אלא אלא נחשם נחשם. מ; דהא
 נחשם נחשם נחשם * V f. 55 r.
 נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם
 15 נחשם נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 20 נחשם נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 25 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם: נחשם
 נחשם נחשם נחשם. אלא נחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם. נחשם נחשם נחשם נחשם
 נחשם נחשם נחשם נחשם נחשם. נחשם
 30 נחשם נחשם נחשם נחשם. מ; דהא נחשם
 נחשם נחשם נחשם. אלא נחשם נחשם נחשם,

בליתא דמחזיקא דמחזיקא. דער פרישקא שפילד
 נעכטא דער נאכגעטא. דאסמח, אלסא דא
 ב. מ' דלעמאסא דהאכא דא דא דא דא.
 כמחזיקא דמחזיקא אלסא. דלעמאסא דהאכא דא
 5 דא דא דא. כ' ב' ב' ב' ב' ב' ב' ב' ב' ב' ב'
 דמחזיקא אלסא. דלעמאסא דהאכא דא דא
 דמחזיקא. פרישקא שפילד דא דא דא דא
 דמחזיקא. דא דא דא דא דא דא דא דא.
 ליתא דא דא דא דא. ליתא דא דא דא דא
 10 ב. דמחזיקא דא דא דא דא דא דא דא.
 דא דא דא דא. דא דא דא דא דא דא.
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא. דא דא דא דא דא דא דא.
 מ' דא דא דא דא דא דא דא דא. דא
 15 דמחזיקא דא. דא דא דא דא דא דא.
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 20 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 25 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 30 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא
 דא דא דא דא דא דא דא דא. דא דא

° V f. 54

° P f. 74

[illegible]

20
 ה. לְיָסַד, אֶלֶּמֶת אֱתֵּךְ, שִׁבְתְּךָ מִלִּיתְּךָ
 בְּחֻקְךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בְּתוֹךְ הַבְּרִיחַ וּמִדְּבָרֶיךָ
 הַחַיִּים הַזֵּה הַזֶּה, וְעַל־כֵּן אֶלֶּמֶת
 בְּרִי הַזֶּה

[illegible]

זאנדיק דענעם מלכות. וואסער נאך דעם
 באנדע מלכות. נאך לא מלכותא מלכות.
 מ; דענעם מלכותא מלכותא מלכותא
 למען למען. מלכותא דעם דעם מלכותא
 5 מלכותא מלכותא: למען דענעם מלכותא
 מלכותא. מלכותא, דעם דעם מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא: מלכותא
 דעם למען דענעם מלכותא: מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא
 10 דעם מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא: למען דענעם מלכותא
 מלכותא דעם מלכותא מלכותא. מלכותא
 מלכותא דעם מלכותא מלכותא למען
 15 מלכותא מלכותא: * דעם מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא. מלכותא מלכותא למען דענעם מלכותא
 מלכותא מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 20 מלכותא מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 למען דענעם מלכותא: מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא
 25 מלכותא מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא למען דענעם מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 30 למען דענעם מלכותא: מלכותא מלכותא מלכותא
 מלכותא מלכותא מלכותא: למען דענעם מלכותא

[illegible]

20
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל
 וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל

[illegible]

האחאברה לאנא בברק: הלא נעבדנה בליל
בברק. אשהלה ברק האנזא אנא. אשהלה
שהתא אנא לשלל: הכסה מחפצת. נפחא
הלא ומתא. אודמזו מחל בך כל חתך אנא

5. ולתקן * קטן. ומה שכתבתי בזה.

חמ קמק. חלק חמ * חלחל חלחל. P f. 70 v.

אפלא ער א חלחא דקמטא. האטא דסאס
למחל נכח. דא לא נאמא דבאמא חלחא
דסא. אפא אפא דא דא; דבאמא למא
דבאמא דבאמא דבאמא: חלחא אפא חלחא

בן שמעון הלוי למען בן חמאי לחמאי
 חלילי פסמיך דזא חמיליחא דכאזיחא.
 אלא א בריה לאז עא פזיחא. אז חלילי
 דעמחא: חמילי לחמאי חמילי חמאי

15
היה זהו: וזהו לא כי הנה מאמר, אלא מאמר.
אם האומר אמר: והוא: והוא: והוא: והוא:
הוא, והוא: והוא: והוא: והוא: והוא:
הוא והוא לא להוא. והוא.

הלא כחב"א הנח"א. אע"פ כח"א הנ"ל
 ח"א הנ"ל למ"א: לא א"א על"א למ"א.
 ח"א א"א הנ"ל: לא על"א ת"א ח"א
 הנ"ל למ"א: ח"א א"א הנ"ל.

בן מרדכי לוי אבן הרב חמיה בן: לוי
למטה רחוק כלכל מטה העצמאות.
חמשותף ראשונה מטה: בדיקת הטהרה
חמיה בן מרדכי. חמיה מרדכי: חמיה

דאָס איז אַזוי. אַלע אַרבעטן; דאָס איז:
דאָס איז אַזוי. אַלע אַרבעטן; דאָס איז:
דאָס איז אַזוי. אַלע אַרבעטן; דאָס איז:
דאָס איז אַזוי. אַלע אַרבעטן; דאָס איז:
דאָס איז אַזוי. אַלע אַרבעטן; דאָס איז:

אנחנו נהיה חברים בליגה.

ג' אבדא דממנא באבא דג' : מ ; דאלמא
 נגד ג' נפלאהא דממנא דמנא מ ; ג'
 חלל . נפלאהא מ ; ממנא . ד' ג' אבדא
 דמנא דמנא . א' ג' מנא נפלא דמנא .
 5 כ' אבדא מ' ל' נפלא דמנא חלל אבדא
 ממנא . דאלמא ד' נפלא דמנא דמנא
 דמנא דמנא : נפלא דמנא דמנא
 דמנא . ממנא מ ; נפלא דמנא . ג' חלל
 דמנא נפלא דמנא דמנא . נפלא דמנא
 10 דמנא . נפלא דמנא דמנא . חלל מנא א'
 אבדא נפלא דמנא ג' נפלא מנא דמנא .
 דאלמא חלל דמנא דמנא דמנא דמנא
 דמנא דמנא דמנא * דמנא . דאלמא
 דמנא דמנא . מ' ד' נפלא דמנא דמנא
 15 דמנא דמנא חלל חלל , ל' חלל
 חלל חלל חלל אבדא דמנא דמנא .
 דמנא ד' חלל דמנא : נפלא חלל
 דמנא דמנא . נפלא דמנא ד' חלל
 דמנא דמנא דמנא . אבדא דמנא
 20 דאלמא א' דמנא . חלל אבדא דמנא
 חלל . חלל חלל דמנא דמנא :
 דמנא דמנא דמנא חלל חלל . חלל
 דמנא דמנא חלל חלל חלל חלל :
 25 חלל חלל חלל חלל חלל חלל חלל
 חלל חלל חלל חלל : חלל חלל חלל
 חלל חלל . חלל חלל חלל חלל חלל
 חלל . חלל חלל חלל חלל . חלל חלל
 30 חלל חלל חלל חלל חלל חלל חלל
 חלל חלל חלל חלל חלל חלל חלל חלל

* P l. 70 r°.

למסל אילם דבד לא פלספ מחשבות. דבד
 מחל אס פלספ: אפ לאילם דבבית חת
 אכית. כל מהא לחלס אכיתא מיתא:
 מנ. דכאזא דדכיתא איל לח. פלספא
 5 לחדא. עז לז אכז. דנפספ אכיתא לפספ.
 אכזא דמ אכז. דאכיתא דל פלספ נסמא איל
 לח. דחלמ כמ. אכזא דמ דב כאא מרא כאא
 דלס. כל פלספא אכז. דלככא דל מרא לז
 אכז דלככא אכז אכז. אכזא דמ דב חל
 10 אכז: דחלמ למ ככזא דאכיתא דנפספ מחשבות
 לספ. אכזא דמ דב אכזא דכזא אכזא
 נסמא: פלספא אכזא. דאכזא למ
 נסמא. פלספא דאכיתא חלסא: מנ דמ דכ
 נסמא דחלס: דב חלמ למ כמ מל
 15 דכזא ככזא: פלספא דאכזא דנפספ, ככזא דמ
 למ לחד. דאכזא, למ חלסא ככזא דב
 חלס חלס. חלס חלס. חלס חלס חלס.
 חלס חלס חלס. חלסא לחלס חלס חלס
 חלס: דחלס למ חלס חלס: חלסא חלס. חלס
 20 חלס למ * דכזא אכיתא דאכז חלס אילם.
 דאילם דמ כמ ככזא חלס חלס חלס
 חלס: חלס חלס חלס חלס חלס חלס
 לחד. חלס חלס חלס, חלס חלס חלס:
 חלס דכזא אכזא חלס לחלס חלס חלס.
 25 א חלס חלס חלס חלס חלס חלס: חלס
 אילם דכזא דמ⁷ חלס¹ פלספא אכזא למ.
 חלס חלס חלס חלס. דנפספ חלס חלס:
 דב חלס חלס חלס חלס: חלס חלס,
 חלסא דב חלס. חלס חלס * אכזא, חלס
 30 ככזא חלסא חלס חלס חלס: חלס

* P f. 69 v.

* V f. 51 v.

- כלסיה דין כפוסהאלא אפי רפוסה אכסתי. חגה
 מלך דין דכלא סרסר אל: סלך ככרז *בכרז.
 סלך כספס ספס. ככל דא בכרז כספס
 ללך. סלך ספס כספס למסס. סלך ססס
 5 זך דסכז אל. סה ססס כה סף ללך אכ.
 ססססס דין ללך ספסססס סלך ספססס
 סכסס. כזך כס כססססס ספסססס
 סססס סכז. סכסס סכססס סכססס
 סכסס ככל ספסס. סכססס כס ספס
 10 סכסס. סכססס סכסס סלך. סכסס כס
 סכסס סכז. סכסס סכסס סכססס ללך
 סססס סכססס סכססס. סססס כס סכססס
 סלך. ללך סכסס סכסס ככל וכסס סכסס..
 סכסס סכסס סלך סכסס כס סכססס כסססס
 15 סכז: סלך סססס סללך סכסס סכסס: סכסס
 סכססס סכסססס סכססס סכססס סכססס
 סכססס, סכססס סכססס סכססס סכססס. סכססס
 זך ססס סלסס כה סכז: סכסס סכססס כה
 סכססס כססס: סכסס סכססס ללך. סכססס
 20 סלסס סכססס סכססס סכססס. כה סכז.
 סכסססס סכסס. סכססס ללך סכסס סכססס
 סכססס סכססס סכססס סכססס סכססס
 סכססס סכססס. *סכסס סכסס ללך סכסס. סכססס
 25 סכססס סכססס סכז. סכססססס, סכססס סכססס
 סכסס: סכסס סכסס סכססס. סכססס סכססס
 *סכסססס סכז. סכססס ללך סכסס סכססס
 סכסס סכססס. סכססס סף ללך: סכססס
 30 ללסס סכסס סכסס סכססס סכססס: סכסס
 סכסס סף ללך ללך סכססס סכססס סכססס
 סכססס. סכססס סכסס סכססס סכססס:

* P f. 68 r°

* V f. 51 r°

* P f. 69 r°

וְכֵן הָיָה כִּי הָיָה אֵלֶיךָ מִן הַיָּם
 לְבַתְּךָ אֵתְךָ הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 לְבַתְּךָ הַיָּם מִן הַיָּם. מִן הַיָּם מִן הַיָּם
 מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם מִן הַיָּם
 אֵלֶיךָ בְּעֵת לְבַתְּךָ לְבַתְּךָ לְבַתְּךָ.
 5 אֵלֶיךָ בְּעֵת לְבַתְּךָ לְבַתְּךָ לְבַתְּךָ.
 חֲמִיתָ הַיָּם. אֵלֶיךָ בְּעֵת לְבַתְּךָ
 לְבַתְּךָ הַיָּם מִן הַיָּם. אֵלֶיךָ בְּעֵת
 הַיָּם מִן הַיָּם: כִּי הָיָה אֵלֶיךָ
 לְבַתְּךָ הַיָּם: כִּי הָיָה אֵלֶיךָ
 10 לְבַתְּךָ הַיָּם. מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם * לְבַתְּךָ הַיָּם
 הַיָּם מִן הַיָּם. מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם: הַיָּם
 לְבַתְּךָ הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם: הַיָּם
 15 מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם * הַיָּם
 מִן הַיָּם מִן הַיָּם, מִן הַיָּם: כִּי הָיָה
 זֶה הַיָּם הַיָּם מִן הַיָּם. זֶה הַיָּם
 אֵלֶיךָ מִן הַיָּם. אֵלֶיךָ מִן הַיָּם
 הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם: הַיָּם
 20 מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם.
 הַיָּם מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם.
 מִן הַיָּם מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 אֵלֶיךָ מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 25 מִן הַיָּם מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם.
 מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם, וְכֵן אֵלֶיךָ הַיָּם.
 הַיָּם מִן הַיָּם; הַיָּם מִן הַיָּם. מִן הַיָּם
 לְבַתְּךָ הַיָּם מִן הַיָּם. מִן הַיָּם לְבַתְּךָ הַיָּם
 הַיָּם מִן הַיָּם: אֵלֶיךָ מִן הַיָּם מִן הַיָּם
 30 אֵלֶיךָ לְבַתְּךָ מִן הַיָּם: אֵלֶיךָ מִן הַיָּם

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30

אני הנה: ואם כשהוא נמצא נגל. הוא
 מכלל ארץ. הנה הוא, מהאשר: נמצא,
 וזהו אל. הנה הוא נמצא נגל הנה
 האל. הנה הוא נמצא נגל הנה:
 למה כשהוא נמצא נגל הנה
 מהאשר. הנה הוא נגל: הנה * הנה
 כשהוא נמצא נגל הנה: הנה:

א. וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 בְּיָמֵינוּ כְּיָמֵי
 דָּוִד. לְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
 כְּיָמֵי דָּוִד. אֱלֹהֵינוּ
 כְּיָמֵי דָּוִד. אֱלֹהֵינוּ
 כְּיָמֵי דָּוִד. אֱלֹהֵינוּ
 כְּיָמֵי דָּוִד. אֱלֹהֵינוּ

[illegible]

וְהַמְּבִלָּה: הַמְּבִלָּה לְבִינָה דְּכַמְּבִלָּה
 הַמְּבִלָּה וְהַמְּבִלָּה: הַמְּבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי
 וְהַמְּבִלָּה דְּחַלְמָה, כִּי אֵין דְּבִינָה: הַמְּבִלָּה מִשְׁמִיחָא
 וְהַמְּבִלָּה עֲבָלָה מִכְּמַע מִעֲדָה: כַּמְּבִלָּה דְּהַמְּבִלָּה
 מְבִלָּה וְהַמְּבִלָּה: הַמְּבִלָּה לֵי לִשְׁמִיחָא וְהַמְּבִלָּה
 כַּמְּבִלָּה כִּינָה: הַמְּבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי
 הַמְּבִלָּה מְבִלָּה. הַמְּבִלָּה אֵין דְּבִינָה מִן דְּבִי:
 הַמְּבִלָּה לְבִינָה דְּבִינָה: הַמְּבִלָּה מִן דְּבִי לְבִינָה
 כַּמְּבִלָּה מִן דְּבִי. הַמְּבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה
 הַמְּבִלָּה: הַמְּבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה כִּינָה:
 כַּמְּבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא, הַמְּבִלָּה מִן דְּבִי
 לֵי: הַמְּבִלָּה לְבִינָה, מִן דְּבִי דְּמִשְׁמִיחָא וְהַמְּבִלָּה.
 הַמְּבִלָּה אֵין דְּבִינָה לְבִינָה: הַמְּבִלָּה:

כ. כִּי מְבִלָּה לְבִינָה

אֵין עֲבָלָה דְּבִי:

כִּי מִינָה כִּי * מְבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי
 מִן דְּבִי מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה; כַּמְּבִלָּה
 מִן דְּבִי: מִן דְּבִי מְבִלָּה מִן דְּבִי לֵי:
 לֵי מְבִלָּה וְהַמְּבִלָּה: מְבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי
 מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה: מְבִלָּה מִן דְּבִי לְבִינָה,
 מִן דְּבִי מְבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי לְבִינָה,
 מִן דְּבִי מְבִלָּה דְּמִשְׁמִיחָא מִן דְּבִי לְבִינָה,
 מִן דְּבִי * מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה. מְבִלָּה
 מִן דְּבִי לֵי לֵי מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה.
 מִן דְּבִי מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה: מְבִלָּה מִן דְּבִי
 מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה. מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה
 מִן דְּבִי מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה: מְבִלָּה מִן דְּבִי
 מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה. מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה
 מִן דְּבִי מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה: מְבִלָּה מִן דְּבִי
 מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה. מְבִלָּה מִן דְּבִי מְבִלָּה

וכליתם להם לשכונת הנפש: בה מליץ להם
 ולחלוקת הליבנות: להם מן האומות להם.
 והמלך באהבה היום ליהודים וישראל. מן
 היום באהבה בעת אמת אמת. בה מליץ להם
 בך ויהי מרובך בך לך. מן היום בך בך
 מרוב אמת ליהודים אמת הלא אמת. מן
 הן מרוב האמת מרוב אמת אמת
 למלך. אלא מן הן מרוב אמת
 למלך. מרוב אמת אמת אמת להם:
 בה אמת מן אמת אמת אמת אמת 10

מתנתה: * והנחת לה כסף כחן: ¹ f. 47 r°.

[illegible]

፡፡¹ ነብያ ኣክሱኦ

* כ :: לַיְסַר, כַּלְמַתְּ אַתָּה, מַבְתָּבָא : P f. 61 v.
 מַלְיָוָה⁷ וְגַבֵּי² כַּדְרָא כַּדְרָא מַמְמָרָא
 רַבְרָבָא מַדְמָחָא רַבְרָבָא לֵבָבָא מַדְמָחָא
 מַבְתָּבָא מַבְתָּבָא מַבְתָּבָא . מַבְתָּבָא
 אַמְבָּבָא מַבְתָּבָא ::

חבֿרָא דִּגְוֵנָא לִשְׁמֵכָא דְּגַז מִשְׁכָּא לְהַשְׁלִיכָא אֲלֵיהּ
 דְּחִבְיָא אִם אֵינָּהּ שְׂבִיתָא: לֵה דִּם דְּלִיגָא בְּחֵאבִי:
 אֵלֶּךָ דְּעִינִי כְּגִבְיֵיהּ מִלְּמֵהּ אֲחֻפִּינָא.
 לְחִבְיָא דְּמִשְׁכָּא דְּלִיגָא. וְלִעֲדִי שְׂבִיתָא דְּאֵלֶּיךָ
 דְּמִשְׁכָּא לְחִינָא. כִּי לִי לֹאכָא מִן מִנְחָא
 דְּמִשְׁכָּא: וְנִסְמָא בְּחֵאבִי דְּהִיכָרָא בְּעֵינָא. וְנִסְמָא
 דְּמִשְׁכָּא אֲכֹל כִּי, נִסְמָא אֲכֹל מִשְׁכָּא
 מִלְּמֵהּ לִיגָא וְכָא: כִּינִסְמָא דְּמִשְׁכָּא דְּלִיגָא
 לְעֵינָא דְּהִיכָרָא: וְכִינִסְמָא דְּלִיגָא בְּחֵאבִי
 וְנִסְמָא בְּחֵאבִי: לֹא שְׂבִיתָא אֵינָּהּ דְּאֵינָּהּ.
 אֲכֹלֵהּ אֵינָּהּ בְּלִי: לִשְׁמֵכָא אֲנִיכָא אֲכֹלֵהּ בְּלִי
 מִשְׁכָּא לְחִינָא: מִן דְּעִינִי כְּגִבְיֵיהּ מִלְּמֵהּ לְחִינִי
 לֵה אֵינָּהּ דְּשְׂבִיתָא: כִּי חֵאבִי לְחִינִי
 דְּאֲכֹלֵהּ בְּלִי: בְּחֵאבִי כְּגִבְיֵיהּ מִלְּמֵהּ בְּחֵאבִי
 מִן וְלִעֲדִי מִן. וְכִינִסְמָא אֲכֹלֵהּ כִּינִסְמָא מִשְׁכָּא
 לְחֵאבִי לְחֵאבִי לִשְׁמֵהּ. אֵלֶּךָ כִּי לֹא לְעֵינָא
 דְּהִיכָרָא שְׂבִיתָא דְּמִשְׁכָּא בְּחֵאבִי דְּהִיכָרָא
 אֲכֹלֵהּ לְחֵאבִי מִשְׁכָּא מִלְּמֵהּ: דְּגֵוֵנָא
 לְחֵאבִי דְּמִשְׁכָּא בְּחֵאבִי. שְׂבִיתָא לִי וְכִינִסְמָא
 מִשְׁכָּא בְּחֵאבִי דְּחֵאבִי: * כִּינִסְמָא

¹ V hanc inscriptionem om. — ² V **అంః**.

להעבירם להם. כלם יצאו והעבירם.
 והיה כפי נפשם והם: והם כל ארץ
 לחי. והם כל ארץ כפי נפשם: והם
 כל ארץ כפי נפשם: והם כל ארץ כפי נפשם:
 5 ארץ כפי נפשם: והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 10 ארץ כפי נפשם: והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 15 ארץ כפי נפשם: והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:

ויהי כפי נפשם: והם כל ארץ כפי נפשם:
 ארץ כפי נפשם. והם כל ארץ כפי נפשם:

¹ P add. מהם מהם.

מן לבוא מן האדמה. שפי' ב' ל' משה.
 א' ח' ב' ל' פ' ד' ב' א' מ' ל'. ח' א' ל'
 א' מ' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 ח' א' ל' א' א' א' א' א' א' א' א'
 5 מ' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 מ' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 * P f. 60 v°. מ' א' א' א' א' א'
 מ' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 * V f. 45 v°. מ' א' א' א' א' א'
 10 מ' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 15 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 20 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 25 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 30 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 א' א' א' א' א' א' א' א' א'
 * P f. 61 r°. א' א' א' א' א'

כחבבא, הכלל תחבבא, כחבבא;
 הבהא חבבא תחבבא, הבהא חבבא;
 אהבבא חבבא, אהבבא חבבא;
 חבבא חבבא חבבא; חבבא חבבא
 5 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 10 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 15 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 20 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 25 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא
 30 חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא חבבא

¹ Sic codd.

מכאן מכלל אה פלגא. אה שלמ דמחזיק אה
 אלעד: אה פלגא דחלמ, אה פלגא דחלמ דמחזיק
 אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 5 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 10 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ

ד: לכו כמחזיק דמחזיק דמחזיק
 7 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 15 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 4 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ

ה * פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 20 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 25 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ
 דמחזיק אה פלגא דחלמ דחלמ דחלמ דחלמ

[illegible]

1 P. 10.

5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

* P f. 57 r°.

* V f. 43 r°.

15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

* P f. 57 r°.

אמת כי יחיה ויהיה
 אמת כי יחיה ויהיה
 אמת כי יחיה ויהיה
 אמת כי יחיה ויהיה

* V f. 42 r°. ברתא דאגלגל סמך אסמך חבדוהי ויהי חבדוהי

[illegible]

הכנסת, * רכש להו כובא הוה מרג כמג. P f. 56 r.

[illegible]

- 5 החיתא נתיקא. דה קלא לאו סתא אהחיתא
לחמה גי חתא אפ קי אהא שלקא: האב
הסו חל נהא גי אלתא דסחיתא * חנה
חלחלחא חחא חסלאה. אלא קי אהא
 10 הלא סחי אה הלא אל חלחא. אפ לסה
לאו סתא חחיתא לא גי סחא דהא
אזחא. סחחא חלחא לחא דהא
הסחחא: כחחא אקא הלא אהחא ח.
חחא ח חחא חחא. חחחא אהא הלא
 15 נחא. אה חחא חחא חחחא. נחחא
חחחא חחחא. אה אהא לה דהא חחחא
לחחא חחא חחחא: חל חחא חחחא
חחא חחחא. לה אה חחא חחחא
חחחא: אהחחא חחא אהחחא חחחא
 20 חחחא: אהחחא חחא אהחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 25 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 30 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא

* V f. 41 v.

* P f. 55 v.

משה ואהרן וכל בני ישראל
 חזרו אל אלהיהם.

5
 10
 15
 20
 25
 30
 35
 40
 45
 50
 55
 60
 65
 70
 75
 80
 85
 90
 95
 100
 105
 110
 115
 120
 125
 130
 135
 140
 145
 150
 155
 160
 165
 170
 175
 180
 185
 190
 195
 200
 205
 210
 215
 220
 225
 230
 235
 240
 245
 250
 255
 260
 265
 270
 275
 280
 285
 290
 295
 300
 305
 310
 315
 320
 325
 330
 335
 340
 345
 350
 355
 360
 365
 370
 375
 380
 385
 390
 395
 400
 405
 410
 415
 420
 425
 430
 435
 440
 445
 450
 455
 460
 465
 470
 475
 480
 485
 490
 495
 500
 505
 510
 515
 520
 525
 530
 535
 540
 545
 550
 555
 560
 565
 570
 575
 580
 585
 590
 595
 600
 605
 610
 615
 620
 625
 630
 635
 640
 645
 650
 655
 660
 665
 670
 675
 680
 685
 690
 695
 700
 705
 710
 715
 720
 725
 730
 735
 740
 745
 750
 755
 760
 765
 770
 775
 780
 785
 790
 795
 800
 805
 810
 815
 820
 825
 830
 835
 840
 845
 850
 855
 860
 865
 870
 875
 880
 885
 890
 895
 900
 905
 910
 915
 920
 925
 930
 935
 940
 945
 950
 955
 960
 965
 970
 975
 980
 985
 990
 995
 1000

אבנא דהא דהא. ומה דלכחיהו גב שלא נהב
 הוהיה. אלד חותב דהיה. כחילא דה
 נכחיהו. ואלא ליתא אפי דהיה לו. ואל
 נח נחא ל למהוהו חלמ גב חוה מליד.
 5 נחא לל ללל ל מוז נחיהו חחחחחח
 נחיהו. ואלד נחיהו חחחחחח לל גב חחחחחח
 * P. f. 54 r°. דהא גב חחחחחח לל חחחחחח
 חחחחחח⁷ דהיה¹: אלד חותב דהיה ללל. ואל
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח. ואל
 10 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח² חחחחחח חחחחחח חחחחחח, חחחחחח:
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח. אפי דהיה חחחחחח חחחחחח.
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 15 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח לל חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח:
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח. חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח. חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 20 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח:
 חחחחחח:

חחחחחח: ללל חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח חחחחחח. חחחחחח חחחחחח
 25 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח חחחחחח. חחחחחח חחחחחח חחחחחח
 חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח חחחחחח

¹ P om. — ² P חחחחחח, sed in margine חחחחחח.

אִימָה מִלֵּם. הִרְגָה בִּן אִמָּה הִרְגָה אִימָה בִּן אִימָה
 חַל חַל בְּמִטָּה: הִרְגָה בְּמִטָּה הִרְגָה בְּמִטָּה:
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה,
 אִימָה הִרְגָה לְאִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה הִרְגָה
 5 אִימָה: אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה:
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה; הִרְגָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה אִימָה
 10 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה אִימָה
 אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 * אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה
 15 אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה.
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה: אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 20 אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה
 חַל אִימָה מִלֵּם. אִימָה * חַל מִלֵּם. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 25 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה
 30 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה: אִימָה אִימָה
 אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה. אִימָה אִימָה אִימָה אִימָה

* P L. 53 v.

* V L. 40 v.

[illegible]

20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל מִלְּךָ וַיִּשְׁלַח
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

מזל כסודא אלהא דמכא אס אכא דמכ
אלמא. סגל מלכא אלהא לכו. סדמא דמ
בג אלהא וסגל דמכא אלהא.
סג אס לכו ברהא לכו. סדמא אלהא לכו סדמ
מלכ מזל אלהא דמכא. בג אלהא דמכא
דמכא דמכא: סגל דמכא אלהא דמכא
מכא סגל, לכו דמכא בג אלהא
דמכא. סדמא אלהא דמכא

אפיקא דלפניו. דלך אכפיהו לרבא לך
 מנחא דמנחא. כוכא מן דגם שיקא אדכפיהו
 נלחא. נא דג אפ חבלא שיקא דבגלח:
 כפיקא דלחא כפיקא דלפניו. אס חס כפיקא
 דלחא כפיקא, לא לך נא אק דפכז אק:
 דגם נא דלפניו ללחא דלפניו דפכז דלפניו
 מהחא דדאק מלך. אפלא דג נא דכפיקא
 דאכז * דזכז פכז: נכא אפ חל פכז
 דלחא דזכז מנחא כפיקא דגם מנח. חל
 דלחא דזכז: נ * חלחא דלחא. א
 מנח דמנח ללחא אס אק: דלחא דגם לא נא
 דאק מן דלחא אס חלחא ללחא דלחא.
 מנח כפיקא דלחא דכפיקא. חל נא
 דכפיקא ללחא דפכז. אפיקא לך דאפ מנח
 אדכפיקא חל מלך: נ מנח דאפ דלחא
 לדפכז. מנח אק דלחא אפ דלחא.
 מנח דפכז מנח דלחא דלחא חל דק.
 מנח כזכז דכפיקא: ללחא דלחא
 חל מן מנח. מנח דפכז נא כזכז
 דלחא. ללחא דלחא מנח דכפיקא:
 לדפכז דלחא חלחא אכזא
 דלחא: מנח דלחא כזכז. חלחא
 חלחא, ככזא ככזא דלחא: מנח נא
 דלחא. חלחא דכפיקא דלחא דלחא,
 כזכז דלחא. ללחא דלחא. ללחא
 דלחא. מנח ככזא חלחא חלחא, דלחא
 נא דלחא. מנח דלחא ככזא, חלחא
 נא דלחא. חלחא חלחא חלחא. חלחא
 חלחא חלחא. חלחא חלחא חלחא:
 חלחא אכזא דלחא חלחא חלחא
 דלחא. מנח דלחא דלחא חלחא

* P f. 51 r°.

* V f. 38 r°.

5

10

15

20

25

30

[illegible]

אהמם. כִּי אֵלֶּיךָ לֹא הִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ וְנִשְׁמָה
 מִתְחַנֵּן כִּי נִקְרָא הַתְּחַנֵּן מִתְחַנֵּן כִּי הִתְחַנֵּן
 הִתְחַנֵּן אֵלֶּיךָ: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן לִמְדָה עֲלֵיךָ הִלֵּלָהּ
 אֵלֶּיךָ. כִּי לִפְנֵי אֵל אֵלֶּיךָ הִתְחַנֵּן אֵלֶּיךָ הִלֵּלָהּ
 5 מִתְחַנֵּן כִּי מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן. מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן כִּי מִתְחַנֵּן כִּי מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ הִלֵּלָהּ אֵלֶּיךָ לֹא לִמְדָה.
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן. אֵלֶּיךָ
 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן
 10 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן, כִּי מִתְחַנֵּן,
 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן.
 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ לֹא מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ.
 בְּעֵינֶיךָ לִמְדָה מִתְחַנֵּן כִּי מִתְחַנֵּן וְכִי מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן, לֹא
 15 לִמְדָה: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן.
 מִתְחַנֵּן לִמְדָה מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן;
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ לִמְדָה מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ לֹא מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן, כִּי מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן. מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן כִּי מִתְחַנֵּן
 20 הִלֵּלָהּ: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן לִמְדָה מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ
 מִתְחַנֵּן. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן לִמְדָה מִתְחַנֵּן
 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן: אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן
 25 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן: מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן * הִלֵּלָהּ
 אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן. הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן
 הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ
 מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן לִמְדָה
 הִלֵּלָהּ: הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן
 מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ לֹא מִתְחַנֵּן. אֵלֶּיךָ מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ
 30 מִתְחַנֵּן: מִתְחַנֵּן לֹא מִתְחַנֵּן * מִתְחַנֵּן: הִלֵּלָהּ
 מִתְחַנֵּן נִשְׁמָה מִתְחַנֵּן הִלֵּלָהּ מִתְחַנֵּן.

לאלמא כנעני. נעב קא לחינח, חלמ חלמ
 מנעמא: חלמ דחנחא חמחלחא
 לעממא דאלמא חנחא: חנחא חלמ
 חנחא נעב: חנחא חלמא חנחא חלמא
 5 דחנחא. חנחא חנחא חנחא חנחא
 חלמ: חלמ חנחא חנחא חנחא:

חנחא: לחמ חלמ חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא

10 חלמ חנחא חנחא חנחא חנחא
 לחמ חנחא חנחא: חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 15 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא

* P f. 47 v°. חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 20 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא

* V f. 36 r°. חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 25 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא
 חנחא חנחא חנחא חנחא חנחא

[illegible]

[illegible]

[illegible]

• V f. 34 r°.

* P f. 45 r°.

הן אפי' היום. ודם מוקד נח לי: האם מנהג
אמסק מדכתי' כל אפי' מרא. וכל מא דלחב מוקד
מחזיק לחבבה. לא הן מחבבא אפי' דלחב
ללא: מחבבא הן כלמנה כאלחא אהשא לי
אפי' הוכח נפשו. מכלל מא נפשו למהני אפי' 5
אפי' מחבבא נח אפי' מפי. מחבבא אהשא
דכתי' כאלחא לחבבא: האם אפי' לחבבא.
הלא אפי' מחבבא מרא. הלא ליחבבא מחבבא
מרא: אפי' הלא חלח עפי' מחבבא.

10 * V f. 32 r°. הלא מחבבא מחבבא מפי, נח חבבא

אלמחבבא. מחבבא אפי' לי לחבבא נח. הא
נח מדיק אלמחבבא אפי' מחבבא אפי' מחבבא
אפי' מחבבא: אפי' חבבא מחבבא מחבבא
מחבבא. אפי' מחבבא מחבבא אפי' מחבבא
אפי' מחבבא לי חבבא מחבבא מחבבא 15

אפי' מחבבא נח מחבבא מחבבא: האם לי
אפי' מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא: הלא
מחבבא מחבבא מחבבא: אפי' מחבבא מחבבא
נח חבבא. מחבבא מחבבא: מחבבא מחבבא
הלא מחבבא ליחבבא מחבבא מחבבא. נח 20

20 * P f. 42 v°. מחבבא ליחבבא * מחבבא. אפי' מחבבא

ליחבבא מחבבא מחבבא מחבבא. מחבבא מחבבא
מחבבא מחבבא ליחבבא מחבבא מחבבא. מחבבא
מחבבא ליחבבא מחבבא מחבבא: מחבבא מחבבא
מחבבא ליחבבא מחבבא מחבבא: מחבבא מחבבא 25

מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא. מחבבא מחבבא
מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא
מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא
מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא 30
מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא מחבבא

מַחְלֵלִים וְשֹׁחֲטִים וְזֵבֵחַ אֶלֶם הַמִּזְבֵּחַ.
 הַבָּיִת מִדֶּם שֶׁלֹּא הָאֵשֶׁתִּי אֵלֶיךָ הַבֵּי
 חֵדֶּשׁ הַמִּזְבֵּחַ: אִמֶּנּוּ הַיָּלֵךְ מִחֵדֶּשׁ
 * P f. 41 v°. בְּחִלּוֹתָם * הַבְּרִיּוֹתֵינוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ: אֲדַמְּרָם
 5 יְיָ, הִלֵּל שֶׁמֶךָ: בְּיָמֶיךָ וְחַיֵּיךָ הַאֲדַמְּרָם: 5
 אֵתְךָ הֵן הִלֵּל הַלֵּל: מִלֵּךְ הַבְּרִיּוֹתֵינוּ מִדֶּם
 הַיָּחִידִים: לֵבִיתְךָ הַלֵּל מִלֵּךְ אֵלֶיךָ. הַיָּחִידִים
 מִשְׁבָּחֶיךָ כְּשֶׁמֶךָ מִדֶּם: הַבְּרִיּוֹתֵינוּ
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִלֵּךְ הַיָּחִידִים: הַיָּחִידִים
 10 * V f. 31 v°. * הַיָּחִידִים לְמִשְׁבָּחֶיךָ. הַיָּחִידִים שֶׁלֹּא
 לְמִשְׁבָּחֶיךָ. כֹּחַ לֵבִיתְךָ הַבְּרִיּוֹתֵינוּ: מִדֶּם
 הַיָּחִידִים הַאֲדַמְּרָם: הַיָּחִידִים מִדֶּם
 עַם. מִנֵּה הֵן לְמִשְׁבָּחֶיךָ מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם. הַיָּחִידִים הַמִּשְׁבָּחֶיךָ
 15 מִדֶּם מִשְׁבָּחֶיךָ חֵדֶּשׁ חֵדֶּשׁ: לְמִשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל
 הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם
 לְמִשְׁבָּחֶיךָ. מִדֶּם הַיָּחִידִים: הַיָּחִידִים
 20 הַלֵּל: אֵלֶיךָ מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 אֵלֶיךָ מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 25 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 אֵלֶיךָ מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 30 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים
 הַמִּשְׁבָּחֶיךָ הַלֵּל מִדֶּם: הַיָּחִידִים מִדֶּם: הַיָּחִידִים

מהא דהא אפא ארא נחמא ארא: דחלימא דה
 חלימא אדחמא. כזק אשחזלח בך מא דחזחא.
 אפא בך מא דבך אשחזלח נלחא. דאפא נקדחא אדחמא
 מהא דחזחא למהא: מ; דחזחא דמא חמא
 5 ומהא דחזחא אשחזלח חמא. דמא דאפא מה
 מהא דחזחא אשחזלח: בך מהא דבך חמא
 לחמא דחזחא. דהא * לחזחא: נחמא ארא דחמא.
 דאשחזלח דהא חמא חמא ארא דחמא חמא.
 לה מהא דחזחא אשחזלח. אשחזלח לחזחא ארא דחמא
 10 אשחזלח אפא נקדחא דחמא: חמא חמא מ; דחמא
 לחמא דחמא חמא אשחזלח. חמא חמא
 לחמא בך: חמא חמא נקדחא: חמא חמא חמא.
 חמא. להא חמא חמא חמא אשחזלח לחמא חמא
 15 חמא חמא חמא חמא. אשחזלח * לחמא חמא חמא.
 חמא דהא חמא חמא חמא חמא חמא: חמא
 לחמא חמא חמא חמא: חמא חמא אפא לחמא
 דחמא דבך חמא חמא חמא חמא: לחמא
 לחמא חמא חמא. חמא חמא ארא דחמא חמא.
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא. חמא חמא אפא
 20 לחמא חמא. חמא חמא חמא חמא. חמא חמא
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא. חמא חמא חמא
 חמא חמא חמא: לחמא חמא חמא חמא חמא.
 חמא חמא חמא. חמא חמא חמא חמא חמא.
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא. חמא חמא חמא
 25 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא
 30 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא
 חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא חמא

* P f. 39 r°. ¹ חַיִּי וְחַיִּי הָיָה. חַיִּי * פִּי חַיִּי לִי מִכָּל הָעוֹלָם
 * V f. 29 v°. ² אֵלֶּיךָ לֹא מִשְׁמַח מִן הַמִּדְבָּר אִשׁוּף לִי. אֲשֶׁר הִשְׁמַח
 לִי אֵלֶּיךָ הִנֵּה. הַמִּשְׁמַח לִי עַד מִדְּבַר הַחַיִּי
 אֵלֶּיךָ הִנֵּה. אֲשֶׁר. מִן הָאֵל נִחַם מִן הַיָּם אֵלֶּיךָ
 אֲשֶׁר אֲשֶׁר. הָאֵל הַיָּם עַד מִדְּבַר. הַמִּשְׁמַח
 5 הִנֵּה עַד. הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח
 אֲשֶׁר. הָאֵל הִנֵּה הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח.
 הָאֵל הִנֵּה אֵלֶּיךָ חַיִּי הַמִּשְׁמַח. הָאֵל
 הָאֵל חַיִּי הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח
 10 אֲשֶׁר. הָאֵל הִנֵּה אֵלֶּיךָ מִן. הָאֵל הַמִּשְׁמַח
 אֵלֶּיךָ מִן. לִי מִן הַמִּדְבָּר הַמִּשְׁמַח. מִן לִי
 עַד הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח הַמִּשְׁמַח, לִי אֲשֶׁר. אֵלֶּיךָ
 הַמִּשְׁמַח חַיִּי לִי. אֵלֶּיךָ הִנֵּה חַיִּי לִי
 אֵלֶּיךָ נִחַם. מִן חַיִּי מִן אֵלֶּיךָ חַיִּי:
 15 לִי חַיִּי הַמִּשְׁמַח הִנֵּה מִן חַיִּי חַיִּי. אֵלֶּיךָ נִחַם
 אֵלֶּיךָ הָאֵל חַיִּי חַיִּי חַיִּי לִי. הַמִּשְׁמַח
 עַד חַיִּי לִי חַיִּי. חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 לִי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי. חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי. חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 20 חַיִּי: הַמִּשְׁמַח חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי: חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי לִי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי. חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 * P f. 39 v°. ³ חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 25 חַיִּי: חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי
 חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי חַיִּי

לשלא אלמא בך פתחא דפתיחא שכתבא דפאכא
 למ. וזלך מביא אכמחיה ופתיחא כח. דאזחא
 לפתחא דהכחא דאזחא דפתיחא מביא כח.
 5 אברה דפתיחא דפתיחא דפתיחא * דאזחא
 אברה דפתיחא דפתיחא דפתיחא

ח :: למח כח אכח שכתבא דפתיחא
 מהחלמא דפתיחא דפתיחא דפתיחא
 כח :: למח

לח אכח כח אכח. שכתבא דפתיחא דפתיחא
 10 מהחלמא דפתיחא דפתיחא דפתיחא
 כחלמא דפתיחא דפתיחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא. כח דפתיחא דפתיחא
 15 פתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 פתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 20 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 25 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא
 דפתיחא דפתיחא דפתיחא. דאזחא דפתיחא

¹ P. 38 v.

מַלְאֲכָא: ¹ וְזֶה מַעֲמָדָא מְחֻמָּא! הַבְּחֻמִּים. מִן
 רַבָּה מִדְּרַגָּה בְּרַבִּיל כְּחַד שְׂפָדָהּ. מַפְלֵהָא דְּזִכָּא
 בִּי הַמְּסֻדָּא מֵאָ. לֹא לֵיזָא מֵאָ, לֹא אִפְלָא הַשְּׂבָע
 הַפֶּסֶס לְהַיּוֹ וְזִיָּא: אִיזָא דְּאִיזָא מִסְּרָא מֵאָ. אִפְלָא
 5 הֵן כְּמַעֲמָדָא אִזָּא חֵלֶם. בְּרַבִּיל מִן הַמְּסֻדָּא. אִלָּא
 כְּמִדָּא מְחֻמָּא. בְּרַבִּיל לְמִזָּא הַמְּסֻדָּא דְּפִיזָא
 הַיּוֹ בְּרַבִּיל. בִּי מִזָּא הֵן חֵלֶם: אִזָּא
 פִּיזָא. מִן הֵן בִּי פִיזָא הַיּוֹ בְּרַבִּיל: בִּי
 פִּיזָא מִן פִּיזָא מִזָּא דְּחַד פִּיזָא מְסֻדָּא.
 10 כֵּן; הַיּוֹ בִּי לְהַיּוֹ לְהַיּוֹ מִלְּכָא. מֵאָ
 * P f. 38 r.
 הַיּוֹ בִּי וְזֶה מַעֲמָדָא הַמְּסֻדָּא * בִּי אִלָּא
 כְּמִדָּא הַיּוֹ מִזָּא. מִזָּא לְמִזָּא לְהַיּוֹ
 הַיּוֹ עִדָּא. מִזָּא בְּרַבִּיל אִלָּא הַמְּסֻדָּא
 הַמְּסֻדָּא מְסֻדָּא. מִלָּא הַמְּסֻדָּא אִזָּא
 15 לְמִדָּא הַמְּסֻדָּא הַמְּסֻדָּא. בִּי הֵן אִפְלָא
 לְמִדָּא הַמְּסֻדָּא, מִזָּא כְּחַד מִזָּא: לְמִדָּא
 הַמְּסֻדָּא הַמְּסֻדָּא. כֵּן מִזָּא לְמִדָּא
 הַמְּסֻדָּא. מִזָּא כְּחַד אִלָּא מִזָּא.
 20 הֵן הַמְּסֻדָּא. מִזָּא אִלָּא מִזָּא. מִזָּא
 הַמְּסֻדָּא, מִזָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא. מִזָּא
 הַמְּסֻדָּא, מִזָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא. מִזָּא
 25 לְמִדָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא.
 * V f. 29 r.
 אִלָּא * מִזָּא. אִלָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא.
 הַמְּסֻדָּא מִזָּא. אִלָּא הֵן מִזָּא מִזָּא
 בְּרַבִּיל מִזָּא: אִלָּא לְמִדָּא מִזָּא
 לְמִדָּא הַמְּסֻדָּא. מִזָּא מִזָּא. מִזָּא
 30 בִּי לְמִדָּא. מִזָּא מִזָּא. מִזָּא מִזָּא.

¹ V in plur.

לך למה בבל אכה נשכא נר,
מחוללם ופזיזים. כוז שחבס
בחי עלם :

בבא למא אס אכה : שביא ומאחא
הלמא : נשפא חסכ דלם בבאחא דלחנך :
נחלם מוסא אכח בך נשא דלחאחא לחחא
דלם. מנא דך בך דלחחאחא מלם בלל וכו
בשסחא : בלל מכל מלפל נשא. ב מוסא
דחא דלמא. בלל מנא מכל אלף מ, מכל :
דמ בלחא דבנא שסע א מנא בלחא
דחחאחא לבחא דלל וכו. ב מלל מנא
דלמא בלל : מנא מלל דלחאחא בלל. כוז
דחא אכחחא בל אק מלם דכחחא, אכח,
לל בלל בלחאחא דלל לל בך שחאחא

דלחא. ב מנא * אכא ללל דלחא מלל
דחא. דלחאחא דבנא דללל מלל
בלחא מנא. מנא בלל מלל דלחאחא
ללל דללל. מנא אכא דללל מלל
דלחא. אכא ב מללל בלחאחא
דלחא : דללל אכא בלל מללל בלחאחא
דלל. דללל בלל דלל. דללל בלל מנא

ללל דלל. מנא בללל מנא * מנא
כו. ⁷ דללל דלחאחא דלחאחא. מלל
מנא דללל : דלל מללל דללל. מלל
דלל דללל דללל דללל דללל. מלל
דללל דלל. מלל דללל דלללל : מלל
דללל דללל : מלל דללל דללל. מלל
מלל דללל : ⁷ מלל מלל דללל. מלל דללל

¹ V, 100000. — ² P om.

אשחא : אשחא חלחא אשחא חלחא :
 למא : ממחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא : חלחא :

5 למ : למחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא :

מחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 10 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 15 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 20 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :

חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 25 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :
 חלחא חלחא חלחא חלחא חלחא :

אה אנה: בה מלכא אנה מלכא דמלכא
 דמלכא: לא דמלכא מלכא דמלכא. מלכא דמלכא
 לל מלכא דמלכא דמלכא. אנה דמלכא
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 5 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 * V f. 27 r°. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 10 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.

לו: למלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא.

15 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 20 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 25 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.
 מלכא דמלכא. מלכא דמלכא. מלכא דמלכא.

[illegible]

[illegible]

15 לה. ליהוי קיניק קלמא קאמא קיניק
 קיניק קלמא קאמא קיניק. קיניק
 קיניק קלמא קאמא קיניק.

לך נח מכל ארץ ונחך כלמך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך: לך מלך ונחך ונחך כלמך ונחך כל
 20 ונחך ונחך; ונחך ונחך ונחך כלמך ונחך כל
 ונחך: לך מלך ונחך ונחך כלמך ונחך כל
 מלך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך: מלך ונחך ונחך כלמך ונחך כל
 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 25 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל
 ונחך ונחך ונחך ונחך ונחך: מלך ונחך ונחך כל

לֵךְ לַמִּדָּה בְּכָל אֶחָד מֵהֶם כִּי
 מִתְחַלְּלִים בְּחַטֹּאתֵיהֶם. כִּי יִשְׁמַח
 בְּכֹחַ עַלְמָא

הַיְהוֹדֵהוּ וְיִרְמֶה לֵּךְ אֶחָד לְבַחֲרוֹתָא בְּכָל. אָרְי
 5 הָאֵל מִשְׁכָּא בְּ מַעֲלָא אָרְי הַבְּעִיר אֲדֻרֵּיהֶם בְּשִׁכְרָא
 וְזִמְנָה בְּנִיכָא לֵהֵא בְּיִזְוִיהֶם, כְּשֶׁלֶּאֱכָא הַבְּעִירָא
 אֲדֻרֵּיהֶם. הַבְּעִירָא בְּחֵיבָא אָרְי הַלְּפָה לֵךְ לְשִׁלְכָא
 בְּחַטֹּאתֵיהֶם מִלֵּךְ וְכִי: מִלְּכָא הַבְּעִירָא אֲדֻרֵּיהֶם. מִלֵּךְ
 הָאֵל לֵהֵא, לֵךְ אֲדֻרֵּיהֶם בְּ בִלָּה אֲרִי מִמֶּלֶךְ
 10 הַבְּעִירָא. אֵל מִמֶּלֶךְ אֲדֻרֵּיהֶם לְבַחֲרוֹתָא: בְּ נִלְפָה
 וְכִי הַבְּעִירָא מִיִּשְׁמַח הָאֲכַמְסִיחֵי הַלְּפָה. נִלְפָה הֵם
 מִיִּשְׁמַח אָרְי הַבְּעִירָא מִלֵּךְ * הַלְּפָה. בְּ אֲרִי
 מִי, מִשְׁמַח מִלְּכָא. הַבְּעִירָא אֵל לְבַחֲרוֹתָא בְּ
 אֲרִי הַלְּפָה. בְּ מִלְּכָא הֵם הַבְּעִירָא מִלְּכָא
 15 7 בְּכֹחַ. 1. לְבַחֲרוֹתָא הַלְּפָה הַבְּעִירָא הָאֵל. מִלֵּךְ
 לֵךְ אֲדֻרֵּיהֶם מִלֵּךְ: אֵל לֵךְ אֲדֻרֵּיהֶם לְבַחֲרוֹתָא.
 הַבְּעִירָא לֵךְ הַבְּעִירָא בְּ מִלְּכָא: הַבְּעִירָא. אֵל
 לֵךְ מִמֶּלֶךְ. לְבַחֲרוֹתָא לֵךְ הַלְּפָה מִשְׁמַח:
 בְּכֹחַ לֵךְ בְּ וְכִי הַבְּעִירָא מִלְּכָא לְשִׁלְכָהוּ.
 20 הַבְּעִירָא בְּ אֲדֻרֵּיהֶם הַבְּעִירָא בְּכֹחַ הַלְּפָה
 מִלְּכָא אֵל. הַבְּעִירָא מִלְּכָא אֲכַמְסִיחֵי מִלְּכָא
 הַבְּעִירָא בְּ מִמֶּלֶךְ הַבְּעִירָא הַבְּעִירָא. הַבְּעִירָא
 בְּכֹחַ הַבְּעִירָא. הַבְּעִירָא הַבְּעִירָא, כִּי הַבְּעִירָא
 לְבַחֲרוֹתָא הַבְּעִירָא: עַלְמָא.

* P f. 34 r°.

לֵךְ לַמִּדָּה בְּכָל אֶחָד מֵהֶם כִּי

25

בְּכֹחַ עַלְמָא

אֵל אֵל אֲדֻרֵּיהֶם אֵל אֲרִי לְבַחֲרוֹתָא
 * כִּי הַבְּעִירָא: אֵל הַבְּעִירָא אֵל מִלְּכָא בְּ כֹחַ הַבְּעִירָא.

* V f. 26 r°.

1 P f. 34 r°.

הוֹדִיעַתָּהּ אֶלְכָּהּ. הַשְׁבִּיתָ לְלֵלָה בְּלִבִּי. מִלֵּל
 מִן אֲפֻכָא אֲנִיחָהּ, כְּעִדָּהּ. אֲנִיחָהּ הַשְׁבִּיתָ
 אֲנִיחָהּ, עַד, מִבֵּן כְּשִׁבְרָהּ אִם בְּגָא. הַשְׁבִּיתָ
 כֹּאֲלָהּ לֵבָא הַשְׁבִּיתָהּ אֲנִיחָהּ אֲנִיחָהּ: הוֹדִיעַתָּהּ
 5 מִלֵּל הַלֵּל הַלֵּל אֲנִיחָהּ. הַשְׁבִּיתָ לֵבָא בְּלִבִּי
 מִשְׁלָהּ, כֵּן אֲנִי מִבְּרָהּ. הַשְׁבִּיתָ לֵבָא
 הַשְׁבִּיתָהּ. הַשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ
 הַלֵּל. הַשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ בְּלִבִּי בְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ אֲנִיחָהּ הַשְׁבִּיתָהּ:
 10 עֲלֵהּ.

לֵבָא לִשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ, מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ עֲלֵהּ

עַד אֲנִיחָהּ לִשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ. הַשְׁבִּיתָ לֵבָא
 מִבְּרָהּ. הַשְׁבִּיתָ לִשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ. הַשְׁבִּיתָ
 15 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ הַשְׁבִּיתָ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 20 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 25 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.
 30 מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ. מִבְּרָהּ מִבְּרָהּ.

וְהַמֶּלֶךְ אֵלֹהֵי הָאָדָם עָפָה לִּי לַחֲבֵדָה. הַחַד אֵלֶיךָ
הַקָּלִי חֲסִידִים אֲהַבְתָּ מִמֶּנִּי, מִלֵּשׁ :: עֲלֵיךְ ::

ל :: נֶחֱמָסְתָּ לִּי, וְהַחֲבֵדָה אֵלֶיךָ

חֲבֵדָה :: עֲלֵיךְ ::

- 5 הַבֶּן מִלֵּוִי הָיָה לְהַחֲמִידָה הָאֵלֹהִים אֲהַבְתָּ
* V f. 24 v°. אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ * הַחֲבֵדָה הַחֲבֵדָה
לְחֵדָה מִלֵּשׁ מִן הַחֲבֵדָה אֲהַבְתָּ, לְחֵדָה :: מִן, מִן
לְחֵדָה הַחֲבֵדָה מִלֵּוִי לְחֵדָה לְחֵדָה אֵלֶיךָ
לְחֵדָה. אֵלֶיךָ הַחֲבֵדָה מִלֵּוִי לְחֵדָה לְחֵדָה.
10 מִן הַחֲבֵדָה לְחֵדָה הַחֲבֵדָה מִלֵּוִי הַחֲבֵדָה. אֵלֶיךָ
לְחֵדָה חֲבֵדָה. אֵלֶיךָ חֲבֵדָה אֵלֶיךָ חֲבֵדָה חֲבֵדָה. חֲבֵדָה
חֲבֵדָה הַחֲבֵדָה חֲבֵדָה. חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
הַחֲבֵדָה חֲבֵדָה. חֲבֵדָה לְחֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה ::
15 הַחֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
לְחֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
20 חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
* P f. 32 v°. חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
25 חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
30 חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה
חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה חֲבֵדָה

- מ; רבבא נח לאה, כעא דה לאה אנה אנה
 אנה אנה. אנה האה לא אנה, האנה נח
 נח אנה: מנה האנה אנה אנה אנה.
 האנה * דה נח אנה: מנה האנה אנה
 5 מנה. אנה נח אנה האנה לאה אנה
 האנה, אנה: אנה לאה אנה אנה.
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה. לא האנה אנה. אנה אנה אנה
 אנה אנה. לא אנה אנה אנה אנה
 10 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה. אנה דה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 15 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה: אנה דה אנה אנה אנה.
 אנה אנה: אנה דה אנה, אנה אנה
 אנה אנה: אנה אנה אנה אנה, אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 20 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 25 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 30 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
 אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה

* P. f. 31 r.

* P. f. 31 v.

* V. f. 24 r.

[illegible]

1 לַחַיִּים. מִשְׁחָה הַכֹּהֵן וְזֶה מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 נֶאֱמָר. לֹא הָיָה כִּשְׁמֹה הַכֹּהֵן. לֹא מִשְׁחָה
 הַלְּבָבִים מִן הַלֵּל כֹּכָבִים הַלֵּל מִשְׁחָה
 לַחַיִּים. הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן הַכֹּהֵן
 5 שֶׁל לַחַיִּים אֵם אֵם אֵם אֵם אֵם. אֵם אֵם
 וְכֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 בְּחַיִּים אֵם לֹא הָיָה בְּחַיִּים לֹא הָיָה
 הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 לֹא הָיָה בְּחַיִּים לֹא הָיָה בְּחַיִּים לֹא הָיָה
 10 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן. הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 הַכֹּהֵן מִשְׁחָה לֹא הָיָה לֹא הָיָה לֹא הָיָה
 הַכֹּהֵן מִשְׁחָה לֹא הָיָה לֹא הָיָה לֹא הָיָה
 בְּחַיִּים מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 15 אֵם אֵם אֵם אֵם אֵם. הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 לֹא הָיָה בְּחַיִּים מִשְׁחָה הַכֹּהֵן. אֵם אֵם
 הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 אֵם אֵם אֵם אֵם אֵם. הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 20 הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 25 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 לֹא הָיָה בְּחַיִּים מִשְׁחָה הַכֹּהֵן. אֵם אֵם
 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן
 30 אֵם אֵם אֵם אֵם אֵם. הַכֹּהֵן מִשְׁחָה הַכֹּהֵן

נפח מ; דמחזק נזו. הלה כלמה נעבד מו למ.
אלא נפחם כמאז למחביתם, דתלא: מחביתם
אפי רפחז אפי גי דמחזק מחביתם. אפחז הלא
אמחזק מחביתם דמחביתם מחביתם. מחביתם
אפ גי פתחא אפי מחביתם מחביתם. מחביתם

5 * הלה גי מחביתם למחביתם: אלא מחביתם גי
מחביתם מחביתם מחביתם. מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם: מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם: אפחז הלא מחביתם מחביתם מחביתם

10 * פתחא מחביתם. הלה גי כלמה מחביתם מחביתם *
מחביתם מחביתם: מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
גי מחביתם מחביתם מחביתם. אלא מחביתם

מחביתם מחביתם מחביתם. מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

15 מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

20 מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

25 מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

30 מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

* מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם
מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם מחביתם

לכבוד הרה"ק הרב מנחם מנדל
הגאון זצ"ל.

אנא אם אתה רוצה אלמא. בך אלמא אנא ראה
 חם אפי' רוצה רותל אלמא: שפמאם נחבד

5 מלא דפוסהו הרי: כהאזא ממשא
 * V f. 21 r. * קרובת לזכר * לה. ב. ממשא קרובת

[illegible]

מחבר אף רחמי הלו אלא מחזיק: הלא ¹⁰
 * P. l. 27 ¹⁰. * מחבר הלא נהג נחמם המחבר: מן המחזיק

שפחה מה דמיון. מה לי לכתוב כאן
הולדתה. אלא רק דמיון הלא נכון
נכון: מה דמיון כדור נכון נכון.

15 האנשים, עמך וכל מן החי. אלה. אלה הם
העמך וכל מן החי: הלא נחם ונחם: מן

[illegible]

למלכותו. בך חתם כהן. ואת המעשה
 בך לא חתם וכל המעשה: ואת המעשה

זיבן טאג: וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס;
 וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס;
 וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס; וואס;

כחצתא ראשונה: העזא דלמלך הדין: לא פבו 25
אזא ראשונה לביתא דאלמא כחצתא שנייה.

חב"ד דם אפלא לאילן דכפא ספא לאילא דח"א
 דכא ספא. דפא דח"א דלכפא דכפא
 דלכפא דכפא, דכפא: מ"ד דל דכפא

ה'רמ"א נחמ"ב ל'ב: המבוא אנהלמ, האנז ה'ל 30

¹ ۱) محمد.

[illegible][illegible][illegible]

דל כתיב, איב: כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכח. מ דל כחכחכח כחכח
 כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 5 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח. מ
 כחכחכח כחכחכח * כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח כחכחכח. מ
 כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח כחכחכח
 10 ל כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח. מ דל כחכחכח כחכחכח

כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 15 כחכחכח כחכחכח

כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 20 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח. מ
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 25 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח. מ
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח
 כחכחכח כחכחכח כחכחכח כחכחכח

¹ Sic; forsan lege מל מל.

בב. * לַחֲמֵיכָה כְּמֵיכָה חֲמֵיכָה
הַלֵּלְהָ כִּי, מִלֵּל לִי אֶמְצָא כְּמֵי
עֵלְמִי.

5
 10
 15
 20
 25

חל פה שמועקא דשמועקא חסידא אדמו
 5 ג-לל דא ליזילי אה זשג אלמא. חבד גב
 * P f. 24 r.
 חסידא ווא דמועקא לזשגא אדמועקא. חבד
 אהי דזשג. חבדא דלכא חסידא אלמא חבד
 שמועקא דמועקא חסידא חסידא חסידא. חבד
 לחסידא דשמועקא חסידא לחסידא חסידא
 10 חסידא. חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 לחסידא דא ליזילי חסידא. חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא. חסידא
 לחסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 15 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 20 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 25 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא
 חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא חסידא

חַדָּשׁ בְּיָדָךְ. אֲנִי, הֵן הַלְלִיתִי בְּפָנֶיךָ כִּלְיֹתֶיךָ
 וְשִׁבְעָה: וְחָתָם מַחְבֵּל בְּךָ בְּדֹם מַסָּא: אֲפִי לֹא כֹס
 בְּחִילֶיךָ. וְשִׁמְךָ מִן מַחְבֵּל אֲלֵיךָ אִם אֲנִי.
 וְשִׁמְךָ מִן הֵן הַפְּאִדָּה. וּבְחִיָּה מִלֵּיתִי אֲנִי
 לְמַעֲנֵה בִּי מִנְּחָה לְשִׁפְחוֹתֶיךָ. הִרְחֵב. אֵלֶּךָ וְאֵלֶיךָ
 וְכֹס בְּיָדֶיךָ: מִיָּדֶיךָ הַחֲפִיזֶיךָ אֲדֹמְיָנוּ. וְכֹס
 נִדָּב אֶל אֲפִי הַלְּעִמְּהֵל אֲפִי לִי מִנְּחָה. מִן הִרְחֵב
 מִלֵּיךְ. מִסָּא אֶל מִן הַיָּלֵל שִׁמְחֵלֶיךָ וְסָאָר. בִּי
 לֹא בִּי מַעֲבֵד הַיָּלֵל: אֲפִי הַבְּחֵל * שְׂבִי אֵלֶיךָ.
 אֲנִי לִי מַעֲבֵד הַלְּעִמְּהֵל וְאֲדֹמְיָנוּ כִּלְיֹתֶיךָ
 הַיָּלֵל. שִׁמְחֵלֶיךָ לְשִׁפְחוֹתֶיךָ וְאֵלֶיךָ מִסָּא: אֲנִי
 וְאֵלֶיךָ לִי אֵלֶיךָ. אֵלֶיךָ אֶל הַלְּעִמְּהֵל בִּי בְּ
 מִסָּאָר מִדָּא: מִן הַיָּדֶיךָ אֲנִי חֲלִיטִי הַיָּדֶיךָ
 שִׁפְחוֹתֶיךָ. מִנְּחָה אֲפִי הַיָּדֶיךָ מִלֵּיתִי הַיָּדֶיךָ וְפָאָר.
 לְעִמְּהֵל מַעֲבֵד הַיָּלֵל. מִדָּא הַיָּדֶיךָ מִנְּחָה
 אֲשִׁמְחֵלֶיךָ הַיָּדֶיךָ לְאֵלֶיךָ! הַיָּדֶיךָ חַדָּשׁ הַיָּדֶיךָ
 חֲלִיטִי לִי: לְעִמְּהֵל מִיָּדֶיךָ הַיָּדֶיךָ לְשִׁפְחוֹתֶיךָ. הַיָּדֶיךָ
 חֲלִיטִי הַיָּדֶיךָ: אֵלֶיךָ הַיָּדֶיךָ לִי לְפָנֶיךָ בְּיָדֶיךָ
 הַיָּדֶיךָ מִלֵּיךְ: אֶל הַיָּדֶיךָ לְעִמְּהֵל מִסָּא. אֲנִי מִן
 אֲשִׁמְחֵלֶיךָ הַיָּדֶיךָ לְפָנֶיךָ הַיָּדֶיךָ בְּפָנֶיךָ:
 עֲפִי עֲבֵד אֶל כֹּסֶךָ כִּלְיֹתֶיךָ הַיָּדֶיךָ. חֲלִיטִי הַיָּדֶיךָ
 שְׂבִי אֵלֶיךָ הַיָּדֶיךָ וְכֹס לְחִיטִי. עֲפִי מִן הֵן אֲפִי לִי:
 בִּי בְּיָדֶיךָ מַעֲבֵד חֲלִיטִי בְּיָדֶיךָ לְאֵלֶיךָ
 הַיָּדֶיךָ מַעֲבֵד. מִיָּדֶיךָ מַחְבֵּל בְּיָדֶיךָ אִם
 חֲבִיתִי מִלֵּיתִי. הַיָּדֶיךָ בְּיָדֶיךָ אֲנִי שִׁמְחֵלֶיךָ
 הַיָּדֶיךָ: הַיָּדֶיךָ אֲנִי לְעִמְּהֵל הַיָּדֶיךָ הַיָּדֶיךָ
 הַיָּדֶיךָ בְּיָדֶיךָ מִלֵּיךְ. בִּי מַחְבֵּלֶיךָ אֲנִי
 הַיָּדֶיךָ מִן. מִן הַיָּדֶיךָ מַחְבֵּלֶיךָ מִיָּדֶיךָ מִלֵּיךְ
 מַחְבֵּלֶיךָ. הַיָּדֶיךָ לְעִמְּהֵל בִּי עֲבֵד. הַיָּדֶיךָ
 לְעִמְּהֵל וְאֵלֶיךָ בִּי: עֲבֵד.

אפ למ; חלית לעא דמלא יתא. הויתוה שלא
 פבוא באמה: אה לחנה בר גב אלמיתא: נביה
 דאמחורב גב לעא דאני מלי. לנבא אכתוא:
 למא עלישא: למא נבא: למא חו: למא
 אכמס: ללא מ, דאפלא נה. חנה נחמ לסתילא
 כמאא. דגב דאני מלי. אלא מלי נח לי אה
 מלא יתא כמזא: למבול מלי דכמס אני
 דעבילא דמאא לדויתא אנה חנה מנה
 כא יתא. דמא דה מוסא: דאמחורב מוסא:
 10 דמחורב מוסא: א. עבנה לאלמ דלילא
 אהאח: אנה דמס אנפ אפ אילמ דבקים. אה
 א. וחס ונחא לחד: פסח בר פסח נבול
 בר אלמא נחא. * כלמה דה מוסא חל מוסא נח.
 דמחורב דנחא בר מוסא נבול, למחורב גב
 15 ונח אנפ ונח אלמא חו, נחמ. דאפ לה
 מוסא נחמ דמאא אלמא. אלא מוסא. אלא
 מוסא נחמ. דלא מוסא חו נחמא נחא
 כמאחא דאלמ דחל מוסא נחמ: ונה לי
 נחמ. אני דאפ חנה נחא ונח. נחמא
 20 חנהא אפ אנה אפ חל דמס: דנחמ לנחמ
 דאלמ נחמ. מוסא דה אלמא חנהא. מוסא
 דחלוב ענה לי חנה גב מוסא דאלמ חנה.
 מוסא נבול חלמא דמחורב בר נחא למחורב
 דמחורב. מוסא חנה חנה.

* P f. 23 r°.

25 **חא :: למ חנה למ חנה חנה חנה**
חנה חנה חנה חנה חנה.

* V f. 18 r°.

דהם¹ ענה אפ אנהא נחמ ענה דלא דה אפ
 חנה לנחא: לה חנה ענה. חנה דה אפלא חל
 חנה. חנהא באמה באא מוסא. חנה גב מוסא

¹ P f.

[illegible]

- מחפץ: אם הלאה בה מביא לא: אלא בה
למאן הלאה: בעתה הלאה וזו
הוא. הלאה לי לכה: לכה הלאה למ. שכי
אם הלאה ממלך עבדך: א לא מר
השם * וזו אלהים לא מרמזתה הלא. הלא
5 הן אם לכה כאת, מלך הלאה העבד.
שכי אם הלאה מרמזת אלה. הלא הן גוף כל אדם
אם בה כל בל: ממלך הלאה לעצמו
ממלך מרמזת: הלאה לך כאת, הלא
10 מכל כל עבדך הלא. אלה הלאה מלך
לכה הלאה. מרמזת אלה לי לכה א
הלאה לעצמו הלאה בל בל בל הלאה הלאה.
אלא לך אם הלאה * בה מלך. לך הן אם
15 הלאה לעצמו הלאה אלה הלאה לעצמו
הלאה מרמזת¹ הלאה. אלה הלאה לעצמו
הלאה. אם אלה לך הלאה מלך
להא גוף. אלה מלך לך לי לכה מלך
הלאה: הלאה מרמזת הלאה הלאה.
הלאה אדם לעצמו הלאה. הלאה אלה הלאה.
20 הלאה הלאה. הלאה הלאה הלאה הלאה
מ; הלאה הלאה. הלאה מלך הלאה
הלאה הלאה: הלאה הלאה הלאה.
הלאה אלה הלאה אלה הלאה: לא מכל
כי מלך הלאה: הלאה הלאה הלאה
25 הלאה מרמזת. הלאה מכל בה הלאה
הלאה הלאה הלאה הלאה הלאה:
הלאה הלאה הלאה הלאה: אם בה הלאה
הלאה הלאה. אם הלאה הלאה הלאה
הלאה הלאה הלאה הלאה: * הלאה
30 הלאה: הלאה כל הלאה הלאה. הלאה מלך

¹ P. 16.

א ל מוֹשֶׁה כִּי מִן הַיָּם הָיָה הַלֵּל
 בִּי נִשְׁחַדְתִּי חַיִּים בְּלִמְעַל בְּדִלְגָּה מִן הַיָּם
 וְהַיָּם הָיָה לִי מִן הַיָּם אֶל הַיָּם
 בְּלִמְעַל אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 5 הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 * V f. 16 r.
 לְבָרָה: אִם לְמַעַבְדֵּי נִשְׁחַדְתִּי אִם לְמַעַבְדֵּי כִּי
 * P f. 20 v.
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 10 מִן הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם

חֵץ: אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 רַחֲמֵיךָ לִי מִן הַיָּם אֶל הַיָּם

לְמַעַבְדֵּי כִּי מִן הַיָּם הָיָה הַלֵּל
 וְהַיָּם הָיָה לִי מִן הַיָּם אֶל הַיָּם
 15 לִי מִן הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 20 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 25 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם
 אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם אֶל הַיָּם

כחיה מלכא אלא למאכא. כל אילן דה
 דכחיה אלא דחיה אלא עתה דאכא לחיה
 * דאכא אלא דחיה אלא: כל אילן דחיה
 אלא כל חתום אלא אחת, שבתא. חתום אלא
 5 חתום, חתום כל דחיה אלא. חתום דה
 דחיה אלא. חתום דחיה אלא. חתום דחיה אלא
 חתום אלא חתום לחתום חתום. חתום דה אלא חתום
 חתום אלא: אלא חתום חתום. חתום דה חתום
 דחיה אלא. כל חתום אלא חתום חתום חתום
 10 דחיה אלא דחיה חתום חתום. אלא חתום חתום
 חתום חתום. חתום חתום חתום חתום חתום.
 אלא חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום * כל לחתום אלא: חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 15 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 לחתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 20 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 25 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 30 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום
 חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום חתום

אַהממ, מן רמל פמ ל לחבר: נלג נג כחזק
 מוסר השפחתי משהפס. א אהממ, הנל
 לאלמא. ביו נג א א חל חכמה מלמלמ משהממ:
 למחמ פוממ חכמ חלמ. לעלמ מ מ ביו
 5 אלמא א חלמ אטמ. חלמ מן כח חלמ חלמ
 נוסף. חכח מוס נג נג. חקממ לח לחל
 וחממ חכח לח: לחד שחממ חחמ
 חלמ חלממ. חלמ חלמ חלמ, מן
 אהממ. חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ.
 10 חלמ חלמ חלמ. חלמ חלמ חלמ. חל
 חלמ חלמ חלמ: חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ חלמ: לח לח חלמ חלמ חלמ,
 חלמ חלמ. חלמ חלמ חלמ חלמ,
 חלמ חלמ לחמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 15 חלמ. חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ:
 חלמ חלמ חלמ * לחל חלמ חלמ חלמ
 חלמ. חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ. חלמ
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ:
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 20 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ.

* P f. 19 v°.

חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ

לחמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ.
 25 חלמ חלמ חלמ.
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ
 30 חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ חלמ

10
 15
 20
 25
 30

- פלגה דמחמא לאלא: דלא אעלפא
 חנה דא דמחמא דחא. סאלא דלילא
 מחמא דמחמא לאלא דא דמחמא
 * P f. 15 r°. חנה דמחמא דמחמא דמחמא
 5 דמחמא. סאלא דא דמחמא דמחמא
 דא דמחמא דמחמא דמחמא: דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 10 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 15 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 * V f. 12 r°. דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 20 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 25 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 30 דמחמא דמחמא דמחמא דמחמא
 * P f. 15 v°. דמחמא דמחמא דמחמא

5
 10
 15
 20
 25
 30

• V f. 11 r°.

• p f. 14 r°.

¹ P om.

• P f. 13 r°.

¹ Sic, lege **مَدَّ**. — ² Sic, lege **مَدَّ**. — ³ P **مَدَّ**.

וּלְהַלְלֵהוּ כְּשֶׁנֶּחֱמָהוּ
לְהַלְלֵהוּ בְּחַדְוָהוּ כְּשֶׁנֶּחֱמָהוּ

וְהַלְלֵהוּ לְפָנָיו כְּשֶׁנֶּחֱמָהוּ. עַל
עֲוֹנוֹתָיו כְּשֶׁנֶּחֱמָהוּ אֶת מִצְוֹתָיו לְבָרְכֵהוּ
5 לְפָנָיו; וְהַלְלֵהוּ אֶת שֵׁמוֹתָיו לְבָרְכֵהוּ. לְפָנָיו
וְהַלְלֵהוּ כְּשֶׁנֶּחֱמָהוּ. כְּבֹד שְׁמֵךְ הַיָּרֵךְ. אֵל
בְּרִי מְהֵרָה וְשִׁמְךָ שְׁמֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ: נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ
10 הַיָּרֵךְ. לְפָנָיו הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. אֵל הַיָּרֵךְ
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
15 הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
20 הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
25 הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.
30 הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ הַיָּרֵךְ. נִלְוָה לְפָנָיו הַיָּרֵךְ.

* P f. 9 v.

ודעו נא קיץ. כדעמם מן קצתו כחלוק
 כל שבתא כי חם. אלא שבתא לטובת
 העם והעמלק השבתא דמס. כמ; הנח
 קא, אלא קיץ * דהנח. אף כי שבתא דכ
 5 למסר כל דו נא דעם לבחא דעזתם.
 אף חיל אלא דבכא לאוהא כחלוק
 כחילא דלכחא כח. כחחאחא חלחא
 העמם דלח מנחם, אחריו מכל לנחא
 דחלוק מן דחם. אלא דחחא שבתא
 10 כחחא דלח מנחם. דחחא חחחא
 דלחחא כחחא דחחאחא. חחחא
 דחחא כחחא שבתא. חחחא
 לחחא דחחחא. דאף כחחא חחחא
 לחחחא דחחחא. אלא חחחא לחחחא
 15 דחחחא חחחא חחחא חחחא. חחחא
 דחחחא חחחא אף חחחא חחחא חחחא
 לחחחא. לחחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא.
 לחחחא חחחא חחחא חחחא חחחא.
 20 לחחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא חחחא. לחחחא חחחא חחחא חחחא
 לחחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 25 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא. לחחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 30 חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא
 * חחחא חחחא חחחא חחחא חחחא

* P f. 8 v°.

* V f. 6 v°.

* P f. 9 r°.

[illegible]

ומהלל מן אפ אלה. מהלל לך הנהל למהלל.
 אהלל לך אפ אלה. מהלל לך הנהל למהלל * V f. 5 r.
 הנהלל, הנהלל. הנהלל לך הנהלל, הנהלל.
 הנהלל. מהלל לך הנהלל, הנהלל.
 5 להלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 10 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 15 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 20 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 25 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.
 30 הנהלל לך הנהלל, הנהלל. להלל לך הנהלל.

¹ Sic; lege [ה].

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. הָיָה בְּלִבָּנוּ שִׁמְשֵׁךְ לְפָנֵינוּ
שְׂמֵנוּ אֱלֹהֵינוּ, אֲנִי חֶסֶד.

ו. הָלַח בִּי מִלִּבִּי הַכֹּהֵן

הַלֵּלִי

5 שְׂמֵנוּ לְמִינֵהוּ אֲנִי בְּחַיִּי עַל.
שְׂמֵנוּ אֱלֹהֵינוּ אֲנִי בְּחַיִּי: הַלֵּלִי
הַשְׂמֵנוּ, הַלֵּלִי אֲנִי בְּחַיִּי. הַלֵּלִי
נִפְלֵא: הַלֵּלִי בְּחַיִּי הַשְׂמֵנוּ * חֶסֶד.
הַלֵּלִי, בְּחַיִּי. הַלֵּלִי בְּחַיִּי לִי בְּחַיִּי
10 הַלֵּלִי הַלֵּלִי הַלֵּלִי. אֲנִי בְּחַיִּי
הַלֵּלִי חֶסֶד אֲנִי בְּחַיִּי הַשְׂמֵנוּ
הַשְׂמֵנוּ: חֶסֶד אֲנִי בְּחַיִּי. הַלֵּלִי
אֲנִי בְּחַיִּי חֶסֶד הַשְׂמֵנוּ. לְחַיִּי
חֶסֶד הַשְׂמֵנוּ חֶסֶד. חֶסֶד לְחַיִּי
15 חֶסֶד הַשְׂמֵנוּ: חֶסֶד לְחַיִּי.
הַשְׂמֵנוּ חֶסֶד הַשְׂמֵנוּ אֲנִי בְּחַיִּי.
חֶסֶד אֲנִי בְּחַיִּי לִי בְּחַיִּי חֶסֶד.
חֶסֶד לְחַיִּי חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.

ז. הָלַח זֶה הַיָּד הַיָּד, הַלֵּלִי:

אֲנִי חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.

20 לְחַיִּי * חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.
חֶסֶד: חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.
אֲנִי חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.
לְחַיִּי חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.
25 חֶסֶד חֶסֶד: חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד.
חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד חֶסֶד:

¹ P. 5 v. 1; forsā leg. חֶסֶד.

הַמִּשְׁפָּחָה כַּאֲדָא. אִם לַמַּחְבֵּק הַלֵּל הַלֵּל.
 אִלּוּ אִפְּלֵא לַחֲנוּכָה כֵּן לַחֲבֵק עֵלֵךְ כִּסְלֵי.
 אִיךָ הַלְּחִיזוּהוּ כֵּן חֶמְדָּךְ לַעֲמֵד: לֵךְ לֵי
 אֲמִלְּוֵי לִי יְהִי: אִיךָ הַשְׁבִּי אִיךָ: אִפְּלֵא חֶדֶר
 הַגָּמָל לַלֵּלֵהוּ. שְׁלִי בְּךָ אֵלַי הַחֲנוּכָה אִיךָ. מִנֵּה 5
 הֵן מַחְלִישׁוֹת הַחֲנוּכָה, הַכֵּי. הַמִּי כִּלְחִישׁוֹת
 נִשְׁמָע לַחֲנוּכָה חֶמְדָּךְ בְּלֵט הַלְּחִיזוּ כִּתְּסָה
 הַנֶּשֶׁם. אֲחֵם ::

ה :: הַלֵּל חֶמְדָּךְ מִן הַבֵּן לֵל

מַחְלִישׁוֹת הַחֲנוּכָה ::

10

הַחֲנוּכָה לַחֲנוּכָה, אִיךָ כִּתְּסָה עֵלֵךְ.
 מִיךָ מִן לֵי אֲחִישׁוֹת לִי שְׁתֵּי בְּלֵט בְּךָ הַכֵּי
 מִנֵּה :: אִיךָ לַחֲבֵק עֵלֵךְ. כֵּן לֵי לַחֲמֵק
 הַחֲלִישׁוֹת הַכֵּי: לֵי אֲחִישׁוֹת הַחֲנוּכָה הַבֵּן
 חֲנוּכָה מַחְלִישׁוֹת אִם שְׁבִי. לֵי כֵּן לֵי לֵי 15
 מִלֵּט הַחֲלִישׁוֹת בְּךָ: חֶדֶר הַחֲלִישׁוֹת לַחֲבֵק
 נִשְׁמָע. חֲנוּכָה הַנֶּשֶׁם עֵלֵךְ חֲנוּכָה בְּלֵט. אִיךָ
 לֵי אִיךָ אִיךָ הַכֵּי: כֵּן חֲנוּכָה הַחֲנוּכָה חֶדֶר
 מִיךָ הַחֲנוּכָה חֲנוּכָה חֶדֶר. מִיךָ בְּלֵט אִיךָ
 חֲנוּכָה הַחֲנוּכָה חֲנוּכָה. הַכֵּי הֵן אִם שְׁבִי. 20
 הַחֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה. חֲנוּכָה
 * אִיךָ חֲנוּכָה לֵיךָ הַחֲנוּכָה חֲנוּכָה. לֵיךָ
 הֵן אִם לֵי אֲחִישׁוֹת. אִם חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה
 אֲחֵם. מִיךָ חֲנוּכָה חֲנוּכָה, חֲנוּכָה.
 כֵּן חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה: חֲנוּכָה 25
 חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה. חֲנוּכָה
 מִיךָ לֵי חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה
 חֲנוּכָה. מִן חֲנוּכָה חֲנוּכָה: כֵּן חֲנוּכָה חֲנוּכָה
 חֲנוּכָה חֲנוּכָה. חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה חֲנוּכָה

* P f. 5 r°.

piety

הכמאן גיג שגאדוהא דליבדוהא האלמא ביה
 עאלהא דגלגהא. וגיג שגאדא סגלגא ביה
 רבנא נאג. אג ליג דוהאדא פאא/ליגדא
 אלמא/האכמאדא. בגלגא פאא דגלגא דאגא
 5 רגל. רבנא גיג דוהא דהאכמאדא גלגא
 דהאכמאדא דהאכמאדא. בגלגא סגלגא
 האגא דלג בגלגא. דלג נגד האגא דגלגא
 גיג גלגא האכמאדא. דגלגא האגא דגלגא
 דהאכמאדא דגלגא לרבינא האלמא אגבד.

10 מ :: דלגא דאגאדא גלגא דאגא
 גלגא דאגאדא דאגאדא דלגא דאגא
 האגא. סגלגא גלגאדא דלגא דאגא
 אגבד ::

לגלגא דלגא דאגאדא דאגאדא, דאגאדא:
 15 גלגאדא דאגאדא.

בגלגאדא דאגאדא סגלגא דאגאדא דאגאדא
 דאגאדא דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 אגבדא. לגלגא דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 אגבדא. האגא דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 20 דאגאדא דאגאדא * דאגאדא דאגאדא דאגאדא

* V f. 3 r°.

דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא
 דאגאדא דאגאדא. דאגאדא דאגאדא * דאגאדא.

* P f. 4 r°.

25 דאגאדא דאגאדא דאגאדא. דאגאדא. דאגאדא.
 דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא.
 דאגאדא. דאגאדא דאגאדא דאגאדא. אגבד
 דאגאדא דאגאדא דאגאדא דאגאדא.

¹ Sic, lege לגלגא.

1. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

∴ കുതിര

.אליה, כי הוא אלק אלק נא
 .אלה הם המאמרים

5 חסדך וחסדך כח אדם: לנחמד חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך וחסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 10 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 15 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 20 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך
 חסדך וחסדך חסדך וחסדך חסדך וחסדך

* P f. 3 r°.

[illegible]

* P f. 2 v°. קימא כח * . קמא קעלף קיא חקמ
קענזיל קעכטל קא קעמ מ'המלך

[illegible]

¹ P محل. — ² Sic.

[illegible]

ב. לחיוב המסתמך על חלף

10 למנה חד אכר מחזק מו, חד כוז
 . מחזק כוז .

Cod. Paris.
 syr. 336.
 f. 1 v°

אלא בארעא קיין וואס איז דאס געזען
 וואס איז דאס געזען: דאס איז
 דאס געזען, און דאס איז דאס געזען

15 * V f. 1 v. קאנא דמ"ק. דת, ודעבא דהה"ק

אֲחֵינוּ הָיוּ בְּמִצְוַת הַיָּד הַיְּמָנִית
 אֲחֵינוּ הָיוּ בְּמִצְוַת הַיָּד הַיְּמָנִית
 אֲחֵינוּ הָיוּ בְּמִצְוַת הַיָּד הַיְּמָנִית
 אֲחֵינוּ הָיוּ בְּמִצְוַת הַיָּד הַיְּמָנִית

20 מִקֵּץ הַיָּמִים אֵלֶּה, מִשְׁכַּח הַיָּמִים הַזֵּה.

חלוצתך ולבד: נמצא מהי כח בזה אפ' וזלזלך הנך
 בזה: ויהיה חסד מלך בנחלתו ויבנה אגוד
 בנחלתו וזלזלך האשמה בזה לאשמה * דלזלזלך:

אברהם בן יצחק בן יהודה

כפף יאא. הדמעה נה היה מלמ דאלמא. 25

אברהם ה'ה': הכותב לך אברהם משה כחמס
 יצחק וישראל חתניו הנלהבים: חסד
 ראשונה אלפי הכותב המהיר אברהם

¹ Lege *حس*. — ² P incipit hic; inscriptio sic legitur : *الحمد لله الذي جعل*
العلم وسيلة للحياة.

חזקא דא ליזא דנזי, נאבמט. ⲙⲁⲛⲁ
 ⲉⲓⲛⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁⲛⲁ¹

Cod. Vatic.
 syr. CLVII.
 f. 1 r°.

..... [ⲙⲁⲛⲁⲛⲁ]
 5 אלא לה כתיב גמ דא דאלא.
 אהמנא חמא וליא דנאמנא. דאנא מנא נלא.
 נלפא כהזבא, לא נאמנא נאמנא נאמנא.
 דנאמנא. דאנא כמנא אהמנא אהמנא. ⲙⲁⲛⲁ
 דגמ כהזבא חמא דנאמנא נאמנא. אלא נאמנא
 10 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 15 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 20 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 25 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ
 ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ ⲙⲁⲛⲁ

¹ Initium deest in codd.; inscriptionem addidimus.

SEP - 9 1942

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIU
CURANTIBUS

I.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI
TEXTUS

SERIES SECUNDA — TOMUS LXIV

ISO^vYAHB III PATRIARCHA

LIBER EPISTULARUM
EDIDIT RUBENS DUVAL

PARISIIS
E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE
CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE : OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCIV

SCRIPTORES SYRI
SERIES SECUNDA — TOMUS LXIV

ĪṢŌ^vYAHB III PATRIARCHA
LIBER EPISTULARUM

11975

Iso'yabb.

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO—5, CANADA

11975.

